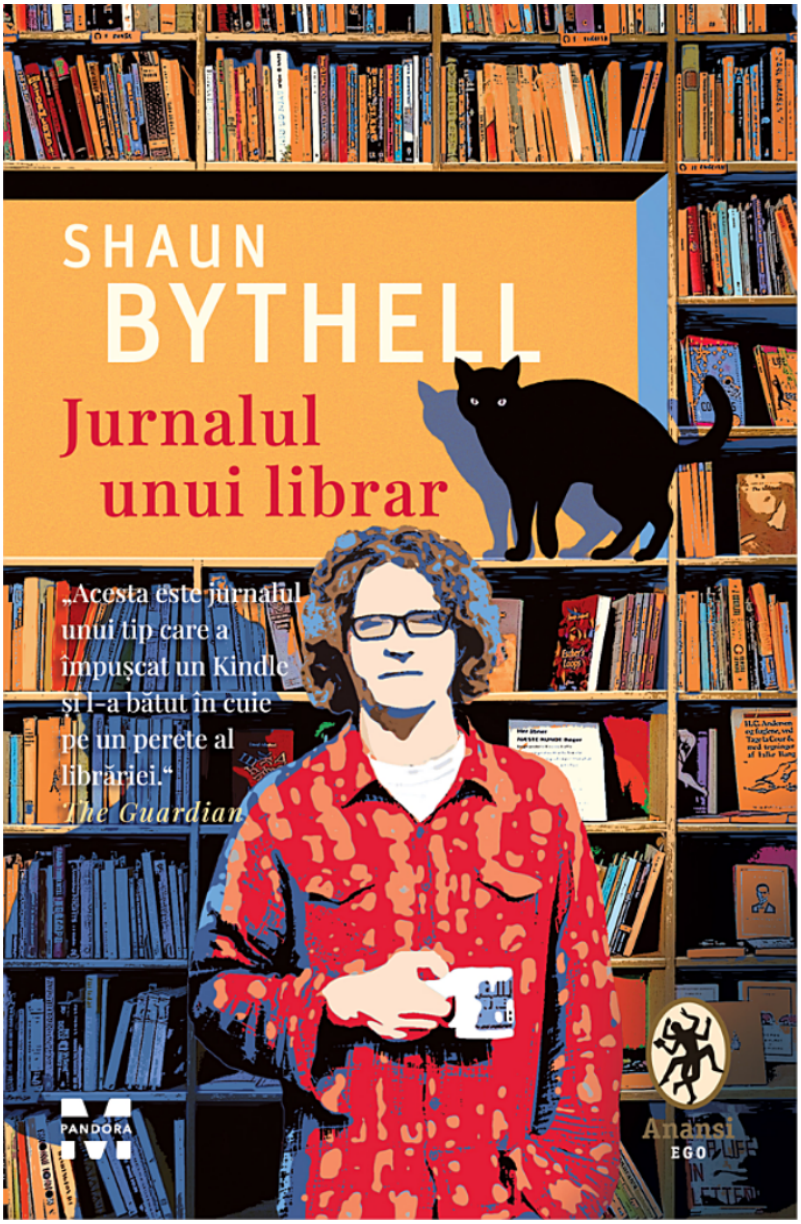
SHAUN
BYTHELL
Jurnalul unui librar
„Acesta este jurnalul unui tip care a împușcat un Kindle și l-a bătut în cuie pe un perete al librăriei.“
The Guardian
PANDORA M
Ananși
EGO

SHAUN

BYTHELL

Jurnalul unui librar

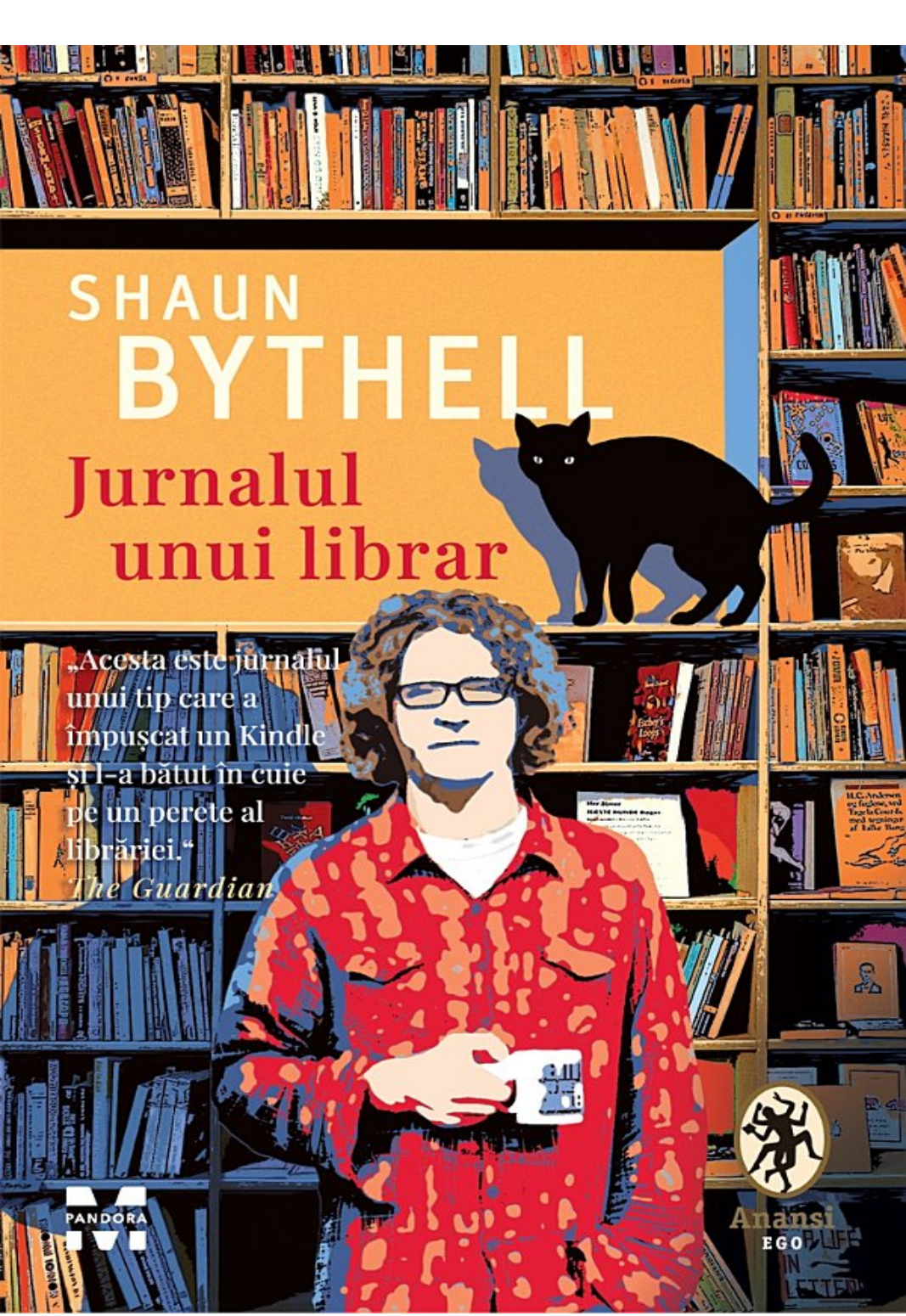

„Acesta este jurnalul unui tip care a împușcat un Kindle și l-a bătut în cuie pe un perete al librăriei."
The Guardian

PANDORA M

Anansi
EGO

COLECȚIE COORDONATĂ DE **BOGDAN-ALEXANDRU STĂNESCU**

Anansi

EGO

SHAUN

BYTHELL

Jurnalul unui librar

Traducere din limba engleză și note de
Mihaela Buruiană

PANDORA M

EDITORI:
Magdalena Mărculescu
Silviu Dragomir

FONDATOR:
Ion Mărculescu, 1994

DIRECTOR EDITORIAL:
Bogdan-Alexandru Stănescu

DESIGN:
Andrei Gamarț

DIRECTOR PRODUCȚIE:
Cristian Claudiu Coban

DTP:
Mihaela Gavriloiu

CORECTURĂ:
Roxana Nacu
Carmen Eberhat

Conținutul acestei lucrări electronice este protejat prin copyright (drepturi de autor), iar cartea este destinată exclusiv utilizării ei în scop privat pe dispozitivul de citire pe care a fost descărcată. Orice altă utilizare, incluzând împrumutul sau schimbul, reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea, închirierea, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informației, altele decât cele pe care a fost descărcată, revânzarea sub orice formă sau prin orice mijloc, fără consimțământul editorului, sunt interzise. Dreptul de folosință al lucrării nu este transferabil.
Drepturile de autor pentru versiunea electronică în formatele existente ale acestei lucrări aparțin persoanei juridice Pandora Publishing SRL.

Titlul original: The Diary of a Bookseller
Autor: Shaun Bythell

Copyright © Shaun Bythell, 2017
First published in Great Britain by PROFILE BOOKS LTD.

Copyright © Pandora M, 2020 pentru prezenta ediție

O.P. 16, Ghișeul 1, C.P. 0490, București
Tel.: +4 021 300 60 90 ; Fax: +4 0372 25 20 20
www.pandoram.ro

ISBN (print) 978-606-978-315-3

ISBN (PDF) 978-606-978-342-9

ISBN (epub) 978-606-978-472-3

Pandora M face parte din Grupul Editorial TREI

FEBRUARIE

„Aș vrea să fiu un librar *de métier*? În general, în ciuda bunătății pe care mi-a arătat-o angajatorul și a unor zile fericite petrecute în librărie, nu."[1]

George Orwell, *Amintirile unui librar*, Londra, noiembrie 1936

Reticența lui Orwell de a se dedica meseriei de librar este de înțeles. Există un stereotip al proprietarului nerăbdător, intolerant, antisocial, interpretat perfect de Dylan Moran în serialul *Black Books*, care (în linii mari) pare adevărat. Bineînțeles, există și excepții și mulți librari nu se conformează acestui tipar. Din păcate, eu da. Însă nu a fost mereu așa și îmi aduc aminte că, înainte să cumpăr librăria, eram un om prietenos, cu care te puteai înțelege. Dar tirul constant de întrebări plictisitoare, finanțele dificile ale afacerii, certurile nesfârșite cu personalul și cu clienții fără număr, obositori și pușI pe tocmeală, m-au redus la ceea ce sunt acum. Aș schimba ceva din toate astea? Nu.

Prima dată când am văzut The Book Shop în Wigtown, aveam optsprezece ani, eram în orașul meu natal și tocmai mă pregăteam să plec la facultate. Îmi amintesc limpede cum am trecut pe lângă librărie cu un prieten și am comentat că mai mult ca sigur se va închide în cel mult un an. După doisprezece ani, pe când mă aflam într-o vizită de Crăciun la părinți, am trecut pe aici să văd dacă găsesc un exemplar din *Three Fevers*, de Leo Walmsley și, în timp ce discutam cu proprietarul, am recunoscut că mi-e greu să găsesc un job care să-mi placă. El mi-a sugerat să cumpăr librăria lui, fiindcă abia aștepta să iasă la pensie. Când i-am spus că nu am bani, mi-a răspuns: „Nu ai nevoie de bani. Pentru ce crezi că există bănci?" În mai puțin de un an, pe 1 noiembrie 2001, la exact o lună de la aniversarea mea de treizeci și unu de ani, magazinul a devenit al meu. Înainte să-l preiau, ar fi trebuit poate să citesc un text publicat de George Orwell în 1936. Eseul *Amintirile unui librar* pare și astăzi la fel de adevărat ca atunci și, pentru cei la fel de naivi ca mine pe vremea aceea, este un avertisment util că lumea anticariatelor nu este chiar o idilă, în care stai într-un fotoliu, lângă un foc întețit, cu picioarele în sus, încălțat în papuci, fumând pipă și citind *Istoria declinului și a prăbușirii Imperiului Roman*, de Gibbon, în timp ce un șir de clienți încântători te atrag în conversații inteligente, înainte de a cheltui pumni de bani. De fapt, adevărul nici nu poate fi mai diferit. Dintre toate observațiile lui Orwell din eseul acela, comentariul „mulți dintre cei care intrau la noi erau genul de oameni care sunt o pacoste oriunde, dar care într-un anticariat se pot manifesta și mai bine" este poate cel mai potrivit.

Orwell a lucrat cu jumătate de normă la Booklover's Corner în Hampstead în timp ce scria *Aspidistra să trăiască!*, între 1934 și 1936. Prietenul său Jon Kimche l-a descris drept o persoană căreia îi displăcea profund să vândă ceva cuiva, un sentiment care, cu siguranță, li se va părea familiar multor librari. Pentru a ilustra asemănările — și, adesea, și deosebirile — dintre viața într-o librărie astăzi și cea de pe vremea lui Orwell, fiecare lună din acest jurnal va începe cu un fragment din *Amintirile unui librar*.

În copilăria mea, Wigtown era un orășel aglomerat. Eu și cele două surori mai mici am crescut la o mică fermă aflată cam la un kilometru jumătate distanță, așa că ni se părea o metropolă în plină dezvoltare când îl comparam cu câmpurile mlăștinoase și sărate, presărate cu oi. Are aproape o mie de locuitori și se află în Galloway, colțul uitat de lume din sud-vestul Scoției. Wigtown e situat într-un peisaj alcătuit din morene alunecoase, pe o peninsulă cunoscută ca Machars (de la cuvântul galic *machair*, care înseamnă pajiște joasă și fertilă) și este înconjurat de șaizeci și cinci de kilometri de coastă, pe care se găsesc plaje nisipoase, dar și stânci înalte și peșteri. La nord se învecinează cu Galloway Hills, o întindere frumoasă și aproape pustie, prin care șerpuiește traseul de drumeție Southern Upland Way. Orașul este dominat de County Buildings, clădirea impunătoare, în stil hôtel-de-ville, a primăriei, care a fost pe vremuri sediul municipal al regiunii sau, cum i se zice pe aici, „Comitatul". Economia din Wigtown a fost mulți ani susținută de o cooperativă de lactate și de distileria de whisky aflată în punctul cel mai de sud al Scoției, Bladnoch, care, împreună, angajau cea mai mare parte a populației locale. Pe atunci, agricultura oferea mult mai multe oportunități fermierilor decât în ziua de azi, așa că se găsea de lucru și în oraș, și în apropierea lui. Fabrica de lactate s-a închis în 1989, desființându-se 143 de locuri de muncă; distileria, fondată în 1817, s-a închis în 1993. Impactul

asupra orașului a fost așa de mare încât l-a transformat complet. Acolo unde înainte erau o fierărie, un aprozar, un magazin de cadouri, unul de încălțăminte, o cofetărie și un hotel, nu au mai rămas decât uși închise și ferestre blocate cu scânduri.

Acum însă prosperitatea a revenit într-o oarecare măsură și, odată cu ea, și o senzație de optimism. Clădirile goale ale fabricii de lactate au fost preluate treptat de mici firme: o fierărie, un studio de înregistrări și o fabrică de sobe ocupă o mare parte din acestea. Distileria s-a redeschis pentru producție la scară mică în 2000, sub administrarea entuziastă a lui Raymond Armstrong, un om de afaceri din Irlanda de Nord. Și norocul orașului s-a schimbat: Wigtown găzduiește acum o comunitate de librării și anticariate. Ferestrele și ușile baricadate odinioară s-au deschis din nou, iar în spatele lor micile afaceri înfloresc.

Toți cei care au lucrat într-o librărie au observat că interacțiunile cu clienții reprezintă material mai mult decât suficient pentru o carte — *Weird Things Customers Say in Bookshops*[2], de Jen Campbell, este o dovadă foarte bună în acest sens — așa că, fiind blestemat cu o memorie îngrozitoare, am început să-mi notez întâmplări din librărie pe măsură ce se produceau, pe post de *aide-mémoire*, în eventualitatea în care aș fi vrut să scriu ceva în viitor. Dacă data de început pare arbitrară, asta este din cauză că lucrurile chiar așa stau. Pur și simplu, mi-a trecut prin minte să încep toate astea pe 5 februarie, iar notițele mele au devenit un jurnal.

MIERCURI, 5 FEBRUARIE

Comenzi online: 5
Cărți găsite: 5

Un apel la 9:25 de la un bărbat din sudul Angliei, care se gândește să cumpere o librărie în Scoția. Voia să afle cum să evalueze inventarul unei librării cu 20 000 de cărți. Evitând răspunsul evident „EȘTI NEBUN?“, l-am întrebat ce i-a sugerat actuala proprietară. Ea îi spusese că prețul mediu al unei cărți din librăria ei era de șase lire, așa că îi sugerase să împartă totalul de 120 000 de lire la trei. Eu i-am zis că ar trebui să-l împartă cel puțin la zece, probabil la treizeci. Să vinzi cantități angro este aproape imposibil în ziua de azi, fiindcă cei dispuși să preia un număr mare de cărți sunt foarte puțini și plătesc sume absolut derizorii. Librăriile sunt acum rare, iar stocurile sunt mari. Este o piață favorabilă cumpărătorilor. Chiar și în 2001, când am cumpărat eu magazinul și lucrurile mergeau bine, fostul proprietar a evaluat stocul de 100 000 de cărți la 30 000 de lire.

Poate ar fi trebuit să-l sfătuiesc pe omul de la telefon ca, înainte să promită că o să cumpere librăria, să citească (pe lângă *Amintirile unui librar*, de Orwell) extraordinara *The Bankrupt Bookseller Speaks Again*[3], de William Y. Darling. Ambele sunt lecturi recomandate pentru cei care aspiră să devină librari. În realitate, Darling nu a fost un librar falit, ci un negustor de pânzeturi din Edinburgh, care a răspândit păcăleala bine ticluită că o astfel de persoană a existat de-adevăratelea. Detaliile sunt bizar de precise. Librarul fictiv al lui Darling — „dezordonat, nesănătos, pentru oamenii de rând o ființă umană neinteresantă și totuși, dacă este provocat, poate vorbi despre cărți la fel de elocvent ca oricare altul“ — este un portret de anticar cât se poate de precis.

Astăzi a fost tura lui Nicky. Nu-mi mai permit să plătesc angajați cu normă întreagă, mai ales în iernile lungi și reci, așa că mă bazez pe Nicky, care este la fel de excentrică pe cât este de capabilă să se ocupe de librărie două zile pe săptămână, pentru ca eu să ies după achiziții sau să lucrez altceva. Nicky se apropie de cincizeci de ani și are doi fii adulți. Locuiește într-o mică fermă cu vedere spre Luce Bay, la vreo douăzeci și cinci de kilometri de Wigtown, și face parte din Martorii lui Iehova, ceea ce, alături de hobby-ul ei de a crea obiecte „artizanale“ ciudat de inutile o definește. Își face singură multe dintre haine și este la fel de modestă ca un om sărman, deși foarte generoasă cu puținul pe care îl are. În fiecare vineri îmi aduce ceva găsit cu o seară înainte în containerul din spatele supermarketului Morrisons din Stranraer, după întâlnirea de la Kingdom Hall. Ea îi zice „vinerea păpicii“. Fiii ei o numesc „un spirit liber și împrăștiat“, dar ea face parte

din textura magazinului la fel de mult ca volumele de pe rafturi și, fără ea, locul ăsta și-ar pierde o mare parte din farmec. Chiar dacă azi nu e vineri, a adus ceva mâncare scârboasă pe care a luat-o ca pradă din containerul de la Morrisons: un pachet de samosa4 care se înmuiaseră atât de tare, încât abia îți mai dădeai seama ce sunt. Venind în fugă de afară, din ploaia torențială, mi l-a împins în față și a zis: „Ei, ia uite la astea! Samosa! Minunate!" După aceea, a mușcat dintr-una, împroșcând podeaua și tejgheaua cu bucățele vâscoase.

Pe durata verii, iau studente în practică — una sau două. În felul ăsta, am libertatea de a mă bucura de câteva activități care fac viața în Galloway așa de idilică. Scriitorul Ian Niall a scris odată că, în copilărie, pe când mergea la școala de duminică, era convins că „țara unde curge lapte și miere" despre care îi vorbea profesorul este Galloway, parțial pentru că întotdeauna se găseau din abundență în cămara fermei la care crescuse, dar și pentru că, pentru el, zona era un fel de paradis. Îi împărtășesc dragostea față de locul ăsta. Datorită fetelor care lucrează în magazin, îmi permit luxul de a alege când să mă duc la pescuit sau în drumeție pe dealuri ori să înot. Nicky le zice „micile mele animale de companie".

Primul client (la 10:30) a fost unul dintre obișnuiți: domnul Deacon. Acesta este un domn de vreo cincizeci și ceva de ani, înzestrat cu darul vorbirii și cu o talie tipică pentru bărbații inactivi de vârstă mijlocie. Părul închis la culoare și subțire este pieptănat peste creștetul capului, în modul acela neconvingător în care unii bărbați care chelesc încearcă să ofere iluzia că încă au o coamă luxuriantă. Se îmbracă destul de elegant, în sensul că hainele lui sunt evident bine croite, dar nu le poartă el cum trebuie: nu prea acordă atenție detaliilor precum poalele cămășii, nasturi sau prohaburi. Pare că cineva i-a încărcat hainele într-un tun și le-a aruncat spre el și, cum au căzut, așa au rămas. În multe feluri, este clientul ideal; nu stă niciodată să caute și vine numai când știe exact ce vrea. Solicitarea lui este însoțită, de obicei, de o recenzie a cărții decupată din *The Times*, pe care o prezintă oricui se nimerește în momentul acela la casă. Are o exprimare concisă și precisă, nu stă niciodată la pălăvrăgeală, dar nici nu este vreodată nepoliticos și întotdeauna plătește la ridicarea comenzii. În afară de cele de mai sus, nu știu nimic despre el, nici măcar prenumele. De fapt, mă întreb adesea de ce comandă cărți prin intermediul meu, când ar putea foarte bine să recurgă la Amazon. Poate nu are computer. Poate nici nu vrea să aibă. Sau poate face parte din specia aceea pe cale de dispariție, care înțelege că, dacă vrea ca librăriile să supraviețuiască, atunci trebuie să le susțină.

La prânz, o femeie îmbrăcată în pantaloni din material de camuflaj și purtând beretă, a venit la casă cu șase cărți, dintre care două de artă, scumpe, aproape noi, în stare impecabilă. Suma totală de plată a fost 38 de lire; a cerut o reducere, iar când i-am zis că i le las la 35 de lire, a răspuns: „Nu poți să mi le dai cu 30?" Încrederea mea în decența oamenilor este puternic zdruncinată când clienții, după ce li se oferă o reducere la produse care deja au doar o parte din prețul lor inițial, se simt îndreptățiți să mai ceară o reducere de aproape treizeci la sută. Așa că am refuzat să mai scad din preț. A plătit cele 35 de lire. Sugestia lui Janet Street-Porter ca cei care poartă pantaloni de camuflaj să fie parașutați cu forța într-o zonă demilitarizată are acum toată susținerea mea.

Total încasări: 274,09 lires 27 de clienți

JOI, 6 FEBRUARIE

Comenzi online: 6
Cărți găsite: 5

Stocul nostru online constă din 10 000 de cărți dintr-un total de 100 000. Îl înregistrăm într-o bază de date numită Monsoon, care încarcă în Amazon și AbeBooks. Astăzi, un client Amazon a trimis un e-mail despre o carte intitulată *Why Is There Something Rather Than Nothing*? Reclamația lui: „Încă nu am primit cartea. Vă rog să rezolvați problema. Încă nu am scris o recenzie despre serviciile dvs". Această mică amenințare voalată devine din ce în ce mai des întâlnită, din cauza feedbackului de pe Amazon, iar clienții

fără scrupule se folosesc de ea pentru a negocia rambursări parțiale sau chiar integrale după ce primesc cartea comandată. În acest caz, cartea a fost expediată marțea trecută și ar fi trebuit să fie livrată până acum, deci ori clientul ăsta speră să obțină o rambursare, ori a fost o problemă cu Royal Mail, ceea ce se întâmplă extrem de rar. Am răspuns, rugându-l să aștepte până luni, după care, dacă tot nu își va fi primit cartea, îl vom rambursa.

După prânz, am triat câteva cutii cu cărți de teologie pe care ni le-a adus săptămâna trecută un preot pensionat din Biserica Scoției. Colecțiile care se concentrează pe un singur subiect sunt căutate, de obicei, fiindcă, îngropate printre ele, vor fi cu siguranță și niște articole rare, de interes pentru colecționari și, în general, valoroase. Teologia este probabil singura excepție de la regula aceasta și așa a fost și cazul astăzi: nu era nimic important acolo.

După închidere, la ora 17:00, m-am dus la Co-op[6] să-mi iau ceva pentru cină. Îmi tot pun măruntul în buzunarul din stânga al pantalonilor, uitând că în ultima vreme s-a găurit. Seara, când m-am dezbrăcat, am găsit 1,22 lire în bocancul stâng.

Total încasări: 95,50 lire
6 clienți

VINERI, 7 FEBRUARIE

Comenzi online: 2
Cărți găsite: 2

Azi a fost o zi frumoasă, însorită. Nicky a sosit la 9:13, îmbrăcată în costumul de schi canadian pe care l-a cumpărat cu cinci lire de la magazinul de haine second-hand din Port William. Între lunile noiembrie și aprilie, asta este uniforma ei. Este o salopetă matlasată, concepută pentru schi, și o face să arate ca un Teletubby din desenele alea animate. În perioada asta, se vaită constant din cauza temperaturii din librărie, care, recunosc, este mai degrabă scăzută. Conduce un microbuz albastru, care se potrivește perfect cu stilul ei de viață de strângătoare. Toate scaunele au fost scoase și, în locul lor, găsești orice, de la saci de bălegar la scaune de birou rupte. Și-a poreclit microbuzul Albăstrica, dar eu îi zic Stricățica, fiindcă e plin aproape numai cu lucruri stricate.

Norrie (fost angajat, acum dulgher pe cont propriu) a venit la ora 9:00 să repare o scurgere în acoperișul pavilionului de vară Fox's Den din grădină.

În ultimii cincisprezece ani, membrii personalului au venit și au plecat, dar până recent a existat întotdeauna măcar un angajat cu normă întreagă. Unii au fost minunați, alții diabolici; aproape toți mi-au rămas prieteni. În primii ani, luam în practică studente care să ajute în magazin sâmbăta, când angajaților cu normă întreagă nu le plăcea să muncească, iar între 2001 și 2008 cifra de afaceri a crescut constant și hotărât, în ciuda tendinței evidente către cumpărături online. Pe urmă, după ce Lehman Brothers a dat faliment în septembrie, lucrurile s-au înrăutățit brusc și cifra de afaceri a revenit de unde plecase în 2001, dar cu costuri indirecte care crescuseră considerabil în vremurile bune.

Eu și Norrie am construit Fox's Den în urmă cu câțiva ani și, în timpul Festivalului anual de carte din Wigtown, o folosim pentru a găzdui evenimente foarte mici și neobișnuite. Anul trecut, cel mai tatuat om din Scoția a ținut un discurs de douăzeci de minute despre istoria tatuajelor și s-a dezbrăcat până la chiloți pentru a ilustra diverse elemente, pe măsură ce povestea despre ele. O femeie mai în vârstă, crezând că în clădirea cu pricina se află toaleta, a nimerit acolo fără să-și dea seama, către sfârșitul prezentării, și l-a găsit în picioare, aproape gol. Nu sunt sigur că și-a revenit.

La plecare, Norrie a avut o discuție aprinsă cu Nicky despre ceva, dar eu am prins doar finalul. Se pare că era despre evoluție. Ăsta este un subiect preferat de-ale lui Nicky și nu e ceva neobișnuit să găsesc exemplare din *Originea speciilor* în secțiunea de ficțiune, puse acolo de ea. Eu răspund punând exemplare din

Biblie (pe care ea o consideră istorie) printre romane.

Am găsit o carte intitulată *Gay Agony*, de un autor cu nume improbabil, H.A. Manhood, când scotoceam prin cărțile de teologie aduse de preotul pensionat. Se pare că Manhood a locuit într-un vagon de tren abandonat și reamenajat, în Sussex.

Total încasări: 67 lire
4 clienți

SÂMBĂTĂ, 8 FEBRUARIE

Comenzi online: 4
Cărți găsite: 4

Astăzi, Nicky s-a ocupat de magazin ca eu să mă pot duce la Leeds să văd o bibliotecă particulară cu 600 de cărți despre aviație. Am plecat cu Anna la ora 10:00 și, chiar la plecare, Nicky m-a sfătuit: „Uită-te la cărți, gândește-te la o cifră, apoi înjumătățește-o!" Mi-a mai spus și că, atunci când va veni apocalipsa și numai Martorii lui Iehova vor mai fi pe pământ (sau versiunea ei despre apocalipsă, oricare ar fi ea, că nu prea sunt atent când începe să vorbească despre religie), are de gând să vină la mine acasă și să-mi ia lucrurile. E clar că la asta se gândește când tot pune ochii pe diverse piese de mobilier de-ale mele.

Anna, o scriitoare americană cu doisprezece ani mai tânără decât mine, este partenera mea. Locuim împreună în apartamentul cu patru dormitoare de deasupra anticariatului, împreună cu o pisică neagră pe care am numit-o Căpitan după căpitanul orb din *Under Milk Wood* [7]. Anna a lucrat pentru NASA în Los Angeles și a venit în Wigtown într-o vacanță cu viză de lucru, în 2008, pentru a-și îndeplini ambiția de a lucra într-o librărie în Scoția, aproape de mare. Am fost imediat atrași unul de celălalt și, după o scurtă întoarcere în California, a hotărât să revină. În 2012, povestea ei i-a stârnit interesul unei jurnaliste care vizita Wigtown în timpul festivalului de carte din anul acela, Anna Pasternak, care a scris un articol despre ea în *Daily Mail*. În scurt timp, Anna a fost abordată de un editor care i-a propus să scrie despre experiențele ei, așa că, în 2013, prima sa carte, *Three Things You Need to Know About Rockets*[8], a apărut la Short Books. În ciuda succesului ei literar, Anna este, așa cum singură se declară, o „impresionistă a limbajului", cu o tendință care este și simpatică, și frustrantă de a reinventa limba când vorbește. Metoda ei de a interpreta cuvintele pe care le aude fără a fi atentă și de a le repeta într-o versiune oarecum apropiată de original, dar vagă duce la o tocană incomprehensibilă de vorbe, asezonată cu câțiva termeni idiș pe care i-a învățat de la bunica ei.

Femeia care vinde cărțile despre aviație a sunat săptămâna trecută, dând impresia că se grăbește. Cărțile îi aparțineau răposatului ei soț, care a murit în urmă cu un an. Ea a vândut casa și trebuie să se mute în martie. Am ajuns acolo la ora 15:00. Din prima clipă, am fost distras de peruca ei evidentă, ca să nu mai zic de castanele împrăștiate pe podea lângă uși și ferestre. Ne-a explicat că soțul ei murise de cancer, iar acum și ea făcea tratament pentru aceeași boală. Cărțile se aflau într-o mansardă amenajată, la capătul unei scări înguste. A durat ceva să negociem un preț, dar în cele din urmă ne-am înțeles la 750 de lire pentru vreo 300 de cărți. Nu a deranjat-o deloc că le-am lăsat pe celelalte acolo. De-ar fi mereu așa! De cele mai multe ori, oamenii vor să scape de toată colecția, mai ales când este vorba despre o moștenire. Împreună cu Anna, am încărcat paisprezece cutii în camionetă și am plecat spre casă. Femeia părea ușurată că reușise să-și ia rămas-bun de la ceea ce era evident că fusese pasiunea soțului ei, de care știa că îi va fi greu să se despartă, chiar dacă pe ea subiectul nu o interesa deloc. În timp ce plecam, Anna a întrebat-o de ce erau atâtea castane pe lângă uși și ferestre. A reieșit că amândurora le este frică de păianjeni și că, din câte se pare, castanele emană o substanță chimică pe care aceștia nu o suportă.

Am cumpărat camioneta (o Renault Trafic roșie) acum doi ani și aproape că am rablagit-o. Chiar și în cele mai scurte drumuri sunt întâmpinat cu saluturi entuziaste din partea oamenilor din trafic, care în mod

evident mă confundă cu poștașul.

Colecția aceasta despre aviație conține douăzeci și două de numere din *Putnam Aeronautical Histories*. Asta este o serie despre producătorii de aeronave sau chiar despre tipuri de aeronave — Fokker, Hauwker, Supermarine, Rocket Aircraft — și, în trecut, s-a vândut mereu bine și online, și în magazin, cu sume între 20 și 40 de lire pe volum. Așa că mi-am bazat prețul pe presupunerea că aș putea să vând numerele din Putnam destul de repede ca să-mi recuperez costurile.

Multe tranzacții cu cărți încep cu un străin care sună și spune că i-a murit cineva apropiat și că acum e treaba lui să scape de cărțile lăsate în urmă. Adesea, persoanele acestea încă suferă, ceea ce este de înțeles și este aproape imposibil să nu fii absorbit de durerea lor, chiar și în cele mai subtile moduri. Când faci un inventar al cărților răposatului, îți faci o idee despre cine a fost acesta, ce interese a avut și, într-o oarecare măsură, despre personalitatea lui. Acum, chiar și când vizitez prieteni, sunt atras de biblioteci oriunde le văd și, în special, de orice nepotrivire de pe rafturi care ar putea să arate ceva ce nu știam despre ei. Și propria mea bibliotecă este la fel de vinovată de asta ca oricare alta: printre cărțile de ficțiune modernă și cele despre arta și istoria Scoției, pe rafturi se poate găsi un exemplar din *Talk Dirty Yiddish* și unul din *Collectable Spoons of the Third Reich*[9], primul fiind un cadou de la Anna, iar al doilea, de la prietenul meu Mike.

Ne-am întors din Leeds prin Ilkley Moor, conducând pe o ploaie intensă de iarnă, și am ajuns acasă pe la ora 19:00. Când am deschis ușa, am găsit teancuri de cărți pe jos, cutii împrăștiate peste tot și zeci de e-mailuri care mă așteptau să răspund. Se pare că Nicky are o satisfacție sadică de a lăsa munți de cărți și de cutii prin tot magazinul, probabil pentru că știe cât de pretențios sunt când vine vorba să păstrăm suprafețele curate, în special podeaua. Poate din cauză că este din fire o persoană dezordonată, Nicky este convinsă că dorința mea de a păstra ordinea și organizarea este extrem de neobișnuită și de distractivă, așa că intenționat creează haos în magazin, după care, când o cert din cauza asta, mă acuză că sufăr de tulburare obsesiv-compulsivă.

Total încasări: 77,50 lire
7 clienți

LUNI, 10 FEBRUARIE

Comenzi online: 8
Cărți găsite: 7

Printre comenzi, a fost și una pentru *Pebble Mill Good Meat Guide*[10].

Cum expediem un număr rezonabil de colete, avem contract cu Royal Mail și, în loc să ducem coletele la oficiul poștal, ca să se ocupe de ele Wilma, diriginta oficiului, le procesăm online și, în fiecare zi, eu sau Nicky ducem sacul cu colete francate în depozitul oficiului, de unde sunt preluate și duse la biroul de sortare.

Oficiul poștal din Wigtown, la fel ca multe oficii poștale din zona rurală, se află în incinta unui alt magazin. În cazul nostru, este unul de ziare și jucării al unui tip din Irlanda de Nord, pe nume William. Oricare ar fi opusul unei dispoziții senine, asta are William. Din plin. Nu zâmbește niciodată și se plânge de absolut orice. Dacă este în magazin când îmi las coletele, mă străduiesc întotdeauna să-i dau „Bună dimineața!" În rarele ocazii când catadicsește să-mi răspundă, inevitabil mormăie „Ce-i așa de bun la ea?" sau „Ar fi bună dacă n-aș fi obligat să stau în locul ăsta oribil". În general, cu cât e mai vioi salutul tău, cu atât mai ostil va fi răspunsul lui. Ca să vă dați seama cât de adâncă este rezerva lui de nefericire, gândiți-vă că lipește toate revistele de la raft cu trei bucăți de bandă adezivă, astfel încât clienții să nu le poată răsfoi. Wilma, spre deosebire de el, este spirituală, vioaie și prietenoasă. Oficiul poștal chiar este centrul de interes al comunității din Wigtown: toată lumea se duce acolo la un moment dat în timpul săptămânii, acolo se face

schimb de bârfe și se afișează anunțurile funerare.

După prânz, banda de la casa de marcat s-a terminat, așa că m-am dus să caut alta. Se pare că nu mai aveam deloc, prin urmare am mai comandat douăzeci de bucăți, care ar trebui să ne ajungă încă doi sau trei ani. Chiar mai puțin, dacă avem noroc și afacerea își revine.

Două abonamente noi la Random Book Club astăzi. Random Book Club este o ramificație a librăriei, creată de mine acum câțiva ani, când vânzările mergeau prost și viitorul părea sumbru. Pentru 59 de lire pe an, abonații primesc o carte pe lună, dar nu au niciun cuvânt de spus despre genul de carte pe care îl primesc, iar controlul calității îmi revine numai mie. Sunt extrem de chibzuit când vine vorba de volumele pe care aleg să le pun în cutia unde sunt ambalate și trimise pachetele RBC. Cum abonații sunt, în mod evident, cititori experimentați, întotdeauna am grijă să aleg cărți pe care cred că oricine care iubește cititul de dragul cititului le va aprecia. Nu aleg nimic pentru care ar fi nevoie de prea multe cunoștințe tehnice: un amestec de ficțiune și non-ficțiune, atârnând ușor înspre non-ficțiune, și ceva poezie. Printre cărțile ce vor fi expediate luna aceasta sunt *Other Passports*, de Clive James, *Peștera lui Prospero*, de Lawrence Durrell, biografia lui Sartre scrisă de Iris Murdoch, *Un oraș ca Alice*, de Neville Shute, și o carte intitulată *100+ Principles of Genetics*. Toate cărțile sunt în stare bună, niciuna nu provine dintr-o bibliotecă, iar unele — câteva dintre acestea în fiecare an — sunt vechi de sute de ani. Mă gândesc că, dacă membrii s-ar hotărî să le vândă pe eBay, și-ar recupera cu prisosință banii. Există un forum pe website, pe care însă nu îl folosește nimeni și care mă ajută să-mi dau seama ce fel de persoane sunt atrase de idee: cele cărora nu le plac cluburile unde trebuie să interacționeze cu alți oameni. Poate din cauza asta mi-a și venit ideea — este un fel de abordare Groucho Marx a cluburilor de cărți. În total, s-au adunat cam 150 de membri și, în afară de o sumă modică pe care o plătesc pentru publicitate în *Literary Review*, singurul marketing pe care trebuie să-l fac este să am un site web și o pagină de Facebook (pe care nici nu le-am mai actualizat de ceva vreme). Vestea pare să se fi dus din gură în gură și asta a fost cea mai bună metodă de marketing. M-a salvat de la neplăceri financiare într-o perioadă foarte dificilă pentru comerțul cu cărți.

Total încasări: 119,99 lire
11 clienți

MARȚI, 11 FEBRUARIE

Comenzi online: 7
Cărți găsite: 5

Norrie s-a ocupat de magazin ca să pot să mă duc la licitația din Dumfries, la vreo optzeci de kilometri distanță. Acolo se vând tot felul de lucruri și nu poți să prevezi ce o să găsești; în sală sunt de toate, de la șezlonguri la mașini de spălat, candelabre, covoare, porțelanuri, bijuterii și uneori chiar și mașini. La început, mă duceam să cumpăr cărți, dar mi-am dat repede seama că modul cel mai ieftin de a mobila apartamentul de deasupra magazinului (care era gol când l-am cumpărat) era să o iau cu preț redus. Așa că, atunci când aveam personal cu normă întreagă în magazin, mă duceam cu religiozitate acolo marțea, o dată la două săptămâni, și cumpăram chilipiruri: mobilă veche mult mai frumoasă și infinit mai ieftină decât echivalentele moderne de la IKEA. Ocazional, veneam acasă cu o cutie de cărți, dar mult mai probabil cu un birou în stil georgian, o veveriță împăiată, o veioză standard sau un fotoliu din piele. Printre clienții obișnuiți este și un fost marinar pe submarin, acum la pensie, pe nume Angus. Adesea stăm împreună și vorbim despre ceilalți cumpărători. Le-a pus porecle tuturor clienților obișnuiți — Dave Pălărie, Episcopul și altele — niciuna răutăcioasă, dar toate foarte potrivite. Astăzi m-am întors cu o pereche de schiuri Lillywhites, care vor fi folosite pentru un aranjament de vitrină, apoi vândute în magazin. În ultima vreme, fiindcă nu îmi mai permit angajați cu normă întreagă, rar am ocazia să merg la licitație.

Când este și Anna aici, ne străduim să ne ducem, iar eu găsesc pe cineva care să se ocupe de magazin în

locul meu. Ei îi place la nebunie, dar are o limită de 3 lire pe ofertă, ceea ce înseamnă că mereu se întoarce cu o mulțime de prostii, iar azi nu a făcut excepție: o adunătură de nimicuri, printre care un câine de rasă Corgi din alamă, cinci degetare, un set vechi de chei și un suport stricat pentru feliile de pâine prăjită. Odată, totuși, a mărit suma la 15 lire pentru o cutie cu bijuterii din pietre neprețioase, în care a găsit un inel care i s-a părut interesant. L-a dus la Bonhams' într-o zi când evaluarea era gratuită; acolo i s-a sugerat să-l vândă în regim de consignație. A făcut 850 de lire.

De câțiva ani închiriez salonul de primire de deasupra magazinului pentru un curs de artă, o după-amiază pe săptămână. Cursul este ținut de artistul local Davy Brown și are loc în fiecare marți. La el participă vreo douăsprezece doamne pensionate. În anotimpul ăsta, casa este înfiorător de rece, așa că i-am lăsat lui Norrie instrucțiuni să aprindă focul și să lase radiatorul pornit timp de o oră înainte de sosirea grupului, dar el a uitat. Una dintre doamne aproape că a avut nevoie de resuscitare. Eu le-aș lăsa bucuros să folosească gratuit spațiul, dar ele sunt așa de amabile încât să-mi plătească destul cât să acopăr costul încălzirii și să mai și rămână ceva pe lângă.

Când ne-am întors la magazin după licitație, am observat că vitrina din stânga era complet inundată (de o parte și de cealaltă a ușii se află câte o vitrină mare, pe care le folosim pentru aranjamente tematice). Mereu a fost câte o scurgere, dar nimic așa de grav. Am scos toate cărțile ude și le-am aruncat. Acum, în locul lor, în vitrină se află șase căni, un prosop și o oală în care se strâng picăturile. În fiecare an, se întâmplă câte ceva în casă sau în magazin pentru care este nevoie să chem un meșter și de fiecare dată asta se întâmplă iarna, când vremea este neîndurătoare, iar cuferele sunt tot mai goale. Încerc să pun deoparte aproximativ 7 000 de lire pe an ca să-mi păstrez acoperișul deasupra capului și pereții în picioare, și, până acum, cam atât m-a și costat.

Eliot — directorul Festivalului de carte din Wigtown — a sosit la ora 19:00. În ultima săptămână din septembrie și până în primul weekend din octombrie, Wigtown este gazda unui festival literar. De când am eu librăria, acesta a crescut de la o mână de evenimente cu public restrâns, format în mare parte din localnici, la o afacere de amploare cu corturi de 300 de locuri și peste 200 de evenimente care includ vedete ale culturii de peste tot. Este un festival extraordinar și, dacă la început era organizat de câțiva voluntari, acum are un birou cu cinci angajați plătiți și un public de câteva mii de oameni atrași din toată lumea. Eliot a fost jurnalist și încă unul foarte bun. S-a mutat în Wigtown acum câțiva ani și, în scurt timp, a devenit evident că era omul ideal care să conducă festivalul, așa că s-au găsit bani pentru a-l plăti și s-a creat un post de salariat pentru el. Mi-a devenit prieten bun, iar eu sunt nașul celui de-al doilea copil al lui. Acum, din păcate, locuiește în Londra și îl văd mai rar decât mi-aș dori, dar, când participă la ședințele de consiliu pentru festival în Wigtown, stă la mine. Ca întotdeauna, după ce a sosit, s-a descălțat și și-a aruncat pantofii pe jos. Peste zece minute, m-am împiedicat de ei.

Total încasări: 5 lire
1 client

MIERCURI, 12 FEBRUARIE

Comenzi online: 15
Cărți găsite: 14

O zi rece, mohorâtă și urâtă astăzi; ploaie torențială întreaga zi. Eliot a stat în baie între 8:15 și 9:00 azi-dimineață, așa că nu am avut ocazia să mă spăl pe dinți sau să mă spăl înainte să deschid magazinul.

În contrast cu vremea, Nicky a fost enervant de veselă toată ziua. Am discutat despre întocmirea unei liste de cărți pentru Fulfilled by Amazon, un serviciu oferit de Amazon prin care noi introducem și etichetăm cărți în baza noastră de date, apoi le trimitem la depozitul lor din Dunfermline, unde sunt stocate până când sunt comandate de clienți. Pe urmă, angajații Amazon aleg și împachetează titlurile pe măsură ce

sosesc comenzile. Asta rezolvă problema lipsei de spațiu din magazin și ajută mai ales în cazul unei colecții pe un subiect care ar putea să nu se vândă așa de bine în magazin. Nicky refuză cu încăpățânare serviciul FBA, în baza unei serii de raționamente îndoielnice, care ajung până în zona eticii și a altor domenii irelevante ale filosofiei. Nu înțeleg pe de-a-ntregul, nici măcar parțial, de fapt, de ce Nicky se opune așa de tare, în afară de faptul că este o tranzacție care implică o colaborare cu Amazon, prin care deja vindem o parte din stocul din magazin. Foarte puțini librari au o părere pozitivă despre Amazon, dar, din păcate, este singura opțiune pentru vânzările online. Am renunțat să mai încerc să discut rațional cu ea: Nicky doar dă din cap aprobator la sugestiile și rugămințile mele, apoi continuă să facă exact ca înainte, fără să țină cont de ce i-am zis eu.

Ne-am petrecut o parte a dimineții amenajând vitrina neinundată în spiritul Jocurilor Olimpice de iarnă, folosind perechea de schiuri de lemn Lillywhites din anii 1920, pe care am cumpărat-o la licitație ieri. Cealaltă vitrină este încă plină de oale și de căni în care se adună apa scursă.

La prânz, am dus-o pe Anna la Newton Stewart, de unde a luat autobuzul către Dumfries, apoi trenul înapoi la Londra.

La două după-amiaza, un bărbat cu mustață în stilul lui Mugabe a adus două cutii cu cărți despre artă și cinema. Pusese ochii pe câteva cărți din magazin, așa că ne-am înțeles pe un credit de 30 de lire pentru cărțile pe care le-a adus. Chestia asta se întâmplă aproape zilnic și este una dintre modalitățile prin care achiziționăm stoc, altfel decât prin lichidarea bibliotecilor particulare. În majoritatea zilelor, cel puțin o persoană vine să vândă cărți și astfel ne parvin în magazin cam o sută de cărți pe zi. În mod normal, respingem aproximativ șaptezeci la sută din ele, dar de cele mai multe ori persoana care le aduce vrea să lase tot pachetul. Asta ne creează o problemă, fiindcă magazinul se umple de cutii pe care nu le vrem. De obicei, plătim în numerar pentru cărțile aduse în magazin, fiindcă pentru cantitățile respective nu este nevoie să apelăm la carnetul de cecuri. Pentru aceste tranzacții, avem un frumos registru victorian în care vânzătorul trebuie să-și treacă numele, adresa și suma, ca să putem face bilanțul.

Odată, nu la mult timp după ce am cumpărat librăria, un tânăr care emigra în Canada a adus câteva cutii cu cărți pe care voia să le vândă. Când l-am rugat să completeze registrul, s-a semnat „Tom Jones". Am râs și i-am arătat câteva alte nume care erau clar inventate, zicându-i că el era primul care folosea Tom Jones. A răspuns „Nu e ceva neobișnuit" și a plecat. Când am început să-i evaluez cărțile, am observat că pe ultima pagină din fiecare carte, scris cu pixul, era numele Tom Jones. Gustul lui la cărți era foarte asemănător cu al meu, deși avea și câteva pe care nu le citisem încă. Presupunând că mi-ar fi plăcut și acelea, am scos vreo șase cărți, pe care le-am pus deoparte ca să le citesc mai târziu. Una dintre ele era *The Ascent of Rum Doodle*, parodia clasică a relatărilor despre expedițiile de alpinism, scrisă de W. E. Bowman.

Total încasări: 104,90 lire
8 clienți

JOI, 13 FEBRUARIE

Comenzi online: 4
Cărți găsite: 4

Eliot a plecat la Londra la ora 14:00.

O tânără și mama ei au petrecut cea mai mare parte a după-amiezii în magazin. Mama părea bine pregătită pentru temperatură, dar fiica nici nu dădea semne că ar observa condițiile apropiate de îngheț. În timp ce plătea, a făcut conversație cu nonșalanță, mi-a spus că o cheamă Lauren McQuistin și că studiază să devină cântăreață de operă. Îmi părea vag familiară; probabil a mai venit pe aici. A cumpărat un teanc impresionant de materiale destul de pretențioase și mi-a sugerat să citesc *Any Human Heart*. Este posibil ca *Any Human Heart* a lui William Boyd să fie cartea care mi s-a recomandat cel mai des. De obicei, evit tot ce

mi se recomandă, preferând cu naivitate să-mi închipui că-mi voi dezgropa propria mină de aur literară, dar entuziasmul ei a fost așa de convingător încât, după cină, am aprins focul în sobă și am început-o. Până la ora de culcare, eram deja complet captivat.

Total încasări: 13 lire
2 clienți

VINERI, 14 FEBRUARIE

Comenzi online: 4
Cărți găsite: 4

Dacă se poate spune despre cineva că este o instituție în Wigtown, acela este Vincent. Localnicii și-l amintesc dintotdeauna, deși copilăria și-a petrecut-o pe malul râului Clyde. Este plăcut de toată lumea, interesant și răutăcios. Umblă vorba că ar fi studiat la Cambridge, dar, din câte știu eu, nimeni nu a putut să dovedească asta. Probabil are vreo optzeci și ceva de ani, dar încă lucrează mult, mai mult decât oricare dintre mecanicii lui. Service-ul lui Vincent a fost odinioară reprezentanță Renault, care vindea mașini noi. Într-adevăr, fostul showroom este încă acolo, cu firma Renault ștearsă și crăpată încă pe el, dar acum, în loc de mașini lucioase, flota lui este formată din automobile care, ca să fiu politicos, au văzut și vremuri mai bune. Odată, când aveam în vizită un prieten botanist, ne-am dus acolo să alimentăm camioneta cu motorină. Prietenul meu a sărit entuziasmat din mașină și s-a dus spre unul din automobilele lui Vincent, care stătea parcat în fața showroomului, cu cele patru cauciucuri dezumflate, încă de când mă întorsesem eu în Wigtown. A arătat spre o ferigă ce creștea în volan și a identificat-o drept o raritate.

După prânz, m-am dus la o fermă de lângă Stranraer să fac o evaluare a cărților pentru o succesiune. Am fost întâmpinat de un fermier plictisit și taciturn, cu șapcă de tweed, care mi-a spus să mă iau după ATV-ul lui, completat cu un Collie nefericit, cocoțat într-o poziție instabilă în spate, care a lătrat la camioneta mea tot drumul. În scurt timp, am ajuns la o casă cu aspect dezolant, pe o coastă noroioasă de deal, care, prin ploaia nesfârșită, orizontală, părea și mai îngrozitoare.

Odată intrați, mi-a explicat că ferma aparținuse unchiului și mătușii lui. Ea murise cu cinci ani înainte, iar unchiul cu doi. Era clar că nimic nu mai fusese atins de atunci sau chiar în ultimii cinci ani, de când murise mătușa. O mâță cu aer singuratic stătea pe o pătură, pe caloriferul de lângă fereastră și privea afară spre câmpurile inundate. Fermierul se ducea acolo în fiecare zi să-i golească litiera și să-i dea de mâncare. Totul era acoperit de praf și de păr de pisică. Erau vreo două mii de cărți, înghesuite în fiecare colțișor și spărtură de zid, inclusiv câte un teanc pe fiecare treaptă a scărilor. Mătușa fusese cititoarea. L.M. Montgomery, *Star Trek*, Agatha Christie, Folio Society și o mulțime de cărți pentru copii, inclusiv multe serii complete. Majoritatea erau volume broșate și nu în stare prea bună, parțial din cauza pisicii. Am evaluat totul la 300 de lire, iar el m-a întrebat dacă n-aș vrea să le cumpăr după ce discută cu familia. I-am răspuns că m-ar interesa, dar că multe dintre ele nu valorează nimic. A zis că, dacă hotărăște să mi le vândă mie, ar pune condiția să le iau pe toate.

Când m-am întors la magazin, la ora 15:00, am fost acostat imediat de un client care a venit cu pas hotărât la casă, fără cel mai mic semn de politețe și a lătrat: „Marcajele aurului". Am oftat în gând și i-am explicat unde este secțiunea despre bijuterii.

Total încasări: 307,50 lire
4 clienți

SÂMBĂTĂ, 15 FEBRUARIE

Comenzi online: 6
Cărți găsite: 6

Încă o zi urâcioasă, care nu s-a îmbunătățit la 9:10, când a sunat telefonul: „Mai mare rușinea! Nu știu cum aveți tupeul să vă numiți librar, dacă trimiteți așa o porcărie!“ și tot așa. Omul a continuat în felul ăsta câteva minute. După mai multe întrebări, s-a dovedit că persoana respectivă comandase o carte de la un magazin cu nume similar (nu este ceva neobișnuit, așa cum, cu înțelepciune, spusese Tom Jones) și nu era mulțumit de starea ei. Când a înțeles că sunase la librăria greșită și că toată povestea asta nu avea nicio legătură cu noi, mi-a zis că o să „ia măsuri mai departe“, după care a închis.

O femeie îmbrăcată într-un fel de sac de dormit cu o gaură decupată în dreptul feței și cu alta jos, pentru picioare, s-a plâns de temperatura glacială din magazin. Magazinul ăsta este vechi, rece și întortocheat. Este o clădire mare, cu fațadă din granit, aflată pe strada principală din Wigtown. La începutul secolului al nouăsprezecelea, a fost casa unui bărbat pe nume George McHaffie. Acesta era primarul orașului și a reconstruit proprietatea în stil georgian pe care și l-a păstrat până în ziua de azi. Întregul parter este acum dedicat cărților, iar la cea mai recentă numărătoare erau vreo sută de mii. În ultimii cincisprezece ani, am înlocuit fiecare raft și am făcut reparații considerabile și structurale, și de cosmetizare. Clienții îl denumesc adesea „peștera lui Aladdin“ sau „labirint“. Am scos ușile interioare din magazin pentru a-i încuraja pe clienți să exploreze mai mult, dar acest lucru, precum și faptul că este o casă imensă și veche, fără un sistem adecvat de încălzire, atrage adesea comentarii neplăcute cu privire la temperatură din partea clienților.

Total încasări: 336,01 lire
8 clienți

LUNI, 17 FEBRUARIE

Comenzi online: 9
Cărți găsite: 8

Continuă ploaia torențială. Un client în vârstă a complimentat aranjamentul din vitrină, confundând oalele, tigăile și cănile (pe care le-am pus acolo ca să aibă în ce să se scurgă apa) cu un aranjament cu tematică gastronomică.

Nu am mai văzut motanul de sâmbătă. Anna crede că este intimidat de un motan rival, care vine în timpul nopții și îi fură mâncarea. Recunosc că pare să mănânce mult și peste tot miroase a pipi de pisică, iar Căpitan nu face niciodată în casă.

Dimineața, în timp ce scotoceam prin cutiile din vechiul nostru depozit, am găsit o carte cu autograful lui Sir Walter Scott. Provenea dintr-o colecție de cărți pe care o cumpărasem de la un castel din Ayrshire. Pusesem cărțile în cutii și am uitat complet de ele câteva luni. Întotdeauna mi se pare emoționant să umblu cu o carte pe care știu că, demult, a ținut-o în mâini o persoană al cărei geniu literar a rezistat peste două sute de ani. Cea mai bună piață pentru așa ceva nu este librăria. De obicei, cărțile de colecție ajung pe eBay sau sunt trimise la Lyon & Turnbull, un salon de vânzări din Edinburgh care, de regulă, obține prețuri bune pentru ce las în consignație. Pe asta o să încerc s-o dau pe eBay, cu un preț țintă de 200 de lire, iar dacă nu se vinde, pot să o duc la L&T.

Depozitul nostru este o clădire din grădină care avea rafturi pentru cărți și un birou mic cu o toaletă. Încă servește ca depozit, dar acum îl folosim pentru cutiile cu cărți care nu au loc în magazin. L-am construit (în 2006) ca să ne extindem stocul și vânzările online. De partea aceea a activității se ocupa un angajat cu normă întreagă, mai întâi Norrie, apoi un prieten din Bladnoch, un sat apropiat, care își ocupa zilele înregistrând stocul nou și răspunzând la comenzi și la întrebări. O vreme, treaba asta a părut să ne aducă ceva

bani, dar pe măsură ce au început să apară tot mai mulți concurenți pe piața online, prețurile au scăzut, și în 2012 era deja evident că banii obținuți nu aveau să acopere nici măcar salariile. Așa că, după multă codeală, a trebuit să disponibilizez singurul angajat cu normă întreagă și să expediez stocul unui prieten din Grimsby, care avea o afacere mai eficientă. Înainte de asta însă, am pescuit din el materiale care, credeam eu, puteau să ridice nivelul de calitate a stocului din librărie, le-am pus în cutii și le-am mutat în magazin. Această dedicație a lui Sir Walter Scott era într-una din cărțile din cutiile acelea de cărți. În ziua de azi, tot ce cumpărăm (cu excepția stocului pentru FBA) ajunge în magazin, dar dacă o carte merită listată online, atunci eu sau Nicky ne ocupăm de asta. Singurul inconvenient al acestui sistem este că clienții au tendința să mute cărțile de la locul lor și, din când în când, nu mai putem să le găsim și să răspundem la comenzi.

Deși Scott era cunoscut când a dat autograful pe cartea aceasta (pentru Mary Stewart), asta se întâmpla totuși cu șase ani înainte ca *Waverley* să fie publicat și ca numele său să devină celebru. Dedicațiile și exemplarele cu autograf pun și problema identității persoanei căreia i-a fost dat autograful: poate Stuart Kelly, un prieten bun și autor al *Scott-land: The Man Who Invented a Nation*, o avea vreo idee.

La ora 11:00, a sunat telefonul. Era o femeie galeză care sună o dată la câteva luni. Are cea mai deprimată voce pe care am auzit-o vreodată și întotdeauna cere teologie din secolul al VIII-lea. De fiecare dată când îi citesc lista de titluri pe care le avem în stoc, îmi răspunde invariabil „O, e foarte, foarte dezamăgitor!“ Ne sună deja de câțiva ani și, dacă la început îi citeam titluri și încercam să văd dacă avem în stoc ceva care i-ar plăcea, după atâta timp în care am fost constant destinatarul dezamăgirii ei, am renunțat și acum doar inventez titluri.

Fermierul din Stranraer a sunat iar și ne-a oferit colecția de cărți, cu condiția să o luăm pe toată. Este o decizie dificilă, fiindcă sunt considerabil de multe materiale fără valoare, casa se află într-o stare revoltătoare, iar multe dintre cărți sunt în locuri foarte greu accesibile. Nu numai că ar dura mai mult să le adunăm, dar spatele meu este șubred și scârțâie. Devine tot mai problematic să mă răsucesc în poziții ciudate, în colțișoare înguste, dar i-am zis că le iau și ne-am înțeles să le ridic marțea viitoare.

Total încasări: 282,90 lire
21 de clienți

MARȚI, 18 FEBRUARIE

Comenzi online: 5
Cărți găsite: 3

Una dintre comenzile online de azi a fost pentru o carte despre o rezervație naturală din Zimbabwe, pe nume *Wankie*[11].

În dimineața asta, am primit un mesaj de la Amazon, prin care eram informat că performanța noastră online a scăzut de la Bună la Rezonabilă și că, dacă nu se îmbunătățește, o să-mi fie suspendat contul. Una dintre plăcerile principale ale statutului de liber profesionist este că nu ești nevoit să faci ce spune șeful. Pe măsură ce Amazon își continuă cruciada de „magazin cu de toate“, devine încet, dar sigur, șeful liber profesioniștilor din vânzările cu amănuntul. Va trebui să recrutez mai mulți membri în Random Book Club ca să mă eliberez de lanțurile tot mai restrictive puse de Amazon. Evaluările performanței se bazează pe mai mulți factori, inclusiv rata de defect a comenzilor, rata de anulare, rata de livrare întârziată, încălcările politicii și timpul de răspuns după contactare. Acești parametri nu sunt foarte ușor de urmărit, așa că îi cam ignor până când primesc un e-mail că situația e proastă.

La ora 12:30, în magazin a intrat o familie formată din patru persoane. Fiecare a cumpărat câte o carte. Fiecare a dat câte un alt răspuns la întrebarea: „Doriți pungă?“

Mama: „Ei, bine atunci.“

Tatăl: „Nu."
Fiul 1: „Da."
Fiul 2: „Numai dacă aveți."

La ora 13:00, a apărut Carol Crawford. Îmi place să stochez câteva cărți noi, probabil în jur de 150 de titluri pe care le cumpărăm de la Booksource, un distribuitor de cărți predominant scoțiene. Carol face parte din echipa lor de reprezentanți de vânzări. Este o femeie fermecătoare și întotdeauna stăm de vorbă despre o mulțime de lucruri înainte să trecem la treburile legate de cărți. Fiul ei, care era mic când ea a început să vină la librărie, acum merge la facultate. Până anul trecut, Carol venea înarmată cu serviete în care avea dosare cu coperte de cărți în folii de plastic și formulare de comandă. Acum are doar un iPad. Vine de vreo patru ori pe an și e greu să hotărăsc ce vreau să cumpăr, mai ales că clienții nu se mai așteaptă să plătească prețul afișat pe carte. Amazon și Waterstones au avut grijă de asta. Așa că, încă o dată, în cazul în care mă hotărăsc în sensul ăsta, stocul pe care îl iau de la Booksource aș putea probabil să-l cumpăr mai ieftin pe Amazon decât de la distribuitor. Am comandat vreo patruzeci de titluri noi de pe lista ei, în câte două sau trei exemplare, în special din cele care au relevanță locală sau care au fost scrise de cunoscuți.

În 1899, cele mai puternice edituri din Marea Britanie au căzut de acord să aprovizioneze librăriile numai cu condiția ca acestea să vândă cărțile cu prețul de pe copertă, nu cu reducere. La orice încălcare a acestei condiții, au convenit ele, nu mai aprovizionau vinovatul cu cărți. Această înțelegere a fost cunoscută ca Net Book Agreement (Acordul privind prețul fix al cărților). Sistemul a funcționat bine pentru toată lumea până în 1991, când au apărut lanțurile de magazine Dillons și Waterstones, care i-au scos din competiție pe micii independenți. Acestea și-au dat seama repede că puteau să evite acordul de mai sus în baza unei clauze care excepta cărțile deteriorate. Folosind un marker, au desenat o cruce pe marginile cărților pe care voiau să le vândă cu preț redus. Din când în când, mai dau peste câte o astfel de carte când cumpăr. Au urmat lupte amarnice între editori și marile lanțuri, culminând cu o decizie a Oficiului pentru Comerț Echitabil, care a declarat acordul ilegal în 1997.

Unul dintre beneficiile acordului a fost că stabilitatea financiară a pieței pe care a creat-o le-a permis editorilor să publice cărți care aveau probabil o valoare culturală mai mare, dar o valoare financiară mai mică. Fără el, editorii nu își mai pot permite astfel de riscuri și, prin urmare, deși numărul de cărți imprimate în Regatul Unit a crescut în fiecare an, numărul de titluri a scăzut: mai multe exemplare din mai puține cărți. Piața de carte este acum controlată nu de editori, ci de cumpărătorii de la Waterstones și Tesco și alte „carteluri", cum le-ar fi numit Orwell.

Mirosul de pipi de pisică devine tot mai puternic.

Total încasări: 111,5 lire
12 clienți

MIERCURI, 19 FEBRUARIE

Comenzi online: 8
Cărți găsite: 5

În sfârșit, o zi fără ploaie. Cea mai mare parte a zilei mi-am petrecut-o împachetând cărțile pentru Random Book Club și luptându-mă cu sistemul din neolitic al poștei britanice. Cum oficiul poștal din Wigtown este închis miercurea după-amiază, va trebui să mă duc la Wilma mâine-dimineață și s-o rog să-l trimită pe poștaș după-amiază ca să ridice cei șase saci de colete.

De dimineață am listat cartea cu autograful lui Sir Walter Scott pe eBay. Nu prea are rost s-o înregistrez pe Amazon sau pe AbeBooks. Deși AbeBooks are o secțiune „Cărți cu autograf", ăsta nu este un exemplar

din cărțile scrise de Scott, așa că nu ar fi niciodată găsit la o căutare.

Patru doamne în vârstă au intrat în magazin la 10:30. Eu lucram la computer, cu spatele la ele, dar le auzeam speculând unde ar putea să fie cărțile despre meșteșuguri. După ce au discutat puțin, una dintre ele m-a zărit în colț și le-a spus celorlalte: „De ce n-o întrebăm pe doamna?“

Norrie crede că știe pe unde pătrunde apa și inundă vitrina și s-a oferit să se ocupe de reparații.

Am ajuns la partea din *Any Human Heart* unde fiul lui Logan se hotărăște să-și intituleze trupa Suflete moarte, iar Logan râde când află și îi spune că și Nikolai Gogol a scris o carte cu același titlu. Habar nu aveam și m-am simțit la fel de prost ca fiul lui Logan. Asta o să fie următoarea carte pe care o citesc.

Total încasări: 24 lire
4 clienți

JOI, 20 FEBRUARIE

Comenzi online: 6
Cărți găsite: 6

Nicky a venit agale la 9:15 (cu un sfert de oră întârziere), s-a uitat la ceasul de pe perete și a zis: „A, atât e ceasul?“, după care și-a aruncat poșeta, pălăria și haina pe jos, în mijlocul magazinului și a urcat la etaj ca să meargă la toaletă și să-și facă o ceașcă de ceai.

Total încasări: 88 lire
7 clienți

VINERI, 21 FEBRUARIE

Comenzi online: 5
Cărți găsite: 5

Printre comenzile online de astăzi se află unul dintre cele mai plictisitoare titluri pe care le-am văzut în ultima vreme: *Catalogul bibliotecii British Transport Films începând cu 1966*. Acesta include filme captivante precum *Procedurile mecanicilor de locomotive electrice cu curent alternativ*, *Deservirea regiunii Southend* și *Troiene la Bleath Gill*. În ciuda percepției generale că astfel de cărți sunt extrem de plictisitoare (reputația pasionaților de trenuri ca fiind niște plicticoși purtători de hanorac și mâncători de sendvișuri cu banane este probabil parțial responsabilă pentru asta), acestea sunt printre cele mai bine vândute cărți din magazin. Invariabil, cei care le cumpără sunt bărbați și, de cele mai multe ori, bărboși. În general, sunt printre cei mai bonomi clienți, posibil din cauză că sunt încântați când văd ce mare este secțiunea feroviară, care, în mod normal, cuprinde vreo două mii de cărți.

O clientă încălțată cu papuci Crocs galbeni a întrebat unde sunt parcometrele în Wigtown. Când i-am explicat că nu există așa ceva și că nu sunt nici restricții de parcare, a părut complet uimită și a comentat: „Doamne, ce minunat! Locul ăsta parcă a rămas blocat în timp acum cincizeci de ani“.

Aseară, după ce Căpitan a intrat în casă, i-am încuiat ușița. Dimineață nu mai mirosea a pipi de pisică. S-ar putea ca Anna să aibă dreptate în legătură cu musafirul nepoftit.

Total încasări: 24,50 lire
1 client

SÂMBĂTĂ, 22 FEBRUARIE

Comenzi online: 4
Cărți găsite: 4

Primul apel al zilei a venit de la doamna Phillips, de lângă Dumfries: „Am nouăzeci și trei de ani și sunt oarbă, știi?“

M-am dus să-i evaluez cărțile acum vreo doi ani; o colecție interesantă într-o casă foarte frumoasă. Când am ajuns, am descoperit că gătise prânzul pentru mine și nepotul ei care venise în vizită. Eu mâncasem deja — un sendviș fără sos, cu o umplutură neidentificabilă, cumpărat de la benzinăria din Newton Stewart, dar nu am vrut să o refuz, din moment ce se deranjase pentru noi. Făcuse piftie cu creveți. Astăzi m-a sunat să comande o carte, *Babar*, pentru strănepoata ei. Este una dintre puținii clienți care încă își mai comandă cărți prin intermediul nostru, în loc să le ia direct online, de pe Amazon.

Una dintre persoanele care urmăresc pagina de Facebook a magazinului a venit astăzi să cumpere cărți. Ea și prietenul ei vor să se mute aici și i-am auzit șoptind: „Nu spune nicio tâmpenie, că o să o posteze pe Facebook“. O să scriu ceva răutăcios despre ea mai târziu. Când am creat contul de Facebook pentru librărie, acum patru ani, m-am uitat la alte librării care își făcuseră conturi. Conținutul părea aproape la fel de banal la toate și nu transmitea groaza absolută sau bucuria nemărginită de a lucra într-o librărie, așa că mi-am luat un risc asumat și am hotărât să mă concentrez pe comportamentul clienților, în special pe întrebările stupide și comentariile nepoliticoase. Se pare că a meritat și, cu cât sunt eu mai urâcios cu clienții, cu atât mai încântați sunt cei care urmăresc pagina magazinului. Am verificat recent cine sunt urmăritorii aceștia și, printre ei, se află și un număr important de librării.

Total încasări: 227,45 lire
14 clienți

LUNI, 24 FEBRUARIE

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 3

Când m-am trezit, era o vreme ploioasă și deprimantă, dar pe la 9:30 soarele deja dogorea. Constructorii polonezi au venit să scoată gardul viu și să-l înlocuiască cu un zid de piatră. După ce au tăiat gardul, au hotărât să-i dea foc, acoperind aproape tot orașul cu un fum gros, înțepător. O mare parte a zilei, oamenii au trecut pragul magazinului clătinându-se, tușind și înjurând.

Total încasări: 277 lire
16 clienți

MARȚI, 25 FEBRUARIE

Comenzi online: 4
Cărți găsite: 4

Sandy, cel mai tatuat bărbat din Scoția, a adus niște bastoane făcute de el. Avem un aranjament prin care, pentru fiecare baston adus, primește credit în magazin în valoare de șase lire. După aceea, eu vând

bastoanele cu zece lire bucata. Se vând bine, probabil unul sau două pe săptămână, iar el adaugă o etichetă cu denumirea lemnului și ceva legende locale despre el. Ca lecturi, preferă folclorul scoțian și istoria antică. Este păgân și locuiește lângă Stranraer, dar vine pe aici o dată la două săptămâni cu un prieten și își petrece toată ziua în Wigtown, ieșind la prânz sau cafea și intrând prin magazine. Este incredibil de afabil, mereu binedispus și are invariabil ceva interesant de spus. Cireașa de pe tort este că-i place să o necăjească pe Nicky.

La prânz am făcut un sendviș, apoi am plecat cu Anna, în camionetă, cu vreo cincizeci de cutii de carton, la vechea fermă de lângă Stranraer. Fermierul grizonant, cu șapca de tweed umedă, ne-a întâmpinat din nou și ne-a dus înapoi în casa în care trăise cuplul în vârstă. Era și mai mizerabilă decât îmi aminteam. Împreună cu Anna, am început să punem cărțile în cutii și să le transportăm la camionetă. Pisica singuratică scotea câte un „miau" răgușit de fiecare dată când treceam pe lângă ea, după care se întorcea la privirea ei visătoare spre câmpurile inundate, pline de vite cu spinările bătute de ploaia torențială.

Așa cum se întâmplă adesea la colectarea cărților care au stat în același loc vreme îndelungată, când am terminat, eram acoperiți din cap până în picioare de praf și păr de pisică — o față a rafinatei arte a vânzării de cărți pe care oamenii arareori și-o imaginează. I-am plătit fermierului și am plecat la drum scârțâind pe aleea plină de hârtoape, cu camioneta scrâșnind încet sub greutatea încărcăturii.

Experiența colectării cărților care au aparținut unei persoane decedate este una familiară majorității celor care lucrează în comerțul cu cărți la mâna a doua și față de care te desensibilizezi treptat, mai puțin în situații ca aceasta, în care cuplul nu a avut copii. Dintr-un motiv oarecare, fotografiile de pe perete — cu soțul în uniforma Forțelor Aeriene Britanice, iar soția ca tânără turistă la Paris — evocă un soi de melancolie care lipsește în tranzacțiile în care cuplurile au lăsat în urmă copii. Dezmembrarea unei astfel de colecții de cărți pare să fie actul suprem de distrugere a personalității lor — tu ești responsabil de ștergerea ultimei dovezi a identității lor. Colecția de cărți a femeii acesteia era o reflexie a caracterului ei, a intereselor ei, aproape la fel ca moștenirea sa genetică. Poate că din cauza asta nepotul ei a așteptat atât de mult înainte să ne ceară să evaluăm cărțile, la fel cum oamenii care pierd un copil adesea nu suportă să renunțe la nimic din camera lui ani la rând.

Total încasări: 124 lire
9 clienți

MIERCURI, 26 FEBRUARIE

Comenzi online: 4
Cărți găsite: 4

Azi-dimineață, un client ne-a cerut cărți de Nigel Tranter, evident convins că nu avem niciuna. L-am îndreptat spre sala de autori scoțieni, unde ținem majoritatea cărților sale, inclusiv materialele despre arhitectură, cu câteva excepții. După câteva minute, s-a strecurat afară din magazin, încercând să treacă neobservat. Unii oameni vor numai să știi ce gusturi au ei în materie de lectură și nu au nicio intenție de a cumpăra ceva.

O femeie incredibil de arogantă a sunat și ne-a cerut insistent patul de festival pe durata întregului eveniment. Patul de festival este un pat suspendat pe care l-am construit anul trecut în magazin, parțial ca omagiu adus librăriei Shakespeare & Co. din Paris, parțial ca strategie de publicitate și parțial din nevoia ocazională de un pat suplimentar. Când i-am spus că nu prea sunt șanse să-l dăm în folosință anul acesta, nu a părut dispusă să accepte și a insistat că are nevoie de el măcar pentru noaptea de 29 septembrie. Nu a durat mult până când conversația a luat o turnură de rău-augur cu următoarele vorbe alarmante: „Am un motiv ascuns. Vreau să vorbesc cu tine și cu Anna".

A reieșit că scrisese o autobiografie. Aceasta se numește *Nu, nu vreau în balansoar*. Conversația a fost

presărată cu aluzii la persoane din domeniul editorial pe care le cunoaște ea („Nu mă gândesc să mă public singură, să știi...“), cu insistența de a-și găsi propriul corector („Știu sigur că cei mai mulți corectori sunt incompetenți“) și cu pauze pline de subînțeles, cărora ea le atașa o semnificație adâncă.

A vorbit — din nou, nemăsurat — despre faptul că ea crede că ar trebui inclusă în programul festivalului din 2015. Niciodată, dar niciodată nu va face parte din festival.

Am terminat *Any Human Heart*. Am adorat-o! Am început *Suflete moarte* de Gogol. Aveam un exemplar în secțiunea Black Penguin Classics.

Total încasări: 66 lire

7 clienți

JOI, 27 FEBRUARIE

Comenzi online: 4
Cărți găsite: 4

La sfatul surorii mele, am verificat Trip Advisor ca să văd dacă a scris careva vreo recenzie pentru magazin. Erau nouă recenzii, dintre care două vorbeau despre calitatea mâncării. Noi nu servim mâncare. Nu am servit niciodată mâncare. În altele două, oamenii se plângeau că magazinul „nu era așa de mare“ cum se așteptaseră.

Inspirat, am scris o recenzie ridicolă lăudându-l pe proprietar pentru aspectul lui minunat, șarmul prietenos, parfumul captivant, stocul fantastic, atmosfera electrizantă și o litanie de alte superlative improbabile. În cel mai scurt timp, a fost ștearsă, iar TripAdvisor mi-a trimis un e-mail amenințător, avertizându-mă să nu mai fac asta vreodată. M-am întors imediat pe site-ul lor și am mai scris una, după care i-am încurajat și pe urmăritorii de pe Facebook să-mi urmeze exemplul.

După prânz, am intrat pe eBay și am văzut că volumul cu autograful lui Sir Walter Scott se vânduse cu 250 de dolari, așa că i-am scris câștigătorului licitației și i-am trimis o factură. Este ușor să treci cu vederea autografe sau dedicații importante pe cărți când le cumperi, dar la fel și când le vinzi. Odată, nu mult după ce am cumpărat magazinul, am cumpărat zece cutii cu cărți neverificate de la un alt anticar, un bărbat pe nume David McNaughton, care lucra în domeniul ăsta de aproape patruzeci de ani. Voia zece lire pe cutie și m-a asigurat că stocul era rezonabil. După tranzacțiile noastre precedente, nu aveam niciun motiv să mă îndoiesc de asta. Ceea ce nu mă așteptam totuși era să găsesc o carte semnată de Florence Nightingale, dedicată uneia dintre infirmierele ei. Era un titlu de Charles Kingsley, nu mai știu care. Lui Florence Nightingale îi plăcea să facă dedicații pe cărți și să le ofere prietenilor, prin urmare, există destul de multe din acestea, dar tot am obținut 300 de lire pe eBay. A cumpărat-o o infirmieră din Missouri. I-am trimis lui David o ladă de vin și i-am povestit ce se întâmplase. Din păcate, el a murit acum câțiva ani. Era printre ultimii dintr-o generație de comercianți tradiționali de cărți, așa cum sunt numiți acum. Înainte de epoca Amazon și AbeBooks, site-uri pe care le poți consulta rapid pentru a vedea prețurile, librarii trebuiau să dobândească și să poarte cu ei informațiile acestea, iar David era o mină de informații biografice, bibliografice și literare. Acum, aceste cunoștințe, acumulate în aproape o viață întreagă, odinioară atât de apreciate și din care se putea trăi bine, au devenit inutile. Comercianții care pot să-ți spună data, editura, autorul și valoarea unei cărți doar uitându-se la ea sunt puțini și răsfirați, iar rândurile lor se împuținează zilnic. Eu încă mai cunosc unul sau doi și sunt printre oamenii pe care îi admir cel mai mult în branșă. Toți cei pe care i-am cunoscut și cu care am lucrat într-o epocă a vânzării de carte care acum pare apusă erau, fără excepție, cinstiți și decenți.

Când închideam, am găsit o pisică maidaneză în sala autorilor scoțieni. M-a scuipat și a sărit prin ușița

pentru pisici când am gonit-o.

Total încasări: 11 lire
3 clienți

VINERI, 28 FEBRUARIE

Comenzi online: 6
Cărți găsite: 6

Sara Maitland a adus trei cutii cu cărți din biblioteca ei personală, pentru a le vinde. Am discutat despre una dintre cele mai cunoscute cărți ale ei, *A Book of Silence*, și despre posibilitatea ca ea să facă un eveniment de Hogmanay[12]: posibil o plimbare în tăcere, urmată de o discuție despre importanța tăcerii. Sara locuiește în apropiere, pe dealurile care mărginesc New Luce, și vine ocazional pe la magazin. Este întotdeauna o plăcere să o văd.

Dimineață m-am dus la Callum să iau treizeci de cutii pe care le păstram în garajul lui. În mare, acestea conțin 500 de cărți despre golf, de care încerc să scap de mai mult de un an. Callum îmi este prieten apropiat. Îl știu de vreo doisprezece ani și mergem adesea să ne plimbăm pe dealuri, să navigăm și să ne dăm cu bicicletele prin munți. Locuiește într-o fermă veche pe lângă Kirkinner, la vreo șase kilometri de Wigtown, cu cei trei fii ai lui, care au vârste între zece și cincisprezece ani. Este din Irlanda de Nord și e cu vreo doi ani mai mare decât mine. A prestat o gamă extraordinar de interesantă de munci de-a lungul timpului, de la explorare geologică în Venezuela la cules de conuri de pin prin dealurile Scoției și la consiliere financiară. Acum taie și vinde lemn de foc, printre altele. Bănuiesc că unul dintre motivele pentru care ne înțelegem așa de bine este că niciunul nu ne-am considerat potriviți pentru vreun fel de carieră și, chiar dacă sunt și lucruri asupra cărora nu cădem de acord, par să fie mult mai multe cele asupra cărora suntem de acord.

Cărțile din garajul lui făceau parte dintr-o colecție pe care am cumpărat-o dintr-o casă din Manchester anul trecut. Eu nu am mai avut loc pe rafturi să o aranjez, iar depozitul era plin, așa că, atunci când Callum s-a oferit să le țină temporar în garajul lui, am acceptat recunoscător. Acum are nevoie de spațiu, așa că va trebui să găsesc o soluție alternativă.

O echipă de la revista *Dumfries and Galloway Life* a venit după-amiază în magazin ca să facă niște poze. Nu sunt sigur pentru ce, dar aveau nevoie de o grămadă de cărți pe fundal. Le-a luat o oră și pe la ora 16:00 au plecat.

Total încasări: 51 lire
3 clienți

Toate citatele din *Amintirile unui librar*, de George Orwell, sunt preluate din ediția Polirom, 2011, a volumului de eseuri *Cărți sau țigări*, în traducerea lui Ciprian Șiulea. Am păstrat scrierea cu „î" în interiorul cuvintelor și „sînt", așa cum apare în volumul respectiv.

Lucruri ciudate pe care le spun clienții în librării. Autoarea, Jen Campbell, este cunoscută și ca vlogger: pe canalul său de YouTube vorbește despre cărțile citite, noi apariții editoriale etc.

Librarul falit vorbește din nou.

Samosa sunt produse de patiserie din India și Pakistan, făcute dintr-un aluat tradițional de apă cu făină de grâu și umplute apoi cu curry de legume, orez și cartofi, precum și carne tocată sau pește.

Această sumă nu include vânzările noastre online, banii pe care Amazon îi depune în contul bancar al librăriei o dată la două săptămâni. Cifra de afaceri provenită din tranzacțiile online este considerabil mai mică decât cea încasată în magazin, în medie 42 de lire pe zi. Din 2001, când am

cumpărat librăria, au avut loc mișcări tectonice în comerțul cu cărți, la care am fost nevoiți să ne adaptăm. Pe vremea aceea, vânzările online erau încă în fază incipientă, iar AbeBooks era singurul actor adevărat pentru cărțile la mâna a doua, fiindcă Amazon vindea numai cărți noi. Cum AbeBooks era înființat de librari, costurile erau menținute cât mai mici posibil. Era o modalitate foarte bună de a vinde cărțile mai scumpe, pe care altfel ar fi fost greu să le vindem în magazin și, cum eram relativ puțini cei care vindeam prin acest canal, obțineam prețuri destul de decente. Acum, bineînțeles, Amazon înghite tot în calea lui. A înghițit chiar și AbeBooks, pe care l-a preluat în 2008, iar piața online este acum saturată de cărți, și tradiționale, și electronice. Cu toate acestea, nu avem nicio alternativă reală la Amazon și AbeBooks pentru vânzarea online a stocului, așa că apelăm la ele, deși fără prea mare tragere de inimă. Concurența a făcut ca prețurile să fie de așa natură încât vânzarea online de cărți a fost redusă fie la un hobby, fie la o industrie majoră dominată de câțiva actori uriași, cu depozite imense și contracte poștale care beneficiază de reduceri semnificative. Din cauza economiilor de scară, pentru întreprinderile mici sau mijlocii este imposibil să concureze cu așa ceva. În miezul problemei se află Amazon și, deși ar fi nedrept să dau vina pe ei pentru toate nenorocirile din industrie, nu există nicio îndoială că acest gigant a schimbat situația pentru toți actorii de pe piață. Jeff Bezos nu a înregistrat degeaba domeniul *relentless.com*. Și numărul total de clienți poate fi înșelător, fiindcă nu este reprezentativ pentru cei care ne calcă pragul, ci numai pentru cei care cumpără cărți. În mod normal, vizitatorii sunt cam de cinci ori mai mulți decât cumpărătorii. (*N.a.*)

Magazin în sistem cooperativ, destul de comun în Regatul Unit, care comercializează produse în funcție de cererea cumpărătorilor.

O piesă radiofonică despre un sat de pescari, scrisă de poetul galez Dylan Thomas în 1954, ulterior adaptată pentru scenă și ecranizată de două ori (în 1972 și 2015).

Trei lucruri de știut despre rachete.

Cum să înjuri în idiș și *Linguri de colecție din Al Treilea Reich*.

Ghidul cărnurilor bune din Pebble Mill.

Termen argotic pentru penis.

Denumirea scoțiană a ultimei zile din an, sinonimă cu sărbătorirea Anului Nou.

MARTIE

„Pe vremea când lucram la un anticariat — pe care, dacă nu ai lucrat niciodată acolo, îți vine ușor să ți-l reprezinți ca pe un fel de paradis unde gentlemeni bătrâni și fermecători răsfoiesc la nesfîrșit cărți mari, legate în piele de vițel — cel mai izbitor lucru era raritatea adevăraților iubitori de carte."

George Orwell, *Amintirile unui librar*

Adevărații iubitori de carte sunt o raritate, deși sunt numeroși cei care se consideră astfel. Aceștia din urmă sunt deosebit de ușor de identificat: când intră în magazin, se prezintă adesea ca „oameni ai cărților" și insistă să-ți spună că „noi iubim cărțile". Poartă tricouri sau sacoșe cu sloganuri în care explică exact cât de mult cred ei că adoră cărțile, dar cea mai sigură metodă de a-i identifica este că niciodată, dar niciodată, nu cumpără cărți.

În ultima vreme, mi se întâmplă atât de rar să găsesc timp pentru citit încât, atunci când o fac, mi se pare cea mai pură formă de răsfăț, superioară oricăror altor experiențe senzoriale. Când aveam vreo treizeci și ceva de ani și s-a încheiat o relație importantă din viața mea, nu am putut să fac nimic altceva în afară de a citi. Am adunat un teanc de cărți în care m-am cufundat și am evadat din lumea înconjurătoare și din mine. Peisajele lui Jonathan Meades, William Boyd, José Saramago, John Buchan, Alastair Reid, John Kennedy Toole și ale altora m-au apărat de propriile gânduri, care au fost împinse în fundal, unde puteau să se proceseze în liniște, fără să mă deranjeze. Am ridicat un zid fizic pe birou, construit din cărți, și, pe măsură ce le citeam, zidul se reducea treptat, până când a dispărut.

Dintr-un punct de vedere mai pragmatic, cărțile sunt marfa pe care o comercializez, iar numărul lor enorm în întreaga lume îmi stimulează o zonă diferită a minții. Când intru într-o casă pentru a cumpăra cărți, anticiparea pe care o resimt nu are seamăn. E ca și cum aș arunca o plasă și nu aș ști niciodată ce o să găsesc sau o să prind în ea. Cred că librarii și anticarii simt același entuziasm când se duc să evalueze o bibliotecă. Cum spunea Gogol în *Suflete moarte*: „Cândva, demult, în primii ani ai tinereții mele, în anii copilăriei, care-au trecut pentru a nu se mai întoarce vreodată, mă bucuram ori de câte ori mă apropiam de un loc necunoscut."[13]

SÂMBĂTĂ, 1 MARTIE

Comenzi online: 5
Cărți găsite: 5

O zi frumoasă și însorită.

Evaluarea librăriei pe Amazon a scăzut la Slabă.

Kate, poștărița, ne-a adus corespondența în dimineața asta la ora 10:00, ca de obicei. Printre facturile obișnuite și solicitările de la asociații de binefacere, era și o scrisoare de la Royal Mail, prin care eram informat că, în vederea eficientizării serviciilor, își majorează tarifele. Se pare că toți vom economisi bani pentru că majorarea tarifelor lor este mai mică decât inflația. Am făcut câteva calcule și se pare că prețul unui pachet obișnuit va crește de la 1,69 lire la 1,87 lire. Asta înseamnă o majorare de zece la sută. Parcă știam că inflația este de doi la sută. Oare și Amazon va crește prețul expedierii, cerut clienților, ca să se alinieze cu majorarea Royal Mail? Aproape cu siguranță nu. Deocamdată, taxa poștală de 2,80 lire pentru o carte nu are nimic de-a face cu costul efectiv al expedierii cărților individual, așa că la unele cărți mai voluminoase pierdem bani la expediere, ceea ce este enervant, iar la cărți mai mici facem bani la expediere, ceea ce îl enervează pe client. Singurul care are de câștigat este Amazon, care percepe 49 de pence din taxa de

expediere cerută clientului, iar nouă ne lasă 2,31 lire ca taxă de expediere pentru fiecare carte.

La prânz, un client ne-a întrebat dacă ne sunt vreodată furate cărți. Nu prea m-am gândit la asta, deși amenajarea magazinului ca un labirint le oferă eventualilor hoți o mulțime de posibilități. Mi s-a întâmplat ocazional să nu mai găsesc anumite cărți și am presupus că asta le fusese soarta, să fie furate, dar aproape toate au apărut iar în alte locuri. Se pare că oamenii se simt oarecum mai puțin vinovați din punct de vedere moral când fură o carte decât atunci când fură, să zicem, un ceas. Poate din cauză că, în general, cărțile sunt percepute ca surse de învățătură și, astfel, dobândirea cunoștințelor din ele are o valoare socială și personală mai mare decât impactul infracțiunii. Sau, dacă nu atârnă mai mult decât infracțiunea, măcar o atenuează. Irvine Welsh a explorat ideea în *Trainspotting*, când Renton și Spud sunt prinși furând din magazinul Waterstones. În instanță, Spud recunoaște că a furat cărțile ca să le vândă mai departe, în timp ce Renton susține că a furat exemplarul din Kierkegaard găsit asupra lui fiindcă voia să-l citească. Când magistratul sceptic îi testează cunoștințele despre filosoful existențialist, Renton răspunde:

> „Mă interesează conceptele de subiectivitate și de adevăr, mai precis, ideile lui despre ce înseamnă alegere; concepția lui conform căreia alegerea autentică este făcută din îndoială și nesiguranță, fără recurs la experiențele sau sfaturile altora. S-ar putea susține, pe bună dreptate, oarecum, că aceasta este o filosofie de origine burgheză, existențialistă și că ar căuta, prin urmare, să submineze înțelepciunea colectivă a societății. În orice caz, este și o filosofie a eliberării, deoarece, atunci când o astfel de înțelepciune socială este negată, bazele controlului social asupra individului sunt diminuate și... dar aici spun prostii. Mă opresc. Ăștia îi urăsc pe ăia deștepți. E ușor să te lași convins de concepții mărețe, reușite, pula mea, elevate. Gândește-te la respect, Renton, gândește-te la respect."[14]

Magistratul îl achită pe Renton, dar îl condamnă pe Spud.

În orice caz, mie nu-mi plac deloc sistemele video de securitate și prefer să pierd din când în când câte o carte decât să am genul ăsta de monitorizare intruzivă în magazin. Nu suntem în *O mie nouă sute optzeci și patru*.

A revenit mirosul de pipi de pisică.

Total încasări: 236 lire
14 clienți

LUNI, 3 MARTIE

Comenzi online: 9
Cărți găsite: 8

Încă o zi frumoasă, stricată devreme de un client în pantaloni scurți și șosete de lână până la genunchi, care a dărâmat un teanc de cărți și le-a lăsat împrăștiate pe jos. La scurt timp, un client care fluiera, cu părul prins în coadă și ceva ce presupun că era o pălărie împrumutată de la un clovn, a cumpărat un exemplar din *Alchimistul* lui Paulo Coelho. Cred că a făcut asta intenționat, ca să-mi zdruncine mie încrederea în umanitate și să-mi înrăutățească și mai mult starea de spirit.

O carte pe care am vândut-o pe Amazon, intitulată: *Orient-Express: A Personal Journey* și pe care am expediat-o acum trei săptămâni ne-a fost returnată astăzi cu un bilet de la cititor, pe care scria așa: „Din păcate, nu a fost ce mă așteptam. Este nevoie de o versiune mai ilustrată. Vă rog să o schimbați sau să-mi returnați banii". Bănuiesc că respectivul client ne trata ca pe o bibliotecă online și că citise cartea.

Eliot a ajuns la ora 17:00 într-o vizită a cărei durată este deocamdată necunoscută. Sunt destul de sigur că are o ședință cu consiliul pentru festival cândva săptămâna asta, dar încă nu mi-a spus.

Total încasări: 90 lire
4 clienți

MARȚI, 4 MARTIE

Comenzi online: 6
Cărți găsite: 6

Magazinul are un vizitator obișnuit care-și spune ba William, ba Agnes, în funcție de ce îi place lui sau ei când se trezește. Ca de obicei, a venit cu o sacoșă de cărți de vânzare. William sau Agnes este o persoană transgender octogenară din Irvine, care conduce o Reliant Robin. Nu sunt sigur din care în care gen a făcut tranziția, de asta folosesc și „el", și „ea". Avea niște cercei imenși sub formă de cercuri și era foarte entuziasmat(ă) de cărțile pe care le adusese și care, tot ca de obicei, erau niște prostii. I-am dat patru lire pe ele. O vreme, s-a plâns de complexitățile sistemului de ajutoare sociale, încheindu-și tirada cu „Sunt un bărbat-liniuță-femeie foarte ocupată(ă)".

De când a primit statutul de Orașul cărții, Wigtown a atras un număr tot mai mare de oameni care vin aici și să vândă, și să cumpere cărți. Conceptul de Oraș al cărții a fost creat de Richard Booth în anii 1970. El a convins comercianții de cărți să se mute în orașul Hay-on-Wye, aflat la granița dintre Țara Galilor și Anglia, testând teoria că un oraș plin de librării ar încuraja oamenii să-l viziteze, iar economia ar putea fi revigorată. Planul lui a funcționat și conceptul a ajuns în cele din urmă și în Scoția. Proiectul de a transforma Wigtown într-un Oraș al cărții a fost lansat în 1998. Deși la început a fost întâmpinat cu suspiciune de mulți localnici, acesta a adus schimbări în bine, iar orașul, așa cum zice și mottoul său, înflorește din nou. Când m-am întors aici de la Bristol, în 2001, mi-aduc aminte că am citit o scrisoare în *Galloway Gazette*, în care corespondenta, care se plângea că nu mai poate să-și cumpere nici măcar o pereche de șosete în Wigtown, dădea vina pe librării pentru această batjocură. Resentimentele au dispărut acum și ar fi nevoie de curaj pentru ca cineva să afirme că proiectul Orașul cărții nu a îmbunătățit incomensurabil viața orașului. În prezent, nici măcar în Newton Stewart, un oraș din apropiere unde se țin târguri, nu mai poți să-ți cumperi o pereche de șosete. Cred că femeia aia deja a luat-o razna.

Bev ne-a lăsat o cutie cu căni pe care a imprimat coperta de la *Gay Agony*.

Total încasări: 57 lire
5 clienți

MIERCURI, 5 MARTIE

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 3

Un client australian a plătit 1,50 lire cu mărunțiș, dar habar nu avea ce reprezenta fiecare monedă și i-a luat vreo cinci minute să se dumirească. La un moment dat a întrebat: „La ce folosiți monedele astea de un penny și de doi pence?"

Anna a sunat la ora 15:00 și ne-am amintit împreună de o fază celebră a impresionismului ei lingvistic: atunci când ne-a vizitat prietena ei Sarah, din America, și am mers la Glentrool în Galloway Hills. Glentrool, în afară de faptul că este o regiune montană frumoasă, traversată de pârâiașe repezi și presărată cu lacuri, a fost și locul de desfășurare a unei bătălii importante în 1307 care a marcat începutul campaniei lui

Robert the Bruce împotriva stăpânirii engleze din Scoția, culminând cu Bătălia de la Bannockburn din 1314. În timp ce ne îndreptam spre o cascadă de acolo împreună cu Sarah, Anna i-a explicat că „la Glentrool, Robert the Burns a purtat ultima bătălie". Și uite așa, într-o singură propoziție, a reușit să-i confunde pe Robert the Bruce, Robert Burns și Generalul Custer[15] și să rescrie finalul unei bătălii esențiale din istoria scoțiană.

Total încasări: 70,49 lire
11 clienți

JOI, 6 MARTIE

Comenzi online: 7
Cărți găsite: 7

Dimineață, am descărcat cutiile cu cărți despre golf, pe care le-am luat de la Callum sâmbătă. Am încercat să le vând pe eBay în lot de două ori, dar n-am avut noroc, așa că probabil o să le scot la licitație în Dumfries după ce mă dumiresc dacă e printre ele și ceva care să merite pus online. Nicky se poate ocupa de asta în weekend. Depozitul începe să arate cam dezorganizat.

Un client cu o cruce de aur imensă, grosolană, atârnată de un lanț la gât a întrebat: „Aveți o secțiune cu Biblii vechi și chestii bisericești?" Nu am fost foarte sigur ce înțelegea el prin „chestii bisericești", așa că l-am îndrumat spre secțiunea de teologie. Chiar avem niște Biblii vechi și frumoase, foarte ieftine, dar cei care întreabă de ele nu le cumpără niciodată. Omul a reușit să găsească o Biblie în miniatură, fără preț, din 1870 și m-a întrebat cât ar costa. I-am zis că patru lire. Nu a cumpărat-o. Probabil se creează un fel de efect psihologic la găsirea unei cărți fără preț. Indiferent ce preț sugerezi, oricât de mic ar fi, acesta pare mai mare decât cel pe care este clientul dispus să-l plătească. Am pierdut numărul celor care au venit la casă cu cărți pe care încă nu ataşaserăm prețul și au zis: „Asta nu are prețul pe ea. Probabil este gratuită". Nu a fost amuzant nici prima dată, iar după paisprezece ani și-a pierdut complet spoiala de amuzament, pe care oricum n-o avea.

Chiar înainte de închidere, o femeie cu accent puternic de Yorkshire a cumpărat o carte de bucate și mi-a spus: „Nu ești de pe-aici". I-am răspuns că am crescut aici. Și pe asta am auzit-o atât de des că încet-încet o iau razna. Mi-a zis că accentul meu este „ușor nazal".

Total încasări: 47 lire
3 clienți

VINERI, 7 MARTIE

Comenzi online: 4
Cărți găsite: 4

După micul dejun, când am coborât să deschid magazinul, am descoperit că Nicky ajunsese deja și pregătise totul. M-a întâmpinat cu obișnuitul ei „Bunăăă" melodios, după care a urcat în grabă să pună în frigider grozăviile adunate din razia ei la Morrisons de aseară.

Eliot a plecat la ora 14:00, lăsând în urmă o pereche de pantofi, câte unul în altă cameră.

Dimineață, în timp ce sortam cărțile din vreo două sacoșe, am găsit printre ele o listă de cumpărături. Scrisul semăna mult cu al lui Nicky. Printre lucrurile de pe listă, erau și „mâzgă pentru păr", „aparate de ras pentru picioare" și „gel de curățare pentru față Witch". Când am întrebat-o pe Nicky despre lista de

cumpărături, a negat că ar ști ceva despre ea și mi-a zis că ea nu se rade pe picioare iarna, oferindu-se chiar să-mi arate, drept dovadă.

La ora 14:00, am plecat din magazin și m-am dus la Dumfries ca să iau trenul spre Londra și s-o vizitez pe Anna în Hampstead peste weekend. Am lăsat-o pe Nicky cu treizeci de cutii cu cărți despre golf, pe care să le verifice și să le înregistreze pe Fulfilled By Amazon. S-a plâns amarnic de asta din nou, dar, deși fără tragere de inimă, a fost de acord.

Pe drumul către sud, am citit *Memoriile personale și confesiunile unui păcătos cu temei* de Hogg, o carte extraordinar de modernă, având în vedere că a fost scrisă în 1824.

Total încasări: 90,50 lire
6 clienți

SÂMBĂTĂ, 8 MARTIE

În Londra.

Total încasări: 305,48 lire
28 de clienți

LUNI, 10 MARTIE

Comenzi online: 7
Cărți găsite: 4

Azi a fost o zi frumoasă și însorită. Callum a sunat să mă întrebe dacă nu vreau să merg cu el la plimbare pe dealuri, dar eram singur în magazin, așa că n-am putut.

Pe la prânz, în librărie a intrat o familie tânără: părinții, un băiat de vreo șapte ani și o fată de vreo nouă. Băiatul s-a dus direct la secțiunea pentru copii și s-a cufundat în cărțile de acolo vreo oră, până când părinții i-au zis că e timpul să plece la masă, moment în care cu greu s-a smuls din fotoliul de lângă cărțile pentru copii și a rugat-o pe mama lui să-i cumpere *The House at Pooh Corner*. Mama a venit la casă și, cu o privire exasperată, a plătit 2,5 lire pentru un exemplar broșat, zicând: „N-am mai pomenit un copil care să citească așa de mult. Asta face toată ziua: citește. Își cheltuie fiecare bănuț din banii de buzunar pe cărți".

Nicky nu a reușit să înregistreze nicio carte în weekend pentru că, așa cum a scris în bilețel, „imprimanta no mere". Am verificat: nu o pornise.

Veștile locale de azi sunt că distileria din Bladnoch a intrat în lichidare.

Total încasări: 47 lire

3 clienți

MARȚI, 11 MARTIE

Comenzi online: 6
Cărți găsite: 6

Și azi a fost frumos și destul de cald. Nicky a venit în mod înțelept încotoșmănită cu fular, pălărie și palton. Chiar și într-o zi friguroasă, afară tot este mai cald decât în magazin.

O mare parte din ziua de azi mi-am petrecut-o scotocind prin cutiile cu cărți pe care le-am avut stocate timp de un an. Le-am cumpărat dintr-o casă victoriană impunătoare, de lângă Castle Douglas. Ningea tare când le-am luat, acum un an. La plecare, camioneta se chinuia să urce cu încărcătura pe dealul alunecos, înapoi în drumul principal, și mă gândeam că s-ar putea să fiu nevoit să-mi petrec noaptea cu bărbatul ciudat de la care le cumpărasem, dar am reușit să plec. Cum în momentul acela nu aveam spațiu de stocare, am pus cutiile spre păstrare la Callum, alături de cărțile despre golf. Printre cărțile pe care le-am sortat azi, era și un pamflet rar semnat de Seamus Heaney. Harrington din Londra oferă singurul exemplar în afară de ăsta cu 225 de lire online, așa că eu l-am listat pe al meu cu 140 de lire.

La etaj, cursul de artă al doamnelor în vârstă. N-a murit nimeni de frig.

Când închideam magazinul, am hotărât să deschid iar ușița pentru pisici, sperând că musafirul nepoftit s-a plictisit să se mai lovească cu capul de ea și și-a găsit altă casă în care să facă pipi.

Total încasări: 49 lire
6 clienți

MIERCURI, 12 MARTIE

Comenzi online: 4
Cărți găsite: 3

O zi foarte liniștită.

Chiar înainte să închid, a apărut domnul Deacon, agitat tot și roșu la față, și a întrebat dacă pot să comand o carte despre Iacob I pentru mătușa lui, care împlinește nouăzeci de ani vinerea viitoare. Ca de obicei, a scos o cronică din *The Times* și mi-a lăsat-o pentru comandă. Ar trebui să ajungă săptămâna viitoare.

Când încuiam ușa din spate, am auzit gâștele gâgâind pe mlaștina cu apă sărată de la baza dealului, behăitul mieilor nou-născuți de pe câmpuri și orăcăitul broaștelor din iazul din grădină. Fără oameni. Fără trafic. Dacă crești în Scoția rurală, sunetele de genul acesta sunt semnele familiare ale schimbării anotimpului, iar pentru mine sosirea primăverii este cel mai frumos moment al anului. Dacă ai trăit în oraș câțiva ani, bănuiesc că se produce o detașare de semnalele astea de schimbare a anotimpului pe care le anunță broaștele, mieii și gâștele — vestitorii primăverii din apă, de pe pământ și din aer.

Total încasări: 28,49 lire
4 clienți

JOI, 13 MARTIE

Comenzi online: 4
Cărți găsite: 4

Nicky a lucrat azi, pentru că mâine își ia liber (de obicei, vine la magazin vinerea și sâmbăta). Și-a început ziua plângându-se din nou de mirosul de pipi de pisică. I-am spus că e o pisică maidaneză și că Mike de la Co-op a împrumutat o capcană de la Protecția pisicilor și încearcă să o prindă. Ea tot pe Căpitan a dat vina. Grădina lui Mike se învecinează cu a mea, iar Căpitan îi vizitează bucătăria la fel de des cum pisicile lui

o vizitează pe a mea. Pisica maidanează și-a marcat teritoriul și la el acasă.

Eliot m-a rugat să-l ajut să facă un plan de afaceri pentru The Open Book, ca să vedem dacă poate să se susțină financiar. Dacă poate, o să se desfășoare sub tutela Festival Company. The Open Book este un plan pe care l-au născocit Anna, Finn și Eliot: vor să ia un magazin gol din oraș, care să aibă deasupra camere pentru cazare, și să le dea oamenilor ocazia să vină să-l gestioneze timp de două săptămâni ca să vadă ce înseamnă să fii librar. Finn este un prieten din copilărie care locuiește în apropiere. Are o fermă ecologică de lapte și este unul dintre cei mai spirituali oameni pe care îi cunosc. Acum vreo zece ani, a fost cooptat ca președinte al grupului de voluntari pentru Festivalul din Wigtown, cum era pe vremea aceea. Într-un an, l-a transformat în Wigtown Festival Company, o organizație de binefacere (ceea ce însemna că putea să acceseze fonduri noi) și l-a preschimbat dintr-o mână de voluntari fără experiență, dar entuziaști, într-o organizație profesională ingenioasă, cu personal angajat cu normă întreagă. După câțiva ani de pauză, s-a întors acum în consiliul de administrație. M-am gândit să fac ceva cercetare pentru planul de afaceri, așa că am căutat pe Google „gestionare librărie". În mod ironic, în fruntea listei este o carte care se găsește de vânzare pe Amazon, numită *The Complete Guide to Starting and Running a Bookshop*.

La începutul după-amiezii, am primit un telefon de la o femeie de la Yell.com în legătură cu reclama mea în Yellow Pages și prezența online. M-a întrebat dacă firma mea „este situată în Wigwamshire", pe care a denumit-o „zona regiunii", și a continuat cu „o să vă dau un exemplu, de exemplu". Mi-a descris și site-ul Yell.com ca având „un aspect complet diferit, dar foarte asemănător". Cu ce, habar n-am.

Azi, șapte persoane au adus la vânzare cutii cu cărți în magazin. Așa cum se întâmplă adesea în perioada asta a anului, am cumpărat mai multe decât am vândut.

Total încasări: 120 lire
9 clienți

VINERI, 14 MARTIE

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 2

Nicky n-a venit azi. Se pare că își face ordine prin casă. Una dintre comenzile online de azi a fost o carte despre instrumentele care măsoară radioactivitatea, pentru un client din Iran. La 11:30 a sunat telefonul. Era Nicky: „Vrei frigiderul meu? Dau tot ce merge cu electricitate".

Cum deschide gura, cum îi scapă câte un soi de perlă, gata formată.

Mama a apărut pe la ora 14:00 cu patru ghivece de atârnat în vitrină, toate cu florile deja plantate. Face asta în fiecare an, în ciuda protestelor mele cum că pot să mă ocup și singur de asta.

Total încasări: 42 lire
3 clienți

SÂMBĂTĂ, 15 MARTIE

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 2

Primul client de azi a fost un bărbat scund, cu barbă rară, care a apărut brusc la casă și m-a speriat. A zâmbit și a zis: „Ai ceva marfă aici, nu? Ce de marfă! Ce de marfă!" A cumpărat un exemplar din *Povestea unui Hobbit*. Îmi construiesc în minte un puzzle cu imaginea unui hobbit, plecând de la chipurile clienților cărora le-am vândut vreodată un exemplar din cartea asta.

După-amiază, un client a întrebat dacă avem *Să ucizi o pasăre cântătoare*. Nu aveam, dar la câteva momente după ce a plecat, o femeie a adus două cutii cu cărți de vânzare, printre care și un exemplar din asta. Este mult mai satisfăcător când lucrurile se întâmplă invers.

Total încasări: 78,98 lire
13 clienți

LUNI, 17 MARTIE

Comenzi online: 7
Cărți găsite: 6

Astăzi, una dintre comenzi a fost pentru cartea *Sexing Day-Old Chicks*16.

Prima clientă a zilei a fost o femeie malteză neobișnuit de elegantă, care mi-a spus că în Malta nu există anticariate. Nu prea știu ce treabă avea ea prin Wigtown, dar părea plăcută, deși nu a cumpărat nimic. Chiar când pleca, a sunat telefonul. Era bibliotecara din centrul budist Samye Ling, din Eskdalemuir, aflat la aproape o sută de kilometri de aici. Au făcut ordine printre cărțile vechi și vor să vândă o parte din ele. Am stabilit să le fac o vizită săptămâna viitoare.

Mama a venit la magazin când era destul de aglomerat și a început să-și împărtășească părerile nu tocmai flatante la adresa Partidului Național Scoțian, pe un ton considerabil ridicat. Ea provine din vestul Irlandei și, deși a trăit în Scoția aproape cincizeci de ani, și-a păstrat în voce ritmul vioi al țării natale. Sau așa mă asigură prietenii — urechile mele nu-l detectează. Are o capacitate de a vorbi neegalată în lume, sunt convins, și urăște liniștea la fel cum natura urăște vidul. De mai multe ori, am fost martor când povestea același lucru (de obicei, o descriere a prânzului din ziua respectivă sau a unui drum făcut de dimineață) în peste douăsprezece feluri diferite, dintr-o singură răsuflare. Spre deosebire de ea, tata este un om tăcut. El zice că asta e din cauză că vorbăria nesfârșită a mamei nu-i lasă și lui ocazia să vorbească. Este un bărbat înalt, de 1,92 m, cu formație de inginer, dar devenit fermier aproape de vârsta de treizeci de ani. Împreună, au reușit să țină câteva firme și să ne trimită pe mine și pe cele două surori ale mele la școli cu internat.

Vizitele neanunțate din partea familiei și prietenilor nu sunt ceva neobișnuit și, cu siguranță, nu sunt apanajul exclusiv al mamei. Vizitatorii familiali vorbesc adesea despre lucruri pe care eu nu le-aș considera potrivite pentru urechile străinilor. Mă gândesc de multe ori că poate librăriile joacă, în principal, un rol recreativ pentru cei mai mulți oameni, fiind locuri liniștite, calme, în care aceștia pot scăpa de rigorile necruțătoare și de obligațiile digitale ale vieții moderne. Prin urmare, prietenii și familia își fac vesel apariția, neanunțați și neinvitați, întrerupându-mă din ce fac eu în momentul acela, fără să le pese că aici este locul meu de muncă. Dacă aș lucra la Co-op sau la bibliotecă, mă îndoiesc că ar avea aceeași atitudine nepăsătoare față de vizitele sociale. Și bănuiesc că, la orice alt loc de muncă, nici nu ar vorbi la fel de liber de față cu niște persoane absolut străine.

După ce am închis magazinul, l-am sunat pe domnul Deacon să-l anunț că a sosit biografia lui Iacob I pe care o comandase.

Total încasări: 41 lire
4 clienți

MARȚI, 18 MARTIE

Comenzi online: 2
Cărți găsite: 2

Dimineața a fost rece și umedă, așa că am aprins focul. Până la ora 11:00, cinci clienți mi-au trecut pragul; niciunul nu a cumpărat nimic. Apoi, un bărbat înalt, emaciat, îmbrăcat în hanorac, a intrat și a întrebat dacă avem cărți despre farmacologie pentru că „tocmai mi-au prescris un înlocuitor de heroină și vreau să aflu mai multe despre el".

Domnul Deacon și-a făcut apariția la prânz și a plătit cartea comandată. Ziua mătușii lui este sâmbătă, așa că ar trebui să aibă timp să i-o trimită.

Total încasări: 82,99 lire
9 clienți

MIERCURI, 19 MARTIE

Comenzi online: 2
Cărți găsite: 2

La 10:30, am urcat să-mi fac o ceașcă de ceai. Când am coborât la loc, am simțit un miros familiar, aspru. Nici nu m-am așezat bine și am început să înregistrez cărți, că din spatele unui raft a ieșit brusc un irlandez scund, bărbos și foarte murdar. Dincolo de aspectul (și mirosul) lui, se află un om ale cărui cunoștințe despre cărți sunt remarcabile. Cam de două ori pe an, îmi aduce o mulțime de materiale bune, pe care mi le livrează cu camioneta în care este evident că și locuiește. De data asta, a adus patru cutii cu cărți despre căile ferate și două cutii cu cărți despre Napoleon, pentru care i-am dat 170 de lire.

La ora 14:00, a sunat telefonul. Era o femeie de la consiliu, care se ocupă cu căutarea de locuri de muncă pentru persoanele cu dificultăți de învățare:

Femeia: „Avem un tânăr care își caută de lucru într-o librărie. Are Sindromul Asperger. Ați auzit de Sindromul Asperger?"

Eu: „Da."

Femeia: „Ei, știți că oamenii care au Asperger sunt foarte buni la ceva anume, cum ar fi matematica sau desenul?"

Eu: „Da."

Femeia: „Ei, el nu e așa."

Așa că am fost de acord să-l primesc pentru o perioadă de probă. Începe de marți.

Înainte de închiderea magazinului, am timbrat și pus în pungi toate cărțile pentru Random Book Club și (sper) am vrăjit-o pe Wilma să trimită mâine poștașul cu camioneta să le ridice.

După ani de cumpărat, pus prețuri, înregistrat și vândut cărți, unele edituri îți devin foarte familiare: cantitățile importante de cărți publicate de Macmillan la începutul secolului XX; Blackie and Son cu ilustrațiile distinctive ale lui Talwin Morris de pe coperte; A. & C. Black, cu faimoasele ghiduri de călătorii scoțiene; Fullarton și Cassell, două edituri care au avut viață scurtă și care, împreună cu Newnes și Gresham, au adoptat revoluția tehnologică ce a permis fabricarea hârtiei din pulpă de lemn la mijlocul secolului al XIX-lea și ale căror cărți se deosebesc prin paginile lucioase; Ward Lock, cu seria de ghiduri roșii de călătorie în Regatul Unit; David & Charles, din Newton Abbot, ale cărei cărți despre căile ferate regionale nu au seamăn; Hodder and Stoughton, care a publicat seria *King's England*,
dorită pe vremea aceea, dar care acum nu mai are căutare; și Nelson, ale cărei ediții în pânză roșie din operele lui John Buchan încă se vând bine.

Alții ies în evidență nu atât prin design sau stil, cât prin conținut. De exemplu, Hooper și Wigstead, editorul cărții *Antiquities of Scotland*, de Francis Grose, ale cărei pagini conțin prima versiune din *Tam o'Shanter* a lui Burns apărută vreodată într-o carte; William Creech, care a publicat primul volum din seria

Statistical Accounts of Scotland, de Sir John Sinclair și a introdus cuvântul „statistică" în limba engleză; John Wilson, care a produs ediția Kilmarnock a poemelor lui Burns *Poems, Chiefly in the Scottish Dialect*; John Murray, care a publicat *Originea speciilor prin selecție naturală*; William Strahan, care a adus pe lume *Avuția națiunilor. Cercetare asupra naturii și cauzelor ei*, de Adam Smith.

Și editurile mai recente au avut un impact similar: Penguin, care a ajuns în instanță din cauza ediției britanice necenzurate din *Amantul doamnei Chatterley*; Shakespeare & Company, care a îndrăznit să publice *Ulise*; mici tipografii precum Kelmscott Press a lui William Morris, care a funcționat pentru o scurtă perioadă; și Golden Cockerel Press, pentru care artistul Eric Gill (designerul fonturilor Gill Sans, Perpetua și altele) a conceput un stil de fonturi pe care le-a denumit după tipografie. Lista poate continua, dar aceste edituri, aceste persoane, și-au asumat riscuri și au adus idei noi în lume, fiecare cu stilul său distinctiv, de la subiect la design, tipografie și valori de producție.

Total încasări: 131,33 lire
10 clienți

JOI, 20 MARTIE

Comenzi online: 4
Cărți găsite: 4

Dave Borsetă a venit la scurt timp după ce am deschis și a cumpărat trei cărți din secțiunea dedicată aviației. Este un tip cu barba zbârlită și stufoasă, cultivat și ușor paranoic că o firmă locală de avocatură vrea să-i vină de hac, cine știe din ce motiv. Porecla i se trage de la faptul că mereu are pe el cel puțin două borsete, una atârnată de gât, iar cealaltă în jurul mijlocului. La ocazii speciale, poartă mai multe și aproape de fiecare dată duce cu el și o valiză sau un rucsac. Locuiește în apropiere, în Sorbie, și circulă toată ziua cu autobuzul, folosindu-se de orice instituții gratuite disponibile, cum ar fi biblioteca și altele asemenea. Azi, când să plece, m-a întrebat la ce oră e autobuzul spre Whithorn. Când i-am zis că habar n-am, a răspuns: „Ar trebui să știi lucrurile de genul ăsta. Doar oferi un serviciu public". Asta-i o noutate pentru mine. Are și un ceas digital, care face bip o dată la câteva minute și cel puțin un telefon mobil, care pare să emită în permanență diverse sunete enervante.

Pe la începutul după-amiezii, a sunat un bărbat în vârstă. Găsise o carte pe care o vindem online cu trei lire și voia s-o cumpere direct. Din cauză că auzea prost și era foarte confuz, toată povestea a durat jumătate de oră. Cât timp am vorbit cu el la telefon, a venit și poștașul, care a luat cei cinci saci cu cărți pentru club.

La 17:15, Dave Borsetă încă se agita prin librărie cu diversele lui dispozitive sunătoare, când a întrebat dacă avem o secțiune cu cărți despre animalele de companie. I-am zis că da, dar că am închis. La 17:25, încă se fâțâia prin magazin, bodogănind despre avocații care-l jecmănesc.

Total încasări: 107,49 lire
14 clienți

VINERI, 21 MARTIE

Comenzi online: 5
Cărți găsite: 4

Nicky s-a întors la muncă azi. Ne-am certat, ca de obicei, pentru că face deranj și pune cărțile pe rafturile greșite. A amenințat că-și dă demisia, ceea ce face cam o dată pe lună.

La prânz, am plecat la Samye Ling, refugiul budist tibetan din Eskdalemuir. Pe drum, am luat-o și pe Anna, venită să ia o pauză de la viața ei londoneză, de la gara din Dumfries.

Samye Ling s-a mărit considerabil de când l-am vizitat eu ultima dată, acum douăzeci de ani, și constituie o inadecvare spectaculoasă în peisajul mlăștinos, sumbru, scoțian. Centrul este presărat cu statuete aurite reprezentându-l pe Buddha, cu pagode și temple, și clădiri colorate, precum și cu un număr restrâns de căsuțe și alte rămășițe din vremurile sale de început. Am găsit biblioteca și ne-am întâlnit cu Maggy, bibliotecara, o femeie de vreo șaizeci și ceva de ani, imobilizată într-un scaun cu rotile.

Biblioteca este nouă și constă dintr-o sală imensă, fără rafturi, cu teancuri de cărți așezate pe jos. M-am uitat prin stocul pe care vor să-l dea și i-am oferit 150 de lire. Evident, se așteptase la mai mult, dar când i-am zis că pot să i le las, ca să mai cheme și pe altcineva să se uite la ele, s-a auzit un cor de „Nu!" de la alți voluntari care lucrau acolo. Așa că a trebuit să iau și toate prostiile odată cu cărțile mai rezonabile: un amestec general de ficțiune și non-ficțiune, genul de titluri pe care le găsești în mod normal în casa cuiva și nu te-ai aștepta să le vezi în biblioteca unei mănăstiri tibetane. Sigur au scos toate materialele care nu erau adecvate pentru a fi păstrate în colecția lor.

Anna a fost absolut impresionată de Samye Ling: contrastul dintre peisaj și arhitectură, chiar și între diferite părți ale locului, dintre care unele arătau autentic orientale, iar altele, de parcă ar fi fost construite de autoritățile locale la scurt timp după încheierea celui de-al Doilea Război Mondial.

Am pornit la drum înapoi spre Wigtown și Anna s-a relaxat tot mai mult pe măsură ce ne apropiam de magazin. Primul ei instinct când intră este să-l caute pe Căpitan, motanul, și în doar câteva clipe cei doi s-au regăsit, plini de fericire.

Transformatorul de la unul dintre corpurile de iluminat din sala scoțiană s-a ars. M-am săturat să tot schimb becurile la instalația aia, așa că am cumpărat trei candelabre franțuzești de alamă, la mâna a doua, de pe eBay.

A venit și Isabel, să se ocupe de registre. Ea și soțul ei au o fermă aproape de Newton Stewart și ea știe să lucreze cu aplicația de contabilitate. A fost de acord să-mi țină contabilitatea, eliberându-mă astfel de cea mai înspăimântătoare sarcină a săptămânii. De obicei, vine miercurea, dar săptămâna asta, una dintre fiicele ei a avut un concert, așa că a amânat. Astăzi la plecare, cuvintele ei au fost: „Ai o mulțime de bani în conturi". Nimeni nu a mai folosit vreodată cuvintele astea, în ordinea asta, adresându-mi-se mie.

Total încasări: 122 lire
11 clienți

SÂMBĂTĂ, 22 MARTIE

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 3

Soarele a strălucit toată ziua și a fost destul de cald cât să deschid ușa de la intrare. Nicky a venit la ora ei obișnuită (cu cincisprezece minute întârziere) și am început să descărcăm cutiile cu cărți de la Samye Ling. A găsit ea o firmă, numită Cash for Clothes, care plătește 50 de lire pentru tona de cărți uzate. A vorbit cu ei să vină să le ridice de la magazin miercuri, ca să putem să scăpăm de o mare parte din prostiile luate în tranzacția cu Samye Ling.

Acum câteva săptămâni, o femeie a adus un exemplar din *Where No Man Cries*, de Emma Blair. Mi-a spus, spre surprinderea mea, că Blair, de fapt, nu era femeie, ci un bărbat din Glasgow de un metru nouăzeci și doi, băutor de bere și fumător înrăit, pe nume Iain Blair, care a avut succes cu romanele lui de dragoste abia când și-a luat un *nom de plume* feminin. Cărțile lui Blair au fost printre cele mai împrumutate din bibliotecile scoțiene în ultimii douăzeci de ani. Înainte să devină scriitor, Blair fusese actor. Cariera i s-a

încheiat brusc, se pare, când, după ce a fost chemat la o audiție pentru un rol în *Indiana Jones și căutătorii arcei pierdute*, a fost lăsat să aștepte atât de mult încât, când Steven Spielberg a intrat în sfârșit în sală și a întrebat: „Poți să vii iar mâine?“, el a răspuns: „Nu, îmi bag picioarele“. A murit în 2011.

Candelabrele au sosit chiar când Norrie era în magazin să ridice niște vopsea livrată aici din greșeală. S-a oferit să le ia el și să le repare, fiindcă au arătat mai bine la vremea lor.

Total încasări: 160,38 lire
17 clienți

LUNI, 24 MARTIE

Comenzi online: 8
Cărți găsite: 5

Chiar când mă întorceam din bucătărie, un client cu pantaloni din poliester cu vreo cincisprezece centimetri prea scurți și o jachetă cu umeri din piele și buzunare mari aproape mi-a dărâmat ceașca de ceai din mână și m-a întrebat: „A murit vreodată cineva aici? A murit vreodată careva căzând de pe o scară în magazin?“ I-am răspuns: „Nu încă, dar speram ca azi să fie ziua mea norocoasă“.

În e-mailurile de azi, am găsit unul de la o fostă angajată, Sara, care a lucrat pentru mine în timpul vacanțelor acum câțiva ani. „Băi, Țâțe-de-gagică, am nevoie de o recomandare. Am atașat formularul. Zi de bine, bulangiule, altfel mă iau de tine.“ Așa că am scris asta și i-am trimis-o prin e-mail.

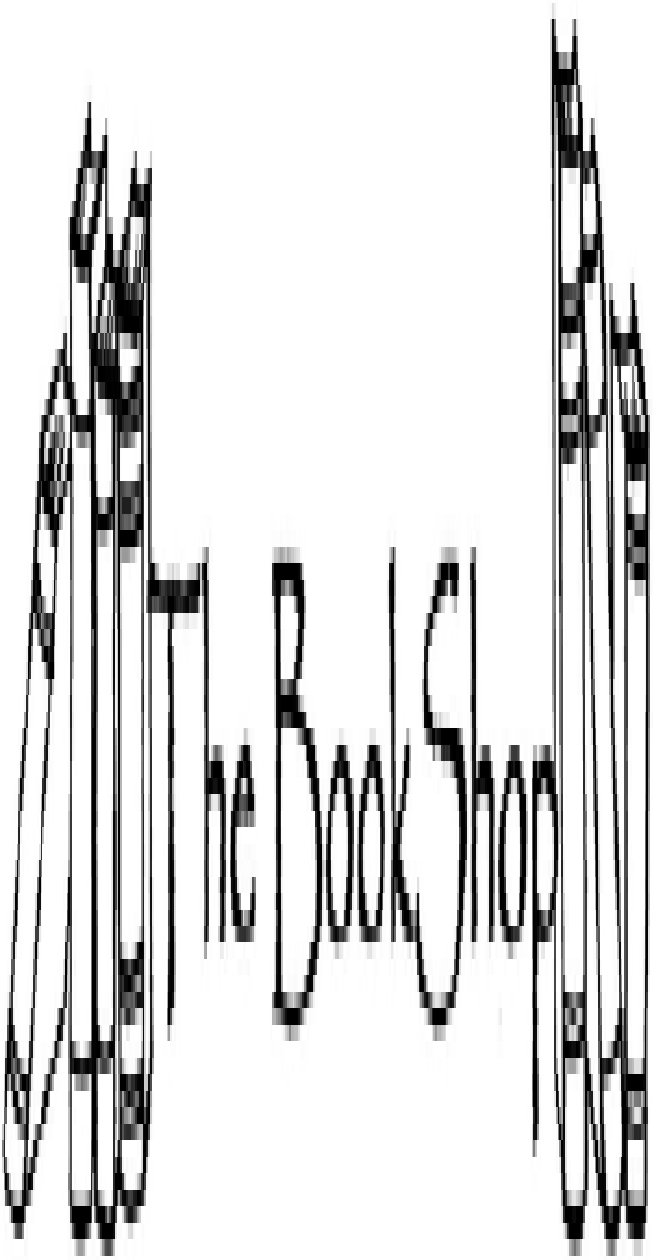

Tel. 01988 402499 www.the-bookshop.com
17 North Main Street, Wigtown DG8 9HL

Luni, 24 martie 2014

ÎN ATENȚIA CELOR INTERESAȚI

RECOMANDARE PENTRU SARA PEARCE

Sara a lucrat sâmbetele la The Book Shop, 17 North Main Street, Wigtown, vreme de trei ani, în timp ce era elevă la liceul Douglas Ewart. Când spun „a lucrat", folosesc termenul în cele mai generoase sensuri posibile. Își petrecea întreaga zi fie afară, fumând și răstindu-se la oamenii care încercau să intre în magazin, fie uitându-se la reluările serialului *Hollyoaks* pe 4OD. Deși în general era punctuală, adesea venea ori beată, ori foarte mahmură. De obicei, era nepoliticoasă sau agresivă. Rareori făcea ce i se spunea și niciodată, în cei trei ani cât a fost aici, nu a făcut ceva constructiv sau din proprie inițiativă. Invariabil lăsa mizerie în urma ei, de regulă sticle de Irn-Bru, pungi de chipsuri, ambalaje de ciocolată și pachete de țigări. Tot timpul fura brichete și chibrituri din magazin și era jignitoare și adesea violentă cu mine.

A fost o membră de valoare a personalului și nu am nicio ezitare în a o recomanda.

Total încasări: 109,39 lire

12 clienți

MARȚI, 25 MARTIE

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 3

Două dintre comenzile de azi au fost pentru orarul autobuzelor din anii 1960 în nordul Angliei.

Andrew, voluntarul cu Asperger, a sosit la ora 11:00. Era însoțit de femeia de la consiliu, care a venit cu el să se asigure că ajunge în siguranță și că totul este în ordine. A sugerat să-i dau ca sarcină aranjarea în ordine alfabetică a secțiunii de cărți polițiste. La prânz, ajunsese la litera B; pe urmă, s-a dus acasă.

La scurt timp după ce a plecat Andrew, o femeie în vârstă extrem de nepoliticoasă a cerut un exemplar din biografia lui Stalin scrisă de Simon Sebag Montefiore. Aveam unul în secțiunea dedicată Rusiei, pe care a adus-o ea la casă. Era în stare neobișnuit de bună, cu o copertă impecabilă, evident necitită, cu prețul inițial de 25 de lire. A întrebat cât costă; i-am făcut semn spre eticheta cu prețul, pe care era trecut 6,50 lire. A împins cartea și s-a întors cu spatele, bombănind în timp ce pleca: „Prea scumpă". Sunt destul de sigur că o să se întoarcă, așa că i-am pus un preț nou: 8,50 lire.

Anna a chemat în vizită o prietenă, Lucy. Stă până luni.

Total încasări: 34,50 lire
7 clienți

MIERCURI, 26 MARTIE

Comenzi online: 5
Cărți găsite: 4

O dimineață frumoasă, însorită. Am continuat să sortez cutiile cu cărți de la Samye Ling.

Isabel a venit azi să se ocupe de contabilitate. Comentariul bucuros „Ai o mulțime de bani în conturi" de data trecută a dispărut de mult și, de data asta, a fost înlocuit cu un avertisment temperat despre situația financiară riscantă a magazinului. Asta, cred, e din cauză că după ce mi-a spus că am o grămadă de bani, am

hotărât că e timpul să plătesc niște facturi amânate de mult.

Niciun semn de la Cash for Clothes, care trebuia să colecteze cărțile pe care nu putem să le vindem și stocul vechi nevândut.

Carol-Ann a sosit la ora 17:00. A rămas peste noapte, pentru că trebuie să lucreze în Stranraer mâine dimineață și este mult mai aproape de aici pentru ea decât din Dalbeattie, unde locuiește. Când era adolescentă, Carol-Ann lucra în magazin sâmbetele; acum are douăzeci și ceva de ani și a devenit o bună prietenă. Ea și Anna se înțeleg extrem de bine și fac tot timpul planuri de afaceri improbabile, care, Slavă Domnului, nu ajung niciodată să fie puse în practică.

Nicky lucrează mâine și a hotărât să doarmă în patul de festival. Casa a părut plină și gălăgioasă cu ea, Carol-Ann, Anna și Lucy, toate patru tare vorbărețe.

Total încasări: 95,75 lire
8 clienți

JOI, 27 MARTIE

Comenzi online: 5
Cărți găsite: 5

Lucy, Carol-Ann și Nicky au cerut sendvișuri cu bacon la micul dejun, așa că mi-am petrecut prima parte a dimineții legat de tigaie. Când am întrebat-o pe Nicky de ce nu au apărut cei de la Cash for Clothes, mi-a zis că nu le confirmase colectarea, fiindcă „erai prost dispus, așa că am hotărât să nu te deranjez". Acum le-a confirmat, așa că sper să vină curând, ca să putem elibera niște spațiu în magazin. Avem vreo patruzeci de cutii cu cărți de dat, cam jumătate de tonă.

Prima prioritate a zilei a fost să așezăm cărțile de pe masă pe rafturi ca să putem face ordine în alte cutii cu marfă nouă, care par să zacă stivuite peste tot, inclusiv în șoproanele prietenilor. După prânz, m-am dus la bancă în Newton Stewart să depun încasările, iar când m-am întors am descoperit că Nicky deschisese aproape fiecare cutie (încălcându-mi flagrant regula „câte o cutie pe rând") și nu eliberase decât jumătate de masă — singura treabă pe care o rugasem să o facă înainte să plec. A urmat o ceartă aprinsă, iar Lucy a părut jenată, s-a scuzat și s-a dus la etaj. Carol-Ann, în schimb, a râs ca o hienă și ne-a întărâtat să continuăm conflictul.

Cineva a postat pe Facebook un link către un site al unor bibliotecari unguri, fotografiați ținând în mână cărți cu coperte pe care apăreau chipuri și cu care își acopereau propriile chipuri. Toată seara am încercat să le conving pe Lucy și pe Anna să facă asta, dar folosind revistele porno din anii 1980 pe care le-am cumpărat acum vreun an. N-am reușit încă.

Total încasări: 128 lire
15 clienți

VINERI, 28 MARTIE

Comenzi online: 4
Cărți găsite: 4

Bătrâna care s-a plâns de prețul biografiei lui Stalin s-a întors. Când a aflat că am mărit prețul, a zis că nu pot să fac asta. Eu i-am zis că pot. A fost furioasă, dar a cumpărat-o, boscorodind că n-o să mai calce niciodată pe aici.

Nicky a ajuns la 9:15, ca de obicei, și, după o scurtă repetare a conflictului de ieri, a urmat unul nou legat de ceea ce ar trebui ea să facă în magazin. Am fost de acord să scriem o listă în fiecare dimineață cu ce trebuie făcut, ca să nu existe confuzii. Mai târziu, am descoperit că făcuse câteva adăugiri, inclusiv „Să-i aduc aminte lui Shaun de mai multe ori să sune oamenii înapoi", „Să-l iau pe Shaun în serios", „Să nu iroseşti timp preţios prostindu-te în faţa camerei video pentru Facebook", „Să-i oferi clientului de cel puţin trei ori mai mult decât fac cărţile pe care le vinde". Spre deliciul meu, s-a pricopsit recent cu un peţitor nu prea convins. De câte ori vede microbuzul ei (Stricăţica) parcat lângă magazin, intră să o salute şi să stea de vorbă cu ea. De fiecare dată este băut, indiferent de ora din zi, şi încearcă să ascundă mirosul de alcool prin cantităţi copleşitoare de Brut 33. Nicky face puţine eforturi sau chiar deloc să-şi mascheze antipatia faţă de el, dar asta lui pare să-i alimenteze ardoarea.

După prânz, m-am dus la Co-op să cumpăr lapte. Mike mi-a spus că a prins motanul vagabond care îşi marcase teritoriul în casa lui şi în magazinul meu. Căpitan o să fie uşurat. De câteva săptămâni este speriat, iar casa miroase a pipi de pisică.

După-amiază, m-am dus cu Anna şi Lucy la Galloway House Gardens şi am cules usturoi sălbatic, după aceea ne-am petrecut seara făcând pesto cu usturoi sălbatic, ulei de măsline, parmezan şi nuci. Ăsta a fost unul dintre cele mai frumoase momente din an pentru Anna.

Nicky a găsit în colecţia Samye Ling o carte cu titlul *Vamping Made Easy*. Spre dezamăgirea noastră, este despre gamele de pian[17].

Domnul Deacon a venit să comande o carte cu puţin timp înainte de închidere şi a confirmat că mătuşa lui primise şi fusese încântată de biografia lui Iacob I.

Total încasări: 97 lire
10 clienţi

SÂMBĂTĂ, 29 MARTIE

Comenzi online: 6
Cărţi găsite: 6

Nicky şi-a luat liber, aşa că am fost iar singur în librărie. Şase comenzi astăzi, inclusiv una de poezie medievală scoţiană, care trebuie expediată la Bagdad.

După prânz, a intrat un cuplu în vârstă care mânuia o sacoşă de la Farmfoods plină cu cărţi. Ăsta nu este niciodată un început promiţător. Făcuseră ordine în casa unei mătuşi şi găsiseră câteva cărţi vechi care, s-a dovedit, făceau parte dintr-un set incomplet de Dickens — în stare îngrozitoare — din anii 1920. Voiau o evaluare. Când soţul a scos prima carte, i-am spus că nu valorează nimic. Evident, nu m-a crezut şi a continuat să le scoată şi pe celelalte, una câte una, întrebând: „Dar asta?" Am încercat să-i explic că nu are rost să mi le arate şi pe celelalte, dacă fac parte din acelaşi set, dar după cinci minute încă mi le etala.

În a doua parte a după-amiezii, am urcat în bucătărie, dar până să ajung acolo am fost chemat înapoi la parter. În librărie se afla un hipster înalt, cu barbă şi şapcă de tweed, care avea în mâini o sacoşă de la Tesco plină cu cărţi. Sacoşa de la Tesco este o îmbunătăţire faţă de cea de la Farmfoods din punct de vedere al cărţilor pe care ar putea să le conţină, dar numai într-o măsură neglijabilă, iar cărţile din cazul respectiv erau, într-adevăr, mai bune, dar tot din cele de care aveam din plin, aşa că le-am respins, în principal pentru că tipul îmi tot zicea „prietene".

Total încasări: 105 lire
12 clienţi

LUNI, 31 MARTIE

Comenzi online: 5
Cărți găsite: 5

Azi am deschis magazinul cu o întârziere de jumătate de oră pentru că am uitat că s-a dat ora înainte.

Aplicația Monsoon făcea figuri, așa că am verificat setările. Întâmplător, am ajuns să descopăr câteva dintre comentariile „folosite frecvent" de Nicky pentru a descrie cărțile postate online:

„fără urme de cerneală"
„care pare necitită"
„cu poze minunate!"

În mod normal, comentariile pe care le-aș folosi eu pentru a descrie cărțile ar fi ceva de genul:

„Numele fostului proprietar pe forzațul mobil din față."
„Coperta unu cu timbru sec, cinci nervuri."
„Pagini cu marginile rupte, nu tăiate, și coperte în unghi înclinat."

Dar, așa cum subliniază adesea Nicky, aceștia sunt termeni utili numai când vorbești cu alți oameni din domeniu. Dacă vorbești cu oameni care nu înțeleg jargonul editorial, nu sunt utili. Ian, prietenul meu librar din Grimsby, are deseori conversația aceasta cu soția lui, care crede că jargonul editorial ține de o eră apusă și că internetul a făcut ca totul să devină inutil, cu excepția cataloagelor de licitație. Când am cumpărat magazinul, în 2001, înainte ca internetul să se transforme în mașinăria monstruoasă de vânzări cu amănuntul din prezent, mulți librari le trimiteau clienților de pe listele de corespondență cataloage cu cărțile din stoc și, de nevoie, trebuiau să ofere descrieri detaliate ale titlurilor pe care le vindeau. Între timp, folosirea unor termeni precum „inserții dantelate aurii", „verso", „recto", „octavo", „fleuron" și „colofon" a devenit aproape irelevantă pentru vânzarea cărților. Din câte știu eu, nimeni din branșa asta nu mai trimite cataloage, iar odată cu declinul rapid și aparent inexorabil al librăriilor tradiționale, mă tem că și pe noi ne așteaptă același lucru. Totuși, vremurile în care trăim nu reprezintă prima perioadă de tranziție din istoria editării și vânzării de cărți. Așa cum arată și Jen Campbell în *The Bookshop Book*, după ce Gutenberg a inventat presa tipografică mobilă și primele cărți au devenit disponibile pentru publicul larg, „Vespiano da Bisticci, un librar celebru din Florența, a fost așa de revoltat că de atunci înainte cărțile nu mai aveau să fie scrise de mână, încât, într-o criză de furie, a închis magazinul și a devenit prima persoană din domeniu care a prorocit moartea industriei cărții".

Evaluarea noastră pe Amazon a redevenit „Bună".

Cum vremea era plăcută, am vopsit băncile din fața magazinului la ora prânzului. O vecină în vârstă pe care o știu vag (am cumpărat cărțile surorii ei după moartea acesteia, în urmă cu câțiva ani) tocmai trecea pe acolo. Se ducea la Co-op cu căruciorul de cumpărături și s-a oprit în fața magazinului să stea de vorbă cu mine. Mi-a povestit că a cheltuit o grămadă de bani pe banca ei de grădină, în urmă cu cincisprezece ani, pentru că era prima ei grădină și voia să se răsfețe. Când am întrebat-o unde a locuit înainte de Wigtown, mi-a înșirat câteva locuri, inclusiv Tokyo și Ierusalim, unde a ajutat la scrierea primului dicționar de ebraică. Habar nu aveam că a dus o viață așa de interesantă. Uite ce periculos e să faci presupuneri despre oameni. Sigur că eu fac asta zilnic cu clienții mei și îi etichetez drept bufoni gălăgioși când, în realitate, poate că ei au condus soldații pe plajele Normandiei sau au fost pionieri ai cercetării și inovării în medicină.

După prânz, m-am dus la Dumfries și le-am lăsat pe Anna și Lucy la gară, să se întoarcă la Londra (fiecare înarmată cu câte un borcan de pesto cu usturoi sălbatic) și m-am întors la librărie pe la ora 16:00.

În ultima oră de program, magazinul a fost ocupat de o familie formată din șase persoane: mama, tatăl și patru fete cu vârste între șase și șaisprezece ani. Când a venit momentul să achite cărțile, mama mi-a spus că ieșiseră cu toții la o plimbare de dimineață, iar fetele se simțiseră triste, în ciuda vremii însorite. Le-a

întrebat de ce erau așa de nefericite, iar ele au răspuns la unison că nu voiau decât să vină la The Book Shop, pentru că nu mai trecuseră pe aici de doi ani și erau foarte nerăbdătoare să revină. Au cheltuit 175 de lire și au plecat cu șase sacoșe de cărți. Lucrurile de genul ăsta se întâmplă mult prea rar, dar, atunci când se întâmplă, îmi aduc aminte de ce am ales să intru în lumea vânzării de cărți și cât de importante sunt librăriile pentru mulți oameni.

Mama a venit la ora 16:00 și a lăsat o cutie cu trei ouă de ciocolată Creme Eggs pentru Paște. Eu nu mă dau în vânt după ciocolată, iar apetitul meu pentru așa ceva este nesofisticat. Anna preferă clar ciocolata neagră cu conținut foarte mare de cacao, la fel și Callum, și, de obicei, se aliază să râdă de mine că am aceleași gusturi ca un copil mic. În rarele ocazii în care mă pălește pofta, aleg ciocolata cu lapte, iar Creme Eggs este exact ce vreau.

După ce am închis, m-am dus la Co-op să cumpăr lapte și pâine. Mike era de serviciu și mi-a zis că la Liga pentru Protecția Pisicilor au castrat pisica pișăcioasă pe care o prinsese. El și Emma (partenera lui) au hotărât să o păstreze.

Total încasări: 288,48 lire
14 clienți

N.V. Gogol, *Suflete moarte*, traducere din limba rusă și note de Emil Iordache, Editura Polirom, Iași, 2012.

Irvine Welsh, *Trainspotting*, traducere din limba engleză și note de Andra Matzal, Editura Polirom, Iași, 2014.

Ultima bătălie la care se face referire este cea de la Little Bighorn, Montana, din 25 și 26 iunie 1876, între luptători din triburile sioux și Regimentul 7 Cavalerie al Armatei SUA, sfârșită prin victoria zdrobitoare a indienilor. Batalionul Custer, o forță condusă de George A. Custer, a suferit o înfrângere gravă, iar Custer, doi frați și un cumnat au fost uciși, alături de alți aproximativ 260 de americani.

Cum să determini sexul puilor de găină de o zi.

Vamping poate avea mai multe sensuri, printre care și improvizație muzicală, dar și o anumită practică sexuală, de unde ambiguitatea din text.

APRILIE

„Anticariatul nostru avea un stoc de carte deosebit de interesant și totuși mă îndoiesc că zece la sută din clienții noștri puteau să deosebească o carte bună de una proastă."

George Orwell, *Amintirile unui librar*

Sigur, o carte poate să fie bună pentru unul și proastă pentru altul; chestiunea este complet subiectivă. Unul dintre prietenii mei este bijutier de lux în Londra. Odată l-am întrebat cum hotărăște ce să cumpere și ce nu când participă la o licitație. Mi-a explicat că, la începuturile lui în branșă, cumpăra lucruri care păreau inofensive și care, credea el, aveau să placă tuturor. În scurt timp a constatat că acestea nu se vindeau prea bine și că rar obținea un preț mare pe ele, așa că și-a schimbat strategia. „Acum, dacă văd ceva care îmi provoacă o reacție puternică, îl cumpăr. Indiferent dacă îl ador de-a dreptul sau mi se pare absolut hidos, îți garantez că o să iau un preț bun pe el."

Mulți librari se specializează. Eu nu. Magazinul are o gamă largă de subiecte și titluri, în care înghesui tot ce pot. Sper că se găsește câte ceva pentru fiecare, dar chiar și cu 100 000 de titluri în stoc, mulți oameni tot pleacă cu mâna goală. Dacă cineva cumpără un roman de dragoste de la Mills and Boon cu 2,5 lire sau un exemplar broșat rufos din *Etica* lui Spinoza cu 2,5 lire, asta este irelevant. Fiecare, sper, va obține suficientă plăcere din experiența lecturii.

MARȚI, 1 APRILIE

Comenzi online: 2
Cărți găsite: 2

Norrie a venit și a înlocuit instalația de leduri cu candelabrele, scufundând sala scoțiană în întuneric întreaga dimineață. Arată infinit mai bine decât banda aia hidoasă cu leduri, care dădea o atmosferă de hol de spital. De-a lungul anilor, le-am tot înlocuit și au mai rămas doar patru din cele douăzeci și două care erau aici când am preluat eu, în 2001.

Andrew (voluntarul cu Asperger) a venit la ora 11:00 și a lucrat până la prânz. A ajuns la litera C în secțiunea de romane polițiste, dar a devenit foarte agitat când cineva l-a întrebat unde sunt cărțile despre sistemul feroviar și a trebuit să se așeze.

De dimineață am primit un e-mail de la mama, care a fost nevoită să împrumute iPadul lui tata ca să mi-l trimită, fiindcă al ei este „constipat". Pot eu să mă duc să îl repar cât de curând? Am răspuns că o să mă duc cât de repede o să pot.

La ora 15:00, m-am dus la bancă în Newton Stewart și m-am întors chiar înainte de închidere, când am aflat că cei de la Cash for Clothes fuseseră deja și ridicaseră cutiile cu cărți, pentru care plătiseră 25 de lire. Plătesc la greutate și au luat o jumătate de tonă de cărți.

În corespondența de azi, am găsit o scrisoare de la doamna Philips („nouăzeci și trei de ani și oarbă"), adresată simplu lui „Shaun Bythell, negustor de cărți în Wigtown, Scoția", care, dat fiind că Galloway are o populație așa de mică, a reușit să ajungă aici. Ca de obicei, era o solicitare să comand o carte pentru unul dintre strănepoții ei: de data asta, *Răpit de pirați*, de Robert Louis Stevenson.

Total încasări: 71 lire
10 clienți

MIERCURI, 2 APRILIE

Comenzi online: 1
Cărți găsite: 1

Prima vizitatoare a zilei a fost o femeie cu părul vâlvoi, care de obicei lasă *Green Handbook for Southwest Scotland*, o broșură plină cu adrese de homeopați și vindecători cu cristale. A venit când eu vorbeam la telefon. De fiecare dată când trece pe aici vorbesc la telefon, așa că niciodată nu am ocazia să-i spun că nu vreau să mai lase broșurile, fiindcă nu le ia nimeni.

A fost urmată îndeaproape de un cuplu de aproape șaptezeci de ani, în echipament din lycra pentru bicicliști. Au venit la casă cu patru volume din ghidul ilustrat pentru alpiniști al lui Wainwright despre Lakeland Fells, în stare aproape impecabilă.

Bărbatul le-a așezat pe tejghea și a întrebat: „Cu cât poți să mi le dai pe astea?" Am făcut socoteala. Totalul era 20 de lire și i-am spus că i le las cu 17 lire. El s-a crispat vizibil, apoi a răspuns: „Nu poți să le dai cu 15?" Când i-am atras atenția că asta ar însemna o reducere de 25 la sută, a zis: „Dacă nu ceri, nu primești". Până la urmă, s-au scotocit de cele 17 lire și au lăsat în urma lor o dâră de resentiment.

Total încasări: 115,94 lire
10 clienți

JOI, 3 APRILIE

Comenzi online: 6
Cărți găsite: 5

Ziua a început prost, cu un telefon la ora 8:50 de la Carol-Ann, care îmi zicea că e afară și mă întreba de ce nu e deschisă librăria. I-am răspuns că deschid la 9:00, am coborât și am invitat-o înăuntru. Uitasem că sunase ieri după-amiază să mă întrebe dacă poate să se întâlnească cu un client în bucătărie. Lucrează pentru o companie care ajută oamenii să demareze mici afaceri și are o zonă mare de acoperit, așa că adesea folosește magazinul ca loc de întâlnire. M-a acuzat imediat că arăt rău și că încep să am chelie. La scurt timp a sosit și Nicky, care a fost de acord cu amândouă observațiile.

Mama mi-a scris iar să mă roage s-o ajut cu iPadul ei constipat.

După prânz, m-am dus la Glasgow să văd o colecție de cărți despre sistemul feroviar. S-a dovedit a fi o bibliotecă extrem de bună, cu toate cărțile în stare perfectă. Vânzătorul era un bătrân care se ocupa de moștenirea fratelui său. I-am dat 400 de lire pentru opt cutii. Cărțile despre sistemul feroviar sunt probabil cele mai vândute în magazin, lucru pe care nu mi l-aș fi închipuit în veci când am cumpărat librăria, acum cincisprezece ani.

Ziua s-a încheiat cu o ședință a Asociației Librarilor din Wigtown, aici, la 17:30. Ceai, biscuiți etc., ca de obicei. Discuția, în mare, a fost despre găsirea unui loc de desfășurare pentru festivalul din mai, acum, că distileria s-a închis. Este puțin jenant, pentru că tema este whisky-ul și majoritatea evenimentelor erau programate să aibă loc în distilerie. Festivalul din mai este organizat de asociație, care este formată din câțiva dintre cei care avem librării în Wigtown. Nu avem buget, iar festivalul funcționează pe nimica toată. Deși nu are greutatea financiară și numele mari ale festivalului din septembrie, devine încet o parte din calendarul cultural al orașului. Anne, unul dintre angajații cu normă întreagă ai festivalului, oferă un ajutor neprețuit punând cap la cap programul și bănuiesc că fără ea festivalul poate că nici nu ar mai avea loc.

Ședința a mers rezonabil de bine, cu discuțiile obișnuite despre noile afișe, cine ce face, umărul rupt al lui Joyce etc., dar apogeul a venit când s-a propus crearea unei aplicații despre Martirele din Wigtown. Cei mai mulți am fost ori vag de acord, ori indiferenți la idee, deși două persoane au avut păreri absolut opuse despre subiect și a urmat o ceartă în care s-au lansat deschis acuzații de bigotism și prejudecăți, timp în care

noi, ceilalți, am stat și am privit jenați.

Martirele din Wigtown au fost două femei care au refuzat să poarte cămașa de forță religioasă din vremea lor: sfârșitul secolului al XVII-lea. Pe atunci, dogma impunea, printre multe alte lucruri, ca regele să fie recunoscut drept cap al bisericii. În Scoția, lumea se opunea, iar rebelii erau cunoscuți drept *Covenanters*, păstrători ai legământului. Aceștia au fost supuși unor grave persecuții de către forțele puterii, iar perioada respectivă a luat și un nume „The Killing Times" — vremea omorurilor. Margaret Wilson și Margaret McLaughlan erau două femei care făceau parte dintre presbiterienii rebeli și care au fost executate pentru convingerile lor. Au fost legate de niște stâlpi din lemn pe țărm, la baza dealului din Wigtown, la venirea fluxului. Margaret cea în vârstă a fost legată mai în față, în speranța că Margaret cea tânără, privind-o cum se înecă, se va răzgândi și se va supune. Dar nu a fost așa. Pe câmpul sărat, mlăștinos, unde a avut loc execuția a fost înălțat un monument, Stâlpul martirelor, iar mormintele lor sunt în cimitirul Bisericii Scoției din oraș. Înainte să fie duse la înecat, au fost întemnițate într-o celulă în vechea vamă. Acum, camera respectivă se numește Celula martirelor.

Este păcat că cele mai faimoase fiice ale orașului au avut un sfârșit atât de neplăcut. Wigtown a dat lumii multe nume importante, printre care Helen Carte, care (împreună cu soțul ei, Richard) a condus D'Oyly Carte Opera Company; Paul Laverty (scenaristul lui Ken Loach) a studiat la școala catolică din Wigtown, acum desființată; botanistul John McConnell Black și fotbalistul Dave Kevan sunt, la rândul lor, fii ai orașului nostru. Ba chiar actorul James Robertson Justice, care a locuit la un moment dat aici, a iubit așa de mult locul ăsta încât de mai multe ori l-a declarat în mod fals locul nașterii sale.

Total încasări: 301 lire
14 clienți

VINERI, 4 APRILIE

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 1

Trei comenzi, toate de pe Amazon; am găsit una singură. Una dintre cele lipsă era *The Places in Between*, de Rory Stewart, pe care Nicky a înregistrat-o pe raftul Q6 din camera scoțiană, deși este o carte despre Afganistan, scrisă de un bărbat născut în Hong Kong. Poate că a fost nedumerită de numele cu rezonanță scoțiană. Când duceam sacii cu corespondență la Wilma, am dat peste Jock, care lucra la librărie pe vremea când proprietar era John Carter. Jock este celebru pentru poveștile lui tărăgănate și, sincer, improbabile. De obicei, este vorba despre cum cineva a încercat să-l păcălească, dar el s-a prins de viclenie și a întors-o împotriva celuilalt. Aproape toate se termină cu o bătaie, pe care, inevitabil, el a câștigat-o. Toată lumea știe că este greu de înțeles ce spune, atât din cauza accentului și a dialectului puternic, cât și pentru că nu are dinți. Azi mi-a povestit despre o femeie în a cărei grădină lucrează o dată pe săptămână. După spusele lui Jock, femeia nu este o șoferiță foarte bună, fiindcă nu vede bine. „Are morcovi în ochi."[18]

La 12:15, un client a sunat să-mi spună că a cumpărat de la noi o carte care era prima dintr-o „triologie". Îl costase 7,20 lire, inclusiv transportul, și era foarte mulțumit de ea. Acum voia să cumpere volumul al doilea, dar exemplarul nostru era singurul disponibil online și costa 200 de lire, sumă pe care nu era dispus s-o plătească. Voia același preț ca pentru primul volum. Am încercat să-i explic că exemplarul nostru, din moment ce era singurul disponibil online, era o carte mult mai rară și că prețul rămânea 200 de lire. Mi-a răspuns că este dezgustat și a închis telefonul.

După o conversație cu Anna, mă gândesc să organizez un eveniment Random Book Club în Londra: probabil o conferință a unui autor, dar publicul nu va ști cine e autorul înainte de începerea conferinței. I-am scris lui Robert Twigger, care a fost entuziasmat să mă ajute. Rob este un obișnuit al Festivalului de Carte din Wigtown și, în mod normal, stă la mine în toate cele zece zile cât durează evenimentul. Este scriitor, a

câștigat multe premii: probabil cea mai cunoscută carte a lui este *Angry White Pyjamas*, pentru care a câștigat premiul William Hill pentru Cartea despre sport a anului. Este aventurier și explorator, un om extrem de priceput să-ți capteze atenția și mă consider foarte norocos să-l cunosc și să-l am de prieten bun. A locuit cu familia în Cairo până la revoluția din 2011, după care s-au hotărât să se mute înapoi în Regatul Unit. Acum locuiește în Dorset. În timpul festivalului din septembrie anul trecut, am observat că Eliot îmi scosese din priză una din veiozele de pe noptieră și își pusese la încărcat Kindle-ul. Ăsta a fost un afront din așa de multe puncte de vedere că, atunci când i-am spus lui Rob, a hotărât că cea mai bună răzbunare era să descărcăm pe Kindle *The Fine Art of Vaginal Fisting*[19]. Mă îndoiesc că soția lui Eliot a fost foarte plăcut impresionată.

După ce am închis librăria, am ieșit cu Callum la o bere, apoi am trecut pe la Co-op să iau niște lapte. Mike era de serviciu și părea cam spășit. L-am întrebat cum se adapta motanul recent sterilizat și mi-a povestit că ieri a fost abuzat verbal de o femeie care venise la magazin și îl acuzase că îi furase motanul. Se pare că îl căuta de câteva săptămâni, de când fugise. Nu a fost prea încântată când a auzit că îi fuseseră tăiate ouțele.

Total încasări: 103,99 lire
12 clienți

SÂMBĂTĂ, 5 APRILIE

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 2

Nicky a sosit, ca de obicei, cu cincisprezece minute întârziere și înarmată cu o scuză care, oricât de improbabilă pare, știu că este adevărată. Oferta de azi a fost că a scăpat un ecler (cules din resturile de la Morrisons) în poală, în timp ce mânca și conducea, și a fost nevoită să oprească și să-și cureță fusta înainte să se topească ciocolata în ea. I-am făcut ceai în altă cană decât cea MacDonald cu model ecosez, din care bea ea de obicei. E foarte pretențioasă, mai ales când vine vorba despre porțelanul din cenușă de oase și se pare că o cană normală de porțelan i-a provocat o nedumerire exagerată. La scurt timp după ce a sosit Kelly Puturosul, pretendentul ei îmbibat cu Brut-33, a încercat să o convingă să se ducă cu el la un soi de reuniune de familie. Ea nici nu a vrut să audă.

Una dintre comenzile de astăzi a fost pentru o carte intitulată *A History of Orgies*[20].

Azi s-a mai înscris un membru în Random Book Club.

La ora 11:00, o femeie extrem de voluminoasă a adus șase cutii cu cărți de gătit, majoritatea despre diete. I-am dat 70 de lire pe ele.

După prânz, am adus înăuntru cele opt cutii cu cărți despre sistemul feroviar pe care le-am cumpărat joi din Glasgow. În timp ce le așezam una peste alta în partea din față a magazinului, un bărbat (care reușise să stea într-o poziție ce mă obliga să zic „Pardon" de fiecare dată când intram în librărie cu o cutie) m-a întrebat: „Alte cutii cu cărți?", de parcă descoperise un secret întunecat. Când i-am confirmat, a râs zgomotos pentru o perioadă inadecvat de lungă.

Când ai de-a face cu mulți oameni diferiți în fiecare zi, începi să observi niște tipare comportamentale. Pentru mine, unul dintre cele mai ciudate este să văd la ce râd oamenii. Habar n-am de ce clientului cu pricina i s-a părut atât de inimaginabil de amuzant că un librar aducea cutii cu cărți în librărie. De foarte multe ori, râsul este declanșat de ceva care nu este absolut deloc amuzant și, chiar mai frecvent, oamenii râd la propriile comentarii sau observații. Uneori, pare folosit ca semn de punctuație, ca să marcheze sfârșitul unei propoziții. Odată am cumpărat o bibliotecă de psihologie dintr-o casă din Cumbria și, printre cărțile de acolo, era și una intitulată *Laughter*, de Robert R. Provine. Conform autorului, numai primatele au capacitatea de a râde și „există mii de limbi, sute de mii de dialecte, dar toată lumea râde cam la fel". Iar râsul

nu este neapărat asociat cu umorul; vorbitorii tind să râdă cu 20 la sută mai mult decât publicul lor. În ciuda acestui lucru și a faptului că râsul este, în mod evident, o scurtătură socială pentru bunăvoință, lucrurile la care râd clienții încă mă nedumiresc.

După muncă, m-am dus acasă la părinți să repar iPadul „constipat" al mamei. Era și unul dintre prietenii lor acolo și am purtat o conversație lungă despre animalele de companie, ocazie cu care mi-a mărturisit că el nu le dă niciodată câinilor lui mâncare pe care nu ar fi gata să o mănânce și el. De câteva ori, asta a însemnat să mănânce conserve pentru câini.

Total încasări: 345,87 lire
23 de clienți

LUNI, 7 APRILIE

Comenzi online: 6
Cărți găsite: 6

O comandă era pentru ediția Penguin a scrisorilor lui John Steinbeck, pe care am înregistrat-o acum câteva săptămâni cu prețul de 5 lire. S-a vândut online cu 24 de lire. În momentul înregistrării, exemplarul nostru a primit același preț ca al celui mai ieftin exemplar disponibil online, care trebuie să se fi vândut, așa că al nostru a primit un nou preț, egal cu al următorului cel mai ieftin exemplar, care era 24 de lire. De obicei, lucrurile se întâmplă invers, iar cărțile online devin mai ieftine pe măsură ce comercianții se sabotează unii pe alții.

Performanța noastră pe Amazon a scăzut iar de la „Bună" la „Rezonabilă" din cauza comenzilor nelivrate vineri și sâmbătă.

Am vândut unei americance o carte intitulată *The Dieter's Guide to Weight Loss During Sex*[21].

Când sortam cărțile aduse sâmbătă de un bărbat, în saci de gunoi, într-una dintre ele am găsit un semn de carte victorian pe care erau țesute cuvintele „Iubesc păsărica", cu imaginea unei păsări dedesubt.

Magazinul a fost extrem de aglomerat azi, fără îndoială din cauză că este vacanță școlară. La ora 17:00, o femeie a întrebat dacă soțul ei a plecat, așa că i-am răspuns că habar nu am cine este soțul ei sau cum arată. Femeia mi-a aruncat o privire furioasă și a ieșit.

La sfârșitul programului, am primit un e-mail de la Crail Bookship, din Fife, care tocmai s-a închis. Au 12 000 de cărți pe care vor să le vândă și mi-au oferit șansa de a le arunca o privire, în vederea achiziționării. Am refuzat. De obicei, stocul de vânzare este în stare proastă și cărțile cele mai bune sunt scoase din el înainte de a fi vândut ca lot compact.

Încă un e-mail de la un colecționar din Edinburgh care are 13 000 de cărți de vânzare. I-am răspuns și am cerut mai multe informații.

Total încasări: 239,37 lire
33 de clienți

MARȚI, 8 APRILIE

Comenzi online: 4
Cărți găsite: 4

La ora 10:15, o femeie a intrat în librărie și a urlat: „Sunt în elementul meu! Cărți!", după care a continuat să-mi strige întrebări timp de o oră, timp în care s-a fâțâit legănându-se „lin ca o gâscă", așa cum o

descrie Gogol pe nevasta lui Sebakevici în *Suflete moarte*. Așa cum mă așteptam, nu a cumpărat nimic.

Andrew a sosit la ora 11:00 și a lucrat până la prânz. A reușit să termine de așezat cărțile cu C din secțiunea de romane polițiste.

Chiar când coboram la parter, după ce îmi făcusem o ceașcă de ceai, la casă a venit un bărbat cu o brățară de aramă de pe masa de antichități și m-a întrebat „C'est combien?" De ce a ales să vorbească în franceză, habar nu am. Nici măcar nu era francez. Era scoțian.

Eliot a venit la ora 16:00 și s-a descălțat imediat. În nici cinci minute, m-am împiedicat de pantofii lui de două ori.

Patru clienți au comentat despre cât de gras s-a făcut Căpitan.

Magazinul a fost aglomerat toată ziua, dar chiar și așa am reușit să termin *Suflete moarte*.

Total încasări: 451,41 lire
33 de clienți

MIERCURI, 9 APRILIE

Comenzi online: 1
Cărți găsite: 1

În mod neobișnuit, Nicky a ajuns la timp astăzi; uneori vine cu zece minute mai devreme, dar în mod normal întârzie cincisprezece minute. A intrat strângând în mână peria de păr și periuța de dinți și a fugit sus să se aranjeze. Când a coborât, arăta exact la fel. Când am întrebat-o de ce e așa de agitată, a răspuns: „Nu încerca să mănânci legume prăjite când conduci. Am trecut peste un hop și aproape toată mâncarea mi-a intrat sub mâneci și în decolteu."

A șters-o la prânz chiar când a intrat o familie americană. Trei generații. Bunicul a venit la casă cu trei cărți, le-a trântit pe tejghea și a lătrat la mine „Uite, băiete!", după care și-a îndesat cardul de credit în aparat și a zis: „Acceptați carduri de credit pe aici, nu-i așa?" În timpul ăsta, nepoții lui alergau prin magazin creând ditamai haosul, iar tatăl lor striga la ei. A venit și el la casă cu o istorie în patru volume a Scoției din secolul al XVIII-lea, care costa 100 de lire, și a întrebat unde este secțiunea despre Badenoch. Când i-am zis că nu avem o secțiune anume despre Badenoch, a început să-mi povestească, oricât de plictisitor era, că familia lui se trăgea de acolo, de parcă asta era cumva mai bine decât să fie din orice alt loc. Senzația de calm de după plecarea lor a fost aproape palpabilă, dar, ca să le recunosc totuși meritul, au cumpărat setul de 100 de lire. S-au revanșat cu asta.

De multe ori, chiar și după ce le spui clienților că nu ai cartea pe care o caută, ei insistă să-ți povestească pe îndelete și cu detalii obositoare de ce caută fix titlul ăla. Mi-au trecut prin minte câteva explicații posibile pentru asta, dar cea de care sunt cel mai convins este că fac asta ca un exercițiu de masturbare intelectuală. Vor să știi că ăsta este un subiect despre care sunt informați și, chiar dacă se înșală în privința celor declamate așa pretențios, continuă să peroreze, de obicei la un volum al vocii calculat să ajungă nu numai la librarul încolțit, ci și la toți ceilalți din apropiere.

Stăteam de vorbă cu Finn și Anna în bucătărie, când Eliot a dat buzna, vorbind tare la telefon. În loc să-și ceară scuze pentru deranj, și-a aruncat pantofii cât colo și a continuat să vorbească. Până la urmă, ne-am mutat noi în salon, fiindcă nu puteam să concurăm cu volumul vocii lui Eliot și cu jumătatea de conversație pe care o împărtășea cu noi.

Nicky a rămas peste noapte. Eliot se oferise să facă cinste cu cina la cârciumă, așa că am luat-o pe Nicky și ne-am dus acolo. Am băut vreo două halbe și ne-am întors. Nicky s-a dus direct la culcare în patul de festival, iar eu și Eliot am mai trăncănit la etaj, la doar câteva zeci de centimetri deasupra ei.

Total încasări: 537 lire

24 de clienți

JOI, 10 APRILIE

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 3

M-am trezit la ora 7:00, în haosul simfonic al lui Eliot, care tropăia, trântea și dărâma tot în jur în timp ce își făcea duș, ceai, bagajele etc. La 7:30, în sfârșit a plecat. La scurt timp, am auzit-o pe Nicky mișcându-se la parter, provocând doar o părticică din zgomotul de mai devreme, făcând exact aceleași lucruri ca Eliot.

Nicky a sugerat să facem niște afișe mici prin care să-i rugăm pe clienți să citească un fragment din cartea lor preferată, în magazinul nostru, și să fie înregistrați video în timpul ăsta, idee cu care am fost de acord, fără prea mare tragere de inimă, după care a obligat-o pe Carol-Ann să facă un astfel de video. Nicky i-a ales o carte pentru copii de unsprezece ani, din secțiunea pentru copii. Carol-Ann a părut extrem de jignită, dar oricum a citit puțin din ea.

Total încasări: 424 lire
31 de clienți

VINERI, 11 APRILIE

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 3

Vinerea păpicii. Azi, Nicky a adus două tarte cu șarlotă, prada ei de la container. Din greșeală, pe una din ele se așezase în mașină.

La 11:00, când am coborât la parter după ce îmi făcusem o ceașcă de ceai, un client m-a acostat și mi-a zis: „Vreau să vorbim despre prețul exemplarului din *The Busconductor Hines*. Pe etichetă scrie 65 de lire. N-are cum să fie atât". Așa că am verificat online și, într-adevăr, exemplarul nostru era cea mai ieftină ediție princeps disponibilă, cu copertă ca și nouă. Omul a țâțâit și, până la urmă, a venit la casă cu o ediție broșată, la 2,5 lire. Și săptămâna trecută s-a întâmplat ceva asemănător, cu *Feersum Endjinn* a lui Iain M. Banks.

La prânz, am auzit fără să vreau un grup de clienți, la vreo douăzeci și ceva de ani, care discutau despre magazin. O fată din grup a zis că e „cel mai *cool* anticariat" în care a fost vreodată. Presupun că se referea la temperatură.

Când încuiam ușa din spate, am observat câteva porțiuni mari de ouă de broască în iaz.

Total încasări: 182,49 lire
19 clienți

SÂMBĂTĂ, 12 APRILIE

Comenzi online: 4
Cărți găsite: 2

Ca de obicei în momentul ăsta din an, Nicky a apărut îmbrăcată în costumul negru de schi. Arăta de parcă locul ei era în frigiderul industrial al unui măcelar, nu într-o librărie. Dimineață, mi-a zis că „n-are

chef“ să proceseze comenzile în sistemul Royal Mail și că pot să fac eu asta luni. Am renunțat să mă mai cert cu Nicky când vine vorba de lucruri de genul ăsta. Înainte, când o rugam să facă ceva, dădea din cap cu entuziasm, după care ignora complet ce îi spusesem și făcea tot ce avea ea chef. Cu toate astea, este de încredere și harnică și extraordinar de amuzantă. Și iubește librăria și face tot ce poate ca să îmbunătățească stocul și să facă lucrurile să meargă mai bine. Păcat numai că avem păreri diferite despre care ar fi lucrurile acelea.

Azi a bătut un vânt rece dinspre est, așa că am aprins focul la ora 10:00. O mulțime de clienți. Când mă duceam să pun cărți nou achiziționate pe rafturi, am zărit trei băieți citind în liniște pe patul de festival. În mod normal, descurajez clienții să se așeze pe patul de festival, în mare pentru că, de obicei, e vorba de copii care îl iau drept loc de joacă și îl deranjează, după care trebuie să mă duc să fac curat. E o sfoară care interzice accesul, dar probabil că băieții s-au strecurat pe sub ea. Ar fi trebuit să am inima de gheață să le spun să plece de acolo, când stăteau așa de cuminți și captivați de ce citeau.

În seara asta, am început să citesc *The Third Policeman*, pe care am primit-o cadou cu ani în urmă de la o fostă prietenă și încă n-am apucat să o citesc.

Total încasări: 479,97 lire
36 de clienți

LUNI, 14 APRILIE

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 2

Ultima clientă de azi a fost o italiancă tânără, care a cumpărat o ediție în două volume a *Decameronului* lui Boccaccio, din 1679, care stătea pe raft de cel puțin zece ani. Fusese singurul exemplar rezonabil găsit într-un apartament situat deasupra unei cafenele prăpădite din New Cumnock și care aparținuse unei bătrâne decedate cu câteva luni înainte ca unul dintre executorii săi testamentari să ne cheme ca să luăm cărțile.

M-am dus acolo într-o seară întunecată și umedă de luni, în ianuarie 2003, după ce am încuiat magazinul, și m-am întâlnit cu femeia căreia îi revenise ingrata sarcină de a scăpa de conținutul apartamentului. Locul arăta dezolant; apa se scurgea la greu prin acoperișul spart, tapetul cu flori se decojea, becurile dezgolite atârnau de cabluri încărcate de pânze de păianjen din tavanele prin care se vedeau grinzile și tencuiala scorojită. Nu era niciun semn că s-ar fi făcut curățenie acolo în ultimii ani. Era evident că apartamentul fusese locuit de o fată bătrână; lenjeria de pat era roz și acoperită toată de păr de pisică. Lăsase în urmă probabil două mii de cărți, toate umede și pline de păr de pisică, la rândul lor, și — cu excepția *Decameronului* — absolut fiecare din ele era de la The Book Club, o editură pe care majoritatea librarilor o evită din răsputeri (piața pentru așa ceva este aproape inexistentă). În timp ce căutam prin zgura umedă ceva pentru care să fi meritat deplasarea până acolo, femeia care ne-a întâmpinat ne-a explicat că ultima locatară fusese singura fiică a unui imigrant italian care venise în Scoția în anii 1920. Acesta cunoscuse o scoțiancă și se căsătorise cu ea și împreună deschiseseră o cafenea în proprietatea goală de sub apartament. Locul devenise rapid cel mai aglomerat local din oraș, populat și prosper.

Executoarea a găsit o comodă prăfuită, a deschis un sertar și a scos de acolo un album îngălbenit de fotografii, care conținea sute de poze alb-negru cu localul în zilele lui de glorie: numai chipuri zâmbitoare, toate mesele ocupate, oameni care dansau. Când italianul a murit, la câțiva ani după soția lui, în anii 1970, a lăsat afacerea singurului copil, o fiică, dar vremurile se schimbaseră, afacerea n-a mai mers așa de bine și, în cele din urmă, a dat faliment. La parter, ferestrele mari erau acoperite cu scânduri, iar localul, odinioară aglomerat, era acum tăcut ca un mormânt. Numai ploaia se auzea căzând prin acoperiș și picurând pe podea.

Optimismul acelui italian tânăr, cu soție scoțiană, afacerea lui de succes și fiica tânără, curajul lui de a se muta în altă țară, de a învăța altă limbă și de a pune bazele unei afaceri și unei vieți noi nu ar fi putut niciodată să anticipeze sfârșitul trist pe care soarta l-a adus visului său. Sunt sigur că *Decameronul* acela în două volume a fost printre puținele lucruri aduse de el din Italia și mă întreb de când se tot transmitea de la o generație la alta în familia lui, doar ca această moștenire să se oprească aici, într-un apartament mucegăit din New Cumnock, fără să aibă cui să fie lăsat mai departe. Dar acum va avea o viață nouă în mâinile tinerei care l-a cumpărat astăzi și cine știe ce îi vor rezerva următoarele sute de ani?

Total încasări: 248,28 lire
21 de clienți

MARȚI, 15 APRILIE

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 2

Sandy, păgânul tatuat, a trecut pe aici să vadă dacă stocul de bastoane trebuie reîmprospătat. Nu am mai vândut niciunul de cel puțin o lună.

Am primit un telefon de la consiliu prin care am fost anunțat că Andrew nu va mai veni, pentru că experiența i se pare prea obositoare. Începuse să-mi placă.

Domnul Deacon a venit la 16:20 să comande un exemplar din *A Gambling Man*, de Jenny Uglow, pe care, din întâmplare, chiar o pusesem în raft mai devreme. A fost încântat, atât cât poate el să fie în public.

Total încasări: 179,99 lire
12 clienți

MIERCURI, 16 APRILIE

Comenzi online: 5
Cărți găsite: 5

De dimineață au venit două fete roșcate foarte drăguțe care au întrebat dacă ăsta este magazinul lui Căpitan. Probabil sunt localnice sau poate urmăresc pagina de Facebook a librăriei. Celebritatea lui Căpitan s-a răspândit mai mult decât mi-am închipuit, asta e clar. În timp ce vorbeam despre cât s-a îngrășat Căpitan în ultima vreme, un bărbat cu niște pantaloni scurți extrem de strâmți a venit la casă și a cumpărat o carte intitulată *The Book of Successful Fireplaces*.

Pe la începutul după-amiezii, un bărbat cam de vârsta mea a intrat și s-a descălțat, lăsându-și pantofii lângă ușă. Bănuiesc că nu prea sunt persoana potrivită să-l critic; destul de des, mă plimb desculț pe aici vara, dar nu sunt sigur că aș face asta în magazinul altcuiva.

Total încasări: 340,35 lire
35 de clienți

JOI, 17 APRILIE

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 3

Nicky a venit în hainele de vară, costumul de schi fiind pus deoparte, în șifonierul de iarnă, până în noiembrie. Ținuta ei de azi a constat într-o fustă lungă, dintr-un fel de fir de urzică, și o cămașă cu linii șerpuite, făcută manual, asortată cu o tunică maro (făcută tot manual). Putea cu ușurință să fie luată drept figurantă într-o adaptare cu buget redus a lui *Robin Hood*.

Una dintre cărțile comandate azi a fost *The Female Instructor*, un „ghid pentru fericirea în familie", de la începutul erei victoriene. În contextul actual, ar fi văzut mai degrabă ca un ghid pentru abuzul în familie.

După-amiază, un client a întrebat dacă poate să fie înregistrat video citind din cartea lui preferată, așa că am montat trepiedul și l-am invitat să se așeze lângă șemineu. A citit foarte frumos; a ales *Cold Comfort Farm* și a citit cu accent galez liric. După ce a terminat, am mai stat de vorbă cu el și cu soția lui și i-am întrebat ce fac prin zonă. Ea mi-a răspuns că sunt în drum spre Larne, la care eu m-am mirat: „De ce? E un loc îngrozitor". Se pare că în Larne locuiesc ei.

Total încasări: 319,70 lire
30 de clienți

VINERI, 18 APRILIE

Comenzi online: 5
Cărți găsite: 5

O zi bună de vineri.

Katie a lucrat astăzi, pentru că Nicky a fost plecată să facă nu știu ce chestii cu Martorii lui Iehova. Katie este studentă la Medicină, a lucrat în magazin câteva veri și nu are pic de respect pentru mine. S-a mutat aici din Oxford, împreună cu mama și sora ei, pe când era copil.

La casă a venit un client care a zis: „M-am uitat la litera W de la ficțiune și nu am găsit nimic de Rider Haggard". I-am sugerat să arunce o privire la litera H.

Total încasări: 197,89 lire
18 clienți

SÂMBĂTĂ, 19 APRILIE

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 3

Katie a venit și azi în locul lui Nicky, așa că am rugat-o să ambaleze cărțile pentru Random Book Club (care are acum 163 de membri) și să se ocupe de expediere prin Royal Mail. Când m-am dus la poștă să o întreb pe Wilma dacă poate să le ridice poștașul, mi-a zis că poate să vină marți (lunea de Paște este zi liberă).

Chiar înainte de închidere, am primit un telefon de la doamna Philips („Am nouăzeci și trei de ani și sunt oarbă, știi"), care nu-și amintea titlul primului roman al doamnei Gaskell și voia să știe dacă pot eu să i-l zic.

Total încasări: 250,49 lire
17 clienți

LUNI, 21 APRILIE

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 2

Primul client a adus o carte ambalată în folie cu bule și hârtie de mătase. Era o lucrare de teologie în latină, din 1716. A cerut o evaluare, așa că am sugerat că 40 de lire ar fi probabil un preț rezonabil, moment în care mi-a spus (cu indignare) că Bonhams o evaluase la 50 de lire.

Una dintre comenzile de azi a fost o carte numită *Liquid Gold: The Lore and Logic of Using Urine to Grow Plants*[22].

Total încasări: 162,43 lire
18 clienți

MARȚI, 22 APRILIE

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 3

Telefon la ora 11:00 de la cineva care a întrebat: „Cum procedați cu lecturile publice în librărie?" După o cercetare minuțioasă, am aflat că este autor de *fantasy* și că vrea să citească din cea mai recentă carte a lui, care este despre sirene. „Acțiunea are loc în mare." Ar fi greu să-ți închipui un alt loc pentru așa ceva.

La ora 14:00, la casă a venit un client cu o carte minunat ilustrată despre pescuitul de somon, din anii 1920, pe care o găsise în Camera dinspre grădină. Într-un acces de generozitate, i-am zis: „O dau cu 2,5 lire". Bărbatul a plecat bodogănind: „O iau mai ieftin de pe Amazon". Așa că imediat am verificat prețul online și am descoperit că cel mai ieftin exemplar pe Amazon este 22 de lire. Acum i-am pus ca preț 12 lire în magazin, dar mă îndoiesc că omul se mai întoarce.

Când mă pregăteam să închid, am primit un telefon de la o femeie din Moffat care are de vânzare cărți de drept. De obicei, le evit pe astea, fiindcă nu sunt ușor de vândut, dar nu știi niciodată ce altceva poți să găsești printre ele, așa că am stabilit să mă duc să văd colecția sâmbătă.

Poștașul a ridicat cei șase saci de colete pentru Random Book Club la 16:30.

Total încasări: 286,49 lire
22 de clienți

MIERCURI, 23 APRILIE

Comenzi online: 2
Cărți găsite: 2

Un bărbat care mirosea a antiseptic a fost singurul client în prima oră de la deschidere, când am încercat să așez cărțile nou primite. Cumva, avea talentul ciudat de a sta în fața fiecărui raft la care trebuia să ajung, indiferent de subiect sau de locul unde se aflau rafturile respective în tot magazinul.

Total încasări: 233,48 lire
19 clienți

JOI, 24 APRILIE

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 3

Nicky a lucrat azi ca să-și ia liber mâine. A hotărât să-și ia micul dejun în magazin, în loc să mănânce în microbuz. De obicei, îl devorează în timp ce conduce spre serviciu, ceea ce, inevitabil, înseamnă că și-l varsă aproape pe tot pe fusta de iută și pe tunica în stil Robin Hood.

O clientă în vârstă mi-a spus că la următorul ei club de carte se discută *Dracula*, dar că nu-și amintește ce anume a scris ăsta.

Am observat că două dintre ouăle de ciocolată pe care mi le-a dat mama au dispărut.

Total încasări: 160,7 lire
14 clienți

VINERI, 25 APRILIE

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 3

Nicky nu a venit azi, așa că n-am avut parte de delicii gourmet revoltătoare din containerul de la Morrisons.

După prânz, un client a adus patru cutii cu cărți: „O să-ți placă la nebunie! Sunt numai bestselleruri". Am ales câteva cărți și i-am oferit 5 lire. A părut îngrozit și a anunțat că mai degrabă le-ar da magazinului de binefacere, unde — m-a asigurat el încrezător — „calitatea este apreciată".

Fenomenul bestsellerului din industria editorială nu pare să fie aceeași vacă de muls în industria anticariatelor. Poate că adepții conceptului de bestseller își cumpără mereu cărți noi, ca să fie pe coama valului când se sparge, nu în urma lui. Poate e și din cauză că toți Dan Brown și toți Tom Clancy din lume sunt publicați în tiraje așa de mari, încât cărțile lor nu sunt niciodată atât de rare încât să prezinte interes pentru comercianți sau colecționari. Cărțile considerate bestseller pe noua piață editorială vor fi neinteresante în comerțul cu cărți la mâna a doua. Adesea clienții nu înțeleg asta și cred că ediția princeps din *Harry Potter și talismanele morții* valorează o avere, când, de fapt, au fost publicate vreo 12 milioane de astfel de exemplare. Pe măsură ce succesul și faima unui autor cresc, și tirajele cărților sale viitoare se vor mări. De aceea, o ediție princeps din *Casino Royale* (din care au fost publicate numai 4 728 de exemplare cartonate în ediție princeps) va valora considerabil mai mult decât un exemplar din *Bărbatul cu pistolul de aur*, care a avut un tiraj în ediția princeps de 82 000 de exemplare.

Total încasări: 243,40 lire
20 de clienți

SÂMBĂTĂ, 26 APRILIE

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 2

Azi a venit Nicky. Am întrebat-o dacă știe ce s-a întâmplat cu cutia cu cele trei Creme Eggs pe care mi-

o dăduse mama de Paște și care era în spatele tejghelei. La început, a negat că ar ști ceva despre ouăle de ciocolată, apoi mi-a spus că trebuise să dea unul din ele „unui copil care plângea fiindcă se împiedicase de un covor din magazin". Când am întrebat-o dacă ea a mâncat vreunul, a răspuns: „Doar o bucățică mititică". Era clar, copilul care plângea fusese chiar ea. Până la urmă, a mărturisit că le mâncase pe toate: „Nu știu de ce. Nici măcar nu-mi plac Creme Eggs".

La ora 10:00, la casă a venit o clientă care a întrebat: „Unde sunt cărțile pentru copii?" Am arătat spre secțiunea dedicată copiilor și am răspuns: „Pe ușa aia". Clienta s-a întors la 180 de grade față de ce-i indicasem eu și a arătat cu degetul spre ușa din față a magazinului, prin care tocmai intrase cu doar câteva secunde înainte, și a întrebat: „Cum, ușa aia?"

După prânz, m-am dus la Moffat să văd biblioteca unei firme de avocatură care se închisese cu câțiva ani în urmă. Probabil patruzeci de cutii. Majoritatea nu prea prezentau interes, așa că am luat doar volumele despre Curtea de Sesiune[23], aproximativ 150, în format standard. O să le vând pe eBay la pachet. Volumele de genul ăsta se vindeau cam cu 300 de lire metrul, așa că o să fie interesant să văd cât pot să iau pe astea. Fac vreo șapte metri în total.

Când m-am întors în magazin, am detectat duhoarea inconfundabilă de Brut 33 a lui Kelly Puturosul, dar, din fericire, l-am ratat la câteva minute.

Total încasări: 269,99 lire
24 de clienți

LUNI, 28 APRILIE

Comenzi online: 4
Cărți găsite: 4

Nu la mult timp după ce am deschis magazinul, am primit un telefon despre o carte pe care o clientă o comandase online. Cartea a sosit sâmbătă, iar clienta nu era mulțumită fiindcă ultimele cinci pagini erau rupte: „Am o problemă cu cărțile care au paginile rupte, mă bagă în sperieți. Pot s-o înapoiez?" Fără prea mare tragere de inimă, am fost de acord să mi-o trimită înapoi și să-i rambursez costul.

La 16:30, un bărbat cu mustață și șapcă de baseball a întrebat: „Nu vindeți cărți, nu-i așa?", după care a izbucnit în hohote puternice de râs.

Total încasări: 92,96 lire
13 clienți

MARȚI, 29 APRILIE

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 2

Femeia malteză care fusese în magazin în martie (și se plânsese că în Malta nu există librării second-hand) a trecut să se prezinte. O cheamă Tracy și prima dată venise pentru un interviu în Camera egretelor cu Societatea Regală pentru Protecția Păsărilor pentru un post de reprezentant. E un cuplu de egrete care, în ultimii șase ani, se tot întoarce în cuibul de lângă Wigtown. Societatea Regală pentru Protecția Păsărilor proiectează live imagini cu cuibul în clădirea administrației locale. Tracy a venit să lucreze aici pe durata verii, deși în ce anume va consta munca ei încă se speculează, fiindcă anul ăsta încă nu e nici urmă de egrete.

Trei clienți, odată intrați în magazin, s-au plâns că nu văd nimic înăuntru din cauză că afară este atâta lumină, iar vederea nu li s-a adaptat. Acesta nu este nici pe departe un lucru neobișnuit, care adesea îmi este explicat pe un asemenea ton, ca pentru a-mi sugera că eu, personal, sunt de vină pentru reflexul involuntar al irișilor clienților.

Am terminat *The Third Policeman* după-amiază, când nu am prea avut activitate.

Total încasări: 121,98 lire
12 clienți

MIERCURI, 30 APRILIE

Comenzi online: 0
Cărți găsite: 0

Azi a venit Katie. Cea mai mare parte a zilei și-a petrecut-o lipind prețuri pe cărțile nou venite și așezându-le pe rafturi.

Am aprins focul în sobă pentru ultima oară până la sosirea toamnei. Din mai până în octombrie este destul de cald în magazin ca să nu mai fie necesar să fac focul. În plus, rândunicile, drepnelele negre și lăstunii de casă sosesc în mai, iar lăstunii își fac cuib în rezervele de bușteni. Nu-mi place să-i deranjez odată ce încep să se înmulțească.

Nu am primit comenzi în dimineața asta, ceea ce, de regulă, înseamnă că este o problemă cu Monsoon, așa că le-am trimis un e-mail și sper să rezolve.

Un client a adus o colecție de cărți despre Burma, pe care voia să o vândă: probabil cincizeci de titluri. Mi-a refuzat oferta de 85 de lire.

După prânz, m-am dus la Dumfries să o iau pe Anna de la gară: s-a întors pentru Festivalul de primăvară. Nu suportă să rateze vreun eveniment din Wigtown. Uneori bănuiesc că și de motan îi e la fel de dor ca de mine, dacă mă iau după atenția cu care îl copleșește.

Când ne-am întors de la Dumfries, am fost întâmpinați de un client care a întrebat dacă avem volume vechi din *The Scots Magazine*. Când a auzit că nu avem, a considerat, cine știe de ce, că e momentul potrivit să-mi povestească în detaliu ce numere caută și de ce.

Chiar înainte de închidere, am verificat mesajele primite și am găsit un e-mail de la Rob Twigger, care îmi spunea că vine în vizită mâine.

Total încasări: 147,50 lire
14 clienți

Omofonie, în condițiile descrise de autor, între cuvântul „cataract“ (cataractă) și „carrots“ (morcovi).

Frumoasa artă a fistingului vaginal.

O istorie a orgiilor.

Ghid pentru dieta de slăbire prin sex.

Aurul lichid: știința și logica folosirii urinei pentru creșterea plantelor.

Una din cele două instanțe superioare de judecată din Scoția, a doua fiind Înalta Curte de Justiție.

MAI

> „Nu este adevărat că bărbații nu citesc romane, dar este adevărat că există ramuri întregi ale ficțiunii pe care ei le evită. În mare, ceea ce s-ar putea numi romanul normal — obișnuitul Galsworthy diluat, cu buni și răi, care e standardul în romanul englezesc — pare să existe doar pentru femei. Bărbații citesc fie romane care pot fi respectate, fie romane polițiste."
>
> George Orwell, *Amintirile unui librar*

În ciuda succesului adaptării pentru televiziune a romanului *Forsyte Saga*, cărțile de genul „Galsworthy diluat" la care se referă Orwell sunt ignorate cu totul de clienții de azi, iar Jeffery Farnol, Dennis Wheatley, Warwick Deeping, O. Douglas, Baroness Orczy — consumați cu atâta voracitate în zilele lor de glorie — acum doar adună praful și mușteleie moarte. În ceea ce privește afirmația că femeile sunt mai mari cititoare de ficțiune, stereotipurile lui Orwell în funcție de gen sunt încă adevărate, în mare parte, și astăzi, deși pretenția lui că numai bărbații „citesc romane care pot fi respectate" pare cel puțin anacronică după standardele actuale. Propriul meu gust în materie de cărți ar părea neobișnuit, după raționamentul lui, dat fiind că prefer ficțiunea (dar nu poveștile polițiste). Majoritatea cărților de non-ficțiune, dacă nu este vorba despre un subiect care să te pasioneze (cum e Galloway, în cazul meu — acum citesc *The Galloway Highlands*, de Dane Love), par destul de solicitante, din câte îmi dau seama, dar capacitatea unui roman bun de a te face să te scufunzi într-o lume diferită este unică pentru cuvântul scris.

Per total (cel puțin în magazinul meu), cele mai multe cărți de ficțiune încă sunt cumpărate de femei, în timp ce bărbații rareori cumpără altceva decât non-ficțiune, o tendință dovedită într-un experiment complet neștiințific desfășurat de scriitorul Ian McEwan acum câțiva ani în Londra. El a hotărât să ofere exemplare gratuite dintr-una din cărțile sale la ora aglomerată a prânzului. Aproape toate persoanele care au arătat apreciere au fost femei, iar cei care au răspuns cu suspiciune au fost aproape toți bărbați. Din acest motiv, McEwan a tras concluzia în *The Guardian* că „Atunci când femeile se vor opri din citit, romanul va fi mort" — un sentiment cu care Orwell ar fi putut să fie de acord, până la un punct. Este greu să prevezi ce vor cumpăra clienții, deși numărul bărbaților care se îndreaptă direct spre secțiunea feroviară este straniu de mare.

Pe durata Festivalului Cărții din Wigtown (care se desfășoară timp de zece zile, la sfârșitul lui septembrie), evenimentele de non-ficțiune sunt întotdeauna cele pe care te poți baza să atragă cel mai numeros public. Poezia pare să fie singura la care abia dacă există public — un adevăr trist, care se reflectă și în magazin. Poezia contribuie foarte puțin la încasările zilnice. Heaney, Hughes, Auden, Eliot, MacDiarmid, Wendy Cope și alți câțiva încă se caută, dar cărțile de Tennyson, Cowper, Browning și Lowell zac pe rafturi, deranjate doar ocazional de mâna vreunui client curios. Sunt fosile poetice care poate că într-o zi vor fi dezgropate și șterse de praf de paleontologii literari.

JOI, 1 MAI

Comenzi online: 0
Cărți găsite: 0

Nici azi n-am avut comenzi, iar Monsoon tot nu răspunde.

Nicky a sosit la magazin îmbrăcată cu tunica ei medievală și cu o pereche de pantaloni atât de galbeni încât semănau cu un gălbenuș de ou expus la niveluri periculoase de radiație. A anunțat că o să-și suplimenteze venitul transformându-și microbuzul într-un magazin de bricolaj. În timpul pauzei de prânz a dispărut și a revenit mai târziu cu o bucată imensă dintr-o ciupercă pe care o tăiase de pe un copac de lângă

Stâlpul martirelor, chiar la poalele dealului din Wigtown, la mai puțin de o sută de metri de ultima casă din oraș. A hotărât că este comestibilă și că cel mai probabil este vorba despre Puiul pădurii. O mare parte din zi a încercat să mă convingă să mănânc din ea. Singurul lucru de care sunt convins este că încearcă să mă omoare.

În cele din urmă, cineva de la Monsoon mi-a răspuns la e-mail, s-a conectat la sistemul nostru de la distanță și a reparat chestia care bloca recent comenzile.

În toiul după-amiezii, chiar când mă certam aprig cu Nicky pe tema evoluției (tocmai ajunseserăm la faza „poate că tu ești maimuță, dar eu nu sunt"), a apărut domnul Deacon. Se pare că și-a pierdut exemplarul din *A Gambling Man* înainte să-l termine de citit și voia să mai comande unul. Cearta despre evoluție a fost reluată imediat după ce a plecat.

Total încasări: 99,50 lire
10 clienți

VINERI, 2 MAI

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 3

Nicky a lucrat și azi. Când am deschis ușa, l-am găsit pe Twigger așteptând afară cu valiza. Uitasem să las ușile deschise înainte să mă bag la culcare aseară. Omul dormise în grădină. M-am scuzat, la care el a răspuns: „Nicio problemă, prietene. Îmi place să dorm afară".

Azi a fost prima zi din Festivalul Primăverii din Wigtown. Este vorba despre o mică serie de evenimente organizate de Asociația librarilor din Wigtown. Fără cine știe ce buget pentru vorbitorii invitați sau pentru promovare, este, de nevoie, o mică afacere și abia dacă generează o fracțiune din publicul festivalului din septembrie, al cărui buget este acum de aproape 400 000 de lire. Evenimentele din cadrul Festivalului primăverii au loc în magazine și în localuri mai mici, pe care ni le putem permite, și la ele participă, de obicei, localnicii.

Nicky s-a întors la poalele dealului să mai taie niște Puiul pădurii. A prăjit ciuperca în bucătărie. Twigger face pariuri despre șansele ei de a mai fi în viață și mâine.

Cea mai mare parte a zilei, eu și Anna am mutat mobilă în salon, ca să ne pregătim pentru Cina cu whisky, care a avut loc acolo. Șaisprezece bilete vândute. De catering s-a ocupat Maria, o australiancă mutată în zonă cu soțul și copiii acum câțiva ani. El e profesor, iar ea și-a deschis o firmă de catering. Este foarte entuziastă. Totul este „fantastic", indiferent dacă e așa sau nu. Mâncarea a fost excelentă, la fel ca whisky-ul din care cu toții am băut în exces.

Nicky a rămas să doarmă în patul de festival și a promis să deschidă magazinul dimineață, ca eu să pot să stau în pat până mai târziu.

Total încasări: 182,49 lire
13 clienți

SÂMBĂTĂ, 3 MAI

Comenzi online: 4
Cărți găsite: 4

La 8:30, nu se auzea niciun sunet cum că ar fi activitate la parter, așa că am coborât și am deschis

magazinul. Nicky încă dormea adânc. Și eu, și Twigger, și Nicky am suferit azi-dimineață după Cina cu whisky de aseară.

După prânz, m-am dus la Dumfries cu Anna să o luăm de la gară pe prietena ei Lola. Lola lucrează în industria filmului și, la fel ca Anna, trăiește în Londra și este americancă. E o femeie subțire, brunetă, foarte spirituală. Anna i-a făcut cunoștință cu altă prietenă a ei, Diana, tot americancă în Londra și tot din industria filmului. Diana și Lola au deschis o companie de producție și vor să ecranizeze cartea Annei. Pe drum spre casă, ne-am oprit la Castelul Threave. Castelul se află pe o insulă în mijlocul râului Dee, iar accesul se face cu o barcă mică cu motor. Acesta era reședința ducilor de Douglas, ramura „neagră", și a fost construit în secolul al XIV-lea de un bărbat care se mândrea cu numele Archibald cel Cumplit, Lord de Galloway. Este o fortificație impresionantă, evident concepută cu acest scop, și nu pentru a fi o casă luxoasă.

Când am ajuns acasă, Alex (cumnatul meu) sosise să se pregătească pentru prezentarea de la ora 18:00 pe tema construirii unei noi distilerii de whisky. Alex lucrează pentru o companie numită Adelphi. Când s-a înființat, strategia era să cumpere butoaie de malț rar de la distilerii, să-l îmbutelieze și să-l vândă cu propria etichetă. Numai că șeful lui a hotărât că ar merita să-și producă propriul whisky, așa că a construit o distilerie în Ardnamurchan, cel mai vestic punct de pe insula britanică. Pentru cineva care pare foarte timid, Alex a ținut o prezentare superbă. De fapt, a fost extrem de bună, după orice standarde, și îmbunătățită de mostrele gratuite de whisky pe care le-a distribuit cu generozitate.

Total încasări: 417,57 lire
28 de clienți

DUMINICĂ, 4 MAI

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 2

Când am încercat să deschid magazinul, la 11:00 (Twigger avea o prezentare la etaj, la ora 12:00), am descoperit că încuietoarea era blocată și ușa nu putea să se deschidă, așa că am scris repede niște indicatoare pentru a îndruma lumea spre ușa laterală, iar eu am tras o fugă cu mașina până la Newton Stewart și am cumpărat o broască nouă. Apoi mi-am petrecut o mare parte a după-amiezii încercând să deschid ușa fără să o stric, astfel încât să pot să montez broasca nouă. Nu a fost cea mai profesională sau cea mai productivă zi din Festivalul primăverii, deși prezentarea lui Twigger a fost excelentă și cu public numeros. Anna l-a prezentat publicului și i-a mulțumit.

Anna și Lola au petrecut ziua frumoasă de primăvară plimbându-se prin oraș, Anna evident fericită să-i arate Lolei locurile îndrăgite de ea în Wigtown și împrejurimi, ca un ghid turistic excesiv de entuziasmat. Anna a adoptat viața din Wigtown și s-a împrietenit cu mult mai mulți oameni decât aș fi anticipat eu vreodată, fiind binecuvântată cu o personalitate complet lipsită de timiditate. Unul dintre localnicii ei preferați era un bărbat care obișnuia să treacă în viteză pe scooterul lui pentru persoane cu probleme de mobilitate și pe a cărui plăcuță de înmatriculare era scris numele lui, „Gibby". Acum doi ani, când a murit, Anna a fost tulburată. A devenit așa de integrată în comunitatea de aici încât, așa cum se întâmplă cu majoritatea oamenilor din Wigtown, traversarea străzii poate să-i ia și douăzeci de minute, în funcție de cei întâlniți pe drum.

Am început cartea lui Twigger, *Angry White Pyjamas*, pe care, deși pe el îl cunosc de ani de zile, nu am apucat s-o citesc până acum.

Total încasări: 128,50 lire
13 clienți

LUNI, 5 MAI

Comenzi online: 2
Cărți găsite: 2

Sărbătoare legală.

Nicky a lucrat astăzi, pentru ca eu și Anna să ne putem ocupa de Lola. Am luat prânzul la Margie's, apoi toți trei (eu, Anna și Lola) am gătit o pulpă de miel pentru zece prieteni invitați la cină. Margie este o profesoară universitară de la Cambridge, care a cumpărat o casă în Wigtown acum vreo doi ani. Este olandeză și are două fiice, care sunt în topul domeniilor lor științifice. A locuit în Galloway când fetele erau mici, după aceea s-a mutat în Cambridge. Acum s-a întors — parțial — datorită cărții scrise de Anna. Margie este una dintre persoanele cele mai valoroase din Wigtown: extraordinar de inteligentă, amuzantă, necuviincioasă și generoasă din cale afară.

Tracy a trecut pe aici pe la prânz să-mi spună că a văzut câteva rândunici în pauza de masă. A sosit primăvara.

Twigger a plecat la 10:00 și s-a întors în Dorset.

Iar am petrecut până târziu în noapte, alimentați de vin roșu și de whisky-ul rămas de la prezentarea lui Alex de sâmbătă.

Total încasări: 106,99 lire
13 clienți

MARȚI, 6 MAI

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 3

Norrie s-a ocupat de magazin pentru că Nicky își petrece zilele de marți bătând la ușile oamenilor și vorbindu-le despre Iisus. Anna și Lola au vrut să meargă la licitație, așa că am condus până la Dumfries. Anna a plecat cu două cutii de nimicuri, prada ei obișnuită. Eu am discutat îndelung cu Angus, fostul marinar de submarin, despre absența remarcabilă a lui Dave Pălărie, care nu ratează nicio licitație. Am speculat în neștire despre ce i s-ar fi putut întâmpla. Eu, Anna și Lola ne-am petrecut ziua mâncând și plimbându-ne prin oraș, inclusiv făcând o excursie la castelul Caerlaverock, după care am lăsat-o pe Lola la gară la 17:00 și ne-am întors acasă.

Printre facturile și cererile obișnuite de bani, în poștă am găsit și cartea pentru domnul Deacon.

Total încasări: 120,50 lire
13 clienți

MIERCURI, 7 MAI

Comenzi online: 8
Cărți găsite: 7

La prânz, am lăsat un mesaj pe telefonul domnului Deacon să-i spun că poate veni oricând ca să ridice cartea.

Total încasări: 140,01 lire
18 clienți

JOI, 8 MAI

Comenzi online: 4
Cărți găsite: 4

Un client prietenos și vorbăreț mi-a spus că trebuie să scape de colecția de cărți despre istoria maritimă care i-a aparținut unchiului său și care se află în apartamentul acestuia din West End în Glasgow. O să mă duc săptămâna viitoare să o văd.

Domnul Deacon a sosit să-și ia cartea pe la 15:00. La plecare, am observat că nu avea pantoful stâng.

Total încasări: 180,83 lire
19 clienți

VINERI, 9 MAI

Comenzi online: 2
Cărți găsite: 2

Când am deschis magazinul dimineață, un client aștepta deja la ușă cu două cutii de cărți, toate de la Penguin, în special ediții verzi din colecția polițistă, care se vând de departe cel mai bine. Nicky a apărut la zece minute după ce le-am cumpărat cu 60 de lire și m-a întrebat cât am plătit pentru ele. Am pus-o să ghicească, ea le-a răsfoit puțin și a zis 20 de lire.

Delicatesa din vinerea păpicii de săptămâna asta a fost Mr Kipling's Battenberg Cake[24] din containerul de la Morrisons. Ne-am petrecut ziua punând prețuri pe cărțile de la Penguin, așezându-le pe rafturi și contrazicându-ne despre câtă atenție ar trebui să dăm prețurilor de pe Amazon când hotărâm cu cât să vindem ceva în magazin. Nicky susține că ar trebui să avem prețuri mai mici decât Amazon, dar eu cred că cei mai mulți clienți înțeleg că prețurile noastre nu pot să scadă mereu sub cele mai mici de pe Amazon din cauza cheltuielilor noastre indirecte.

Total încasări: 192 lire
14 clienți

SÂMBĂTĂ, 10 MAI

Comenzi online: 6
Cărți găsite: 6

Ouăle de broască din iaz au dispărut și în locul lor au apărut sute de mormoloci minusculi.

Total încasări: 170,70 lire
14 clienți

LUNI, 12 MAI

Comenzi online: 5
Cărți găsite: 3

După prânz, am fost acostat de un bărbat în geacă de ploaie cu glugă, îngrozitor de sâsâit, care a venit în partea mea de tejghea, inconfortabil de aproape și a întrebat: „Bun, în ce ești specializat?“ La care eu am răspuns: „În cărți“. Recunosc că am fost înfumurat. În mod previzibil, el nu a fost impresionat și a răspuns: „Nu face pe deșteptul cu mine“. Continuând inutil comentariul înfumurat de mai devreme, am întrebat: „De ce nu?“ N-are rost să mai spun că această conversație nu s-a încheiat bine. De fapt, tipul a devenit așa de obositor, că am fost nevoit să-mi folosesc statutul de șef și s-o pun pe Nicky să se ocupe de el.

Total încasări: 84,50 lire
14 clienți

MARȚI, 13 MAI

Comenzi online: 5
Cărți găsite: 5

E clar că avem o problemă cu AbeBooks, fiindcă toate comenzile de astăzi au venit de pe Amazon, așa că am verificat, și stocul nostru online la ei a scăzut de la 10 000 la 450 de cărți. Le-am trimis un e-mail, să văd care e problema. Estimez că pierderile din cauza scăderii vânzărilor pe AbeBooks sunt de vreo sută de lire pe săptămână. AbeBooks este cel mai bun loc unde să vinzi cărțile mai valoroase, iar prețul nostru mediu pe site este probabil de vreo 30 de euro, echivalentul a aproximativ șase cărți vândute pe Amazon. Prin urmare, chiar dacă nu vindem o cantitate mare de cărți pe AbeBooks, valoarea lor față de vânzările de pe Amazon este însemnată.

Două perechi de rândunici au început să-și construiască cuiburi, una pe o alee dintre magazin și clădirea de alături, iar cealaltă, în rezerva de bușteni.

La prânz, un client și-a legat terrierul care lătra de una dintre băncile din fața magazinului, în timp ce el și soția se uitau la cărți. După o oră, câinele încă lătra. Cei doi nu au cumpărat nimic. La scurt timp după ce au plecat, un bărbat care își acoperise ochiul stâng cu ceva care semăna cu un păhăruț pentru ouă a cerut cărți despre „numerologie“. A trebuit să-l întreb ce înseamnă asta.

Total încasări: 107,99 lire
12 clienți

MIERCURI, 14 MAI

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 2

La ora 11:00, o clientă a venit la casă cu un teanc de cărți despre căile ferate, pentru soțul ei. În timp ce plătea, mi-a spus: „Să nu te căsătorești niciodată cu un funcționar al căilor ferate“, de parcă asta ar fi fost o variantă pe care o luasem în considerare la modul cel mai serios.

Printre mesajele de azi-dimineață:

Dragă proprietar al celei mai prestigioase librării din Scoția,

sper că e-mailul meu te găsește bine, sănătos.

Sunt autor indie de fantasy și povești paranormale, cu trei cărți deja disponibile și o nuvelă recent publicată, a cărei acțiune se desfășoară în locul despre care îmi place cel mai mult să scriu, oceanul. Da, sunt unul dintre cei care cred în existența sirenelor sau, așa cum îmi place mie să le numesc, asperini. Nuvela asta, *The White Queen*, este prima dintr-o mini-serie, *Beyond Endless Tides*, în care multe clanuri de asperini se luptă să-și salveze viitorul când își dau seama că toate creaturile oceanului, mari și mici deopotrivă, vor muri în curând din cauza dispariției planctonului. Multe dintre clanuri cred că, pentru a supraviețui, trebuie să părăsească oceanul de tot și să trăiască pe pământ, printre oameni — sau nghozas, cum îi numesc ei. Singura modalitate de a face asta este să se împerecheze cu ei și astfel să devină nghozas, la rândul lor. Nu toți asperinii cred în strategia asta și, la fel ca Morg, se străduiesc să găsească o altă cale.

Morg este obligată să se împerecheze cu un nghoza, dar, din fericire, un prieten al tatălui ei o ajută să evadeze. Ea știe unde să găsească alți asperini și în curând se duce la ei, nesigură de ce cred ei despre treaba asta cu împerecherea cu nghoza. Spre bucuria ei, este acceptată într-o familie, dar când cei din fostul ei clan apar, nu are de ales, trebuie să fugă. Înainte să plece cu tânărul mascul al familiei, află de o sirenă (ligphur), Regina Albă, care poate vedea în marele necunoscut din viitor și ar putea fi cheia pentru supraviețuirea asperinilor. Morg și Ethos, împreună, călătoresc spre sud pentru a o căuta pe sirena mistică.

Închei aici deocamdată, dar, dacă vrei să știi mai multe, te rog să mă întrebi.

Astăzi îți scriu pentru că m-ar interesa să vin pentru o lectură publică în librăria ta și mă gândesc la un turneu al cărții, care m-ar aduce în zonă vineri, 19 septembrie 2014. Se poate organiza un eveniment în data respectivă? Înțeleg dacă e-mailul meu vine prea târziu pentru data aceasta, așa că te rog să-mi spui când ți-ar conveni ție mai mult. Asta, bineînțeles, dacă primești autori ne-cunoscuți [sic], ca mine.

Aș aduce propriile exemplare la eveniment, pentru autografele de după lectură, și bineînțeles, dacă vrei să cumperi pentru propriile rafturi, o să pregătesc câteva cu clauză de returnare în cazul în care nu se vând și cu o reducere de 35% din cel mai mic preț de catalog. Vând prin Createspace de la Amazon cu 4,99 lire și prin feedaread cu 5,99 lire, nu mă lasă să scad prețul din cauza numărului de pagini.

Abia aștept să ne cunoaștem.
Numai bine,

Sandy, păgânul tatuat, a adus trei bastoane și le-a dat la schimb pe trei cărți.

Total încasări: 324,47 lire
29 de clienți

JOI, 15 MAI

Comenzi online: 2
Cărți găsite: 2

Azi a fost o zi frumoasă, călduroasă.

Bărbatul care a scris *Observer's Book of Observer's Books* — o bibliografie a cărților din seria Observer's — a venit și s-a plâns că stocul nostru de cărți din serie nu mai este la fel de bun ca înainte. După o scurtă numărătoare, am calculat că avem aproximativ 150 de astfel de cărți.

Nicky a venit să se ocupe de magazin azi, ca eu să o pot conduce pe Anna la Dumfries, de unde să ia trenul înapoi spre Londra. Ne-am oprit să luăm prânzul cu Carol-Ann și Ruaridh la Galloway Lodge în Gatehouse. Galloway Lodge este un restaurant mare, care îi aparține lui Ruaridh, un prieten din copilărie. El este neobosit de obraznic și jignitor la adresa mea și așa a fost mereu. Am ajuns acasă la ora 16:30, când o clientă tocmai îi ținea o predică lui Nicky despre cum își dresase ea pisica să folosească toaleta ca un om, ba chiar să tragă și apa. Expresia lui Nicky era un amestec minunat de dispreț și fascinație.

Total încasări: 75,50 lire
9 clienți

VINERI, 16 MAI

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 2

Și azi a fost o zi superbă și însorită. Nicky a lucrat din nou.

După prânz, am condus până la Glasgow să văd colecția despre istoria maritimă de care mi-a vorbit clientul acela săptămâna trecută. Ziua era călduroasă și însorită, iar casa, situată pe o stradă largă, frumoasă, în stil georgian, din West End în Glasgow. David (așa cum s-a prezentat) m-a întâmpinat la ușă și împreună am intrat într-un salon impresionant de la parter, luminat prin ferestre de soarele de primăvară. Cărțile erau adunate în vreo douăzeci și ceva de cutii, pe podea, cu cotorul în sus. În timp ce mă uitam prin ele, David mi-a explicat că răposatul lui unchi fusese ofițer de marină în timpul războiului și adunase colecția asta pe parcursul întregii vieți. Mi-a mai spus și că el și soția lui cumpăraseră apartamentul din Glasgow în urmă cu câțiva ani, când i se oferise un job pe care — cu cuvintele lui — „ar fi fost grosolan să-l refuze". Am ales ce era mai bun din colecție și i-am scris un cec de 700 de lire.

După ce am plecat, m-am gândit că ar trebui să profit că sunt în Glasgow ca să-mi cumpăr o pereche nouă de pantofi, așa că am lăsat camioneta în parcarea etajată de pe strada Mitchell și m-am dus la House of Fraser. Camioneta, am observat, era cam de înălțimea maximă permisă pentru autovehiculele din parcare. Când am plecat (cu o pereche nouă de pantofi maro cu model), brațul barierei s-a ridicat să mă lase să trec, dar — probabil programat pentru vehicule mai mici — a început să coboare înainte să treacă toată camioneta, iar un lanț al barierei s-a prins în ușa din spate a mașinii, smulgând brațul cu totul din locașul lui. Din fericire, a căzut pe la jumătatea străzii Jamaica, înainte să ajung pe A77.

În noiembrie 2001, luna în care am cumpărat magazinul, un bătrân se uita prin secțiunea librăriei cu cărți despre istoria maritimă. A venit la casă și a întrebat: „Când faceți focul de tabără?" Nedumerit, l-am întrebat ce vrea să spună. El a răspuns: „Cu cărțile voastre. N-am văzut niciodată așa prostii. Nu-s bune decât să faci focul cu ele". Asta a fost prima mea întâlnire cu un client într-adevăr obraznic, iar pe vremea aceea eram încă împovărat de nesiguranță în ceea ce privește magazinul, stocul de cărți și ce făceam eu. Din fericire, un alt client a fost martor la incident și, simțindu-mi stingherеala, a intervenit și a spus: „De fapt, asta este cea mai bună secțiune despre istoria maritimă pe care am văzut-o vreodată într-o librărie. Dacă nu-ți place, ar trebui probabil să pleci". Tipul s-a cărat.

Total încasări: 127 lire
11 clienți

SÂMBĂTĂ, 11 MAI

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 3

Fiona, care are magazinul de alături, a venit oarecum panicată în librărie azi-dimineață să-mi spună că au nevoie de încă un cort pentru o demonstrație de gătit în direct din cadrul unui festival gastronomic care are loc weekendul ăsta. Din fericire, am un pavilion care se montează ușor, pe care l-am cumpărat pentru un eveniment organizat în grădină vara trecută.

Împreună cu Nicky, am verificat lista de persoane care s-au înscris în RBC anul trecut în aprilie și nu și-au reînnoit abonamentul după mementoul de luna trecută. Clubul se micșorează din nou, a ajuns la 137 de membri. După ce ne-am lămurit cine face parte din el și cine nu, am ambalat cărțile pentru luna asta și ne-am ocupat de expediere.

Kelly Puturosul a apărut fix când Nicky a dispărut în pauza de prânz. Cred că nasul ei deja s-a obișnuit să detecteze apropierea mirosului de Brut 33 și o avertizează să evadeze cu suficient de mult timp înainte de sosirea lui. Dezamăgit că nu a găsit-o aici, a vorbit puțin cu mine, dar fără prea multă tragere de inimă. Se pare că se internează săptămâna viitoare pentru o operație la șold.

Un client din Irlanda de Nord (un bătrân cu maiou albastru) a venit la casă cu două cărți și a întrebat: „Ce poți să faci pentru mine cu astea două?" Totalul era 4,50 lire și i-am zis că n-am cum să-i ofer o reducere la niște cărți care deja erau mai ieftine decât taxa de transport pe Amazon. A cedat, cu părere de rău, bombănind: „Ei, sper să mai fii aici când oi mai veni în vizită data viitoare". Din tonul lui, nu-mi dădeam seama prea bine dacă sugera că, din cauza refuzului meu de a-i face o reducere la o vânzare de 4,50 lire, clienții vor pleca grămadă, hotărâți să nu se mai întoarcă vreodată, iar librăria va fi forțată să se închidă sau dacă chiar spera sincer ca magazinul să supraviețuiască acestor vremuri grele.

Una dintre comenzile de azi a fost pentru o biografie intitulată *E. D. Morel: The Man and His Work*. Autorul este F. Seymour Cocks.

Total încasări: 119 lire
19 clienți

LUNI, 19 MAI

Comenzi online: 5
Cărți găsite: 5

La ora 10:00 a venit un client care a întrebat dacă avem ceva despre numele de familie din Scoția, așa că l-am îndreptat spre cartea lui Black intitulată *Surnames of Scotland*. S-a uitat repede la ea, apoi mi-a spus că este „prea cuprinzătoare". După ce a plecat, librăria a rămas goală, așa că m-am dus la poștă și am întrebat-o pe Wilma dacă ar putea să-l trimită pe poștaș pe la noi mai târziu. William, irlandezul ursuz din Nord, m-a ignorat complet când i-am zis: „Bună dimineața, William. Nu-i așa că-i o zi minunată?"

Când m-am întors la magazin, un cuplu tânăr mă aștepta la casă cu două cutii de cărți, toate de ficțiune modernă și în stare excelentă. Se căsătoriseră recent și se mutau în primul lor apartament împreună, așa că se înțeleseseră ca fiecare să renunțe la jumătate din colecția de cărți. Situația mi s-a părut de modă veche, dar într-un mod emoționant. Le-am dat 45 de lire pentru cărți.

Un client a adus câteva cărți la casă, inclusiv un facsimil foarte uzat al ediției Kilmarnock a lui Burns. Totalul a fost 14,50 lire — fără târguială. L-am întrebat dacă vrea o pungă, la care a răspuns: „Probabil". Sunt destul de sigur că a fost prima dată când cineva mi-a dat răspunsul ăsta în librărie.

Poștașul a ajuns chiar înainte de ora 17:00 și a ridicat cei cinci saci de cărți pentru club.

Total încasări: 110,99 lire
15 clienți

MARȚI, 20 MAI

Comenzi online: 5
Cărți găsite: 5

Încă o zi caldă și însorită, iar Nicky a venit azi, așa că după-amiază am ieșit cu Callum la o plimbare cu bicicleta pe traseul din pădurea Kirroughtree, aflată la vreo treisprezece kilometri distanță. Am reușit amândoi să terminăm circuitul roșu fără probleme, spre deosebire de primele dăți când l-am făcut, în urmă cu câțiva ani. La primele zece încercări sau cam așa, unul din noi sau chiar amândoi ajungeam fie să ne lovim de un copac, fie să estimăm greșit o curbă și să nimerim cu fața în jos într-un șanț.

Total încasări: 217,50 lire
16 clienți

MIERCURI, 21 MAI

Comenzi online: 6
Cărți găsite: 5

Toate comenzile de azi au venit de pe Amazon, iar una dintre ele a fost pentru o ediție princeps din Patricia Wentworth, care ar fi trebuit să fie 50 de lire, dar s-a vândut cu 4 lire. Discrepanța este cauzată de software-ul de aliniere a prețurilor, integrat în Monsoon, care este setat să alinieze prețul cu cel mai mic preț de pe Amazon. Când am înregistrat exemplarul nostru, era cel mai ieftin, dar pe urmă prețul a scăzut ca să se alinieze cu un alt exemplar care avea un preț mai mic decât al nostru. Ocazional, ca să încerce să păcălească sistemul, oamenii fac înregistrări false cu cărți scumpe pe care le vor, dar cu prețuri ridicol de mici. După aceea, așteaptă ca software-ul de aliniere a prețurilor să-și facă treaba și ca exemplarul dintr-o înregistrare reală să scadă la prețul din înregistrarea fictivă făcută de ei. Ei cumpără cartea, după care șterg înregistrarea fictivă.

Un client care a cumpărat un exemplar din jurnalul lui Pepys a citit citatul din Einstein pictat pe partea din față a tejghelei („Numai două lucruri sunt infinite, universul și prostia umană, iar de primul nu sunt sigur“) și a întrebat: „Ăsta chiar este un citat din Einstein?“ Se pare că este foarte contestat, pentru că mulți oameni nu cred că a spus-o el.

După muncă, am stat în grădină și am privit rândunicile și lăstunii de casă coborând în picaj și zburând în bucle.

Total încasări: 309 lire
15 clienți

JOI, 22 MAI

Comenzi online: 4
Cărți găsite: 4

Prima clientă a zilei a fost o australiancă a cărei incapacitate de a pronunța litera T m-a lăsat nelămurit: voia „cărți cu Noddy“ sau „cărți obraznice“[25]? După ce i-am arătat secțiunea de literatură erotică, a reieșit că, de fapt, voia cărți de Enid Blyton.

Este un fenomen ciudat că, atunci când clienții vizitează magazinul pentru prima dată, au tendința să meargă foarte încet prin el, de parcă s-ar aștepta ca cineva să le spună că au intrat într-o zonă interzisă, iar când hotărăsc să se oprească, inevitabil e în dreptul unei uși. Bineînțeles, asta este incredibil de frustrant pentru oricine s-ar afla în spatele lor și cum, de obicei, persoana respectivă sunt eu, trăiesc într-o stare perpetuă de frustrare. Antropologii insistă că este un răspuns uman instinctiv ca, atunci când intri într-un spațiu nou, să te oprești și să te uiți în jur pentru a identifica un eventual pericol, deși, ce fel de pericol ar putea pândi într-o librărie — altul decât un librar frustrat a cărui dispoziție a fost agresată până la violență de faptul că cineva blochează ușa — este un mister.

Doi clienți au întrebat ce s-a întâmplat cu spiralele de cărți. Spiralele de cărți erau niște coloane mari cu cărți, așezate în teancuri elicoidale și acoperite cu rășină de fibră de sticlă. Erau plasate de o parte și de cealaltă a ușii de intrare în magazin. Anul trecut, niște copii au încercat să dea foc uneia — fără succes, pentru că rășina se crapă, în cele din urmă, și ploaia pătrunde înăuntru. L-am rugat pe Norrie să facă altă pereche din beton, la timp pentru festivalul din septembrie.

Total încasări: 324,49 lire
20 de clienți

VINERI, 23 MAI

Comenzi online: 5
Cărți găsite: 4

Azi a fost frig și mohorât, parcă nici n-a fost primăvară. Condițiile atmosferice afectează radioul din magazin, care este setat pe frecvența BBC Radio 3. Dacă este umezeală în aer, nu prinde semnal. Astăzi, aproape toată ziua, a fost complet tăcut și doar ocazional a pârâit câteva secunde de Mahler sau Șostakovici.

De dimineață am avut iar invazie de cicliști septuagenari îmbrăcați în lycra, dintre care cei mai mulți au cumpărat o carte sau două și au făcut complimente și la adresa librăriei, și a stocului de cărți.

După ce au plecat, un client a venit la casă cu o carte, a deschis-o, a arătat spre eticheta cu prețul de 40 de lire și a zis: „Ce preț are asta? Sigur n-are cum să fie 40 de lire!“ I-am explicat că da, cartea costa 40 de lire. A trântit-o pe tejghea, de unde a ricoșat și a aterizat pe podea, cu un colț îndoit. S-a uitat la ea câteva secunde, după care a plecat fără vreun cuvânt.

Majoritatea cărților vândute astăzi erau din colecția despre căile ferate, pe care am cumpărat-o din Glasgow acum câteva săptămâni. Mă întreb dacă nu cumva s-a dus vorba în comunitatea pasionaților de feroviare că acum colecția se găsește aici. Același lucru s-a întâmplat cu o colecție despre ornitologie, pe care am cumpărat-o de la un colecționar din Stranraer anul trecut. Săptămâni la rând, magazinul a fost vizitat de privitori de păsări și, în doar câteva zile, mi-am recuperat investiția.

Total încasări: 281,99 lire
18 clienți

SÂMBĂTĂ, 24 MAI

Comenzi online: 4
Cărți găsite: 4

Însorit și cald toată ziua. A venit Nicky. A cumpărat un lot de 1 000 de stilouri de pe eBay. Sunt niște oribilități mici și roșii, iar ea insistă să le aducă în librărie, deși am deja o cutie cu stilouri mult mai bune. Deocamdată, sunt vreo douăsprezece în diverse locuri din magazin. Eu le tot arunc la coșul de gunoi, dar ea le scoate și le răspândește din nou pe aici.

Când i-am dus sacii cu corespondență Wilmei, l-am salutat pe William și am făcut o remarcă despre vremea caldă și însorită. Mi-a răspuns: „Da, acuș vine și ploaia".

La ora 11:00, în salonul de la etaj a avut loc o conferință despre Robert Service, poetul canadian, susținută de profesorul universitar Ted Cowan. La fel ca majoritatea conferințelor lui, și aceasta a avut un public numeros. La scurt timp după începere, doi tineri foarte eleganți, la costum, cu accent american, au intrat în magazin și au întrebat dacă avem *Cartea lui Mormon*. Când m-am uitat mai bine la ei, am observat că aveau insigne negre cu numele lor, pe care scria „Biserica lui Isus Hristos a Sfinților din Zilele din Urmă". Nicky a fost vizibil suspicioasă la adresa lor, la fel cum e pisica atunci când în magazin intră un câine. Când s-au îndepărtat suficient cât să nu ne poată auzi, Nicky a comentat: „Mie nu-mi plac alde ăștia. Au niște idei tare ciudate".

Total încasări: 420,20 lire
34 de clienți

LUNI, 26 MAI

Comenzi online: 6
Cărți găsite: 5

La 9:05, a venit un client care încerca să vândă o cutie de cărți despre Știința creștină. Mi-a spus că deja câțiva membri ai mișcării se uitaseră la cărți și își luaseră câteva gratuit. Îmi spunea asta în timp ce încerca să mi le vândă. Dacă membrii mișcării Știința creștină nu voiau cărți despre Știința creștină gratuite, atunci eu cu siguranță nu aveam de gând să plătesc pentru ele, mai ales că erau acoperite de păr de pisică.

Mai târziu, un client, când l-am întrebat dacă vrea pungă, a răspuns: „Cu disperare".

În ultimele câteva zile, am vândut cărți din colecția feroviară din Glasgow în valoare de aproximativ 400 de lire. Asta înseamnă probabil jumătate din toate cărțile pe care le-am vândut în ultima săptămână.

Total încasări: 408,88 lire
46 de clienți

MARȚI, 27 MAI

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 3

În timp ce un client se uita la reeditarea Birlinn a cărții lui Barnard *The Whisky Distilleries of the United Kingdom* din secțiunea de cărți noi, am trecut din întâmplare pe lângă el, fiindcă duceam cărți pe rafturi, și l-am auzit șoptindu-i însoțitorului lui: „Mai ieftin pe Amazon". Nici măcar nu a avut decența să aștepte să trec, ca să nu-l aud.

Total încasări: 426,50 lire
21 de clienți

MIERCURI, 28 MAI

Comenzi online: 7
Cărți găsite: 3

După prânz, Alastair și Leslie Reid au trecut pe aici să ne salute. Locuiesc în New York și vin în fiecare an să se bucure de lunile de primăvară în Galloway. Alastair s-a născut aproape, în Whithorn, ca fiu al preotului Bisericii Anglicane. Este un scriitor extraordinar de talentat, acum ajuns la optzeci și ceva de ani. Scrie poezii, dar și articole pentru *The New Yorker*. În ultimii ani, a ajuns să aprecieze, așa cum le spune el, „începuturile lui crude" în Galloway, așa că în fiecare primăvară el și Leslie se întorc în locul în care îmbrățișarea călduroasă a prietenilor din copilărie și amintirile acestui anotimp, cu mirosurile și sunetele lui familiare, îl transportă în vremurile premergătoare călătoriilor lui prin lume, în care l-a dus dorul de ducă. El a prezentat Europei poezia lui Neruda și a lui Borges. În ciuda (sau poate datorită) rădăcinilor sale, nu a făcut un secret din faptul că nu îi plac anumite elemente ale vieții în Scoția. În introducerea cărții sale *Whereabouts*, scrie: „Cele două texte, *Digging up Scotland* și *Hauntings*, reprezintă împăcarea mea cu începuturile mele crude, dar, deși încă sunt bântuit de unele peisaje și de vremea specifică Scoției, nu mă simt niciodată acasă în climatul său uman precaut".

Aceste cuvinte au fost scrise în 1987 și bănuiesc că vizita lui anuală este un semn că poate acum se simte mai confortabil în climatul uman al Scoției. De fiecare dată, este cel mai plăcut ritual al primăverii să-i văd pe amândoi, să-i invit la mine la cină, să bem whisky împreună și să mi se întoarcă favoarea cel puțin o dată pe durata fiecărei vizite. Este un privilegiu enorm că am avut ocazia să-i cunosc pe Leslie și pe Alastair. Viața lui a fost extraordinar de nomadă, lucru care, așa cum îi place lui să povestească, a început prima dată când a văzut călători irlandezi trecând prin fața casei parohiale din Whithorn. L-a întrebat pe tatăl lui unde se duceau aceștia, iar tatăl lui a răspuns: „Nici ei nu știu". Asta i-a aprins imaginația lui Alastair și cred că, dacă în orice moment al vieții sale l-ar fi întrebat cineva unde merge, răspunsul lui ar fi fost „Nu știu".

Total încasări: 192 lire
19 clienți

JOI, 29 MAI

Comenzi online: 5
Cărți găsite: 5

La 9:15, un client cu o mustață mult prea îngrijită și îmbrăcat cu o vestă de pescuit a apărut în magazin și, aplecându-se peste tejghea, a întrebat pompos dacă avem o secțiune despre „Marele joc"[26], de parcă era Clive al Indiei[27].

Un cuplu mai în vârstă a cumpărat o carte despre muzica din Scoția și, în timp ce plăteau, au comentat că găsiseră un exemplar cartonat cu poezii de Stevie Smith, care costa o liră la momentul publicării, în 1970. Erau surprinși de „cât de scump" îl vindeam, adică 6 lire. Adesea, când se întâmplă așa ceva, încerc să explic că nu toate scad ca valoare pe măsură ce trece timpul și că, oricum, totul e relativ. Dacă volumul acela de poezii ar apărea astăzi, probabil s-ar vinde cu cel puțin 12 lire. John Carter (de la care am cumpărat magazinul în 2001) le răspundea clienților care îl acuzau că îi jecmănește pe față vânzând o carte de jumătate de coroană[28] cu o liră: „Dacă aveți jumătate de coroană, v-o dau cu jumătate de coroană". John a fost foarte bun cu mine când am preluat afacerea de la el, m-a însoțit la primele tranzacții de cumpărare de cărți și mi-a arătat cum funcționează totul timp de o lună, până când magazinul a devenit al meu. Unul dintre multele lui sfaturi valoroase a fost: „Mottoul meu este același ca al armatei romane: SPQR[29] — profit mic, randament rapid".

La 15:15, patru bărbați americani solizi au intrat să caute „Biblii vechi“, așa că le-am arătat câteva din diverse perioade, chiar și din 1644. Nu au cumpărat niciuna și toți au insistat să mi se adreseze cu „domnule“.

Total încasări: 271,49 lire
13 clienți

VINERI, 30 MAI

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 3

Zi fără evenimente. Mi-am petrecut-o mai mult citind.

Total încasări: 114,98 lire
12 clienți

SÂMBĂTĂ, 31 MAI

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 3

Încă o zi liniștită în librărie. Am schimbat prețurile unor cărți din secțiunea de anticariat, inclusiv al unui exemplar din a treia ediție (1774) a cărții lui Thomas Pennant *A Tour in Scotland 1769*. Se pare că jumătatea secolului al XVIII-lea a fost un moment propice pentru cărțile despre tururi ale Scoției, de obicei ilustrate.

Probabil cel mai cunoscut tur — în mare parte datorită faptului că autorul și însoțitorul său erau deja celebri — este cel făcut de James Boswell și Samuel Johnson în 1785 în Insulele Hebride. Aceștia au luat cu ei în călătorie *A Description of the Western Islands of Scotland*, de Martin Martin (1703), despre care Johnson avea (de obicei) o părere critică. Exemplarul de Pennant provine dintr-o casă mare din Ayrshire, care avea o bibliotecă minunată cu astfel de cărți. Daniel Defoe a ajuns aici înaintea lui Pennant și Boswell, cu *A Tour Through the Whole Island of Great Britain* (1724–6), iar printre celelalte tururi scoțiene din secțiunea de anticariat se mai află *Observations on a Tour Through the Highlands and Western Islands of Scotlands* (1811), de Garmett, cu hărți și ilustrații frumoase, ovale, făcute cu clișee obținute prin gravare pe plăci de cupru și *A Journey from Edinburgh to Parts of North Britain* (1802), de Campbell, tot cu ilustrații frumoase, gravate pe plăci de cupru. Descrierea peisajelor, a oamenilor și a stilului lor de viață, precum și ilustrațiile contemporane reflectă foarte fidel viața din perioada aceea, motiv pentru care ele sunt nu numai niște cărți foarte frumoase, ci și documente istorice de o valoare socială de neegalat. De fiecare dată când găsesc astfel de exemplare într-o colecție este o adevărată bucurie.

Am stabilit cu Callum să ieșim cu bicicletele după muncă, deci să plecăm de aici la 17:00 fix. Am terminat la timp ce aveam de făcut și am început să închid la 16:55. I-am zis singurului client din magazin — o femeie din sala scoțiană — că trebuie să închid, fiindcă am o întâlnire importantă. Ea s-a mutat fără tragere de inimă în sala din față și a început să se uite la cărți de gătit. Chiar când îi explicam (din nou) despre întâlnirea mea importantă și încercam să o îndrept spre ușă, Callum a dat buzna îmbrăcat în haine evidente de ciclist și cu o pompă de bicicletă într-o mână, strigând: „Ești gata pentru plimbarea cu bicla?“ Femeia a plecat țâțâind enervată.

Total încasări: 179,48 lire
24 de clienți

O prăjitură tradițională britanică, cu pătrățele în culorile roz și galben.

Confuzia provine din asemănarea dintre Noddy, nume propriu ce desemnează un personaj din cărți englezești pentru copii scrisă de Enid Blyton, și „naughty“, pronunțat aproape la fel, doar cu T în loc de D, care înseamnă obraznic, jucăuș, cu aluzie sexuală în context.

Rivalitate între Marea Britanie și Rusia pentru ocuparea teritoriilor și influența în Asia în secolul al XIX-lea.

Robert Clive, figură marcantă a ascensiunii Regatului Unit în India și mare parte din Asia sudică și răsăriteană în secolul al XVIII-lea.

Jumătatea de coroană reprezenta o optime din valoarea unei lire și a fost scoasă din circulație în 1970, de unde și replica următoare.

Este vorba despre acronimul lui *Senatus Populusque Romanus* – Senatul și poporul roman, care apărea pe monedele republicii, la sfârșitul documentelor publice gravate în metal sau sculptate în piatră, pe monumente și opere publice, fiind ulterior parte a stindardelor de luptă ale legiunilor romane. În engleză, cele patru litere corespund filosofiei de afaceri a persoanei respective: „small profit, quick return“.

IUNIE

> „Într-un oraș ca Londra există întotdeauna pe străzi destui nebuni fără acte, care tind să graviteze în jurul librăriilor și anticariatelor, pentru că un anticariat este unul dintre puținele locuri în care poți arde gazul mult timp fără să cheltui nici un ban. Până la urmă ajungi să-i recunoști pe oamenii aceștia aproape dintr-o privire. Cu toate vorbele lor pompoase, felul lor de a fi are ceva decrepit și haotic."
>
> George Orwell, *Amintirile unui librar*

Lucrurile s-au mai schimbat puțin de pe vremea lui Orwell. Poate că Serviciul Național de Sănătate i-a instituționalizat pe „nebunii fără acte" care îi amărau lui viața din librărie pe atunci sau poate că aceștia și-au găsit alte mijloace, la fel de economicoase, de a se distra. Noi avem unul sau doi clienți obișnuiți cărora li s-ar putea aplica descrierea asta, dar în ziua de azi sunt mult mai frecvenți clienții care petrec câteva minute în magazin, după care pleacă cu mâna goală, zicând „Ai putea petrece o zi întreagă aici", sau cuplul tânăr care găsește cel mai nepotrivit loc în care să-și parcheze căruciorul urlător și mare cât un tanc, în timp ce ei doi stau epuizați în fotoliile de lângă soba în care arde focul. În ziua de azi, când clienții au aerul acela „rătăcit", este aproape sigur că au intrat să aștepte cât timp farmacistul (aflat la trei uși mai sus pe stradă) le prepară rețeta sau ca mecanicul auto din Wigtown să-i anunțe că mașina lor a trecut testul MOT[30] și că pot să se ducă să și-o ia înapoi.

DUMINICĂ, 1 IUNIE

Deși Amazon dă impresia că vine în ajutorul clienților, există o masă nevăzută de oameni care suferă din cauza condițiilor punitive pe care acesta le impune vânzătorilor: veniturile autorilor au scăzut drastic în ultimii zece ani, ale editurilor, la fel, ceea ce înseamnă că nu-și mai pot asuma riscuri cu autori necunoscuți, iar acum nu mai există un intermediar. Amazon pare să se concentreze pe alinierea la prețurile concurenței, dacă nu chiar pe subminarea acesteia, în asemenea măsură încât, la unele vânzări, te și întrebi cum reușește să mai facă bani. Asta pune presiune nu numai pe librăriile independente, ci și pe edituri, autori și, în cele din urmă, pe creativitate. Tristul adevăr este că, dacă autorii și editurile nu fac front comun împotriva Amazonului, acest domeniu de activitate va rămâne pustiu. Amanda Foreman a scris un articol excelent pe tema asta în *Sunday Times* de azi.

LUNI, 2 IUNIE

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 3

Prima zi a lui Laurie înapoi în magazin. Așa cum era de așteptat, avem probleme mari cu Monsoon. Laurie este studentă la Universitatea Napier din Edinburgh, un loc pe care îl urăște și îl disprețuiește nedisimulat. A lucrat în librărie în ultimele două veri. Am angajat-o și vara asta, care probabil va fi ultima pentru ea înainte să intre în lumea hidoasă a încercărilor de a găsi un job adevărat.

Pentru prima oară în cei treisprezece ani de când am cumpărat magazinul, am fost nevoit să închid radioul. La emisiunea lui Rob Cowan, *Essential Classics*, pe Radio 3, invitatul săptămânii a fost Terry Waite[31].

Tracy, cu care schimb păreri adesea despre publicul larg, a trecut pe aici în pauza de prânz exact când la casă venise un client. Clientul a pus cartea pe tejghea. Când am ridicat-o să verific prețul, am observat că pe prima pagină, lângă eticheta noastră cu prețul de 2,5 lire, fusese scris demult cu creionul „59 pence". În timpul discuției care a urmat, despre care din cele două era prețul corect, am observat că Tracy se străduia să nu chicotească. Când clientul a acceptat prețul, fără tragere de inimă, și a zis „O să scap de niște mărunțiș", Tracy nu s-a mai putut controla și a început să râdă isteric. Clientului i-a luat cinci minute să găsească monedele corecte, numai de 2 pence și de un penny.

Total încasări: 330,49 lire
16 clienți

MARȚI, 3 IUNIE

Comenzi online: 2
Cărți găsite: 2

Am deschis magazinul cu cinci minute întârziere pentru că s-a blocat cheia în broască. Primul client al zilei a adus la casă două ediții princeps de Rider Haggard, 8,50 lire fiecare. Exact în momentul în care mi-a venit gândul „Astea au prețul mult prea mic", el a întrebat: „Mi le dați cu 13 lire?" Când am refuzat să fac vreo reducere, a răspuns: „Ei, tre' să întrebi, nu-i așa?" I-am zis și eu că nu, nu trebuie.

După muncă, m-am dus la cină la Alastair și Leslie Reid, în căbănuța pe care o închiriază de la Finn și Ella, în Garlieston. Alistair a povestit despre prima lui călătorie în America, via Londra. Un lector de la Universitatea St Andrews, pe care o absolvise recent, îi dăduse numărul de telefon al unui prieten din Londra, pe nume Tom. Alastair a ajuns în Londra și l-a sunat pe „Tom" ca să vadă dacă îl poate găzdui peste noapte. „Tom" s-a dovedit a fi T.S. Eliot. Stewart Henderson, un alt prieten care a fost la cină, l-a întrebat: „Cum mirosea?", la care Alistair, fără pauză de gândire, a răspuns: „Ca un amvon mucegăit, adică exact cum ar fi vrut să miroasă".

După aceea, l-am întrebat pe Stewart — un poet care prezintă emisiuni la radio 4, inclusiv *Pick of the Week* — ce îl apucase să pună așa o întrebare. A răspuns că, odată, îi luase un interviu ultimei supraviețuitoare a unei fanfare britanice pe care Hitler o chemase să dea un concert privat pentru el înainte de al Doilea Război Mondial. Supraviețuitoarea era o femeie în vârstă care în mod clar nu înțelegea că Stewart încerca să scoată mai mult decât răspunsuri de genul „da/nu" de la ea. În cele din urmă, disperat, a hotărât să o întrebe „Cum mirosea Hitler?", moment în care aceasta s-a relaxat complet și i-a dat tot materialul la care putea spera.

Total încasări: 125,38 lire
19 clienți

MIERCURI, 4 IUNIE

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 3

Astăzi a fost surprinzător de puțină activitate în magazin, ceea ce mi-a dat ocazia să sortez niște teancuri de cutii cu cărți recent achiziționate, care tot timpul aglomerează spațiul din librărie, să le pun prețuri și să le așez pe rafturi. Cum există un flux constant de cărți achiziționate, este un efort continuu să păstrez locul ordonat și organizat, mai ales acum, când trebuie să verificăm prețurile online, ca să vedem dacă

vreo carte merită înregistrată acolo. Asta a începutit considerabil întregul proces.

Neîndoielnic, apogeul zilei a fost când a apărut mama, strângând entuziasmată în mână o carte pe care probabil am cumpărat-o acum șase ani, pe vremea când obișnuiam să stochez cărțile pe care le cumpăram în șopronul părinților. Credeam că am luat tot de acolo, dar ea a mai găsit o cutie și a scotocit prin ea și așa a descoperit o ediție limitată, cu autograf, din *Scară în spirale*, de W.B. Yeats. Ediția a avut un tiraj de 642 de exemplare, din care 600 au fost semnate de Yeats. A fost neobișnuit să-mi văd mama, care nu este o persoană pasionată de cărți, atât de animată, dar nu era vorba despre valoarea cărții, ci mai degrabă despre faptul că ținea în mâini o carte pe care o ținuse și cel mai celebru poet al generației ei, din țara ei natală. Mi-am petrecut restul zilei întrebându-mă cum Dumnezeu am ratat cartea asta când am cumpărat-o și încercând să-mi amintesc de unde am luat-o. Nici acum nu știu.

Total încasări: 157,48 lire
20 de clienți

JOI, 5 IUNIE

Comenzi online: 2
Cărți găsite: 2

Pe la ora 10:00, tocmai bârfeam cu Nicky despre cât este de riscant să dai lucruri cu împrumut, când am fost întrerupți de un client care ne-a întrebat dacă avem o „toaletă". Am schimbat priviri goale o vreme, până când Nicky a spart tăcerea zicând: „Este o oglindă acolo, în colț, dacă vreți să vă verificați toaleta". În momente ca ăsta, Nicky este neprețuită.

A apărut și Kelly Puturosul, stropit din abundență, ca de obicei, cu Brut 33. Acum merge cu baston, dar m-a asigurat că o să se recupereze cât ai zice pește. Curtea neobosită pe care i-o face lui Nicky este o adevărată sursă de inspirație, având în vedere că ea nu numai că nu i-a transmis niciun semnal pozitiv, ba chiar de câteva ori i-a zis verde în față că nu o interesează.

M-am dus la Glasgow și am cumpărat cincisprezece cutii de cărți de la un cuplu de pensionari din Bearsden.

Total încasări: 115,50 lire
10 clienți

VINERI, 6 IUNIE

Comenzi online: 2
Cărți găsite: 2

Azi a venit Laurie în locul lui Nicky, care a lucrat ieri suplimentar, așa că eu m-am dus la pescuit cu Luce. Nu am prins nimic, dar am luat o pauză bine-meritată de la librărie. Eliot a trimis un e-mail să-mi spună că The Bookshop Band o să fie în zonă weekendul ăsta în căutarea unui loc unde să cânte și să mă întrebe dacă poate să stea la mine câteva zile. I-am răspuns că mi-ar face plăcere să deschid duminică pentru trupă și că da, sigur că poate să stea la mine.

Total încasări: 109,49 lire
7 clienți

SÂMBĂTĂ, 7 IUNIE

Comenzi online: 2
Cărți găsite: 2

Laurie s-a ocupat de încasări astăzi — până la urmă, o zi frumoasă și însorită.

Prima ei clientă a fost o galeză care adusese cu ea în vacanță zece cutii cu cărți scoțiene pentru a le vinde. Soțul ei le-a cărat din mașină. Unele erau interesante — poate 20% din total —, dar toate erau într-o stare îngrozitoare. În timp ce mă uitam prin primele trei cutii, femeia și-a notat pe o listă cărțile pe care le scosesem. Ăsta este întotdeauna, fără excepție, un semn că cineva le-a supraevaluat cărțile. Din când în când ridica una și zicea ca pentru sine: „O, da, asta este foarte rară" sau „valoroasă" sau „ediție princeps", de parcă asta ar fi influențat în vreun fel suma pe care i-aș fi oferit-o pentru colecție. Când, într-un final, s-a oprit din vorbit, i-am propus 60 de lire pentru vreo douăzeci de cărți. Mi-a răspuns imediat: „O, nu! O, nu nu nu nu nu!", așa că am ieșit din cameră și m-am dus să-mi fac un ceai. După cinci minute, când m-am întors, și ea, cu soțul ei cel hărțuit, și cărțile dispăruseră.

Eliot a sosit pe la 16:00 și s-a făcut comod, ceea ce, ca întotdeauna, înseamnă să-și lase conținutul bagajului de o noapte cât mai răspândit prin toată casa.

Total încasări: 128 lire
20 de clienți

DUMINICĂ, 8 IUNIE

Am deschis magazinul la ora 14:00, chiar când a sosit The Bookshop Band. Trupa s-a instalat și a început concertul la 15:30. A cântat minunat. The Bookshop Band este formată din Ben, Beth și Poppy. Făceau un tur al Scoției și al nordului Angliei, iar Eliot i-a convins să vină la Wigtown și să cânte în librărie. L-au adus și pe prietenul lor John cu ei, ca să-i ajute să-și monteze instrumentele. Unicitatea lor constă în faptul că, de cele mai multe ori, cântă în librării și că toate cântecele lor se bazează pe cărți citite de ei. Librăria s-a umplut de oameni veniți să asculte concertul: Callum și-a adus și copiii. Seara, după ce-am mâncat, și-au scos iar instrumentele și, pe măsură ce vinul și berea curgeau, au cântat folk (specialitatea lui John). Am cântat și am băut până la 03:00.

LUNI, 9 IUNIE

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 2

M-am trezit și am deschis magazinul cu o mahmureală atroce.

Pe Facebook, am găsit un mesaj de la unul, Paul, care mă urăște: „Ne-am mai încrucișat săbiile și până acum, așa că înainte să-mi explici superior ce anume își propune site-ul tău să prezinte, nu uita că, dată fiind acoperirea mare a internetului, este posibil să faci mai mult rău decât bine afacerii tale. Eu, unul, nu ți-am mai vizitat librăria de câțiva ani din cauza postărilor jenante de pe Facebook și a atitudinii tale de o aroganță exagerată. Sunt convins că ar trebui să te oprești, pentru că asta este în mod evident o modalitate copilăros de indirectă de a râde de clienți pe la spatele lor. Maturizează-te și găsește-ți un hobby mai benefic, ce Dumnezeu!"

Seara, am ieșit la o bere cu Eliot și cu Natalie McIlroy, unul din artiștii în rezidență din cadrul festivalului de anul acesta. Proiectul lui Natalie constă în a găsi treizeci și unu de meri „pippin", specifici

zonei Galloway, și a crea o livadă interioară într-o clădire goală din piață. Vrea să îi scoată la licitație la sfârșitul festivalului. Eu am deja unul în grădină. Face niște fructe imense. Anul ăsta sunt trei artiști în rezidență: Natalie, o femeie pe nume Anupa Gardner, care pictează pe textile, și Astrid Jaekel, care a făcut o instalație extraordinară cu siluete la ferestrele clădirii primăriei anul trecut. De data asta, Astrid decupează figurine din placaj pe care să le pună în fața fiecărui magazin. Astrid este nemțoaică, dar a copilărit în Irlanda rurală înainte să se mute înapoi în Germania. Are un amestec foarte neobișnuit de accente.

Printre cărțile cumpărate din Glasgow săptămâna trecută a fost și un set de jurnale ale Clubului de Alpinism Scoțian, pe care, dacă mă gândesc mai bine acum, mai degrabă le lăsam acolo. Sunt aproape imposibil de vândut, iar rafturile secțiunii scoțiene dedicate alpinismului sunt deja înțesate cu ele.

Total încasări: 294 lire
17 clienți

MARȚI, 10 IUNIE

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 2

Astăzi a venit Laurie, iar eu mi-am petrecut cea mai mare parte a zilei în grădină, așa că singura mea interacțiune cu un client a fost în timpul pauzei ei de prânz, la 12:30. Clientul a întrebat: „Aveți broșuri despre istoria zonei?" La care eu am răspuns: „Nu, dar avem o mulțime de cărți despre istoria locală în sala scoțiană. Puteți să vă uitați acolo". Clientul a plecat zicându-mi în drum spre ușă: „A, nu, noi nu vrem cărți. Ne interesează numai broșurile gratuite."[32]

Grădina din spatele magazinului este lungă și îngustă (50 pe 7 metri) și se pare că a fost grădină de legume în vremurile de glorie ale casei, de la sfârșitul perioadei georgiene. După aceea, a fost fertilizată cu var, care nu favorizează creșterea rododendronului, a magnoliei, a azaleei și a altor plante ericacee pe care îmi place mie să le cultiv. Am o camelie care pare sănătoasă și care înflorește în aprilie, dar florile devin maro în doar câteva zile și se scutură la puțin timp după aceea.

Când am cumpărat casa asta, grădina era acoperită în mare parte de pietre și de conifere pitice, dar de-a lungul anilor am replantat-o pe toată, iar acum, primăvara este o explozie de culoare și miresme, cu gardenii, curpeni albi parfumați, glicine, călini, lauri, tot felul de plante care formează covorul vegetal, copaci specifici zonei și tufișuri. Cu ajutorul unor ghivece și al compostului pentru ericacee, am reușit chiar să plantez și niște azalee și rododendroni. Este locul meu preferat, iar în perioada asta a anului, când zilele sunt lungi și calde, să stau aici singur, noaptea, îmi face o plăcere nemaipomenită. În amurg apar liliecii și este o bucurie să stau pe bancă și să privesc cu un pahar de whisky în mână siluetele lor zburând în lumina tot mai slabă. Odată, unul s-a apropiat așa de mult în căutarea prăzii, că i-am simțit atingerea aripilor pe față când a virat. Bătrânii din Galloway le zic „șoareci fremătători", un nume pe care probabil iubitorii de operetă l-ar recunoaște[33].

Total încasări: 184,89 lire
19 clienți

MIERCURI, 11 IUNIE

Comenzi online: 2
Cărți găsite: 2

Laurie s-a ocupat de magazin astăzi.

În timpul pauzei de prânz, o clientă a început să scotocească printr-o cutie cu cărți fără preț și a găsit o ediție Penguin din *Ziua trifidelor*, pe care era trecut cu creionul prețul de 12 pence (bănuiesc că de la vreun magazin caritabil din anii 1970). Când i-am spus că prețul nostru va fi 1,5 lire, a hotărât că așa ceva este „revoltător" și că, în cazul ăsta, „o s-o ia de la bibliotecă și gata". Am senzația că, pentru ea, „revoltător" este o setare din fabrică.

După prânz, m-am dus la Dumfries și am luat-o pe Anna de la gară la 16:30. Am ajuns acasă la 17:45.

Puii de rândunică au eclozat toți: trei într-un cuib, patru în celălalt. Să sperăm că nu îi va anihila Căpitan.

Total încasări: 127,5 lire
15 clienți

JOI, 12 IUNIE

Comenzi online: 6
Cărți găsite: 5

Și azi a lucrat Laurie. A fost o zi frumoasă, însorită, iar Anna a fost încântată să se afle iar în Galloway, departe de Londra.

Tata a sunat la scurt timp după deschiderea librăriei să vadă dacă vreau să merg la pescuit, așa că cea mai mare parte a dimineții mi-am petrecut-o cu el, în barcă, pescuind păstrăvi pe Elrig Loch. Am prins șase sau șapte păstrăvi sălbatici. Elrig este un lac aflat la mai puțin de zece kilometri de Wigtown. Gavin Maxwell a copilărit în apropiere și a scris despre asta în *The House of Elrig*. Casa aparține în prezent unei familii pe nume Korner, care a părăsit Europa în anii 1930, când amenințarea nazistă începea să ia amploare. L-a adăpostit pe artistul austriac „degenerat" Oskar Kokoschka în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, după ce a fugit din Europa, în 1938. Există numeroase povești locale despre cum Kokoschka dădea desene înrămate fermierilor locali și altor oameni care se purtaseră frumos cu el și despre cum destinatarii lor, incapabili să înțeleagă geniul modern al artistului, le acceptau din politețe, apoi aruncau desenele la coșul de gunoi și în ramele rămase puneau fotografii.

Eu și tata pescuim des împreună și, pentru noi, să plutim de-a lungul malurilor lacului Elrig într-o zi călduroasă, când apa clipocește a pește, înseamnă nirvana. Când apa este suficient de adâncă, mergem la pescuit de somon pe râul Luce, în apropiere, unde încă din copilărie am pescuit împreună. În timpul sezonului, amândoi devenim extrem de atenți la vreme: dacă este suficient de cald să mergem la Elrig, câțiva nori (nu prea senin) și o briză destul de bună, ne întâlnim la debarcader și pescuim păstrăv. Dacă a plouat cât Luce să crească peste treizeci de centimetri, ne întâlnim pe malul râului și pescuim somon. Râul are mereu prioritate în fața lacului dacă sunt îndeplinite condițiile pentru amândouă.

Prima dată când m-a dus tata la pescuit aveam doi ani și asta este și vârsta la care am prins primul meu păstrăv. Fără îndoială, privind în urmă, tata este cel care l-a prins, dar eu l-am mulinat și, în momentul acela, asemenea păstrăvului, am înghițit momeala. Când aveam vreo patru-cinci ani, insistam să mă duc la râu cu el. Ca pescar pasionat de somon, el nu voia să fie distras de un copil care să-l bată la cap. Așa că mi-a dat o undiță veche, ruptă, pentru prins păstrăvi, pe care o avea de la tatăl lui, și a legat un capăt de sfoară de un copac, apoi a măsurat în pași o distanță mică de la mal și a legat celălalt capăt de mijlocul meu. În felul ăsta, el a putut să pescuiască în baltă, suficient de aproape ca să mă știe în siguranță, iar eu, să arunc cu undița în jur la întâmplare, dar absolut convins că voi prinde ceva, fără riscul de a cădea în apă.

Când m-am întors la magazin, după prânz, am aflat că cea mai bună vânzare a zilei fusese comoda de mahon în stil georgian. Am cumpărat-o acum zece ani cu 80 de lire la licitația din Dumfries și, aproape tot timpul ăsta, am folosit-o ca ghiveci șic pentru o ferigă Boston care trăia în camera de zi. În cele din urmă, am

hotărât să renunț la ea. Nu-mi aduc aminte de ce. Poate am cumpărat pentru feriga mea Boston ceva care să semene mai puțin cu un veceu. Am vândut-o cu 200 de lire unei femei fermecătoare, care a fost încântată de ea. Nicky, care mă lua tot timpul peste picior din cauza ei și era convinsă că nu o s-o vând niciodată, o să fie furioasă că n-a avut dreptate.

Total încasări: 342,49 lire
15 clienți

VINERI, 13 IUNIE

Comenzi online: 2
Cărți găsite: 2

Azi au lucrat și Nicky, și Laurie.

Nicky a sosit și s-a holbat la spațiul în care fusese comoda: „Unde a dispărut chestia aia hidoasă? Sî numi zâci c-o cumpărat-o vreun idiot. Neaaa, nu cred că îi careva așa di prost".

Un bărbat cu față de dihor și o beretă pe cap a venit la casă și a zis: „M-am gândit să-ți spun că ai o carte în secțiunea feroviară care se numește *The Railway Man*. Nu este despre căile ferate, trebuie s-o muți în secțiunea corectă".

Nu. Trebuie să-ți dau una peste cap cu ea. Există un anumit tip de client care găsește plăcere în a-ți arăta că o carte este în secțiunea greșită, de parcă ți-ar arăta că știe mai multe despre cărți decât tine. De cele mai multe ori, când o carte este în secțiunea greșită, asta e din cauză că un client a pus-o acolo, nu un membru al personalului.

Printre cărțile cumpărate din Glasgow joi a fost și una intitulată *The Intimate Thoughts of John Baxter, Bookseller*, publicată în 1942. Așa cum se întâmplă în cazul multor tranzacții cu cărți, este greu să reziști tentației de a te cufunda în unele cărți când le pui prețuri, iar asta mi s-a părut deosebit de relevantă, așa că am lăsat-o deoparte și am început s-o citesc după ce am închis magazinul.

Total încasări: 164,50 lire
15 clienți

SÂMBĂTĂ, 14 IUNIE

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 3

A venit Nicky. M-am dus la Dunkeld la aniversarea de cincizeci de ani a unui prieten.

Total încasări: 188,28 lire
26 de clienți

LUNI, 16 IUNIE

Comenzi online: 1
Cărți găsite: 1

Astăzi s-a ocupat Laurie de librărie.

Eu și Anna ne-am dus de la Dunkeld la casa lui Stuart Kelly din Borders să luăm niște cărți, apoi ne-am petrecut după-amiaza în Summerhall, în Edinburgh, cu el. Stuart este scriitor, jurnalist, critic literar și fost membru al juriului Premiului Booker. În această din urmă calitate, în fiecare zi primește zeci de cărți de la edituri, care sunt disperate să primească recenzii de la el. Așază toată cărțile astea în teancuri până când se adună suficiente ca să justifice drumul meu cu mașina până acasă la el, de unde să le ridic. Este un participant nelipsit de la festival, un intelectual extraordinar și un bun prieten. Pe vremuri, Summerhall făcea parte din Royal Dick School of Veterinary Studies, cunoscută informal ca „Dick Vet", școala veterinară din cadrul Universității din Edinburgh. Apoi, complexul a fost cumpărat de un irlandez filantrop, prieten de-ai lui, și acum este plin de artiști și de oameni de creație. Plimbându-mă pe acolo, m-am gândit la bunicul meu, care și-a făcut doctoratul în anii 1930 în aceleași clădiri.

Cât am fost noi plecați, am rugat-o pe Laurie să-și noteze câteva lucruri întrebate de clienți pe tot parcursul zilei. Și-a notat așa:

„De ce Wigtown se numește Wigtown?"
„De ce este Wigtown un oraș al cărților?"
„Câte librării sunt în Wigtown?"

Ultimele două întrebări sunt puse, în medie, de două ori pe zi, tot anul. După cincisprezece ani, asta înseamnă că mi-au fost adresate aceleași întrebări de 9 360 de ori. Este greu să par entuziasmat când răspund acum. Poate este momentul să încep să inventez răspunsuri noi, care nu au absolut nicio legătură cu realitatea.

Ne-am întors în Wigtown la ora 19:00.

Total încasări: 114,50 lire
12 clienți

MARȚI, 17 IUNIE

Comenzi online: 2
Cărți găsite: 2

Laurie a lucrat și azi. După un început nepromițător, ziua s-a transformat într-una călduță și însorită. Amândouă comenzile online au venit de pe AbeBooks, nu de pe Amazon, ceea ce este extrem de neobișnuit. Pe Laurie am pus-o să ambaleze cărțile pentru Random Book Club, expedierea din iunie. Am revenit la 140 de membri. A pus timbre și a procesat expedițiile pe site-ul Royal Mail. Costul de expediere a ajuns la 244,12 lire luna asta. Am anunțat-o pe Wilma, iar ea va trimite poștașul mâine să ridice cei cinci saci.

Cum a fost o zi plăcută, mi-am petrecut-o în mare parte muncind în grădină. La mijlocul după-amiezii era prea cald deja, așa că m-am dus cu Anna la plajă, în Garlieston și am înotat în mare.

Chiar când încuiam magazinul, a sunat telefonul. Era o femeie din Wigtown care avea cărți de vânzare, majoritatea Folio Society:

— Va trebui să veniți la mine acasă să le vedeți, eu nu mă pot deplasa.

— V-ar conveni marți?

— Numai să nu fie dimineață, că în fiecare marți dimineață vine o asistentă să-mi bandajeze o rană de la picior. E îngrozitoare. Mă doare de-mi vine să plâng, o am de câțiva ani. Scoate cel mai dezgustător puroi.

Am stabilit să o vizitez după-amiază, pe 24.

Total încasări: 237,49 lire
17 clienți

MIERCURI, 18 IUNIE

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 3

Astăzi, amândouă comenzile online au venit de pe Amazon. Nu am avut niciuna de pe AbeBooks, exact invers față de ieri.

Încă o zi de soare arzător, dar am fost nevoit să stau în magazin, fiindcă nici Nicky, nici Laurie nu au putut să vină. Jim McMaster a sosit la 9:00 să arunce o privire prin librărie. S-a uitat în cutiile cumpărate din Glasgow, din care n-am apucat să procesez și să așez pe rafturi decât câteva în ultimele două săptămâni. Jim este comerciant de cărți în Perthshire. A început să lucreze în domeniu ca furnizor pentru Richard Booth în Hay-on-Wye. Furnizorul cumpără cărți pe care să le vândă comercianților, de obicei, la cerere. De exemplu, Booth putea să-i spună lui Jim: „Am nevoie de 500 de cărți despre viața sălbatică din Africa", iar Jim cutreiera cu un automobil sau o camionetă prin toată țara în căutare de chilipiruri prin librării, până când ajungea la 500 de cărți. Jim are cunoștințe enciclopedice despre cărți. Când am început eu, în 2001, nici că putea să mă ajute mai mult, dându-mi sfaturi ici și colo de fiecare dată când venea în magazin. Este unul dintre puținii comercianți care încă vizitează magazinele altor comercianți în căutare de stocuri noi, iar când am cumpărat cantități mari de cărți de la persoane fizice — în 2008 am luat 12 000 de cărți dintr-o casă din Gullane, de lângă Edinburgh — Jim a venit și a ales din ele pachete întregi pe care le-a direcționat către persoanele lui de contact din domeniu. Este o figură cunoscută, respectată și plăcută în comerțul de cărți la mâna a doua. Ciudățenia e că citeam *The Intimate Thoughts of John Baxter, Bookseller* azi-dimineață și am dat peste un pasaj care mi-a amintit de David McNaughton, de la care am cumpărat cartea semnată de Florence Nightingale. Jim și David sunt de școală veche și am rezonat cu cuvintele lui Baxter când le-am citit:

> „Părerea mea este că bătrânii ăștia sunt coloana vertebrală a comerțului cu cărți. Pe măsură ce cad unul câte unul, ca frunzele dintr-un copac, se cască un hău pe care niciun vânzător tânăr, modern și insistent nu îl poate umple, și lasă o amintire care este mult mai puternică decât mirosul uleiului de păr al tuturor deșteptților care vin să-mi ceară de lucru pe tonul încrezător al cuiva care se crede în stare să mă învețe propria meserie."

Nu că Jim ar fi foarte în vârstă sau în pericol să cadă.

La ora 11:00 a sunat telefonul; era domnul Deacon: „Scuze pentru calitatea sunetului. Sunt în Patagonia. Ați putea să-mi comandați un exemplar din *În Patagonia* de Bruce Chatwin? Mă întorc săptămâna viitoare".

Timp de o oră, o americancă a scos cărți de pe rafturile din secțiunea pentru copii și a verificat prețurile pe Amazon de pe laptop. Chiar în fața mea, fără rușine. Înainte să apuc să-i fac observație pentru practica asta, a venit poștașul să ia sacii pentru Random Book Club, iar în timp ce l-am ajutat să-i încarce în camionetă, femeia a dispărut.

Magazinul a fost liniștit toată după-amiaza, până la 16:59, când a intrat un cuplu de vârstă mijlocie. Bărbatul fredona pentru sine, într-un mod enervant. Amândoi s-au îndreptat direct spre cutiile cu stoc nou, fără preț, de la Stuart Kelly, și au început să răscolească volumele, să le scoată și să le așeze în teanc pe jos. Au

plecat la 17:10, fără să le pună la loc sau să cumpere vreo carte, plângându-se cu voce tare că magazinul ar trebui să fie deschis până la ora 19:00. Cutiile cu stoc nou atrag clienții cum atrage flacăra moliile.

Orice librar vă poate spune că, și cu 100 000 de cărți sortate frumos și așezate pe rafturi într-o librărie luminată și călduroasă, dacă pui o cutie nedeschisă cu cărți într-un colț întunecat și rece, clienții o vor răscoli peste doar câteva clipe. Atracția unei cutii cu cărți nesortate și fără preț este extraordinară. Sigur, ideea de a găsi un chilipir este subînțeleasă, dar cred că este vorba de mai mult de atât și se poate face o paralelă cu deschiderea cadourilor. Totul se reduce la entuziasmul pe care îl suscită necunoscutul și pot să înțeleg așa ceva, fiindcă exact asta înseamnă să cumperi cărți. Pe drum spre orice tranzacție cu cărți, indiferent că este cu o persoană care are o colecție privată, cu o instituție sau cu o firmă, întotdeauna ți se accelerează pulsul odată cu anticiparea faptului că în lotul acela poate fi ceva cu adevărat special. Și adesea chiar este: o ediție veche de Culpepper, incunabule, o ediție princeps de Ian Fleming cu copertă impecabilă, un volum legat frumos, artizanal, în piele de vițel, sau pur și simplu ceva ce n-ai mai întâlnit până atunci. Eu încă n-am găsit o carte legată în piele de om, dar un comerciant pe care-l cunosc a găsit odată una într-o casă din Castle Douglas.

Total încasări: 163,99 lire
17 clienți

JOI, 19 IUNIE

Comenzi online: 6
Cărți găsite: 5

Azi a lucrat Nicky. Planul ei de a-și transforma microbuzul într-un magazin mobil a fost amânat temporar fiindcă ușa din spate nu se deschide. În schimb, a hotărât să cumpere o veche bibliotecă mobilă de la consiliu și s-o convertească pe aia.

De dimineață, am început să sortez cărțile lui Hamish Grierson, pe care le-a lăsat când eu eram în Dunkeld. Hamish este anticar pensionat și colecționar de cărți, deci client frecvent. Cărțile erau, în principal, despre preistorie și se aflau în stare bună. Când verificam prețurile unor cărți mai interesante din colecția lui pe AbeBooks ca să văd cu cât le vând alții și, astfel, să pot și eu să-i ofer lui un preț, i-am spus lui Nicky că o să-i propun 100 de lire, la care ea a răspuns, ca de obicei, că ar trebui să înjumătățesc suma.

Anna a insistat, fiind o zi așa de senină și de însorită, să urcăm pe Cairnsmore, dealul de granit situat dincolo de Wigtown Bay. Am plecat la 15:00 și am ajuns în vârf la 16:30, iar înapoi acasă, la 18:30. Întotdeauna mi se pare distractiv să fac lucruri de genul ăsta cu Anna: ea vine de obicei cu propunerile, după care, la foarte scurt timp după începutul aventurii, începe să se plângă amarnic de ea, devenind tot mai vocală și mai nefericită. Apoi, odată ce totul s-a terminat, exclamă: „Uau, ce tare a fost!“ Odată, am hotărât să mergem cu bicicletele vreo șaizeci de kilometri prin pădure, pe cărări, în Galloway Hills. După vreo treizeci de kilometri de vaiete tot mai intense, a coborât de pe bicicletă, s-a întins pe o stâncă și a zis: „Lasă-mă aici și salvează-te!“

Total încasări: 155,44 lire
23 de clienți

VINERI, 20 iunie

Comenzi online: 5
Cărți găsite: 5

Azi a lucrat Laurie, așa că am dus-o pe Anna la Dumfries de dimineață, ca să ia trenul spre Londra. Nu sunt sigur când se va mai întoarce în Wigtown. Bănuiesc că depinde de diversele ei proiecte, care acum includ scenariul de la *Rockets*, un documentar NASA, un roman pentru adolescenți și un scenariu de comedie romantică la care a lucrat cu prietena ei Romily.

După prânz, l-am sunat pe Hamish Grierson să-i ofer 100 de lire pentru cărți. Nu a fost prea mulțumit și s-a plâns că avea câteva cărți de valoare printre ele. Asta este o veste proastă, pentru că Nicky deja a pus prețurile pe cele mai multe dintre ele și le-a așezat pe rafturi. Hamish mi-a zis că o să mă sune luni cu mai multe informații.

La ora închiderii, a sunat un bărbat să mă întrebe dacă aș putea arunca o privire prin colecția lui de cărți din Schoolhouse, Port Logan, un sat drăguț de pescari la sud de Stranraer. Am stabilit să mă duc acolo mâine după-amiază.

Total încasări: 164,50 lire
15 clienți

SÂMBĂTĂ, 21 IUNIE

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 3

A venit Nicky.

Chiar înainte de 13:30, mi-am adus aminte că stabilisem să mă uit la cărțile din Port Logan, așa că m-am dus acolo. Am trecut de casă și am ajuns la una vecină, cu un nume aproape identic, Old Schoolhouse. Am bătut la ușă și mi-a răspuns un cuplu în vârstă, care mi-a explicat că trecusem de „casa lui Bob și a Barbarei" și m-a îndreptat în direcția bună. Când plecam, bătrânul mi-a zis: „Transmite-le salutările mele părinților tăi. Eu și tatăl tău am fost comentatori împreună la târgul de jocuri din Lochinch". Habar nu am cine era, dar, urmând instrucțiunile, am condus puțin până la casa corectă și am fost întâmpinat de Barbara și cei doi câini ai ei.

Casa era o școală victoriană frumos transformată în locuință, cu vederi uimitoare către Marea Irlandei. Pe vremuri, acolo era un debarcader în ruine, care a fost înlocuit de un chei și un turn cu ceas conceput de Thomas Telford în 1818. Ceea ce a rămas ar fi putut fi descris de Seamus Heaney drept „piciorul sculptat al unui golf". Bob și Barbara, un cuplu de pensionari, m-au condus prin casă la biblioteca lor. Și eu, și Bob am fost nevoiți să ne aplecăm capetele din cauza ușii joase a camerei. M-au lăsat să mă uit la cărți, care erau, în cea mai mare parte, volume broșate aproape noi.

Am discutat o vreme despre cum e să locuiești într-un sat atât de răsfirat și am fost surprins de cât de bine ne-am înțeles: majoritatea tranzacțiilor cu cărți implică un minimum de conversație. Am ales cinci cutii cu cărți, le-am dat 65 de lire și m-am întors acasă. Cărțile includeau materiale excelente, cu potențial mare de vânzare: seturi de Hemingway, Steinbeck, Chandler, Buchan, toate în ediții din aceeași colecție, și câteva titluri bune din Penguin Modern Classics. Gustul lor în materie de cărți era remarcabil de asemănător cu al meu și mă întreb nu numai dacă acesta a fost motivul pentru care mi s-au părut atât de plăcuți, ci și dacă aș mai fi apreciat la fel de mult compania lor dacă nu aș fi știut că gusturile noastre de lectură erau atât de compatibile.

Alastair și Leslie Reid au venit la cină. Răspunsul lui Alastair când este întrebat ce ar vrea să bea este invariabil „whisky". De data asta am fost pregătit și am avut la îndemână o sticlă de Laphroaig. Păcat că Anna s-a întors la Londra, fiindcă se pare că Alastair obișnuia să meargă cu mașina la Sarah Lauwrence College cu eroul ei, Joseph Campbell. Ar fi fost extraordinar de entuziasmată. Alastair s-a aflat în compania multora dintre cele mai strălucite minți ale secolului XX și odată chiar a stârnit mânia lui Robert Graves, în Spania, când a fugit cu muza lui, Margot Callas.

Total încasări: 196,90 lire
25 de clienți

LUNI, 23 IUNIE

Comenzi online: 8
Cărți găsite: 5

Azi a lucrat Laurie. Pisica ei a fătat azi-noapte și Laurie a stat trează aproape toată noaptea ca să aibă grijă de ea și de pui, așa că abia dacă a fost funcțională azi.

Hamish Grierson a sunat din nou în legătură cu cărțile lui. Avea o listă cu titlurile cele mai valoroase din cauza cărora era supărat. Laurie a verificat și a descoperit că deja fuseseră înregistrate online. Le confundase cu cărțile din tranzacția încheiată în Glasgow în prima săptămână a lunii, la care lucrase până atunci. Așa că măcar le-am găsit și acum pot să-i ofer un preț corect pentru ele.

Total încasări: 385,98 lire
26 de clienți

MARȚI, 24 IUNIE

Comenzi online: 5
Cărți găsite: 5

Laurie a lucrat și azi, așa că am adus din depozitul din grădină cărțile pentru clubul Random din iunie, ca să le împacheteze ea. Numărul de abonați este de aproximativ 150.

După prânz, m-am dus să văd colecția de cărți a femeii care a sunat săptămâna trecută și care se plângea că o doare piciorul. Casa se află în Creetown, la vreo cincisprezece kilometri, și am cumpărat aproximativ douăzeci de titluri Folio Society, inclusiv câteva de John Buchan în stare bună, dar și altele. Femeia este foarte în vârstă și e nevoită să stea în casă. Pe aleea din fața casei — un bungalou modern cu vedere la mare — era un Ford Capri ruginit, urcat pe butuci, fără roți. Un bărbat de vârstă mijlocie, care părea să se priceapă și mai puțin decât mine la mecanică, meșterea nervos la motor. Tranzacția a fost simplă și am vorbit despre motivul pentru care vinde cărțile. S-a retras aici de la Yorkshire, iar nepoata ei tocmai a fost admisă la Oxford, așa că încearcă să o ajute financiar vânzând cărțile ca să facă niște bani. I-am dat 70 de lire pe o cutie și jumătate de cărți.

The Intimate Thoughts of John Baxter, Bookseller se dovedește aproape la fel de interesantă ca *The Bankrupt Bookseller* a lui William Y. Darling. În notele editorului, Augustus Muir (care face referire la Jimmie Scriving) îl descrie drept „un tânăr zurbagiu, care nu se gândește decât la foale, să le-ndoape".

Hamish Grierson a sunat și ne-am înțeles la un preț de 225 de lire pentru cărțile lui.

Total încasări: 123 lire
14 clienți

MIERCURI, 25 IUNIE

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 3

A venit Laurie. Una dintre comenzi era pentru o carte intitulată *A Guide to the Orthodox Jewish Way of Life for Healthcare Professionals*.

Katie, poștărița, a sosit cu corespondența în exact același moment ca domnul Deacon. Printre plicuri, era și un colet cu exemplarul din *În Patagonia* pe care îl ceruse acesta. A plătit și a plecat, fără să dea nici măcar un indiciu despre ce făcuse în Patagonia și fără să-mi lase ocazia să-l întreb. Nu că l-aș fi întrebat. Nu este treaba mea, deși pescuitul acolo este printre cele mai bune din lume și recunosc că sunt curios dacă a fost acolo după păstrăvi.

Mi-am petrecut o mare parte din zi filmând la Centrul de activități din Galloway, pe Loch Ken. Au construit două cabane ecologice și au nevoie de videoclipuri de promovare. De-a lungul anilor, toți banii pe care i-am generat făcând filme pentru oamenii din zonă s-au întors în zona aceasta a afacerii sub formă de echipamente, iar acum avem aparatură într-o cantitate impresionantă, inclusiv un braț de suport, câteva camere video portabile foarte bune, microfoane și chiar și o dronă. Anna a făcut școala de film la Praga, dar eu, în afară de un master în producție audio, sunt complet autodidact și, prin urmare, probabil incompetent. Deși veniturile obținute de Picto (firma de filmări) sunt relativ mici în comparație cu cele aduse de librărie, sunt încrezător că, dacă vânzarea de cărți nu ar mai merge și aș avea mai mult timp, am putea transforma asta într-o afacere bună. Deocamdată însă, este mai mult un hobby pentru care sunt plătit și nu caut niciodată de lucru: primesc destule cereri cât să le pot gestiona. Dacă ar fi mai multe, n-aș mai reuși.

Seara, o parte din emisiunea *Front Row* de pe Radio 4 a fost despre cruciada lui James Patterson împotriva Amazon. Autorul este un susținător ferm al librăriilor și un critic sonor al gigantului. În interviu, a anunțat că intenționează să doneze 250 000 de lire librăriilor din Regatul Unit sub formă de granturi de maximum 5 000 de lire fiecare pentru inițiative care încurajează copiii să citească. Pare o ocazie potrivită să extind Random Book Club încât să includă și o secțiune pentru copii și, astfel, să refac site-ul, care acum îmi dă dureri groaznice de cap.

Total încasări: 343,67 lire
33 de clienți

JOI, 26 IUNIE

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 2

Comandă online pentru o carte intitulată *Experiences of a Railway Guard: Thrilling Stories of the Rail*.

Sandy, păgânul tatuat, a venit la librărie chiar după prânz și a lăsat vreo zece bastoane. Am vândut destul de multe de la ultima lui vizită. Se vând deosebit de bine în perioada asta a anului. A cheltuit 33 de lire din credit pe cărți despre mitologia celtică.

La începutul după-amiezii, o tânără a adus trei cutii cu cărți de vânzare. Majoritatea erau seturi de anticariat, legate în piele de vițel, cu autorii obișnuiți: Gibbon, Scott, Macaulay și așa mai departe. Nu sunt deosebit de valoroase sau de căutate, dar arată bine pe raft și, uneori, cineva le cumpără tocmai din motivul ăsta. Sunt bune de cadouri de nuntă. Ea le-a moștenit de la bunici și nu era interesată să le păstreze, așa că i-am dat 200 de lire pe ele. Când le puneam prețurile, am observat că volumul I din setul cu *Opera poetică* a lui Scott (de pe la 1830) avea opt nume diferite scrise (de mână, cu grafii diferite) pe una dintre paginile goale, fiecare reprezentând o viață despre care nu știu nimic în afară de nume. Mă întreb al cui nume va fi adăugat în continuare pe listă.

Total încasări: 184 lire
15 clienți

VINERI, 27 IUNIE

Comenzi online: 4
Cărți găsite: 4

Azi a lucrat Nicky. A intrat și m-a rugat s-o ajut să aducă din microbuz ceva ce voia să vândă în magazin. Era o zi frumoasă și, de îndată ce a deschis ușa mașinii, am văzut, spre groaza mea, un scuter pentru persoanele cu probleme de mobilitate. Fusese ieri la Castle Douglas cu prietena ei Iris, care, din motive necunoscute, este expertă în scutere pentru persoanele cu probleme de mobilitate. Îl văzuseră în vitrina unui magazin de caritate, Iris îi spusese lui Nicky că era ieftin, așa că Nicky dăduse fuga și îl cumpărase. I-am zis că nici nu mă gândesc să încep să vând scutere pentru persoane cu probleme de mobilitate în magazinul meu și, în cele din urmă, a recunoscut că ar putea să-l lase în fața magazinului, cu un anunț „de vânzare" pe el. L-a testat mergând cu el până la Co-op și înapoi. Am făcut un pariu de dimineață că nu o să-l vândă în veci. Până la ora 17:00, l-a vândut cu 150 de lire lui Andy, un rezident din Wigtown, de origine din Africa de Sud, care a fost diagnosticat recent cu cancer în fază terminală.

Deci am pierdut pariul și a trebuit să o scot pe Nicky la The Ploughman (cârciuma din Wigtown numită după o carte de John McNeillie, *The Wigtown Ploughman: Part of His Life*, publicată prima dată de Putnam în 1939 și încă tipărită în zilele noastre) și să-i fac cinste cu o bere. Am stat pe trotuar, la soare, cu Callum și alți câțiva prieteni timp de o oră sau două.

Azi a fost ultima zi de școală în Scoția, așa că sper că vânzările vor lua amploare acum, că oamenii vor veni în vacanță în Galloway. Maximele și minimele afacerii sunt sincronizate cu vacanțele școlare.

Total încasări: 261,99 lire
20 de clienți

SÂMBĂTĂ, 28 IUNIE

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 3

Nicky a lucrat și azi și a revenit oarecum la rutina ei de vineri/sâmbătă. Am plecat la 5:30 să prind feribotul către Belfast, apoi trenul spre Dublin, să o vizitez pe Cloda. E o prietenă de pe vremea când locuiam în Bristol. Acum se ocupă de afacerea familiei, o farmacie în Dublin, și adesea facem schimb de povești cu clienți. De obicei, ale ei sunt mai dramatice decât ale mele și includ dependenți de heroină, tentative de jaf etc. Prietenia ei este neprețuită, fiindcă mă face să simt că nu sunt singurul din grupul meu de prieteni care este scos din minți de public. Și, deși Amazon încă nu a intrat în afaceri cu medicamente pe rețetă, așa cum a făcut cu aproape orice altceva, și Cloda se confruntă cu probleme similare ca independentă care concurează cu lanțuri de farmacii precum Lloyds și Boots.

Am ajuns în Dublin la începutul după-amiezii și m-am îndreptat spre casa prietenei mele, în Stoneybatter. Am mâncat împreună de prânz și i-am cunoscut bebelușul de șase luni, Elsa, după care am mers în port să o luăm pe Anna, care a venit din Londra prin Holyhead. Cloda ne invitase la un concert în aer liber într-un parc din sudul Dublinului, unde cap de afiș erau Pixies și Arcade Fire. A fost prima dată după mulți ani când am mers la așa ceva. Au venit și partenerul ei, Leo, și prietena ei Roisin. A fost o seară caldă de vară și o noapte tare bună. Un tip cu accent de Liverpool mi-a oferit jumătate de pastilă de Ecstasy

după ce i-am cumpărat o bere, dar am refuzat politicos.

Total încasări: 143 lire
15 clienți

LUNI, 30 IUNIE

Comenzi online: 5
Cărți găsite: 5

Trebuie să nu uit să depun cererea pentru grantul James Patterson.

Total încasări: 203,45 lire
15 clienți

„Ministry of Transport", test obligatoriu în Marea Britanie pentru orice autovehicul mai vechi de trei ani.

Trimis special al Bisericii Anglicane în Liban pentru a ajuta la eliberarea misionarilor deținuți în Iran după revoluția islamică. La rândul lui, acesta a fost răpit de musulmanii șiiți în 1987, ținut în captivitate și torturat mai mult de patru ani. După eliberare, s-a dedicat scrisului și activităților caritabile, toate cărțile sale devenind bestselleruri.

Confuzie a clientului între „pamphlet" și „leaflet", broșurile turistice gratuite.

În engleză „flittermouse", aluzie la opereta *Die Fledermaus* (*Liliacul*) de Johann Strauss.

IULIE

„Există două tipuri de afurisiți care bântuie fiecare anticariat. Unul este individul decrepit, care miroase a pîine veche și care vine în fiecare zi, uneori și de mai multe ori, și încearcă să-ți vîndă cărți fără valoare. Celălalt e individul care comandă mari cantități de cărți, pe care nu are nici cea mai mică intenție să le plătească."

George Orwell, *Din amintirile unui librar*

Cu siguranță nu au dispărut oamenii care întunecă ușa librăriei cu intenția de a încerca să vândă cărți lipsite de valoare. Majoritatea zilelor, mai ales primăvara, aduce câte un nou val de asemenea indivizi în magazin. În medie, aș spune că o sută de cărți pe zi ajung la mine în felul ăsta. Din acestea — iarăși, în medie — ofer bani pentru mai puțin de 30 la sută. Pe restul aș prefera să le ia de aici, dar adesea oamenii sortează prin lucrurile lăsate de vreo mătușă, o bunică sau un părinte decedat și nu vor să mai aibă de-a face cu cărțile, așa că mai degrabă le-ar lăsa la magazin. În aceste cazuri, când este vorba despre persoane recent îndoliate, rugămintea lor este aproape imposibil de refuzat. Înainte, le stocam pe paleți și le vindeam pe eBay, dar până și piața asta pare să se fi închis. Stocul ăsta mort devine o problemă tot mai mare pentru noi și pentru mulți librari.

Persoanele de celălalt tip la care se referă Orwell — cele care comandă cărți fără să intenționeze să le plătească — veneau cu siguranță până doar acum câțiva ani. Acum rar ni se mai cere să comandăm cărți, dată fiind ușurința cu care oamenii pot să facă singuri asta de acasă. Sau de oriunde. Să comandăm cărți pentru clienți nu a fost niciodată o întreprindere deosebit de lucrativă, dar aducea un mic supliment la veniturile magazinului, unul care acum s-a pierdut.

MARȚI, 1 IULIE

Comenzi online: 4
Cărți găsite: 2

Laurie nu a putut să vină la muncă azi pentru că pisica ei a fost lovită de o mașină și a trebuit să o ducă la veterinar. Din nefericire, a murit, iar Laurie a rămas cu patru pisoi în grijă.

Printre comenzile de azi-dimineață era și una pentru *The Colliery Fireman's Pocket Book*, ediția din 1935. Din nu știu ce motiv, Nicky o înregistrase pe raft în secțiunea de chimie, dar nu era acolo.

Contractul de închiriere pentru apartamentul Annei expiră la sfârșitul lunii, așa că m-a întrebat dacă pot să mă duc la Londra cu camioneta și să-i aduc toate lucrurile înapoi în Wigtown.

Matthew, un comerciant de cărți care vinde la târguri și se specializează în materiale exclusiviste, a venit și a pescuit câteva din cărțile luate din Glasgow, multe încă în cutii. El este unul dintre cei câțiva comercianți care mai vizitează cu regularitate magazinul pentru a cumpăra. Acum cincisprezece ani, comercianții erau clienți obișnuiți, care veneau și cumpărau cărți din domeniul în care erau ei specializați. Acum sunt atât de rari, încât este neobișnuit să vezi vreunul. Matthew vinde cărți rare, în special la târgurile de carte veche — Olympia, York și altele, unde prețul mediu al unei cărți este de ordinul miilor de lire, nu al zecilor. Cumpără doar cărți în stare foarte bună și, de obicei, ediții princeps moderne. Călătorește peste tot în Europa în căutare de cărți pe care să le cumpere și să le vândă mai departe la târguri și este ca un terrier când vine vorba de negociere.

Total încasări: 291,44 lire
21 de clienți

MIERCURI, 2 IULIE

Comenzi online: 6
Cărți găsite: 6

Lauren a lipsit și azi din cauza îndatoririlor față de pisoi. Una dintre vânzările online de astăzi s-a făcut către o persoană numită Keith Richards, din Londra, iar alta către cineva cu numele improbabil de Jeremy Wildboar-Hands34.

E-mail de la o văduvă din Norwich care vrea să-mi vândă colecția de cărți a răposatului ei soț. I-am scris și eu ca s-o întreb ce fel de colecție e.

Total încasări: 280 lire
21 de clienți

JOI, 3 IULIE

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 1

Azi trebuia să mă duc cu mașina la Londra ca să eliberez apartamentul în care a stat Anna cu chirie, dar am amânat, pentru că Laurie nu poate să vină din cauza îngrijirii pisoilor. Anna nu a părut să se supere, iar apartamentul este al ei până la sfârșitul lunii, așa că nu o să fie dată afară în stradă.

Ziua de azi a fost caldă, deși câțiva clienți au venit îmbrăcați de parcă era ianuarie.

Puii de rândunică au început să zboare. Căpitan îi urmărește cu atenție.

Văduva din Norwich mi-a răspuns la întrebarea despre colecția de cărți a răposatului ei soț. Se pare că, în mare parte, constă din cărți erotice. O să le trimită la magazin prin curier.

Total încasări: 247,88 lire
17 clienți

VINERI, 4 IULIE

Comenzi online: 4
Cărți găsite: 3

Azi a lucrat Nicky. Nu a putut să-și ascundă încântarea la vestea că o să fiu plecat în următoarele două zile, mai întâi să eliberez apartamentul Annei, apoi la Sommerset, pentru nunta verișoarei mele Suzie.

Mi-am luat de la Nicky un rămas-bun atât de călduros pe cât permite relația noastră și am plecat la Londra pe un soare orbitor la ora 11:00. Am ajuns în Hampstead la 19:00, după ce, *en route*, am lăsat cărți la licitația din Dumfries. De obicei, dacă am ceva cu adevărat rar, trimit la salonul Lyon & Turnbull din Edinburgh, iar licitația din Dumfries a devenit mai mofturoasă, așa că nu mai pot să arunc gunoaie acolo, dar din când în când cumpăr ceva care știu că se va vinde acolo, însă nu în magazin: seturi de cărți cu coperte rezonabil de bune, de exemplu. Acestea sunt cumpărate de comercianții de mobilă veche de la salon pentru că, atunci când vând biblioteci, acestea sunt mult mai ușor de vândut dacă au niște cărți arătoase pe rafturi.

Total încasări: 307,89 lire
36 de clienți

SÂMBĂTĂ, 5 IULIE

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 3

Nicky s-a ocupat iar de magazin și, cum nu am primit nicio veste de la ea, presupun cu naivitate că totul merge bine.

Eu am plecat cu Anna de la Londra la Taunton în cea mai călduroasă zi din an. Camioneta nu are aer condiționat și am rămas blocați pe M25 trei ore.

Nunta lui Suzie a fost splendidă și toată lumea a venit să-i felicite. S-a dansat și s-a băut până târziu în noapte: mama rezervase o casă imensă de vacanță cam la un kilometru și jumătate de petrecere, așa că vreo zece dintre noi am stat acolo, inclusiv verii irlandezi, sora mea Lulu și soțul ei, Scott. Întotdeauna este amuzant când ne reunim cu toții, iar oamenii care nu au aceeași moștenire genetică cu noi, dar cu care suntem în relații, împărtășesc impresii despre cât de nehotărâți sunt toți din familia Bythell. Toți partenerii/partenerele/soții/soțiile au format un grup și au început să povestească despre incompetența noastră emoțională. Au fost crize frecvente de râs isteric, urmate invariabil de un cor de „și al meu face la fel".

Total încasări: 351,46 lire
35 de clienți

LUNI, 7 IULIE

Comenzi online: 5
Cărți găsite: 4

Laurie a reușit, în sfârșit, să revină la muncă după o săptămână de salvare a pisoilor orfani.

Eu m-am întors cu Anna de la Taunton și am ajuns în Wigtown înainte de ora 19:00, la timp pentru o ședință la primărie pe tema propunerii de construire a unei ferme eoliene la Kirkdale. Noi am obiectat, pe motiv că va fi clar vizibilă din Wigtown (dincolo de golf) și nu este sigur dacă vom fi în zona eligibilă pentru mituirea cu bani a comunității, care însoțește de obicei astfel de demersuri. Cifra de afaceri anuală revizuită a fermei eoliene este în jur de 30 de milioane de lire, iar suma care va fi plătită rezidenților (care vor fi stabiliți de comitet) este de doar 100 000 de lire sau 0,3% din cifra de afaceri. Impactul vizual al construcției va fi cel mai vizibil din partea noastră a golfului, dar probabil că nu vom beneficia prea mult sau chiar deloc, fiindcă suntem la cea mai mare distanță. Cei care se află cel mai aproape de ferma eoliană vor avea cel mai mult de câștigat și foarte puțini dintre ei o vor vedea măcar. Subiectul a înfuriat foarte mulți locuitori din Machars.

Total încasări: 213,48 lire
17 clienți

MARȚI, 8 IULIE

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 1

Prima comandă de azi a fost o carte despre istoria trecerilor la nivel cu calea ferată.

Laurie a reușit să vină la serviciu, iar vremea a fost și astăzi însorită și frumoasă.

O mare parte din zi mi-am petrecut-o editând videoclipul pentru Centrul de activități din Galloway,

filmat pe Loch Ken. Când am coborât să-i țin locul lui Laurie în pauza de prânz, mi-a zis că un client a șâșâit-o fiindcă mânca prea tare un măr. Se pare că au urmat imediat și niște șoapte spuse intenționat suficient de tare, de genul „Copiii din ziua de azi" și „Nu știe că asta este o librărie?"

Un alt client a adus trei cutii cu cărți despre muzică, pentru care i-am plătit 10 lire.

Am primit un SMS extrem de amenințător de la Nicky despre săptămâna asta de lucru. Se termina cu cuvintele: „Stai să vezi ce am pentru tine săptămâna ASTA! O să-ți placă la nebunie!"

A venit momentul să înlocuiesc camioneta. A făcut aproape 280 000 de kilometri și am ajuns în punctul în care mă întreb dacă o să facă față la călătorii lungi, așa că m-am dus la Wigtown Motor Company și am vorbit cu Vincent să-mi caute alta.

Total încasări: 254,98 lire
25 de clienți

MIERCURI, 9 IULIE

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 3

Laurie a venit și azi, dar a fost nevoită să aducă pisoii cu ea, pentru că nu avea cine să le dea de mâncare acasă.

Cred că nu mai pot amâna temuta vizită la dentistul polonez din Stranraer. M-am trezit de dimineață cu o durere diabolică de măsea. Reținerea mea de a merge la dentist nu are legătură cu competența lui profesională, ci mai degrabă cu amintirea ultimei vizite, când mi-a extras o măsea de minte. Trauma aceea totuși a pălit ca semnificație când am dat peste o veche prietenă și doi dintre copiii ei la supermarketul Morrisons, la scurt timp după aceea. Toți păreau îngroziți. Când am ajuns acasă și m-am uitat în oglindă, am înțeles de ce. Cea mai mare parte a feței era înțepenită din cauza anesteziei de parcă tocmai avusesem un atac cerebral, iar pe bărbie aveam sânge, care îmi picurase generos și pe cămașă.

Femeia galeză deprimată a sunat din nou, cu dezamăgirea obișnuită în voce, înainte măcar să răspund că nu am nimic în stoc pentru ea.

Total încasări: 334,99 lire
28 de clienți

JOI, 10 IULIE

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 2

Și azi a venit Laurie, și azi a fost vreme frumoasă.

Printre e-mailurile de dimineață, au fost două de la clienți furioși, care se plângeau că au primit prin poștă cartea greșită. Clientul care comandase o carte despre coride primise, în schimb, una despre fabricarea de lumânări decorative, iar lumânărarul decorativ primise cartea despre coride. Deși am fost de acord să le rambursăm cheltuiala și să corectăm greșeala, amatorul de coride a lăsat o recenzie negativă pe Amazon, cu următorul comentariu:

Cartea de mai sus, pe care am comandat-o, nu mi-a fost trimisă. În schimb, mi s-a trimis din

greșeală o carte numită *Creative Candlemaking*. Cele două cărți nici că ar putea avea un conținut mai diferit. Am contactat furnizorii — Wigtown Book Shop — să-i informez de greșeală. Au recunoscut și au fost de acord să trimită cartea corectă când o returnez pe cea pe care nu am comandat-o.

A sunat Vincent să spună că a găsit o camionetă în Inverary care are 80 000 de kilometri la bord și costă 10 000 de lire, așa că o să vorbesc la bancă pentru contractarea unui nou împrumut.

Total încasări: 89,29 lire
14 clienți

VINERI, 11 IULIE

Comenzi online: 2
Cărți găsite: 2

Nicky s-a întors la datorie astăzi — încă o zi însorită și frumoasă, stricată doar de prezența ei. A anunțat de dimineață că nu va mai participa la videoclipurile pe care le-am tot făcut pentru Facebook, în care își expune înțelepciunea pe diverse subiecte, spre amuzamentul uriaș al celor care urmăresc pagina librăriei, pentru că am schimbat unul dintre ele după ce am convenit asupra versiunii finale. A acceptat totuși să filmeze și să fiu eu victima.

Am găsit în grădină o clientă care se uita la iaz, în ciuda porții pe care scrie „Proprietate privată" și pe care ea ar fi trebuit să o deschidă ca să se apropie de apă.

Un client a adus trei cărți la casă, a arătat spre două dintre ele și a zis: „Le iau pe astea două; pe a treia va trebui s-o pui înapoi în raft". Pe urmă a întrebat dacă poate să plătească cele două cărți cu puncte de fidelitate de la supermarketul Tesco.

Total încasări: 149,90 lire
14 clienți

SÂMBĂTĂ, 12 IULIE

Comenzi online: 2
Cărți găsite: 2

Și azi a lucrat Nicky. Vremea s-a schimbat și e ploioasă și mohorâtă.

Comenzile online se tot împuținează: e posibil să fie iar o problemă cu Monsoon.

Azi a început Săptămâna Civică în Wigtown, iar Tam Dingwall, fostul proprietar al The Galloway, cârciuma care se află pe partea opusă a pieței, vizavi de magazinul meu, a marcat ocazia cântând *Achy Breaky Heart* pentru un grup mic de tineri plouați din piața orașului. Săptămâna Civică este unul dintre cele mai importante momente din calendarul Wigtownului. Aceasta cuprinde tot felul de activități bizare și se adresează în principal populației locale, nu turiștilor. Este vorba despre concursuri cu întrebări, activități pentru copii (cum ar fi o plimbare prin natura înnămolită din zona mlaștinii cu apă sărată), o cursă cu plutele și tot felul de festivități de orășel, inclusiv încoronarea ușor anacronică a Prințesei din Wigtown. Sunt premii pentru diverse lucruri minunate, de exemplu Cel mai frumos decorat sul de hârtie igienică. Chiar te simți ca și cum te-ai întoarce în timp în anii 1950.

Un client și-a întrebat unul dintre tovarăși unde este secțiunea de filosofie. Celălalt a răspuns: „Nu știu,

va trebui să-l întrebi pe băiețaș". Băiețaș? Nu prea cred.

Un bărbat în vârstă a adus o cutie de cărți în care era o *Biblie* victoriană transmisă în familie din generație în generație. Astea nu prea au căutare în zilele noastre, dacă au avut, de fapt, vreodată. *Biblia* cu pricina conținea o scrisoare datată 22 februarie 1879, adresată din Carnwath:

Dragă mamă, îți scriem
cu cea mai mare bucurie
că ne-am ținut cuvântul dat
și suntem bine, sănătoși
aici, în vechea casă, toți
și rele nu am adunat.
Îmi face plăcere să-ți povestesc

că prietenii noștri de bine vestesc
și speră că la fel sunteți și voi.
Acuma, fii atentă la a mea povață:
când Marion e plecată de acasă,
să ai grijă de dumneata mai apoi.
Jeanet vrea pătimaș
să plece în marele oraș
cu Aleck, luni până-n prânz,
e pregătită deja de plecare
și îți transmite prin astă scrisoare
că va fi în Carluke în curând.
Cu afecțiune,

Maggie

Nu este neobișnuit să găsești scrisori vechi în cărți, dar una scrisă cu rime este rară. Odată am cumpărat un exemplar din *Cei șapte stâlpi ai înțelepciunii* care conținea peste o sută de scrisori de condoleanțe către o văduvă, multe de la oameni care nici nu o cunoscuseră vreodată, dar ale căror vieți fuseseră schimbate de răposatul ei soț. Astfel de lucruri îmi stârnesc întotdeauna curiozitatea și este greu să nu speculez cine au fost oamenii ăștia, și expeditorii, și destinatarii.

Total încasări: 367,91 lire
33 de clienți

LUNI, 14 IULIE

Comenzi online: 6
Cărți găsite: 5

Laurie a reușit să vină azi. Sigur are pe cineva din familie care să se ocupe de pisoi. La scurt timp după ce a sosit ea, un client a venit la casă și a zis: „Bună să vă fie ziua, domnule! V-ar deranja oare să mă îndreptați spre rafturile dumneavoastră care ar putea conține cărți având ca subiect istoria militară?"

Rafturile au ajuns deosebit de murdare până la sfârșitul zilei, o consecință inevitabilă a multitudinii de copii din magazin. Unii părinți cred că este acceptabil să-și lase odraslele să alerge haotic prin librărie, deranjând alți clienți și lăsând în urmă dezastru. Totuși, cei mai mulți sunt în regulă, iar copiii, cuminți. Se

pare că băieții de patru ani au un instinct comun când se văd în fața unui raft de cărți, pe care cotoarele cărților sunt aliniate frumos față de marginea raftului. Par incapabili să reziste tentației de a le împinge cât mai mult în spatele raftului. Vederea unui rând de cărți aliniate frumos este irezistibilă pentru băieței, care nu-și mai pot controla dorința de a le răvăși, la fel cum nu-și pot învinge pornirea de a trage o pisică de coadă sau de a sări într-o băltoacă.

Nicky mi-a amintit recent că, după părerea ei, insistența mea de a ține magazinul ordonat și curat este o formă de tulburare obsesiv-compulsivă și că ea este convinsă că clienților le plac teancurile de cărți răspândite peste tot pe podea și nu prea le pasă dacă sunt organizate după subiect sau categorie.

Total încasări: 223,98 lire
21 de clienți

MARȚI, 15 IULIE

Comenzi online: 2
Cărți găsite: 2

Laurie s-a ocupat iar de magazin azi. A venit la birou, unde lucram, să-mi spună că un client a adus o gravură cu Wigtown. Era o gravură frumoasă, înrămată, de la mijlocul secolului al XIX-lea, și înfățișa trăsături arhitecturale ale orașului care au dispărut între timp. Voia 50 de lire pe ea și m-am grăbit să-i plătesc.

Dacă vremea e bună mâine, vreau să ies cu Callum cu barca. Anul trecut și-a cumpărat o Hurley 22, o barcă mică cu pânze care se presupune că are patru paturi, dar care, în realitate, ar fi incomodă pentru patru copii mici, darmite pentru doi bărbați, fiecare înalt de peste 1,80.

Total încasări: 374,96 lire
37 de clienți

MIERCURI, 16 IULIE

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 2

Laurie a ajuns la timp, dar pentru excursia cu barca plănuită de Callum aveam nevoie de vreme bună, iar de dimineață ploua cu găleata, așa că prietenul meu m-a sunat să-mi spună că ar trebui să amânăm până când se mai înseninează. Prin urmare, nu m-am mai deranjat să-mi fac bagajul sau să mă organizez. În secunda în care a ieșit soarele, Callum a apărut fără să mă mai anunțe, gata de plecare, așadar am rugat-o pe Laurie să ambaleze și să proceseze cărțile pentru club, apoi să o anunțe pe Wilma că sunt gata pentru ridicare când lasă coletele pentru comenzile de azi.

Pe rafturi apar goluri, acum, că clienții au început să iasă din hibernare și cheltuie — cărțile din secțiunea Folio și din secțiunea feroviară sunt deosebit de răsfirate.

Mi-am făcut bagajul în grabă și mi-am luat la revedere de la Laurie, apoi am plecat cu Callum spre Stranraer. Am ridicat pânzele la ora 13:00 și ne-am îndreptat spre Ailsa Craig, o insulă nelocuită de pe Marea Irlandei, unde am ajuns la 19:00. După-amiaza a fost lipsită de nori și senină, iar soarele scălda insula într-o lumină auriu-portocalie când am sosit. Am ancorat la chei și am coborât pe țărm să explorăm ruinele clădirilor și vechea cale ferată. Ailsa Craig este tot ce a mai rămas dintr-un con vulcanic. Este o protuberanță din granit aflată aproape de coasta ținutului Ayrshire. Pe parcursul istoriei sale îndelungate, a fost refugiu

pentru disidenții catolici în secolul al XVI-lea, iar în regiune este cunoscută drept „Paddy's Milestone"[35], parțial pentru că se află la jumătatea distanței dintre Glasgow și Belfast și parțial din cauza tradiției folclorice despre lupta dintre doi uriași, unul irlandez și unul scoțian. Conform legendei, aceștia au aruncat cu pietre unul în altul, iar Ailsa Craig a fost ultima piatră aruncată.

Eu am stat cu Callum pe carlinga bărcii, bând bere până pe la miezul nopții și privind mii de meduze mici trecând pe lângă noi, tulburând din când în când suprafața apei și făcând cercuri ca și cum cineva ar fi scăpat o pietricică în marea altfel calmă, nemișcată. Am dormit într-unul dintre paturile minuscule din spatele bărcii, în care, spre disconfortul meu, m-am simțit ca într-un sicriu.

Total încasări: 242,49 lire
19 clienți

JOI, 17 IULIE

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 3

Ne-am trezit pe la ora 9:00 și am plecat să explorăm puțin insula. Mai întâi, am mers în nord, unde se află sirena de avertizare pe timp de ceață, apoi eu am urcat în vârf, oprindu-mă pe drum să arunc o privire la castel. Callum a rămas la barcă și a dat chila cu vopsea antivegetativă. M-am întors la barcă pe la ora 13:00 și am înotat înainte să pornim către Lamlash. Când eram în vârful vulcanului, văzusem o barcă îndreptându-se încet spre barca lui Callum, ca și cum ar fi vrut să oprească și să salute. Când s-a apropiat, am observat că și-a schimbat abrupt cursul și a virat spre Girvan. Când m-am întors la barcă, prietenul meu era înăuntru, își făcea o ceașcă de ceai. I-am zis că cealaltă barcă păruse să vireze ciudat, iar el a explicat: „A, aia! După ce ai plecat, am hotărât să dau cu vopsea antivegetativă dezbrăcat, că tot nu mai era nimeni pe aici. Nu am auzit barca aia apropiindu-se și tocmai mă târâiam să-mi iau o pensulă, cu curul gol îndreptat inoportun chiar spre ei, fără să-mi dau seama. Abia când am intrat la loc în apă am observat barca, dar deja se îndepărta".

Am plecat spre Arran la 14:00, pe vânt intermitent, așa că am folosit și motorul, și pânzele, în funcție de cum era mai oportun.

Am ajuns în Lamlash pe la 19:00, însoțiți de un banc de delfini bruni. Callum a umflat barca gonflabilă și am vâslit până la mal, la The Drift Inn, pentru ceva de mâncat și de băut, apoi ne-am întors pe barcă, la culcare.

Total încasări: 102 lire
11 clienți

VINERI, 18 IULIE

Comenzi online: 0
Cărți găsite: 0

Am explorat Holy Island, din apropiere de Lamlash.
La ora 15:00 am primit un mesaj de la Laurie că era pană de curent.

Total încasări: 389,45 lire
29 de clienți

SÂMBĂTĂ, 19 IULIE

Comenzi online: 0
Cărți găsite: 0

M-am întors la magazin la ora 16:00 după excursia cu barca și am speriat-o pe Nicky, care habar n-avea când urma să ne întoarcem. A fost evident supărată când m-a văzut în siguranță acasă. După ce am închis magazinul, a sunat un bărbat care a spus că se mută într-un cămin pentru bătrâni și vrea să-și vândă colecția de cărți. Locuiește chiar lângă Kelso, într-un sătuc. Am stabilit să-l vizitez spre sfârșitul lunii.

Total încasări: 288,98 lire
38 de clienți

LUNI, 21 IULIE

Comenzi online: 0
Cărți găsite: 0

Azi a lucrat Laurie, o zi însorită, frumoasă.

Monsoon tot nu a funcționat, probabil o consecință a penei de curent de vineri, așa că am trimis un e-mail echipei de suport tehnic.

Prima clientă a zilei a fost o irlandeză care a apărut la magazin la ora 9:00 și a întrebat: „Ia ziceți-mi, toate în Scoția deschid la 10:00?"

După muncă, m-am dus la o ședință organizată de consiliu, moderată de un tip poreclit „Doctorul de magazine", care îi ajută pe micii comercianți să-și îmbunătățească afacerile. Asta s-a dovedit o mare pierdere de timp și am irosit trei ore torturat de prezentarea lui în PowerPoint, o aberație plină de gânduri inteligente cum ar fi „Dacă ții ușa deschisă, vor intra mai mulți clienți decât dacă ar fi închisă" și „Numele firmei tale ar trebui să reflecte ceea ce vinzi". Ei, cred că pe asta am nimerit-o. „The Book Shop" nu prea lasă loc de îndoială. Ultima picătură, care m-a făcut să plec, a fost când ne-a arătat o serie de fotografii cu magazine dărăpănate și ne-a întrebat, de parcă eram copii de grădiniță, „Poate cineva să-mi spună ce e în neregulă aici?" Deja toată lumea era furibundă și, pentru o fracțiune de secundă, mi-a fost teamă că o să-l linșeze, teamă care a devenit rapid speranță atunci când mi s-a adresat mie. „Dumneavoastră! Ați fost foarte tăcut. Dumneavoastră ce credeți că e în neregulă cu vitrina asta?" a întrebat el mieros, în timp ce proiectorul afișa o fotografie cu un magazin fără firmă, cu vitrina spartă și o mașină arsă în față.

Total încasări: 187,60 lire
30 de clienți

MARȚI, 22 IULIE

Comenzi online: 4
Cărți găsite: 0

A venit iar Laurie și iar a fost însorit. Toată ziua a înregistrat cărți pentru vânzare pe Fulfilled By Amazon. Când ajungem la patru cutii, o să le organizeze ca să fie duse la depozitul Amazon din Dunfermline.

La un moment dat, când Laurie era în pauză, la casă a venit un client care a arătat spre o cutie sigilată,

cu adresa destinatarului trecută pe ea, în care era un set de *Conturi statistice* pe care le expediem unui cumpărător din SUA.

Clientul: „Sunt cam nedumerit, cutia aia de acolo...“
Eu: „Îmi pare rău, cărțile din cutia aia nu sunt de vânzare. Au fost deja vândute.“
Clientul: „Mă gândeam că nu.“

Nici acum nu știu ce a fost asta.

Nicky mi-a trimis un e-mail în care mi-a descris un client de sâmbătă, care intrase în librărie în ținută completă de luptă scoțiană. „Vestă verde strașnică, șosete tricotate și o bonetă arătoasă, pe care dansau pene de cocoș de munte.“ Se pare că „a mărșăluit mândru în magazin, însoțit de un câine smiorcăit, care nu a tăcut până nu s-a văzut iar afară. Asta i-a cam stricat imaginea. Și nici nu m-a băgat în seamă. Probabil englez“.

Mi-am făcut programare la tuns mâine, la Richard, frizerul aflat pe aceeași stradă, la trei uși mai jos de mine.

Tehnicienii de la Monsoon m-au contactat, în sfârșit, și au reușit să se conecteze la server și să rezolve problemele.

Total încasări: 268 lire
27 de clienți

MIERCURI, 23 IULIE

Comenzi online: 13
Cărți găsite: 9

A venit Laurie. Încă o zi nemaipomenit de însorită.

La ora 10:45, m-am dus la tuns. Richard a fost, ca de obicei, prietenos și vorbăreț. Când plecam, m-am întâlnit cu domnul Deacon, care venea pentru cine știe ce tratament i se aplică șuviței care îi acoperă chelia. M-a salutat vag, ușor dezorientat. Poate că, în afara librăriei, nu știa de unde să mă ia.

Laurie a reușit să găsească și să ambaleze toate cărțile comandate de vineri încoace, mai puțin patru. Am primit câteva e-mailuri și apeluri de la oameni furioși în legătură cu cărți comandate la începutul lunii și încă neprimite. S-ar putea să fie o problemă cu livrarea la Historic Newspapers, așa că o să verific.

Historic Newspapers este o firmă locală care livrează ziare vechi în toată lumea și, prin urmare, are un contract foarte favorabil cu un curier, DHL, așa că ne transmitem toate comenzile internaționale prin intermediul lor. Cineva de la ei vine de două ori pe săptămână să ridice coletele pentru clienții din afara Regatului Unit.

După prânz, am mers la Carsluith din nou să mă uit la alte cărți ale femeii cu durerea de picior. Își face încet-încet curat în lucruri și am găsit multe materiale Folio Society — o cutie. I-am dat 55 de lire pentru fondul de Oxford al nepoatei.

După muncă, m-am dus să înot în mare la Monreith cu Tracy din Malta.

Total încasări: 236,49 lire
16 clienți

JOI, 24 IULIE

Comenzi online: 5
Cărți găsite: 3

Laurie a deschis magazinul în cea mai călduroasă zi din an de până acum: termometrul din grădină a afișat 29 de grade.

În timp ce așezam cărți pe rafturi, în librărie a intrat un cuplu. Soția a răscolit rafturile cu cărți vechi, tușind și văitându-se, în timp ce el s-a uitat la cărțile din camera scoțiană. De îndată ce a ajuns și el lângă ea, femeia s-a plâns tare că o dor capul și genunchii și că are guturai. Când, în sfârșit, s-a oprit din vorbit, el i-a oferit un fel de cristal homeopat care să-i vindece durerea de cap. Deși au fost extraordinar de enervanți, au cheltuit 250 de lire pe o carte de botanică scoțiană din secolul al XVIII-lea.

Laurie a organizat ridicarea a patru cutii cu cărți de vânzare prin FBA. Acestea vor fi livrate la depozitul Amazon din Dunfermline, vândute și expediate direct prin Amazon.

Posibil impulsionat de scurta noastră întâlnire de ieri, din ușa frizeriei, domnul Deacon a venit și a comandat un exemplar din *Eleanor of Aquitaine*. A părut suspicios când Laurie i-a luat comanda, cam cum bănuiesc că a fost domnul Pumpherston, personajul din *The Intimate Thoughts of John Baxter, Bookseller*, când a fost servit de Alec, tânărul ucenic, în loc de Baxter însuși: „Cred că ar recunoaște că are îndoielile lui în ce-l privește pe flăcăul ăla", deși, spre deosebire de Alec, Laurie este extrem de competentă să servească orice client.

Tot restul zilei, eu și Laurie am împachetat și etichetat cărțile pentru Random Book Club. Doi nu și-au reînnoit abonamentul pentru încă un an. După ce am terminat cu Random Book Club, am rugat-o pe Laurie să mănânce în vitrină. Parcă aveam o sobă care ardea sub soarele de vară.

Total încasări: 449,99 lire
16 clienți

VINERI, 25 IULIE

Comenzi online: 5
Cărți găsite: 5

Azi a lucrat Nicky. Toată ziua s-a ocupat de timbrele pentru cărțile de la club, o îndeletnicire care îi displace în mod deosebit, iar eu mă străduiesc să mă asigur că îi revine ei în fiecare lună.

Chiar înainte de închidere, o clientă a adus două hărți mari, înrămate, cu Ayrshire, colorate manual și datând de la 1828. I-am dat 60 de lire pe fiecare.

Total încasări: 369,50 lire
17 clienți

SÂMBĂTĂ, 26 IULIE

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 3

Nicky a venit devreme și a făcut curat prin magazin — o schimbare majoră a activităților ei obișnuite, care, în mare, constau în a face cât mai multă dezordine. M-a rugat să o ajut să scape de Kelly Puturosul, în caz că vine iar să-și continue vrăjeala cu parfum de Brut 33. Așa cum era de așteptat, când i-a văzut microbuzul albastru parcat vizavi de magazin, s-a prezentat și el, pe la ora 11:00. Eu m-am prefăcut că am de

ridicat un colet de la poștă în Newton Stewart și am întrebat-o pe Nicky dacă poate ea să-l ridice în locul meu, propunere cu care ea a fost imediat de acord. Atunci, Kelly Puturosul a întrebat-o dacă poate să-l ducă și pe el până acolo, fiindcă voia să-și viziteze fratele, moment în care a trebuit să mă sacrific și să-i zic lui Nicky că mă duc eu la Newton Stewart și-l duc și pe Kelly Puturosul, dacă poate ea să se ocupe de magazin. Călătoria a fost îngrozitoare; aerul din camionetă abia dacă era respirabil, din cauză că era îmbâcsit cu Brut 33, chiar și cu geamurile coborâte.

La ora 15:00, a apărut domnul Deacon, care a întrebat de comanda lui. I-am răspuns că ar trebui să ajungă săptămâna viitoare. Strângea în mână o cutie cu mâncare pentru pisici.

Împreună cu Nicky, am eliberat camioneta și am făcut curat în ea ca să o poată conduce Vincent la Inverary mâine. I-am lăsat-o acasă la ora 16:00.

Nicky a hotărât să se ducă cu prietena ei Morag la Festivalul Cărții din Edinburgh și să promoveze Random Book Club acolo. M-a pus să fac cărți de vizită și fluturași publicitari până joi.

Total încasări: 367,46 lire
13 clienți

LUNI, 28 IULIE

Comenzi online: 6
Cărți găsite: 3

Laurie a avut liber azi, așa că am fost singur în librărie. Vincent a sunat să-mi spună că a sosit noua camionetă și să mă duc s-o iau oricând pot.

Când am dus sacii cu coletele la oficiul poștal, Wilma m-a întrebat cum îmi merge cu Anna. William a auzit și a mormăit ceva neplăcut.

Pentru că m-a pus Nicky, am petrecut o oră sau două concepând materiale promoționale pentru Random Book Club, pe care să le ducă ea la Festivalul Cărții din Edinburgh. După prânz, le-am trimis prin e-mail la J&B Print din Newton Stewart, cu mențiunea că trebuie să fie gata până joi.

După muncă, am luat camioneta nouă de la Vincent. Este argintie, cu sistem de navigație prin satelit, geamuri electrice și bară de remorcare, și mult mai șmecheră decât cea roșie, veche. Pe ușa din spate are drapelul Scoției, ceea ce ar trebui s-o înfurie pe mama, care este adeptă a uniunii.

Total încasări: 434,44 lire
39 de clienți

MARȚI, 29 IULIE

Comenzi online: 4
Cărți găsite: 4

Laurie a reușit să ajungă azi. Câinele ei, se pare, are un ochi inflamat. Drama menajeriei ei domestice continuă. Însă pisoii par să o ducă bine.

Comandă pe Amazon pentru o carte intitulată *The Reforming of Dangerous and Useless Horses*[36]. Ar fi trebuit să i-o trimit pe asta verișoarei mele Aoife, ai cărei cai par să se încadreze în ambele categorii.

A sosit cartea domnului Deacon, așa că i-am lăsat un mesaj pe mesageria vocală.

Total încasări: 341,48 lire

33 de clienți

MIERCURI, 30 IULIE

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 3

Laurie a lucrat azi, o zi în mare parte înnorată.

M-am dus la North Berwick să văd o colecție de cărți despre catolicism într-o casă frumoasă, în stil georgian. I-am plătit bărbatului — un tip înalt, așa de tăcut, încât am început să-l bănuiesc că face parte dintr-un ordin al tăcerii — 200 de lire pentru cinci cutii cu cărți, apoi m-am dus la Eyemouth și am găsit un hotel în care să mă cazez.

Total încasări: 541,90 lire

44 de clienți

JOI, 31 IULIE

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 2

Laurie s-a ocupat de librărie. Nu a găsit una din cărțile comandate azi, intitulată *Sewage Disposal from Isolated Buildings*.

După micul dejun, am plecat din Eyemouth către o casă de lângă Kelso, unde stabilisem să văd încă o colecție de cărți de vânzare. De data aceasta, era vorba despre biblioteca unui bătrân, a cărui soție decedase de curând, și care se muta acum din bungaloul lui într-o reședință pentru persoane vârstnice. Părea mulțumit să se mute, probabil pentru ultima oară în viață. Bungaloul se afla pe o pantă abruptă, iar până la ușa din față erau vreo douăsprezece trepte. Cum mobilitatea lui este destul de limitată, îmi închipui că acum principala lui prioritate este confortul, nu independența. Cărțile erau și ale lui, și ale răposatei lui soții. Un amestec rezonabil de ficțiune și non-ficțiune, în stare destul de bună, probabil vreo 600 în total, inclusiv seturi complete cu titluri de Wodehouse, E.F. Benson și Orwell. Am luat vreo sută de cărți, pentru care i-am plătit 190 de lire și am plecat acasă. La ora 15:00 am ajuns la magazin, unde am fost întâmpinat de un client în costum ieftin de poliester, care m-a întrebat: „Mă mai ții minte? Am cumpărat o carte despre bowling de aici acum cinci ani".

Alison de la J&B Print a lăsat fluturașii Random Club Book și o factură de 313,94 lire. Nicky ar face bine să convingă o mulțime de oameni să-și facă abonamente ca să acopere costul ăsta.

E-mail de la Helen, secretara de la Wigtown Agricultural Society, prin care îmi amintește că am fost de acord să filmez și să fac un DVD cu evenimentul crescătorilor de vite de miercuri. Conform prognozei meteo pe termen lung, ziua aceea va fi urâtă.

Total încasări: 277,73 lire
31 de clienți

Mâini de mistreț.

Borna lui Paddy. „Paddy" este și termen argotic pentru „irlandez".

Reformarea cailor periculoși și inutili.

AUGUST

> „Ca majoritatea anticariatelor, aveam și activități colaterale. De exemplu, vindeam mașini de scris la mîna a doua și timbre — vreau să spun timbre folosite. Colecționarii de timbre sunt o specie ciudată și tăcută, asemănătoare peștilor, de toate vîrstele, dar numai de sex masculin. Se pare că femeile nu reușesc să înțeleagă farmecul așezării unor bucățele de hîrtie colorată în clasoare. De asemenea, vindeam horoscoape de șase pence, compuse de cineva care pretindea că a prezis cutremurul din Japonia. Se țineau în niște plicuri lipite și eu, personal, nu am deschis niciodată unul, dar oamenii care le cumpărau reveneau adesea și ne spuneau cât de «adevărate» fuseseră horoscoapele lor. (Evident, orice horoscop pare «adevărat» dacă îți spune că ești foarte atrăgător pentru sexul opus și că marele tău defect e generozitatea.)"
>
> George Orwell, *Amintirile unui librar*

Poate că acum diversele activități colaterale ale anticariatelor sunt mai importante decât înainte. Când îmi permit și am ocazia, particip la licitația din Dumfries și aleg mărunțișuri pe care să le vând în magazin. În momentul ăsta, am un birou vechi în stil georgian (70 de lire), două perechi de mingi de bowling verzi, din perioada victoriană (25 de lire perechea), șaptesprezece jardiniere și ghivece (diverse prețuri), un paravan victorian solid pentru șemineu (300 de lire), câteva gravuri și tablouri și o masă de mahon (75 de lire), precum și o amestecătură de zorzoane și bijuterii ieftine pe care Anna le-a aranjat într-un colț al magazinului, botezat „Cel mai mic anticariat din lume". Nu a fost ideea mea. Lucrurile acestea, alese cu atenție, pot crea atmosferă, făcând referire la istoria clădirii ca locuință înainte de transformarea ei în magazin: mai întâi, unul de pânzeturi, în 1899, apoi în băcănie, în anii 1950, iar din 1992, librărie. Adăugați la combinația asta și bastoanele lui Sandy, păgânul tatuat, și — sper — însoțitorii nepasionați de citit ai bibliofililor vor avea cu ce să-și ocupe timpul câtă vreme partenerii lor răsfoiesc cărțile de pe rafturi.

VINERI, 1 AUGUST

Comenzi online: 4
Cărți găsite: 4

Azi a lucrat Nicky.
Tracy a trecut pe aici de dimineață să ne salute. E ziua ei de naștere.

> Eu: „La mulți ani, Tracy! Sper să ai o zi minunată".
> Nicky: „Ei, Tracy, ești cu un an mai aproape de moarte".

Norrie a venit cu prototipurile cărților din beton pe care le-a făcut ca să înlocuiască spiralele pe care le aveam în fața magazinului. Înainte, le făceam din cărți adevărate, acoperite cu rășină și fibră de sticlă, dar erau complicat de construit și trebuiau înlocuite o dată la trei ani. Spiralele de beton vor fi scumpe, dar ar trebui să fie nemuritoare.

Domnul Deacon a venit să-și ia exemplarul din *Eleanor of Aquitaine*: „Am venit oricum în Wigtown ca să mă duc la doctor, așa că m-am gândit să-mi iau și cartea, dacă tot m-am pornit".

Părinții mei s-au oprit pe aici să bea o ceașcă cu ceai pe la 16:30. Tatăl meu, fost fermier, s-a pensionat acum vreo cincisprezece ani, cam când am cumpărat eu magazinul (cu încurajarea lor plină de entuziasm). Au vândut ferma și anexele, pe care le transformaseră în căsuțe de vacanță când eram eu copil, și s-au mutat într-o casă modernă, cam la opt kilometri distanță, în anul 2000, exact în ziua în care împlineau treizeci de

ani de la mutarea la fermă. Au păstrat terenul, pe care acum îl închiriază. Mama, veșnic antreprenoare, își ocupă timpul cu diverse proiecte, în timp ce tata s-a apucat după pensionare să restaureze mașini vechi. Prima a fost un Bentley, iar acum lucrează la o Alvis. Când închideam magazinul, la cinci minute după ce au plecat, am surprins-o pe mama dând jos abțibildul cu steagul scoțian de pe ușa din spate a noii camionete.

După muncă, m-am dus la The Ploughman să beau o bere cu Callum și Tracy, pentru a sărbători faptul că Tracy este cu un an mai aproape de moarte.

Total încasări: 263,98 lire
31 de clienți

SÂMBĂTĂ, 2 AUGUST

Comenzi online: 4
Cărți găsite: 4

Nicky a lucrat azi și, prin minune, a apărut fix la timp. Dimineața a fost deprimant de ploioasă, dar s-a înseninat după-amiaza, în toiul căreia am primit un SMS de la Katie. Se pare că i-am oferit de lucru pe durata verii și vine mâine. Vai de mine! Va trebui să-i reduc orele lui Laurie, pentru că nu-mi permit să plătesc două salarii.

Nicky era pregătită să plece la Festivalul cărții din Edinburgh miercuri, ca să distribuie materiale publicitare despre Random Book Club, așa că am verificat online ce evenimente și ce autori ar trebui să urmărească. Așa am aflat că festivalul începe abia sâmbăta viitoare, iar ea reținuse greșit datele.

Anna Dreda de la Wenlock Books (din Much Wenlock, în Shropshire) și partenera ei, Hilary, au sosit azi. Le invitasem să se oprească pe aici când se întorc din vacanța în North Uist. Am stat până târziu la taclale despre librărie. Rar am ocazia să discut cu alți librari despre experiențele noastre și de fiecare dată mă liniștește faptul că și alții se confruntă cu aceleași probleme, cauzate în mare parte de marșul nestăvilit al gigantului Amazon. Anna s-a adaptat la situație reducând numărul angajaților și bazându-se pe voluntari — ceva ce eu nu luasem în calcul —, și organizând evenimente în librărie. Vor sta aici vreo două zile.

La ora închiderii, a sunat un bărbat din Ballater, Aberdeenshire. Are o colecție de cărți despre explorările polare, pe care este interesat să o vândă, așa că am stabilit să ne întâlnim miercuri. Dacă este o colecție bună, sunt șanse mari să se vândă bine în timpul următorului Festival al cărții.

Total încasări: 495,49 lire
36 de clienți

LUNI, 4 AUGUST

Comenzi online: 7
Cărți găsite: 7

Sărbătoare legală. Au venit și Katie, și Laurie. Studiile superioare de medicină ale lui Katie par doar să o fi făcut mai acidă: când a sosit, eram desculț în magazin, iar ea mi-a spus că, din cauza mea, locul ăsta aduce mai degrabă a adăpost pentru oamenii străzii decât a librărie.

Un client a adus patru cutii cu cărți de literatură medievală. Am ales câteva și i-am dat 60 de lire pentru ele. Katie și-a petrecut ziua organizând secțiunea de romane polițiste în ordine alfabetică, terminând treaba începută de Andrew înainte să devină prea obositoare pentru el.

Când făceam ordine pe rafturile din secțiunea de psihologie, am dat peste o carte intitulată *Atomic Structure and Chemical Bonding*, care sigur a fost așezată acolo de Nicky. O să vorbesc cu ea despre asta vineri. Am observat și că a creat o secțiune nouă, numită „Romane despre frontul de acasă", pe care am scos-o imediat și am pus-o în cutiile de reciclat.

Hilary este foarte interesată de Gavin Maxwell, așa că le-am dus pe ea și pe Anna într-un tur care a inclus casa din Elrig unde a copilărit el, memorialul dedicat lui din Monreith și o vizită scurtă la Casa Monreith. Pe urmă, cum apusul era fabulos, m-am dus unde urma să aibă loc evenimentul crescătorilor de vite ca să filmez niște cadre aeriene cu drona pe care este montată o cameră mică de luat vederi GoPro.

Acum câțiva ani, o prietenă mi-a dat un exemplar al uneia dintre cărțile ei preferate: *Conjurația imbecililor*, de John Kennedy Toole. De atunci stă în teancul meu cu cărți de citit, așa că, după ce am încuiat magazinul, m-am apucat în sfârșit de ea.

Total încasări: 346 lire
26 de clienți

MARȚI, 5 AUGUST

Comenzi online: 0
Cărți găsite: 0

Și azi au venit Laurie și Katie. Trebuie neapărat să le separ, fiindcă nu-mi permit să le plătesc pe amândouă. Săptămâna viitoare, fiecare va lucra câte trei zile, fără să se suprapună cu cealaltă.

Nu am primit comenzi astăzi, deci presupun că iar este o problemă cu Monsoon. Le-am trimis un e-mail să-i anunț.

Anna și Hilary au plecat la Much Wenlock, dar înainte de asta mi-au spus că vor să se întoarcă împreună cu un grup de lectură și să țină un curs de scriere creativă în librărie în luna februarie. Le-am avertizat în privința temperaturii. Nu au părut descurajate. Nu sunt sigur cum ar putea să funcționeze din punct de vedere financiar, așa că am sugerat că ar putea să folosească gratuit casa în primul an — salonul li se pare un loc ideal pentru desfășurarea de evenimente — și, dacă merge așa, putem găsi o modalitate de a repeta colaborarea, dar cu un mic comision pentru folosirea spațiului.

Katie și-a petrecut toată ziua făcând ordine în secțiunea de poezie, care a devenit haotică.

Internetul nu a mai funcționat de la ora 15:00.

Total încasări: 550,34 lire
52 de clienți

MIERCURI, 6 AUGUST

Comenzi online: 0
Cărți găsite: 0

Când am coborât dimineață ca să deschid librăria, tot nu mergea internetul, așa că am sunat la Titan Telecom, noul meu furnizor, iar de acolo mi-au răspuns că trebuie să schimb numele de utilizator și parola. Când le-am explicat că este o urgență, fiindcă nu ne parvin comenzile, au zis că ne va suna un tehnician, așa că le-am lăsat instrucțiuni lui Laurie și lui Katie ca să rezolve.

Azi-noapte a plouat tare, iar de dimineață a fost înnorat, dar, în ciuda previziunilor meteo, ziua s-a dovedit minunată. Foarte bine, fiindcă tot era ziua evenimentului crescătorilor de vite, Wigtown Show. Cea

mai mare parte a timpului, am filmat oi, vaci, cai și pui și am stat de vorbă cu fermierii. Wigtown Show este unul dintre cele mai vechi evenimente agricole din Scoția. S-a ținut anual timp de două sute de ani și aduce corturi mari pline de oameni care vând produse artizanale, tradiționale, și mâncare. Are muzică, un bar și tot felul de distracții, precum și țarcuri pline cu animale domestice.

Tehnicianul de la Titan Telecom a sunat la 15:45, iar la 16:00 eram iar online, așa că banii plătiți celor două fete ca să înregistreze cărțile pe site au fost irosiți din cauza problemelor tehnice.

Laurie și Katie s-au dus la petrecerea de după eveniment, care a avut loc într-unul dintre corturi, și au rămas peste noapte în magazin. Când m-am culcat eu, pe la 1:00, ele încă nu se întorseseră.

Total încasări: 386,90 lire
43 de clienți

JOI, 7 AUGUST

Comenzi online: 6
Cărți găsite: 4

Laurie s-a trezit pe la 8:50, Katie, pe la 9:15. Amândouă păreau destul de mahmure și nu au fost în stare de mai nimic toată ziua.

Total încasări: 337,05
28 de clienți

VINERI, 8 AUGUST

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 2

Eu am plecat la Ballater la 7:00, așa că astăzi a deschis Laurie magazinul. Nicky a rămas acasă să confecționeze lucruri pe care să le ducă la Edinburgh săptămâna viitoare, ca să promoveze Random Book Club la Festivalul cărții de acolo. Are de gând să se ducă miercuri și joi și să distribuie fluturași și cărți gratuite, pe care, majoritatea, — abia acum mi-a spus — le-a scos pur și simplu de pe rafturile librăriei, fără să mă întrebe.

Am sosit în Ballater chiar înainte de prânz și am găsit casa, un bungalou mic, neatrăgător, dintr-un șir de bungalouri mici, neatrăgătoare, identice, toate cu grădini înzorzonate de trandafiri. Bărbatul care m-a întâmpinat la ușă era mic de statură și bărbos și purta halat și papuci. Soția lui era costumată la fel. Casa era mică și înghesuită, iar fiecare suprafață părea acoperită de un strat de praf și murdărie. Cărțile erau răspândite în câteva camere din toată casa, multe dintre ele la etaj, într-o mansardă transformată, la care se ajungea pe o scară foarte îngustă. Soția mi-a făcut o ceașcă cu ceai, iar eu am luat la mână colecția, timp în care ei s-au uitat la televizor. Au fost destul de prietenoși, dar nu păreau dornici de conversație. Cărțile au fost cam dezamăgitoare — *Jurnalul expediției spre Polul Nord*, de Nansen, într-o ediție în două volume legate în piele, era în stare proastă, ediția Penguin din *The Worst Journey in the World*, de Cherry-Garrard, și *South with Scott*, de Amiralul Evans, și cele mai multe din colecție erau în stare medie spre proastă. Nu aveau niciunul dintre titlurile de succes pe care speri întotdeauna să le găsești într-o colecție despre expedițiile polare: *South*, de Shackleton, în ediție princeps sau *The Heart of the Antarctic* în ediția de lux, ceea ce poate e mai bine, fiindcă și banii sunt cam puțini anul ăsta. După vreo oră sau așa ceva, am adunat cam șase cutii de cărți, toate despre Antarctica, și am convenit asupra unui preț de 300 de lire. Și bărbatul, și femeia fuseseră

destul de necomunicativi, dar nu neprietenoși, și hotărâsem destul de devreme că probabil omul nu prea avea mare lucru de spus, dar când încărcam cutiile în camionetă, l-am întrebat ce îi stârnise interesul față de Antarctica, moment în care a devenit surprinzător de entuziasmat. La treizeci și ceva de ani, făcuse parte din British Antarctic Survey, echipa națională britanică pentru operațiuni în Antarctica, și fusese acolo câteva veri să facă cercetare. Chiar ar trebui să nu-i mai judec așa ușor pe clienți și pe oamenii care vând cărți.

Am plecat din Aberdeenshire imediat după ora 13:00 și am luat-o spre sud. Am ajuns acasă la 18:00.

Total încasări: 196,98 lire
19 clienți

SÂMBĂTĂ, 9 AUGUST

Comenzi online: 4
Cărți găsite: 4

Azi a lucrat Nicky, iar ziua a fost minunat de senină. Săptămâna viitoare o să plec câteva zile la pescuit, așa că am discutat despre diversele lucruri care trebuie făcute în lipsa mea. Nu prea am încredere că a reținut vreo informație și mă aștept să facă exact ce are ea chef cât timp voi fi absent.

Când Nicky tocmai pleca, cineva de pe un scooter pentru persoane cu probleme de mobilitate aproape că a dărâmat-o pe trotuar. La început, m-am gândit că poate a fost Andy, care l-a cumpărat de la ea acum câteva săptămâni. În timp ce reflectam la ironia faptului de a fi lovită de propriul scooter, Nicky s-a întors în magazin să-și ia pălăria, pe care o uitase pe undeva, printr-un colț. Am întrebat-o dacă l-a mai văzut pe Andy în ultima vreme, fiindcă eu nu-l mai văzusem de mult. A răspuns cu indiferența nonșalantă a celor care cred că moartea este începutul, nu sfârșitul: „A murit săptămâna trecută".

Total încasări: 336,87 lire
25 de clienți

DUMINICĂ, 10 AUGUST

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 3

Am plecat la Lairg pentru trei zile, să pescuiesc cu prietenii Frederick și Fenella și cu ceilalți invitați ai lor. A9 este un drum chinuitor de plictisitor, mai ales când ești singur în mașină, pentru că pe mare parte din el nu ai semnal radio. În mod normal, pot să mă conectez la unde lungi și să ascult *Test Match Special*[37], dar Anglia a bătut India ieri, mai devreme decât era nevoie, așa că nu am avut nici măcar asta să-mi țină companie. A plouat torențial tot drumul, iar prognoza meteo anunță și mai multă ploaie restul săptămânii. Pentru pescuitul de somon, cel mai bine este ca apele râului să fie scăzute, dar se pare că nu sunt șanse de așa ceva.

Excursia asta este unul dintre cele mai frumoase momente ale anului pentru mine și trăiesc cu teama constantă că nu voi mai fi invitat iar — probabil din cauza lipsei mele de abilități de pescuit (și de socializat). Familia lui Frederick împarte drepturile de pescuit în râurile Shin și Oykel cu alți câțiva oameni și deține o cabană foarte extinsă chiar lângă Lairg. În ultimii câțiva ani, am avut norocul să fiu invitat să pescuiesc câteva zile în cea mai bună apă pentru somon din Scoția. Am ajuns să-i cunosc deja pe cei mai mulți invitați — se schimbă în fiecare an — și, de data asta, pe lângă copiii lui Frederick din prima căsnicie, Wilf și Daisy, printre oaspeți se află Biffy, cu care am fost coleg de școală câțiva ani, și Will, un tip plin de șarm pe

care nu îl știam.

Râul Shin este spectaculos; Mohamed Al-Fayed a construit un centru pentru turiști lângă cascadă, unde este o platformă de pe care oricine poate să privească somonii de la baza cascadei sărind din apă și înotând contra curentului, prin cascadă, până în partea de sus a râului, pentru a se înmulți. Râul face parte dintr-un sistem hidric și sapă un defileu adânc și abrupt printr-un peisaj frumos de foioase, coborând spectaculos în estuarul Kyle of Sutherland. Shin îți dă senzația că are ceva cu adevărat antic, poate legătura cu era glaciară — de-a lungul lui sunt presărați bolovani imenși, cât casa — sau vreo formă de transformare geologică din care simți fără voia ta că faci parte, pentru că râul încă sapă și își croiește cu greu drum de-a lungul liniei de falie siluriene din Moine Nappe către mare. Apele din amontele râului Oykel au un aspect asemănător, dar acolo peisajul este mai larg: Shin este încadrat de stânci înalte, prins în canion și, așa cum am descoperit într-un an, la mila sistemului hidric. Stăteam îngenuncheat pe o stâncă în mijlocul râului când un tehnician probabil a hotărât să deschidă ecluza. Eu eram concentrat la undiță, așa că nu am observat că stânca pe care stăteam fusese inundată. Când mi-am dat seama, nivelul râului dintre stâncă și mal crescuse așa de mult, încât nu mai puteam să mă întorc decât inundându-mi cizmele de cauciuc și pășind clătinându-mă, ud până la piele, către copaci și cărarea spre casă.

LUNI, 11 AUGUST

Comenzi online: 4
Cărți găsite: 3

M-am trezit în urletul vântului și sunetul ploii torențiale la 7:00 dimineața. Am mers cu Frederick de la cabană până jos, la Shin, ca să ne întâlnim cu ajutoarele de pescuit. În Shin nu se putea pescui la un metru și jumătate, și nici în Oykel, la aproape trei metri și jumătate. Prea multă apă ca să putem pescui în oricare dintre ele, așa că ne-am dus la cascadele de la ambele râuri ca să vedem cum arată cu un volum așa de mare de apă lovindu-se și zbătându-se în ele.

Total încasări: 467,46 lire
45 de clienți

MARȚI, 12 AUGUST

Comenzi online: 4
Cărți găsite: 2

M-am trezit la 7:30 odată cu Will, unul dintre ceilalți invitați, prieten vechi cu Frederick. Am mers cu mașina până la segmentul 3 al râului Oykel, unde nivelul apei era foarte ridicat. Am prins un somon de opt kilograme pe la 9:00, chiar când sosea Peter, unul dintre ajutoarele noastre. A rămas singurul pește prins în Oykel în ziua aceea. După-amiază, am pescuit în Shin și am pierdut deasupra cascadei un somon uriaș, care mi-a luat tot firul undiței într-o fracțiune de secundă și a continuat să înoate, lăsând un „V“ în urma lui. Sunt convins că avea peste treisprezece kilograme. Mă îndoiesc că m-a crezut careva când le-am povestit.

Total încasări: 534,57 lire
54 de clienți

MIERCURI, 13 AUGUST

Comenzi online: 5
Cărți găsite: 4

Mi-am petrecut dimineața pescuind. După prânz, mi-am luat la revedere și am plecat la Glasgow, unde rămân peste noapte într-un hotel, fiindcă am o tranzacție cu cărți în apropiere mâine-dimineață.

Total încasări: 297,70 lire
25 de clienți

JOI, 14 AUGUST

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 3

M-am trezit la 8:00 și am condus până la o casă din Glasgow ca să mă întâlnesc cu un cuplu tânăr care se mută de acolo și s-a hotărât să-și vândă colecția de cărți. Aceasta includea diverse cărți despre alpinism, din care am ales vreo trei cutii, pentru care le-am oferit 75 de lire. Când scriam cecul pe biroul din camera lor de lucru, am atins din greșeală mouse-ul de lângă monitor, activând astfel ecranul care până atunci fusese stins. Pe ecran era afișat un site de swingeri, cu fotografia unei femei tinere, brunete, foarte atrăgătoare. Din fericire, niciunul din ei nu era în cameră în momentul acela, iar când soția a reapărut ca să ia cecul, screensaverul reintrase în funcțiune.

După ce am încărcat cutiile în camionetă, am plecat acasă și am ajuns la magazin pe la 12:30, unde Laurie și Katie stăteau de vorbă și ascultau muzică în loc să muncească. La casă era dezordine, iar mesele și spațiul de lucru erau acoperite de cărți și bucăți de hârtie, așa că am încercat să le țin o lecție despre ordine, dar ele m-au făcut babă exagerată și m-au imitat. Prin urmare, am verificat online nivelurile râurilor și am hotărât să mă duc după-amiază în apropiere, la râul Minnoch, să încerc să mai prind un somon, inițiativă care s-a dovedit complet ratată.

La 16:30 m-am întors la magazin, unde am descoperit că mama îi făcea turul casei vărului meu Giles. Tare îi mai place să le facă oamenilor turul casei mele. Odată, acum câțiva ani, în timpul Festivalului de carte, m-am dus în dormitor să-mi iau o bluză și am găsit-o acolo cu Joan Bakewell, care arăta foarte stânjenită, și căreia îi făcea capul mare pe subiectul gusturilor mele în materie de design interior.

Un bărbat în vârstă a venit chiar înainte de ora 17:00 și a întrebat dacă am putea să ridicăm cărțile din casa surorii lui decedate, lângă Haugh of Urr (aproximativ 800 de titluri). Trebuie să elibereze urgent casa, fiindcă stă aici numai până sâmbătă, așa că am fost de acord să mă duc și să mă uit la ele mâine după prânz.

Total încasări: 299,69 lire
32 de clienți

VINERI, 15 AUGUST

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 0

Astăzi a lucrat Katie, care i-a ținut locul lui Nicky.

Monsoon a picat ieri, așa că nu am putut accesa codurile de localizare să găsim cărțile comandate, dintre care una era *He Was Born Gay*, de Emlyn Williams.

După prânz, am plecat la Haugh of Urr, un sătuc la vreo cincizeci de kilometri distanță, ca să văd o colecție de cărți. Am ajuns la o căbănuță foarte simpatică, văruită. Era dezordonată, dar plină de mobilă veche și tablouri frumoase și cu o colecție eclectică de cărți. Nu erau multe excepționale, iar o mare parte din cărțile mai bune erau mucegăite și deteriorate de apă de la o inundație din martie, dar am găsit un exemplar din *Don Quijote* din 1755, în două volume, și niște ediții princeps din A.A. Milne. Cărțile, tablourile și mobila proveniseră dintr-o casă maiestuoasă și fuseseră împărțite între membrii familiei când casa cea mare fusese vândută. În căbănuță, păreau nelalocul lor și evident fuseseră cumpărate pentru un spațiu mult mai amplu. Bătrânul era acolo cu nepotul lui și n-a prea vorbit. Am observat că purtam tenișii identici cu ai nepotului și, când i-am atras și lui atenția, a părut îngrozit. Am plecat cu douăsprezece cutii de cărți și i-am scris bătrânului un cec de 525 de lire.

Când m-am întors la magazin, am găsit o listă cu lucruri de făcut, lăsată de Katie înainte să plece acasă, inclusiv „de reparat Monsoon". Asta devine o problemă mult prea frecventă și probabil că a venit momentul să caut un sistem alternativ. Acum este nefuncțional cam douăzeci și cinci la sută din timp și, deși asistența tehnică este bună, sediul se află în Oregon, așa că este o diferență de fus orar de opt ore între noi. În mod normal, ei încep munca atunci când eu închid prăvălia.

Total încasări: 217,98 lire
26 de clienți

SÂMBĂTĂ, 16 AUGUST

Comenzi online: 5
Cărți găsite: 0

Singur în magazin astăzi, și Monsoon tot nu a mers de dimineață, ceea ce înseamnă că nu putem nici măcar să găsim codurile pentru cărțile comandate peste noapte. Nicky a fost la Festivalul cărții de la Edinburgh, unde a distribuit, în egală măsură, fluturași despre Random Book Club și despre înțelepciune. Am primit un SMS de la ea la ora 16:00, în care zicea că a renunțat și s-a dus la cârciumă.

Până la prânz, deja am avut o neînțelegere cu un client pe tema zeilor, dacă există sau nu, și cu o clientă care a adus un volum vechi de Burns, de la 1840, împachetat cu grijă în folie dublă cu bule (primul volum dintr-un set de patru, dar celelalte trei lipseau), despre care credea că valorează o avere. A părut insultată când i-am spus că nu l-aș lua nici dacă mi l-ar da gratis. Volumele răzlețe sunt greu de vândut — șansele de a găsi un cumpărător căruia să-i lipsească volumul pe care îl ai tu, cu același tip de legătură, sunt extrem de mici, așa că, dacă nu este vorba despre ceva excepțional sau despre o carte ilustrată cu gravuri fine în lemn sau în placă de cupru, noi — și majoritatea comercianților de cărți — tindem să le evităm.

Helen, secretara de la Wigtown Agricultural Society, mi-a trimis un e-mail despre videoclip, pe care încă nu l-am editat.

Dimineață, am primit o livrare: două cutii de cărți care s-au dovedit a fi colecția erotică de la văduva din Norwich. Uitasem de ele. Am verificat valoarea online și am hotărât să-i ofer 75 de lire pentru toate. Este greu să cumperi materiale erotice, pentru că foarte puține pot fi vândute pe Amazon sau eBay, din cauză că încalcă sensibilitățile puritane ale pudicilor care se ocupă de ambele organizații.

Eliot a sosit la ora 19:00 pentru o ședință a consiliului și a părut în formă foarte bună, deși pantofii lui au aterizat pe podeaua din bucătărie la câteva minute după sosire.

Total încasări: 407,97 lire

29 de clienți

LUNI, 18 AUGUST

Comenzi online: 6
Cărți găsite: 5

Azi a lucrat Katie. S-a plâns că nu se simte bine, așa că i-am făcut un plic de Lemsip. Pe la prânz, am început și eu să mă simt destul de rău.

Monsoon a fost picat până la ora 14:00, când cineva din echipa de asistență tehnică din Oregon s-a trezit și, în sfârșit, a preluat controlul computerului și l-a reparat, așa că am putut să procesăm comenzile și să găsim cărțile.

După-amiază, un client a întrebat unde ținem „cărțile de poezie ilustrată". I-am explicat că nu avem o secțiune specifică și că va trebui să ia la mână toată secțiunea de poezie. A ieșit de acolo după două ore, cu o expresie încântată pe față și ducând în brațe un teanc de cărți în valoare de 200 de lire. Mi-a spus că tocmai s-a apucat să colecționeze cărți și că poeziile ilustrate i s-au părut un subiect interesant pentru o colecție. Eu chiar credeam că genul ăsta de oameni nu mai există. Îmi venea să-l îmbrățișez.

La momentul închiderii, mă simțeam de-a dreptul mizerabil — mă dureau gâtul și capul și îmi curgea nasul. A trecut Callum pe aici și am mers împreună la o bere.

Tot nu am descărcat cărțile cumpărate vineri de la Haugh of Urr, deci ar trebui să-mi fac din asta o prioritate și să încep să înregistrez online cărțile mai valoroase, ca să recuperez niște bani.

Total încasări: 469,33 lire
36 de clienți

MARȚI, 19 AUGUST

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 3

Katie a sunat să anunțe că este bolnavă, așa că am lucrat singur azi. Bănuiesc că și eu sufăr de același lucru ca ea; m-am simțit oribil toată ziua, dar pachetele pentru Random Book Club trebuie trimise mâine, așa că am ambalat toate cărțile și le-am procesat pe site-ul Royal Mail. Am revenit la 153 de membri. Costul expedierii prin poștă a fost 247,53 lire. Când am lăsat comenzile dimineață, am întrebat-o pe Wilma dacă poate trimite mâine poștașul să ridice cei șase saci. William a răspuns la salutul meu „Bună, William! Ce zi frumoasă și azi!" cu obișnuitul „Ce-i așa frumos la ea?"

Total încasări: 270,98 lire
30 de clienți

MIERCURI, 20 AUGUST

Comenzi online: 2
Cărți găsite: 2

Și Katie, și Laurie au anunțat că sunt bolnave, Laurie la ora 23:00 aseară, iar Katie la 8:00 azi-dimineață. Mare lipsă de considerație din partea lor să se îmbolnăvească în același timp.

Pe când făceam ordine în rafturile din camera dinspre grădină, am găsit un exemplar din *Odiseea* în secțiunea de pescuit. Încă n-am întrebat-o pe Nicky despre asta, dar răspunsul va fi cu siguranță: „No, da' or fost pe o barcă o vreme. Ce crezi c-or mâncat? No. Pește. Vezi?"

A venit poștașul să ridice coletele pentru Random Book Club chiar după ce am închis, dar, din fericire, eram încă în magazin și l-am auzit bătând la ușă.

După închidere, i-am trimis un SMS lui Katie, care a promis că o să se ocupe de magazin chiar dacă este bolnavă, ca să pot eu să mă duc la Grimsby și să iau cărți de la Ian, un librar cu care am o relație profesională ce ține de mult timp.

Total încasări: 276,70 lire
30 de clienți

JOI, 21 AUGUST

Comenzi online: 4
Cărți găsite: 4

Katie a reușit să se târască până la librărie azi. Eu am plecat la ora 05:00 către Grimsby și am ajuns la 10:45. Librăria lui Ian este situată într-o biserică veche, chiar în centrul orașului. A luat-o acum trei ani, cu intenția de a înregistra online cele vreo zece mii de cărți. Între timp, a hotărât să le facă loc tuturor în magazin, pentru că devine imposibil să concurezi cu giganții online, care au vânzări atât de mari, încât Amazon și Royal Mail le acordă reduceri uriașe, pe care comercianții mai mici nu le primesc.

Împreună cu Ian, am parcurs cutiile cu stocuri pe care i le trimisesem acum doi ani ca să le pună online pentru mine. Am scos vreo zece cutii de materiale pe care m-am gândit că aș putea să le vând în magazin și pe restul i le-am vândut cu 500 de lire. Apoi, mi-a oferit 1 500 de lire pentru cărțile pe care le înregistrase deja, dar nu le vânduse, ofertă pe care am acceptat-o bucuros.

Am spatele țeapăn după treisprezece ore de condus și de mutat cutii. În noaptea asta, o să dorm ca Cicikov după ziua reușită în care a adunat numele morților de pe moșia lui Pliuskin în *Suflete moarte* de Gogol — „adormi buștean, cum dorm numai acei fericiți care nu suferă nici de hemoroizi, nici de purici, și nici de vreo agerime prea deosebită a minții"[38].

Am luat *Pe patul de moarte* de Faulkner din secțiunea Penguin Modern Classics a librăriei și am început s-o recitesc înainte de culcare. Am avut-o în programa de liceu și îmi aduc aminte că mi-a plăcut pe vremea aceea.

Total încasări: 603,63 lire
41 de clienți

VINERI, 22 AUGUST

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 2

Azi a lucrat Laurie.
Printre mesajele de dimineață, un e-mail nu chiar prietenos:

Suntem în 22 august și ÎNCĂ NU AM PRIMIT *POMFRET TOWERS*.

LOCUIESC ÎN CUMBRIA, CHIAR DINCOLO DE ESTUARUL SOLWAY FAȚĂ DE WIGTOWN.

O CARTE COMANDATĂ PRIN ABEBOOKS DIN AFRICA DE SUD A AJUNS ÎN DOUĂ ZILE ȘI TOATE CELELALTE COMENZI AU FOST EXPEDIATE ȘI PRIMITE PROMPT.

12 ZILE CA SĂ PRIMESC O CARTE DIN WIGTOWNSHIRE ÎN CUMBRIA ESTE INACCEPTABIL, SINCER. POATE AR TREBUI SĂ LUAȚI ÎN CALCUL O METODĂ ALTERNATIVĂ.

După prânz, m-am dus acasă la ai mei să-mi iau pușca și să împușc un Kindle (ecran spart, cumpărat de pe eBay cu zece lire), închipuindu-mi că este exemplarul lipsă din *Pomfret Towers*. A fost extraordinar de satisfăcător să-l văd explodând într-o mie de bucățele.

Înainte de închidere, un bărbat a adus trei cărți de Ian Fleming în ediție princeps, inclusiv *Doctorul No* (fără copertă), pentru care i-am dat 150 de lire, apoi am regretat imediat. Gândindu-mă mai bine, 100 de lire ar fi fost mai potrivit.

Total încasări: 296,47 lire
20 de clienți

SÂMBĂTĂ, 23 AUGUST

Comenzi online: 2
Cărți găsite: 2

Toate fetele au fost libere azi. Durerea de spate e înfiorătoare, iar acum nu-mi mai simt piciorul stâng. Am sunat-o pe Carol-Ann, care a avut recent probleme cu spatele. Mi-a spus că astea sunt simptome de sciatică.

Două e-mailuri de la clienți Amazon, care se plângeau că au fost obligați să-și ridice coletele de la poștă și să plătească în plus fiindcă noi nu am plătit expedierea. Coletele au fost trimise pe 14 sau 15 august, așa că am verificat jurnalul. Pe 14, și Katie, și Laurie au lucrat în librărie. Pe 15, numai Katie. Cineva o să-și primească mușchiuluiala când o să se simtă mai bine și o să se întoarcă la muncă.

Tocmai căutam comenzile de azi, când o clientă m-a întrebat „Care e cea mai veche carte pe care o aveți în stoc?“, apoi a cerut s-o vadă. Este o carte intitulată *Martialis*, care datează din 1501, așa că ratează la mustață statutul atât de rar de incunabul (denumirea grandioasă a oricărei cărți tipărite și publicate înainte de 1501). Atunci, clienta mi-a spus că are o carte și mai veche. Nici nu știam că facem concurs. Exemplarul nostru din *Martialis* — chiar dacă nu este un incunabul — se distinge prin faptul că a fost publicat de Aldine, una dintre cele mai prestigioase edituri venețiene timpurii și celebră în lumea tipografiei pentru că a introdus caracterele aldine în tipar și pentru că a fost prima editură care a publicat cărți mai mici în mărimea — acum standard — numită „octavo“. Este emblematică și datorită logoului său: o ancoră cu un delfin răsucit în jurul ei.

Total încasări: 270,85 lire
28 de clienți

LUNI, 25 AUGUST

Comenzi online: 2
Cărți găsite: 2

Katie a reușit să-și târască picioarele la muncă azi. Am menționat coletul fără timbrul de expediere. A recunoscut că probabil a fost vina ei.

Sandy, păgânul tatuat, a adus cinci bastoane să completeze stocul.

Durerea de spate încă este agonizantă. Aveam de gând să merg la doctor, dar am uitat că azi este sărbătoare legală, așa că am sunat-o pe prietena mea farmacistă, Cloda. Ea mi-a recomandat Co-codamol, așa că m-am dus la farmacie, doar ca să descopăr că și asta este închisă, așa că, până la urmă, am cumpărat Paracetamol și Ibuprofen de la Co-op.

Telefon de la domnul Deacon, care m-a întrebat dacă pot să-i comand *Eleanor of Aquitaine*, de Alison Weir. L-am întrebat dacă e sigur, fiindcă i-am comandat-o recent. A făcut o pauză, apoi a răspuns: „A, da, o văd pe birou. Unde e lista aia? Da, voiam să zic *Henry*, de David Starkey. Ați putea s-o comandați pe asta?" L-am asigurat că o s-o avem până la sfârșitul săptămânii.

Am lăsat-o pe Katie să se ocupe de librărie și am plecat la Glasgow să las patruzeci de cutii cu stocuri respinse la Cash for Clothes în Patrick.

Memoria mea este îngrozitoare, așa că mi-am mai notat o dată să depun cerere pentru grantul James Patterson. Am adăugat și asta la lista tot mai mare de lucruri pe care o să mă cert că nu le-am făcut.

Total încasări: 367,05 lire
72 de clienți

MARȚI, 26 AUGUST

Comenzi online: 2
Cărți găsite: 1

Azi a lucrat Laurie. La câteva clipe după ce a sosit, o femeie enormă, cu o mustață roșcovană, în stilul lui Fu Manchu, a adus o carte despre cum s-a realizat filmul *Stăpânul inelelor*.

Un comerciant de cărți pe care nu-l cunoșteam a venit la casă și a întrebat dacă avem ediții princeps rare, așa că i-am zis că îi dau cele trei cărți de Fleming pe care tocmai le cumpărasem cu 200 de lire. A refuzat, dar a cumpărat *Războiul lumilor* în ediție princeps cu 225 de lire și a plătit cu cec. Este prima persoană care a folosit carnetul de cecuri în magazin anul ăsta. Când am cumpărat librăria, încasam două sau trei cecuri pe săptămână, dar acum lumea plătește mai mult cu cardul.

Am avut programare la cabinetul de optometrie din Newton Stewart după prânz. După câteva teste, Peter, opticianul, mi-a spus că vederea mea este foarte asemănătoare cu cea de acum patru ani, când am fost ultima oară la ei pentru testare. Când i-am explicat că nu prea văd să citesc în cadă, a întrebat: „Vezi mai bine să citești acolo pe timpul zilei?" Am răspuns că da și atunci mi-a sugerat să schimb becul. Cea mai mare parte a timpului am discutat despre mersul cu bicicleta pe munte și despre navigat, ca de obicei. La plecare, am comandat două perechi noi de ochelari.

Carol-Ann a venit pe la 18:30 și a întrebat dacă poate să rămână peste noapte. L-am sunat pe Callum și l-am invitat la cină. Anna și Carol-Ann s-au dus până la restaurantul chinezesc din Newton Stewart și au luat mâncare pentru acasă. Asta înseamnă „gătit" în lumea Annei.

Total încasări: 287,96 lire
56 de clienți

MIERCURI, 27 AUGUST

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 2

A venit Nicky.

Se pare că vinerea păpicii s-a mutat miercurea săptămâna asta, iar dimineață am fost întâmpinat de o Nicky zâmbitoare: „Ia uite, ți-am adus un pachet de bomboane digestive cu caramel. Numa' că-s toate topite într-un guguloi mare". A adus și o bicicletă, ca să o vândă. I-am zis că n-o să fie nimeni așa de prost încât s-o cumpere. La scurt timp după ce a pus pe ea un anunț cu „De vânzare" și a sprijinit-o de banca din fața magazinului, a apărut Kelly Puturosul și a întrebat-o cât vrea pe ea. Nicky i-a răspuns că e cam optimist dacă vrea să cumpere o bicicletă, având în vedere că acum merge cu două cârje.

O femeie mai în vârstă, probabil de aproape optzeci de ani, a venit cu o sacoșă de cărți de vânzare. Erau toate cărți erotice și pornografice din anii 1960. M-am uitat la una sau două și erau rezonabil de valoroase, așa că i-am dat 50 de lire pe ele. Chiar înainte să plece, a ales una din ele, a ridicat-o și a zis: „Vezi dacă poți să-ți dai seama care din modele sunt eu".

Carol-Ann a rămas și noaptea asta la noi.

Total încasări: 461,39 lire
34 de clienți

JOI, 28 AUGUST

Comenzi online: 5
Cărți găsite: 5

Azi a lucrat Katie.

Spre uriașa mea iritare, bicicleta lui Nicky s-a vândut. Pe Facebook, a scris așa:

Îmi pare rău, oameni buni, bicicleta s-a vândut!
Totuși, în locul ei este o masă de lemn făcută la comandă, cu blat rabatabil. Tare, nu? Poate fi a voastră cu 20 de lire.

O femeie în vârstă a venit la casă cu o carte: „O să iau cartea asta, mulțumesc. Știți, este pentru fiul meu. Este învățător și îi învață pe copii despre dinozauri. Eu nu știu nimic despre ei și nici el, așa că i-am cumpărat cartea asta. Mă văd cu el săptămâna viitoare și i-o dau atunci. Este ziua de naștere a mătușii lui, Florence, face șaptezeci de ani. Știți, nu-i dați o zi peste șaizeci..." Și a ținut-o tot așa încă zece minute.

AbeBooks mi-a trimis un e-mail să-mi spună că ne-a suspendat contul pentru că am scăzut sub pragul de onorare a comenzilor de minimum 85 la sută pe lună. Am răspuns și am întrebat cum putem să-l reactivăm.

Un bătrân cu baston a acostat-o pe Nicky când scotocea într-o cutie cu cărți destinate pentru Cash for Clothes: „Caut o carte, dar nu știu cum se numește. În schimb, știu cum arată. E o carte foarte veche".

Sandy, păgânul tatuat, a revenit cu și mai multe bastoane. Am vândut unul dintre ele imediat.

Total încasări: 388,03 lire
39 de clienți

VINERI, 29 AUGUST

Comenzi online: 1
Cărți găsite: 1

Și azi a lucrat Nicky. De vinerea păpicii, a adus de data asta bhaji[39] și murături, ca de obicei, șutite din containerul de la Morrisons.

AbeBooks mi-a trimis un e-mail cu o explicație ridicol de complexă despre cum putem să ne reactivăm contul și care implică să justific de ce ne-a scăzut nivelul de onorare a comenzilor și ce măsuri avem de gând să luăm ca să ne asigurăm că se va îmbunătăți. M-am simțit ca în liceu, când eram prins fumând și trebuia să mă scuz. Am dat vina pe Laurie și i-am zis femeii de la AbeBooks (Emma) că am concediat-o fiindcă era leneșă și că asta este strategia mea pentru îmbunătățirea nivelului de onorare a comenzilor. A părut mulțumită cu asta.

După-amiază, m-am dus până la Dumfries să văd biblioteca unui preot pensionat al Bisericii Scoției. Și-a pierdut recent soția, însă părea surprinzător de vesel, în ciuda acestui fapt. Sau poate datorită lui. Am luat o cutie cu tot felul de cărți amestecate și i-am plătit 75 de lire. Singura carte rezonabilă era *Galloway Gossip*, care înainte valora 40 de lire, dar acum se vinde cu mai puțin de 20 de lire.

M-am întors la magazin la 15:30, la timp să aud din întâmplare o clientă spunându-i amărâtului ei de bărbat: „Tocmai m-am plimbat prin grădină. E o poartă cu un anunț pe care scrie «Proprietate privată», dar am intrat, oricum. E minunată".

Nicky a găsit o carte intitulată *Working with Depressed Women*, pe care a hotărât să o păstreze pentru ea. După ce am închis magazinul, ne-am dus la cârciumă, iar ea a rămas peste noapte în patul de festival.

Total încasări: 328,89 lire
27 de clienți

SÂMBĂTĂ, 30 AUGUST

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 3

Astăzi am avut prima comandă prin AbeBooks din iunie încoace. În sfârșit, ne-au redat accesul, ca vânzători.

În timp ce Nicky ducea sacii cu colete la poștă, o clientă a găsit un exemplar din *Daniel Deronda*, ediția din 1876, cu prețul de 6,50 lire, și l-a adus la casă întrebând: „Cât ar putea să fie asta?" Am fost tare tentat să-i zic că „ar putea să fie 7,50 lire". Nici măcar nu a așteptat răspunsul și a luat-o complet pe arătură, zicând „Veneția mi s-a părut extrem de dezamăgitoare. Era plină de turiști". Veșnica bombăneală a turiștilor pretențioși.

Am lăsat-o pe Nicky să se ocupe de magazin și am condus-o pe Anna la aeroportul din Glasgow, fiindcă pleacă să-și viziteze familia în America.

Total încasări: 211,86 lire
29 de clienți

[39] Emisiune de radio cu specific sportiv, care se ocupă de cricket.

N.V. Gogol, *Suflete moarte,* traducere de Tudor Arghezi, Ionel Țăranu, Iancu Linde și Nina Vucolov, Editura Univers, București, 1987.

Gustare indiană, condimentată, care constă din ceapă tăiată mărunt, dată printr-un aluat special, cu orez, făină de năut, condimente, care apoi se prăjește.

SEPTEMBRIE

> „Vindeam destul de bine cărțile pentru copii, în special «vechiturile». Cărțile moderne pentru copii sînt ceva îngrozitor, mai ales când le vezi la grămadă. Personal, mai degrabă i-aș da unui copil o carte de Petronius Arbiter decât *Peter Pan*, dar pînă și Barrie pare viril și sănătos la cap în comparație cu unii dintre imitatorii lui de mai tîrziu."
>
> George Orwell, *Amintirile unui librar*

Secțiunea pentru copii din librărie este întotdeauna un dezastru. Indiferent cât o organizăm, ordinea nu se păstrează mai mult de o zi sau două, deși continuăm acest efort sisific. Oricât aș vrea să dau vina pe copiii care fac deranj acolo, bănuiesc că așa-s copiii. Totuși, când văd un copil citind, atât de absorbit de carte încât nu mai știe de nimic altceva, am un crâmpei de speranță pentru viitorul vânzărilor de cărți. În general, cel puțin în librăria mea, fetele par mai dedicate cititului decât băieții. Pentru mine, cu siguranță cărțile erau un subiect care nu mă prea interesa în copilărie. Totuși, nici băieții, nici fetele nu iau Barrie de pe raft. Dintre scriitorii scoțieni din perioada aceea, numai Stevenson și Buchan par să fi rezistat trecerii timpului și încă se vând bine în magazin.

Și colecția *Fairy Books* a lui Andrew Lang se vinde bine, dar mai degrabă colecționarilor decât copiilor. Odată, am cumpărat un set de la alt comerciant și le-am dus la un târg de cărți (o altă parte a acestui domeniu care, cu câteva excepții notabile, pare să-și tragă ultima suflare horcăită). Cele mai profitabile tranzacții de la târgurile de carte au loc între comercianți, când își instalează standurile, înainte să intre publicul. Și atunci a fost la fel și, la mai puțin de o săptămână după ce le-am cumpărat cu 400 de lire, am vândut tot setul de *Fairy Books* al lui Lang cu 550 de lire unui alt librar de la Târgul de carte din Lancaster. De atunci, nu m-am mai dus la niciun târg. Costul deplasării, al cazării și al standului și prețurile mizerabile pe care oamenii sunt dispuși să le plătească pentru cărți în ziua de azi au transformat târgurile de carte, cu excepția celor de top, în niște evenimente aproape neviabile din punct de vedere financiar.

LUNI, 1 SEPTEMBRIE

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 2

Azi a lucrat Laurie. După ce a ajuns, eu am plecat la Newton Stewart să depun la bancă încasările de săptămâna trecută și să-mi ridic ochelarii noi de la optician. Isabel a apărut la 15:30, mi-a observat ochelarii noi și a zis: „O, te fac să pari chiar inteligent". Ar putea da lecții despre cum să critici pe cineva cu laude vagi.

Total încasări: 153,54 lire
15 clienți

MARȚI, 2 SEPTEMBRIE

Comenzi online: 4
Cărți găsite: 2

Laurie a sosit binedispusă și devreme. La ora 14:00, un client cu mustața foarte îngrijită a venit la casă

și a spus: „De câțiva ani tot caut *The Worst Journey in the World*, de Apsley Cherry-Garrard, după ce i-am dat-o pe a mea cu împrumut unui prieten care nu mi-a mai dat-o niciodată înapoi. Văd că aveți un exemplar, dar este 23 de lire. Mi se pare un preț foarte mare pentru o carte veche". Deci după ani de zile de căutări, în sfârșit a găsit un exemplar, ba chiar într-o ediție rară, dar 23 de lire i s-a părut prea mult.

Când sortam cutiile de cărți de la Haugh of Urr, am dat peste un *Ghid de conversație francez-englez* de la Collins. Ar trebui să fii în cea mai groaznică vacanță ca următoarele propoziții să ți se pară utile:

„Cineva a căzut în apă."
„Poți să faci o atelă?"
„A dat o mașină peste ea."
„Ajută-mă să-l car."
„Vreau o radiografie."
„Lasă-mă în pace."
„Nu-mi place asta."
„Camerista nu vine niciodată când o chem."
„Am fost aici în 1940."
„Aici au fost împușcați unsprezece ostatici."

Total încasări: 218,93 lire
20 de clienți

MIERCURI, 3 SEPTEMBRIE

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 3

Laurie a deschis magazinul la ora 9:00, dar a uitat să întoarcă anunțul de la „Închis" la „Deschis". Până când am observat eu, la 10:30, niciun client nu intrase în librărie.

La ora 15:00, în fața magazinului a oprit un autocar Shearings. De fiecare dată, asta înseamnă că toți călătorii pensionari din Yorkshire coboară și invadează librăria, plângându-se de absolut orice, luând orice este gratis și apoi plecând după zece minute, cerând de urgență să li se spună unde este cea mai apropiată toaletă publică. Asaltul de azi a fost făcut oarecum mai suportabil de șofer, singurul dintre ei care a și cumpărat ceva. Ne-am privit reciproc cu milă. La scurt timp după ce au plecat, o femeie a intrat în magazin strigând din toți plămânii: „Liz! Karen!" S-a dovedit că autocarul Shearings le aștepta pe cele două femei ca să poată să plece. Liniștea post-invazie din magazin a fost tulburată temporar de țipetele ei ascuțite.

Propunerea de fermă eoliană de la Kirkdale a fost respinsă de urbaniști. Deși asta este o veste bună, compania care vrea să implementeze proiectul este faimoasă pentru abilitatea de a convinge autoritățile din Holyrod să răstoarne deciziile de urbanism local.

Laurie a plecat la ora 15:00. Astăzi a fost ultima ei zi. Totuși, este angajată de Festival Company să lucreze la etaj ca administrator, mai târziu, luna asta. Pe durata Festivalului, salonul meu este convertit în „Refugiu pentru scriitori", o zonă exclusivă pentru autorii invitați care țin conferințe. Aducem un furnizor de mâncare, iar scriitorii sunt hrăniți și îndopați cu vin în timpul vizitei în Wigtown. Treaba lui Laurie va fi să se asigure că totul merge cum trebuie, ceea ce nu se întâmplă niciodată. Într-un an, unul dintre oaspeții cazați la noi a făcut o baie în dimineața primei zile de festival și, fără vina lui, scurgerea de la baie s-a stricat când a scos dopul și un torent de apă a năvălit din baie, udând plita electrică și provocând o explozie puternică. A trebuit s-o sun pe Carol-Ann, s-o rog să cumpere una nouă de la Dumfries și s-o aducă ea. Supratensiunea de la explozia plitei a distrus și routerul wireless, așa că nu am avut internet, iar mai târziu, în aceeași zi, s-a stricat și mașina de spălat. Dintre toate aparatele esențiale de care avem nevoie pe durata

festivalului, astea trei sunt cele mai importante.

Total încasări: 173,49 lire
15 clienți

JOI, 4 SEPTEMBRIE

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 2

Astăzi a fost ultima zi a lui Katie, așa că, la plecare, am îmbrățișat-o. Nu suportă contactul fizic, așa că a fost cu atât mai satisfăcător să văd cât disconfort i-a produs.

Total încasări: 304,38 lire
25 de clienți

VINERI, 5 SEPTEMBRIE

Comenzi online: 5
Cărți găsite: 4

Azi a lucrat Nicky. La doar câteva minute după ce a sosit, geanta ei zăcea pe jos în mijlocul camerei din fața a librăriei, haina fusese aruncată într-un colț, iar ea deschisese câteva cutii și ocupase aproape orice suprafață disponibilă din magazin cu cărți fără preț și nesortate. A găsit comanda lipsă de ieri, totuși, pe care eu nu reușisem să o găsesc, și a recunoscut că așezase cartea pe un raft greșit.

În timp ce reparam un raft stricat din secțiunea de romane polițiste, am auzit o clientă în vârstă confundându-i pe E. L. James și M. R. James când discuta despre ficțiunea *horror* cu prietena ei. O să fie ori plăcut surprinsă, ori extrem de șocată când o să ajungă acasă cu exemplarul din *Cincizeci de umbre ale lui Grey* pe care l-a cumpărat.

O clientă scundă și dolofană, îmbrăcată în pantaloni din poliester în carouri, bloca ușa de la sala scoțiană chiar când încercam să mai duc niște cărți acolo. M-a fixat o vreme cu privirea, apoi a zis: „Nu mă recunoașteți, nu-i așa?“ După o tăcere stânjenitoare, când am recunoscut că nu, habar nu am cine e, s-a dovedit în cele din urmă că era autoarea multor postări foarte dubioase pe pagina de Facebook a magazinului și, în mod clar, o femeie cu o încredere impresionantă, chiar dacă absolut nejustificată, în propriul geniu. Mi-a zis că vorbiserăm odată la telefon. Ea este cea care a scris *No, I Am Not Going on the Seesaw*, autobiografia ei care, deloc surprinzător, nu a fost publicată încă. Spre groaza mea, a observat unul dintre anunțurile lui Nicky, prin care clienții erau invitați să citească fragmente din cartea lor preferată, iar noi să-i filmăm și să postăm înregistrările pe Facebook. A dispărut la mașina ei și s-a întors cu o carte, insistând să o înregistrez citind din ea. Era autobiografia unuia dintre străbunicii ei, scrisă chiar înainte de Primul Război Mondial. Lectura ei plictisitoare și monotonă era marcată ocazional ba de un ton plângăcios, ba de entuziasm însoțit de gesturi exagerate, ambele în momente nepotrivite din text.

Înainte să plece, mi-a zis că are de gând să vină la festival „ca să-și facă o idee despre atmosferă“, așa încât să știe la ce să se aștepte când vine ca invitată, după succesul iminent al cărții ei. M-a întrebat dacă poate să rezerve patul de festival din librărie. Chiar ar fi trebuit să mă aștept la asta, dar, ca prostul, am fost luat complet pe nepregătite. Am bâiguit o scuză jalnică ce mă scutea pe mine de orice responsabilitate și am dat vina pe Eliot, zicând că el a hotărât să nu-l mai folosim anul ăsta. Asta, deși am deja două rezervări

pentru el.

După muncă, Tracy a trecut pe aici pentru o ceaşcă de ceai şi a început să descrie cea mai enervantă persoană cu care a trebuit vreodată să discute la centrul pentru vizitatori al Societăţii Regale pentru Protecţia Păsărilor. Era aceeaşi femeie.

Nicky a rămas peste noapte în patul de festival.

Total încasări: 246,60 lire
14 clienţi

SÂMBĂTĂ, 6 SEPTEMBRIE

Comenzi online: 3
Cărţi găsite: 3

Nicky s-a trezit devreme şi a făcut ordine în bucătărie până când am coborât eu. Am primit o comandă pentru o carte care se numeşte *Incontinence*.

Am postat pe Facebook o cană cu Războiul de Independenţă al Scoţiei, ceea ce a dus la câteva comenzi. Bev a făcut cănile pe baza unei broşuri din anii 1920, pe care l-am scanat şi i l-am trimis. Sunt foarte tentat să-i dau una mamei cadou de Crăciun.

La 10:30, un client a adus unsprezece cutii cu cărţi — un amestec de artă italiană, fizică şi statistică. În timp ce mă uitam prin ele, o australiancă a venit incomod de aproape şi m-a privit, zâmbind mânzeşte. După o vreme, m-a întrebat dacă erau cărţi donate. I-am explicat că nimeni nu donează cărţi şi că plătesc tot. Atunci m-a urmărit scriind un cec de 120 de lire pentru cărţile pe care le voiam din colecţie şi înmânându-i-l bărbatului care le adusese. La plecare, australianca i-a spus soţului ei: „Toate cărţile lui sunt donate, ştii?" Până la sfârşitul zilei, am vândut şase din albumele de artă unui client încântat care căuta două dintre ele de câţiva ani.

Sandy, păgânul tatuat, a venit cu un prieten şi s-au uitat prin cărţi o vreme. Între el şi Nicky s-a încins o ceartă feroce despre detectarea de metale, de care sunt amândoi pasionaţi. Detectarea de metale exercită o fascinaţie pe care colecţionarii de cărţi ar putea probabil să o înţeleagă. Şi unii, şi alţii cutreieră în căutare de comori ascunse şi, când Sandy e în magazin, văd în ochii lui o intensitate pe care, îmi închipui, o are şi când pleacă în căutare de tezaure vikinge.

După prânz, m-am întâlnit cu Anne Barclay de la Wigtown Book Festival Company, care m-a rugat să produc un videoclip pentru o solicitare de fonduri în favoarea Wigtown, The Festival (WTF) — ramura festivalului de carte dedicată adolescenţilor. Am stabilit să înregistrez trei dintre organizatori sâmbătă. Anne este directoarea de operaţiuni a festivalului (Eliot este directorul artistic) şi se ocupă de toată logistica, de rezervări etc. Este o persoană extraordinar de muncitoare. Adesea lumina din biroul ei este încă aprinsă când mă duc eu la culcare (o văd de la fereastra dormitorului, când trag draperia), iar în perioada imediat premergătoare festivalului, invariabil este încă aprinsă şi la unu dimineaţa.

Total încasări: 496,96 lire
36 de clienţi

LUNI, 8 SEPTEMBRIE

Comenzi online: 6
Cărţi găsite: 5

Azi a venit Nicky. Prima chestiune a zilei a fost o ceartă despre refuzul ei de a coopera când o rog să sorteze cutiile pe rând și să nu lase teancuri de cărți răspândite la întâmplare prin magazin. La ora închiderii, erau nouă cutii deschise și teancuri de cărți lăsate în șapte locuri din toată librăria. Când i-am atras atenția, a dat vina pe clienți.

La ora 11:00, m-am dus la Murray's Monument cu drona ca să filmez un trailer pentru The Dark Outside, un eveniment pe care Stuart McLean l-a creat anul trecut și pentru care a invitat oamenii să trimită muzică scrisă și înregistrată de ei, dar nedifuzată până acum. Cu ajutorul unui transmițător FM montat la Murray's Monument (la câțiva kilometri depărtare), a difuzat muzică nouă timp de douăzeci și patru de ore pentru oricine se afla pe o rază de șase kilometri. Pe urmă a distrus hard drive-ul pe care erau stocate fișierele, ceea ce înseamnă că, de fapt, fiecare cântec a existat numai pentru acea difuzare unică.

Anne Brown, fostă președintă a Wigtown Festival Company, a solicitat câteva materiale audio pentru Wigtown Radio, un post de radio care va transmite pe durata festivalului de carte, așa că după-amiază am făcut turul piațetei și am înregistrat scurte interviuri cu oamenii care lucrează în magazine și firme. Wigtown Radio a fost creat anul trecut și funcționează pe durata festivalului. Sediul este în Celula martirelor din clădirea primăriei, o cameră mică, cu tavanul boltit, și aproape toate transmisiunile sunt în direct, cu un prezentator, un producător și o serie de invitați chemați spontan, pentru care producătorul trebuie să alerge să-i caute în timpul emisiunii, în timp ce prezentatorul are grijă să umple timpul de emisie.

Am terminat *Pe patul de moarte* în seara asta. Un client m-a văzut citind-o după-amiază și a sugerat că, dacă mi-a plăcut asta, aș putea să încerc și cartea lui Nick Cave *Și-a văzut asina pe înger*. Am găsit un exemplar în secțiunea de ficțiune — broșate — și am început-o.

Total încasări: 242,30 lire
18 clienți

MARȚI, 9 SEPTEMBRIE

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 1

Azi nu a lucrat Nicky, așa că am fost singur în magazin într-o zi călduroasă și însorită. Nu am găsit două din cele trei comenzi. Codurile de localizare ale lui Nicky au fost extrem de aleatorii în ultima vreme.

În e-mailurile de dimineață:

Subiect: Nu am bani, iubesc cărțile, vă rog să-mi dați un job
Corpul mesajului:
În atenția The Book Shop
Vă scriu să întreb dacă aveți locuri de muncă disponibile, fiindcă sunt scriitoare și, ca majoritatea scriitorilor, sunt falită. În mod normal, aș recurge la munca de chelneriță, dar țin pumnii să găsesc un job în care să fiu foarte aproape de o mulțime de cărți.

Locuiesc într-o rulotă și am parcat în zonă, fiindcă soțul meu lucrează în prezent la olarul local Andy P (el mi-a zis să-l menționez, așa că nu pot fi judecată că strecor nume în conversație...). Am multă experiență în lucrul cu oamenii și abilități de relaționare cu clienții, dar ceea ce cred eu că mă recomandă pentru un job la librăria dumneavoastră sunt dragostea și respectul profunde pentru cărțile de toate formele și mărimile. Întotdeauna am iubit cărțile și întotdeauna le voi iubi. Dacă ar fi legal, probabil m-aș fi și măritat cu una.

Sunt muncitoare și prietenoasă și pot să aduc referințe, dacă este nevoie.

Știu că asta este o cerere disperată și neprofesionistă pentru un job la The Book Shop,

dar vă asigur că pot să fiu profesionistă dacă este nevoie/sunt obligată.

Cu cele mai alese sentimente,
Bethan

I-am răspuns că momentul este perfect, fiindcă perioada premergătoare festivalului este frenetică și avem nevoie de cât mai multe perechi de mâini posibil, dar va fi de lucru numai până după încheierea festivalului.

Carol Crawford, reprezentanta Booksource, a sunat pe la 12:30. Întotdeauna își programează o vizită înainte de festival ca să se asigure că sunt bine aprovizionat de pe iPadul ei plin de cărți noi. Am comandat vreo cincizeci de titluri, inclusiv trei exemplare din *Scotland's Lost Garden*, din care intenționez să păstrez unul pentru mine. Mă consumă din nou logica îndoielnică de a cumpăra de la un distribuitor, când Amazon furnizează aceleași titluri mai ieftin decât le pot cumpăra de la editor. Bănuiesc că lucrurile nu mai pot continua așa multă vreme. Clienții folosesc tot mai mult magazinul ca pe un loc în care pot să răsfoiască, apoi se duc și cumpără online. Asta se întâmplă mai ales în cazul cărților noi, care aproape sigur vor fi scoase la vânzare cu un preț de copertă mai mic decât cel de pe Amazon, dar nu și în cazul cărților la mâna a doua, care sunt șanse mari să fie mai scumpe online.

La începutul după-amiezii, în magazin a intrat un client care a întrebat dacă avem „o carte numită *Răpit de pirați*". I-am zis că da, avem câteva exemplare în sala scoțiană. Fără să se sinchisească măcar să răspundă, nici nu mai zic să verifice, a plecat.

Am confecționat un suport din lemn sub formă de scut dintr-o tavă veche, am fixat Kindle-ul împușcat pe el și l-am atârnat în magazin.

Nici urmă de Căpitan, motanul magazinului, de duminică încoace. Anna a părut foarte îngrijorată și tristă când i-am pomenit de asta pe Skype și și-a închipuit tot felul de scenarii improbabile în care ar fi putut fi implicată nefericita creatură.

Total încasări: 235,47 lire
27 de clienți

MIERCURI, 10 SEPTEMBRIE

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 3

Nicky a venit la lucru azi. A reușit să găsească cele două cărți pe care eu nu le-am găsit ieri. Le înregistrase, apoi le pusese pe rafturi complet diferite de codurile din baza de date.

Femeia galeză deprimată a sunat iar, cu consecințele obișnuite. Mă întreb dacă nu cumva are o listă imensă de librării și își petrece fiecare zi sunându-le și întrebând același lucru. După socoteala mea, lista asta ar trebui să fie suficient de lungă cât să o țină ocupată două luni până când o ia de la capăt. Asta este mai mult sau mai puțin și frecvența telefoanelor ei.

La ora 11:00, Norrie și Muir au apărut cu cărțile de beton și tija de oțel pentru noile spirale, privite cu mult entuziasm și consternare de trecători.

Pe la 15:30 i-am oferit lui Nicky o ceașcă de ceai. Mi-a răspuns: „Bine, da' numai dacă-i într-o ceașcă de porțelan din cenușă de oase, cu farfurioară. Nu vreau o cană din aia urâtă de-a ta".

După muncă, am completat cererea pentru grantul James Patterson pentru librării. O verific mai târziu și apoi o trimit.

Încă nici urmă de motan.

Total încasări: 273,94 lire
24 de clienți

JOI, 11 SEPTEMBRIE

Comenzi online: 4
Cărți găsite: 3

Și azi a lucrat Nicky. Mi-a adus cadou patru conserve cu roșii, îndoite, care aveau reducere mare la Co-op.

La ora 10:00, m-am dus la Newton Stewart să iau materiale de construcții. Trebuie să creez un spațiu de spectacol în spatele librăriei, pentru festival. Când eram la magazinele de construcții, am dat peste Ronnie, electricianul, și i-am amintit că nu mi-a trimis factura pentru o lucrare pe care o făcuse pentru mine în urmă cu trei ani.

Co-opul din Wigtown s-a închis azi la ora 16:00 pentru reparații, așa că acum trebuie să mergem în Newton Stewart ca să cumpărăm mâncare. Redeschide pe data de 18. Știrea asta este întâmpinată de unii locuitori ai orașului cu cel puțin același entuziasm ca referendumul pentru independența Scoției, care are loc pe aceeași dată.

Total încasări: 411,44 lire
19 clienți

VINERI, 12 SEPTEMBRIE

Comenzi online: 4
Cărți găsite: 4

Nicky a venit și azi. Primul lucru pe care l-a spus a fost: „Vrei niște gem de mure? Bine, nu e chiar gem. Și e cam scârbos, mult prea dulce și am pus și praf de ardei iute în el. Ar putea merge bine cu carne".

Am găsit toate cărțile comandate și am rugat-o pe Nicky să se ocupe de Royal Mail și să lase coletele la Wilma, la oficiul poștal. La ora 17:00, am observat că erau încă în magazin, așa că am întrebat-o de ce. A răspuns că pot să aștepte până mâine. Când i-am atras atenția că asta înseamnă că clienții care au comandat cărți joi nu le vor primi până luni sau marți și că noi promitem livrare în termen de patruzeci și opt de ore, a răspuns: „Nu se supără ei din atâta lucru".

După prânz, am plecat la aeroportul din Glasgow să o iau pe Anna, care aproape tot drumul până acasă și-a prezentat diversele teorii neplauzibile despre ce s-ar fi putut întâmpla cu Căpitan, motanul rătăcitor.

Când închideam magazinul, am observat — pe raftul unde Nicky își construise colecția „Romane despre frontul de acasă" (pe care am desființat-o) — un raft nou intitulat „Traumă/abuz din viața reală". L-am dat jos imediat. Sunt sigur că l-a pus acolo doar ca să mă enerveze.

La plecare, Nicky mi-a spus că s-ar putea să vină luni, dar numai dacă are chef.

Total încasări: 141,22 lire
17 clienți

SÂMBĂTĂ, 13 SEPTEMBRIE

Comenzi online: 6

Cărți găsite: 4

La ora 10:00, a venit o femeie blondă foarte drăguță, care s-a prezentat drept Bethan, cea care îmi trimisese e-mailul din data de 9. A părut fermecătoare și isteață, așa că i-am oferit câteva zile răzlețe începând de acum până la sfârșitul festivalului, în funcție de când poate sau nu poate Nicky să lucreze.

O clientă a luat în mână o carte de Lyn Andrews și și-a anunțat prietena: „O citesc pe Kindle acum". Sper din tot sufletul că a dat peste trofeul meu, Kindle-ul mutilat, și că s-a gândit la implicațiile pe care cititoarele electronice le pot avea asupra librăriilor, dar mă îndoiesc sincer că mintea ei este tulburată prea mult de gânduri de orice fel.

La prânz, un client cu cracul stâng al pantalonilor ridicat până la genunchi, iar cu cel drept, până la gleznă, și cu o șapcă pe cap a adus o carte despre sexul tantric.

La insistențele Annei, am imprimat afișe cu „Pisică pierdută" și le-am distribuit prin oraș.

Cină cu prieteni în Isle of Whithorn, care, în mare, a constat în certuri zgomotoase despre referendumul pentru independență. Anna, care inițial fusese împotriva independenței din cauza aversiunii ei de înțeles față de naționalism (bunicii ei materni au fost amândoi supraviețuitori ai Holocaustului; bunicul ei a fost eliberat de la Auschwitz) pare să adopte ideea că naționalismul și independența nu sunt neapărat același lucru. Jumătate dintre cei prezenți la cină eram pro-independență, cealaltă jumătate, împotrivă. Dacă, în ziua referendumului, rezultatul este la fel de echilibrat ca în cazul nostru, atunci noaptea dinaintea numărării voturilor, pe 18, va fi una interesantă.

Unul dintre subiectele improbabile ale serii a fost o discuție despre poezie. Christopher, gazda noastră, este un fermier care a studiat matematică pură la universitate și ultima persoană pe care aș fi bănuit-o de pasiune pentru literatură. Îl știu de o viață, dar până în seara asta habar nu am avut că îl interesează cătuși de puțin și altceva în afară de statisticile legate de ploaie și randamentul recoltelor. În seara asta, a recitat din memorie *Cântecul călătorului Aengus*, de Yeats. A fost extraordinar și surprinzător de emoționant.

Total încasări: 239 lire
17 clienți

LUNI, 15 SEPTEMBRIE

Comenzi online: 5
Cărți găsite: 5

Nicky nu a putut să vină azi, așa că i-am trimis un e-mail lui Bethan și i-am zis că poate să lucreze, dacă este liberă.

Evaluarea noastră pe Amazon a scăzut de la Bună la Rezonabilă, probabil din cauza comenzilor neonorate. Dintre comenzile de astăzi, una a fost trimisă în Belgia și alta în Germania. Asta se întâmplă de obicei când lira sterlină este slabă, așa cum este cazul acum, parțial, după cum spun oponenții independenței, din cauza incertitudinii provocate de referendumul de joi.

Bethan a apărut pe la 13:00. I-am prezentat magazinul și i-am dat ca primă sarcină să facă ordine pe rafturi, ceea ce are un dublu avantaj: magazinul pare mai elegant și ea învață unde se află diversele secțiuni.

La scurt timp după ce a venit Bethan, Anupa, unul dintre artiștii festivalului cazați la noi, a trecut pe aici pentru o ceașcă de ceai. Eu eram disperat să ajung la zi cu o mulțime de treburi, dar am stat oricum la povești vreo oră sau cam așa ceva. Am discutat despre votul de joi și despre posibilitatea ca, data următoare când ne vom întâlni, adică peste vreo săptămână, Scoția să fie independentă. Măcar Co-opul va fi din nou deschis.

Un bătrân cu barbă și cu mersul târșâit a întrebat de cărți despre „Cumbriana și Nortumbriana"[40],

alimentându-mi antipatia față de oamenii care încearcă să pară mai inteligenți folosind cuvinte care nu sunt necesare. Filatelia nu vă ajută cu nimic în The Book Shop. După câteva minute, s-a întors, fiindcă nu reușise să găsească secțiunea de topografie și a întrebat: „Unde e Northumbria?" Am rezistat impulsului de a-i răspunde că e „în sudul Scoției". Soția lui a venit la casă cu șapte cărți despre Northumbria, inclusiv o ediție princeps impecabilă din *Highways and Byways*. Prețul total a fost 27 de lire. El s-a uitat în podea și a mormăit: „Cu cât poți să mi le lași?"

Total încasări: 211,17 lire
28 de clienți

MARȚI, 16 SEPTEMBRIE

Comenzi online: 1
Cărți găsite: 1

Bethan a venit și azi-dimineață, așa că mi-am petrecut cea mai mare parte a zilei construind „spațiul creativ" din vechiul depozit pentru spectacolul de păpuși al lui Allison din timpul festivalului. Anul trecut am transformat o parte din depozit într-un fel de salon prietenos și l-am promovat cu titulatura Clubul Festivalului. Maria, care a asigurat mâncarea la cina cu whisky de la Festivalul de primăvară, a furnizat mâncare, ceai, vin, bere și băuturi răcoritoare și a fost un succes enorm. Numai că anul ăsta Maria asigură consumația pentru Refugiul scriitorilor pe durata festivalului și nu am reușit să-i găsim un înlocuitor, așa că spațiul va fi folosit pentru evenimente, în principal de Allison.

La ora 16:00, în librărie a venit o femeie care se ștergea de sânge pe braț. Era convinsă că îl găsise pe Căpitan lângă terenul de tenis și încercase să-l aducă înapoi la magazin, dar când a ajuns la Co-op, pisica a început să o zgârie și să șuiere, apoi a fugit.

După-amiază, am făcut un scurt interviu cu Border TV despre festivalul de carte ce va începe în curând. Viața în Galloway, cu populația sa răzleață, înseamnă adesea să nu beneficiezi de lucruri pe care alții le consideră ceva normal, cum ar fi transportul în comun, dar cel mai bun exemplu de eșec de proporții este postul nostru de televiziune local. Cei de acolo se străduiesc, dar Galloway nu face parte din The Borders[41], iar postul nostru de televiziune „local" este difuzat de pe coasta îndepărtată a altei țări. Gateshead, sediul ITV Border, se află în Anglia și la vreo 320 de kilometri de vestul Galloway-ului. Asta este ca și cum știrile locale din Londra ar fi difuzate din Swansea și ar încerca să acopere totul din cele două locuri.

Total încasări: 152,49 lire
13 clienți

MIERCURI, 17 SEPTEMBRIE

Comenzi online: 0
Cărți găsite: 0

Și azi a lucrat tot Bethan.

Când sortam ultima cutie de la Haugh of Urr, Bethan a găsit un exemplar din *The Collected Poems of Kathleen Raine*. De obicei, mă aștept să nu știu mare lucru sau chiar nimic despre majoritatea autorilor ale căror cărți se află pe rafturile noastre, dar despre Kathleen Raine am aflat câte ceva când cumpăram cărți de la un bătrân care trăia lângă Penpont, la vreo șaizeci de kilometri de Wigtown. Acum șase ani, m-a sunat să-

mi spună că își vinde cărțile, așa că m-am dus acasă la el — un conac atrăgător, cu o sculptură de Andy Goldsworthy în grădină. Înainte să trec la lucru în biblioteca lui consistentă, ne-am așezat și m-a servit cu supă făcută de el, timp în care mi-a explicat că fusese diagnosticat recent cu leucemie în stadiu terminal. Era evident că se străduia să accepte diagnosticul, repetând mereu că în urmă cu doi ani, la a șaptezeci și cincea sa aniversare, urcase pe Kilimanjaro. Soția îi murise cu câțiva ani înainte și el clar se așteptase să trăiască mult mai mult decât îi spuneau acum experții medicali că ar fi rezonabil să se aștepte. Nedreptatea și furia se simțeau limpede în felul în care vorbea, ceea ce era de înțeles. Din biblioteca lui de aproximativ șase mii de cărți, am cumpărat cam 800 și i-am plătit 1 200 de lire. Cel mai interesant lucru de acolo a fost o scrisoare adresată lui de Kathleen Raine și pe care el o folosise ca semn de carte în *Ring of Bright Water* de Gavin Maxwell. Când a scos-o și mi-a arătat-o, a trebuit să recunosc că nu auzisem niciodată de Kathleen Raine, așa că mi-a explicat că ea și Maxwell fuseseră prieteni buni până când, în 1956, în timpul unei vizite în Camusfearna (casa lui din Sandaig, pe coasta vestică a Scoției), el a alungat-o din casă pe furtună. Raine l-a blestemat pe Maxwell sub un scorus de munte din grădină. Ea a dat vina pentru toate necazurile lui ulterioare — care au fost rapide și numeroase — pe acest blestem și credea că și prietenii lui Maxwell o învinuiau pe ea pentru seria de dezastre care s-a abătut asupra lui. Scrisoarea din *Ring of Bright Water* era răspunsul la o invitație la deschiderea memorialului lui Gavin Maxwell din Monreith, aproape de locul în care crescuse el. Raine a refuzat invitația crezând că prietenii lui Maxwell vor fi ostili față de ea. Bătrânul a murit la câteva luni după ce mi-a vândut mie cărțile.

Cineva a spus că l-a văzut pe Căpitan în parcarea de la Stâlpul martirelor, la baza dealului din Wigtown. Anna s-a dus imediat acolo și s-a întors cu el. Evident, pisica găsită pe terenul de tenis ieri nu era Căpitan, ceea ce ar explica de ce a început să o zgârie pe femeia bine-intenționată care a încercat să-l înapoieze.

Rândunicile nu se mai văd deloc.

Total încasări: 158,50 lire
16 clienți

JOI, 18 SEPTEMBRIE

Comenzi online: 2
Cărți găsite: 1

Azi au venit și Bethan, și Nicky, așa că le-am pus să aleagă și să ambaleze cărțile pentru Random Book Club. Nu cred că am destulă încredere în ele să aleagă genul de cărți care îmi închipui că le-ar plăcea abonaților, dar cum festivalul pândește de după colț, nu mai fac față, așa că nu am de ales, trebuie să deleg. Nicky a întrebat-o pe Wilma dacă ar putea să trimită poștașul să ridice sacii mâine.

Una dintre cărțile comandate azi, cea pe care nu am găsit-o, i-o trimisesem lui Ian din Grimsby când luase tot stocul nostru online, dar uitasem să o șterg din Monsoon, așa că apărea încă pe listă ca disponibilă la noi. De obicei, pentru așa ceva primim feedback negativ, fiindcă suntem obligați să anulăm comanda.

O parte a după-amiezii am mai intervievat câteva persoane din firmele locale pentru postul de radio care va transmite din Celula martirelor pe durata festivalului. Una dintre persoanele intervievate a fost Nicky, care m-a descris drept „o enigmă mare și roșcovană".

Co-opul s-a redeschis azi, spre entuziasmul tuturor, dar la sfârșitul zilei toți se plângeau că nu mai găsesc locul produselor.

Ziua referendumului: am votat pentru mine și am avut și votul lui Callum, prin procură. El a plecat pe El Camino — drumul pelerinilor spre Santiago de Compostela. După închiderea magazinului, Eliot și stagiarii pe durata festivalului, Beth și Cheyney (care primesc sarcinile cele mai interesante, cum ar fi să strângă scaunele și să răspundă la telefon), au venit pe la mine și ne-am uitat împreună la anunțarea rezultatelor. Până la urmă, m-am culcat pe la 2:00, deprimat că se anunța un vot negativ pentru

independența Scoției.

Total încasări: 237,96 lire
20 de clienți

VINERI, 19 SEPTEMBRIE

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 3

Și azi au venit și Bethan, și Nicky.

Mi-am petrecut ziua înregistrând noi interviuri pentru postul de radio al festivalului și am lăsat-o pe Nicky la cârmă. A stabilit ca poștașul să ridice cei șase saci de cărți pentru club la ora 15:00. Săptămâna viitoare pe vremea asta începe festivalul.

Total încasări: 157 lire
10 clienți

SÂMBĂTĂ, 20 SEPTEMBRIE

Comenzi online: 2
Cărți găsite: 2

Nicky a ajuns cu o întârziere de zece minute, jubilând din cauza rezultatului referendumului.

Twigger a trimis un e-mail:

> Hei, Shaun! Nemernic uriaș și roșcat ce ești! Să insulți câțiva scriitori din partea mea, da?
> Transmite-le dragostea mea tuturor prietenilor din Wigtown.
> Rob

Anul ăsta, pentru prima dată în mult timp, Twigger nu o să fie prezent la festival. Este pe undeva prin Himalaya, documentându-se pentru următoarea carte, care cred că va fi un fel de biografie topografică, asemănătoare cu cea mai recentă carte a lui, *Red Nile*.

În timp ce descărcam câteva cărți din camionetă, a trecut pe lângă mine Carol Carr, o crescătoare de oi din zonă. Am schimbat politețuri și m-a întrebat ce mai fac, așa că i-am răspuns că bine, doar că mă cam doare spatele. A părut surprinsă și mi-a zis că și Rob, soțul ei, are probleme cu spatele, ca majoritatea fermierilor. Nu se gândise până atunci că și comercianții de cărți petrec o mare parte din timp ridicând cutii cu cărți, încărcându-le sau descărcându-le din mașini și așezându-le pe podea, în spații mici, neconfortabile. Am calculat că ridic aproximativ cincisprezece tone de cărți în fiecare an, iar cele cincisprezece tone sunt mutate de cel puțin trei ori.

Au mai rămas șase zile până la începerea festivalului.

Total încasări: 193,50 lire
17 clienți

LUNI, 22 SEPTEMBRIE

Comenzi online: 5
Cărți găsite: 5

Azi au lucrat Nicky și Bethan. Nicky a adus un tort sub formă de omidă imensă. Avea reducere până la 49 pence la Morrisons și l-a luat în weekend. Arată absolut revoltător, acoperit cu cea mai hidoasă glazură.

Festivalul începe vineri, peste doar patru zile, așa că cea mai mare parte a săptămânii va consta în pregătiri frenetice de ultim moment.

Toată ziua, Bethan a pus prețuri și a aranjat pe rafturi volumele Penguin pe care le-a adus Bev mai devreme.

Au sosit Zoe și Darren, actori cu care Anna va face un spectacol la festival. Repetițiile încep mâine. Vor reconstitui scene care au loc în librării din filme celebre: *Somnul de veci, Notting Hill, Poveste fără sfârșit*.

Am verificat livrarea cutiilor FBA către Amazon în Dunfermline. Cutiile ridicate de UPS încă nu au ajuns acolo.

Ziua de astăzi a adus o veste foarte tristă. Alastair Reid a murit ieri. O să-i scriu lui Leslie, văduva lui, mâine. Finn m-a sunat la prânz să-mi spună.

Total încasări: 145 lire
22 de clienți

MARȚI, 23 SEPTEMBRIE

Comenzi online: 4
Cărți găsite: 4

Azi au lucrat Nicky și Bethan. Cum festivalul e după colț, toată ziua s-au asigurat că rafturile sunt complete și ordonate. Au mai rămas trei zile până la începere.

După câteva pahare de whisky, i-am scris lui Leslie, văduva lui Alastair Reid. Primăvara își va pierde din farmec acum, că știu că nu va mai fi marcată, alături de clopoței și de rândunici, de sosirea lui.

Total încasări: 372,96 lire
21 de clienți

MIERCURI, 24 SEPTEMBRIE

Comenzi online: 2
Cărți găsite: 1

Azi a venit Bethan, nu și Nicky.

Am scos mobila din sala mare și am pregătit-o ca Refugiu pentru scriitori. Davy Brown, prietenul artist care ține cursuri de artă la etaj, a sosit și și-a agățat tablourile acolo. Vor rămâne expuse pe durata festivalului. Refugiul pentru scriitori a luat ființă pe la începuturile festivalului, când director al Festival Company era Finn. El l-a invitat, printre alți vorbitori, pe Magnus Magnusson. Conferința acestuia era la ora 20:00. La ora 18:00, s-a hotărât să găsească ceva de mâncare. Pe vremea aceea, când publicul era încă redus, majoritatea cafenelelor, cârciumilor și restaurantelor nu mai serveau mâncare după ora 18:00. Așa că, din moment ce nu a găsit de mâncare nicăieri, Finn m-a sunat disperat și m-a întrebat dacă poate să vină aici ca să mănânce. I-am făcut repede o supă și un platou din resturi de mâncare și am stat toți trei și am mâncat acasă. După

aceea, Finn a întrebat dacă n-aș vrea să țin la îndemână niște brânză, turte de ovăz și supă pentru restul festivalului, în caz că se repetă situația. S-a repetat. De câteva ori. După câțiva ani, totul a luat o asemenea amploare încât am avut nevoie de o firmă de catering care să se ocupe de asta și am stabilit un program oficial. În prezent, hrănim până la șaptezeci de persoane în zilele aglomerate, iar în weekend îi tratăm cu homar proaspăt din zonă.

Astăzi s-a ridicat cortul în grădinile centrale ale orașului. Au sosit mai multe camioane cu scaune, podele, sisteme de încălzire și echipamente de sonorizare și cu încă un cort. Au mai rămas doar două zile până la începerea festivalului.

Am stat o oră la telefon cu UPS și Amazon, încercând să găsesc cele șase cutii cu cărți rătăcite, pe care le-am trimis la depozitul Amazon din Dunfermline în cadrul serviciilor FBA, dar fără rezultat. Se pare că am intrat într-o lume diavolească a acronimelor corporative din trei litere.

Unul dintre voluntarii de la festival a împrumutat camioneta ca să ia figurinele de placaj ale lui Astrid din studioul ei din Edinburgh și să le aducă aici. (Astrid face parte dintre artiștii în rezidență de anul ăsta.)

După-amiază, am făcut o scenă din placaj și cherestea pentru piesa lui Allison. Ea voia parchet, așa că am găsit niște linoleum adeziv și l-am comandat.

Am făcut un efort conștient să avansez cu *Și a văzut asina pe înger* și să o termin până să înceapă festivalul. Mai am doar treizeci de pagini.

Total încasări: 146,49 lire
9 clienți

JOI, 25 SEPTEMBRIE

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 3

Azi au venit și Nicky, și Bethan.

Actorii (Zoe și Darren) care fac repetiții în magazin au provocat și mai multă consternare printre clienți, în special acum, că au găsit recuzită și costume.

Cei de la Amazon au sunat să mă anunțe că au detectat transportul lipsă și că acum cărțile sunt înregistrate și disponibile online.

Împreună cu Anna și cu actorii, am mers la casa pe care a închiriat-o Eliot pentru festival, iar el a gătit cina pentru noi și stagiari, Cheyney și Beth. Când am ajuns acasă, Nicky mi-a oferit ultima bucată din tortul în formă de omidă pe care îl cumpărase cu 49 de pence. Nu mai rămăsese din el decât fața; restul îl mâncase ea.

A venit Carol-Ann. Apoi și Stuart Kelly, așa că acum casa este destul de plină. Cei doi italieni care stau în patul de festival ar trebui să ajungă mâine, cândva, așa că m-am dus la Newton Stewart să fac chei de rezervă, pentru ca oaspeții să poată veni și pleca după bunul plac.

După muncă, am petrecut o oră frenetică montând un material audio pentru Stuart McLean, pentru evenimentul „The Dark Outside", care începe sâmbătă la prânz.

Festivalul începe mâine.

Total încasări: 227,49 de lire
15 clienți

VINERI, 26 SEPTEMBRIE

Comenzi online: 4
Cărți găsite: 3

Am terminat *Și a văzut asina pe înger* înainte de deschiderea magazinului. Nicky și Bethan au lucrat și azi împreună.

Maria, care asigură consumația pentru Refugiul pentru scriitori anul ăsta, a venit să-și instaleze bucătăria. Asta a presupus, în principal, să mutăm amândoi frigiderele de colo colo.

Dimineața mi-am petrecut-o organizând cu Nicky diverse pentru festival, cum ar fi să ne asigurăm că avem destulă hârtie igienică și săpun lichid, și chestii de genul ăsta, dar și să punem indicatoare către sălile evenimentelor și să găsim locuri pentru acestea. Au fost livrate plăcile de parchet pentru scena lui Allison. Eu, Laurie și Nicky am încins cearta anuală despre locul apostrofului pe indicatorul Refugiul scriitorilor42.

Anna a fost tensionată azi, fiindcă spectacolele pentru care a făcut repetiții cu actorii încep mâine. Se pare că genul ăsta se numește „teatru imersiv".

Am primit un e-mail de la italienii care trebuiau să ocupe patul de festival: nu pot să ajungă. Bănuiesc că vestea bună este că acum patul este disponibil pentru prietenii care vor avea nevoie să doarmă aici.

Festivalul a fost lansat (ca întotdeauna) cu artificii la ora 20:00. Nicky a adus niște bere artizanală și a băut vreo două halbe înainte să plecăm spre eveniment. Nimeni altcineva nu a îndrăznit să se atingă de chestia aia. Nicky a dansat pe muzica formației de cimpoaie din Creetown de parcă era acid house violent din anii '80.

După artificii, am mers încolonați frumos la petrecerea de deschidere, din cortul cel mare. Zoe a citit una dintre poeziile lui Alastair Reid după ce Eliot a urat bun-venit tuturor, apoi Lauren McQuistin a interpretat o versiune la *Ye Banks and Braes*.

Total încasări: 346,75 lire
30 de clienți

SÂMBĂTĂ, 27 SEPTEMBRIE

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 2

Nicky a venit la muncă, dar Bethan și-a luat liber în weekend ca să taie lemne pentru iarnă.

Am deschis magazinul la ora 9:00 și afară aștepta un autor. Înainte măcar să aprind luminile, a intrat și a cerut mâncare, așa că Nicky i-a spus că Refugiul scriitorilor se deschide abia la 10:00. Maria nici măcar nu ajunsese cu mâncarea.

Am găsit două din comenzile de azi și am dus sacii cu colete la oficiul poștal. Iritabilitatea lui William crește la un nivel extraordinar pe durata festivalului și se plânge amarnic că — deși în oraș vin mii de oameni cu ocazia asta — vânzările lui de ziare scad. El dă vina pentru asta pe faptul că este greu să găsești un loc de parcare, așa că localnicii se duc în altă parte să-și cumpere ziarele.

Nicky a hotărât că astăzi, cea mai aglomerată zi din festival, de obicei, ar fi o zi bună să vopsească vitrina magazinului și asta a făcut cea mai mare parte a dimineții, în timp ce eu mă ocupam de clienți și de haosul primei zile de Refugiul scriitorilor. În mod normal, asta înseamnă să caut prelungitoare pentru încălzitorul electric de supă, siguranțe ca să-l repar când se arde imediat după ce a fost băgat în priză, să desfund chiuveta, să umplu coșurile cu lemne și să aprind focurile.

Pe lângă toate astea, Anna m-a întrebat dacă pot să filmez spectacolele ei de teatru în diverse librării din oraș. Acestea par să suscite în egală măsură nedumerire și entuziasm în rândurile clienților, oriunde sunt jucate. Unui librar, toată treaba i s-a părut atât de consternantă încât m-a sunat să-mi spună că nu-i mai primește în magazinul lui.

Lou și Scott, sora și cumnatul meu, împreună cu copiii, au sosit de dimineață. Sunt susținători fideli ai festivalului de carte și vin întotdeauna pentru Wigtown's Got Talent, un eveniment care are loc în prima seară de sâmbătă a festivalului. Le-am dat să mănânce de prânz la Refugiul scriitorilor, timp în care am ascultat o poveste cam înfiorătoare despre necrofilie de la un scriitor venit în vizită. Din fericire, copiii se jucau cu Căpitan într-o cameră mai mică în momentul acela.

După-amiază, am produs emisiunea de la Wigtown Radio timp de o oră, între 15:00 și 16:00.

După închiderea magazinului, m-am dus cu Anna, Carol-Ann, Astrid și Stuart la seara de deschidere a expoziției pregătite de Anupa. Pe urmă, eu, Nicky și Stuart ne-am dus la evenimentul Art Song al lui Lauren McQuistin și, în fine, la Wigtown's Got Talent. Stuart a părut deosebit de impresionat de evenimentul lui Lauren. După aceea, ne-am strâns aici să bem ceva, iar Astrid a dormit în patul de festival, pe care, spre norocul ei, italienii îl lăsaseră liber.

Total încasări: 989,30 lire
95 de clienți

DUMINICĂ, 28 SEPTEMBRIE

Comenzi online: 4
Cărți găsite: 2

Nicky a sosit la ora 9:00. Maria a venit imediat după ea și mi-a zis că frigiderul nu funcționează, așa că am desfăcut ștecherul și am înlocuit siguranța fuzibilă, apoi am cărat la Newton Stuart toate sticlele goale și sacii de gunoi cu farfurii de unică folosință de ieri.

Lee Randall, o jurnalistă care moderează evenimente la festival, m-a întrebat dacă pot să-i găsesc în librărie niște cărți cu titluri neobișnuite pentru un eveniment pe care îl moderează: Clubul cărților proaste al lui Robin Ince. Am reușit să-i găsesc câteva, inclusiv o carte medicală imensă intitulată *The Rectum*. S-a uitat rapid prin ea, apoi a lăsat-o pe tejghea și a anunțat: „Foarte interesantă. Am aproape toate bolile din cartea asta".

Anna și actorii au recreat scene din *Somnul de veci* și *Notting Hill* în librărie, încă o dată spre nedumerirea și bucuria tuturor celor care au fost martori. Am auzit o tânără șoptindu-i mamei ei uimite: „E teatru imersiv".

L-am zărit pe domnul Deacon stând de vorbă cu Menzies Campbell în fața unui eveniment când mă duceam de la magazin la biroul festivalului să discut cu Eliot despre un autor care avea nevoie de un proiector pentru conferința lui. Am fost la câteva conferințe la care a asistat și domnul Deacon. Dacă pune vreo întrebare — ceea ce se întâmplă, de obicei — vorbitorul căruia i se adresează îi răspunde invariabil cu „Asta este o întrebare foarte interesantă".

Nicky a găsit o carte de Ian Hay în care personajul principal se numește Nicky. În loc să lucreze, toată ziua a citit din cartea asta și a chicotit. Se pare că în ea mai este un personaj numit Scorțosul, care, a hotărât ea, sunt eu, și modifică textul astfel încât să se potrivească cu povestea ei.

Refugiul scriitorilor a fost aglomerat toată ziua: Kate Adie, Menzies Campbell, Clare Short, Kirsty Wark și Jonathan Miller, printre alții. La un moment dat, stăteau cu toții la taclale în librărie. Parcă era un salon literar.

Deloc surprinzător, cum Eliot a adus înapoi o mulțime de scriitori, noaptea s-a prelungit până târziu. La un moment dat, Stuart Kelly și-a turnat un pahar de vin, pe care Eliot i l-a smuls din mână și l-a băut, ceea ce l-a lăsat pe Stuart perplex. Mai târziu, pentru a agrava insulta, Stuart făcea ordine în Refugiu (pe la 2:00 dimineața) când a descoperit o pereche de pantofi sub o masă, așa că i-a luat și i-a dus în hol. Când Eliot și-a dat seama că erau ai lui, l-a pus pe Stuart să i-i aducă înapoi. Chiar atunci, Stuart cără un teanc mare de ziare, pe care l-a lăsat să cadă pe picioarele lui Eliot, zicând: „Ediție specială! Ediție specială! Citiți totul aici!

Director de festival incapabil să-și aducă singur pantofii!“

Total încasări: 447,98 lire
44 de clienți

LUNI, 29 SEPTEMBRIE

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 3

Azi au lucrat Nicky, Bethan și Flo. Flo este o studentă care a lucrat în librărie vara trecută și care este admirabil de nerespectuoasă cu clienții, iar față de mine, și mai și. Ar fi fost mai la îndemână să fi venit toate în weekend. Așa, m-am chinuit să le găsesc ceva de făcut tuturor.

Refugiul scriitorilor a fost destul de calm, mai puțin când a venit Clare Balding. Aproape toată ziua am umplut coșuri cu lemne și am scos saci de gunoi plini cu resturi de homar, farfurii de unică folosință și sticle din bucătărie la pubele.

Nicky mi-a adus niște pastile homeopatice antistres și m-a pus să iau două, pe care le-am înghițit cu o halbă din berea aia artizanală cumplită a ei.

Total încasări: 467,12 lire
51 de clienți

MARȚI, 30 SEPTEMBRIE

Comenzi online: 2
Cărți găsite: 2

Au lucrat Bethan și Flo, deși Bethan a pierdut autobuzul și a ajuns abia la 10:00. Flo nu a găsit comenzile din dimineața asta, una din secțiunea de literatură erotică, *Tokyo Lucky Hole*, și cealaltă din secțiunea de poezie. Eu le-am găsit pe amândouă în aproximativ un minut și am pus-o pe ea să le împacheteze. După zece minute, când m-am întors, era absorbită de cartea explicit erotică.

Seara, împreună cu Allison, Anna și Lee Randall, am format o echipă pentru concursul de cultură literară al lui Stuart Kelly. Am ieșit pe locul trei, cu 25 de puncte din 35. Anupa a venit apoi la noi să bem ceva.

Total încasări: 291,49 lire
27 de clienți

Cumbria și Northumbria sunt regiuni situate în nord-vestul Angliei, respectiv în nordul Angliei și sud-estul Scoției.

Unitate administrativ-teritorială din sudul Scoției și nordul Angliei.

În engleză, genitivul este marcat cu un apostrof, urmat de un *s* la singular (writer’s retreat), dar fără *s* la plural, fiindcă litera *s* este deja inclusă, de regulă, în forma de plural (writers’ retreat)

OCTOMBRIE

„Snobii edițiilor princeps erau mult mai mulți decât iubitorii de literatură, dar studenții din Orient care se tîrguiau pentru manuale ieftine erau încă și mai mulți, iar femeile absente care căutau cadouri pentru ziua de naștere a nepoților lor erau mai multe decât toți ceilalți."

George Orwell, *Amintirile unui librar*

Snobii edițiilor princeps sunt, din păcate, o specie pe cale de dispariție, deși mulți dintre cei care aduc cărți în librărie cu speranța de a le vinde arată spre versoul paginii de titlu, unde este menționată ediția, și așteaptă plini de speranță o ofertă de o valoare nemaipomenită. Acum rar mai verific ediția dacă nu este o carte de Ian Fleming de dinainte de 1960 sau primul titlu al unui autor celebru sau ceva asemănător. În non-ficțiune, cu câteva excepții, abia dacă mai contează în ce ediție este cartea, și totuși oamenii încă se agață de ideea că edițiile princeps sunt cumva îmbibate cu valoare magică și financiară. Cu manualele nici nu ne mai batem capul în prezent. În fiecare an, par să fie ușor revizuite și republicate. Studenții (orientali în cazul lui Orwell, de toate felurile în cazul meu) sunt nevoiți să aibă cea mai recentă ediție, ceea ce face ca restul edițiilor precedente să devină practic inutile. Cei mai numeroși clienți în zilele noastre nu sunt „femeile absente", ci bărbații care încearcă să găsească un anumit titlu. Dezamăgirea lor când le spunem că nu avem așa ceva în stoc este egalată numai de satisfacția lor înfumurată la auzul acestei informații. În cazul în care își vor încheia vreodată căutările Sfântului Graal, mulți dintre ei nu vor mai avea niciun scop în viață. De departe, cel mai mult îmi place când caută un volum răzleț, parte dintr-un set. Trebuie să fie aceeași ediție, același tip de legătură, aceeași culoare. Majoritatea librarilor nu stochează volume răzlețe decât dacă este vorba despre un titlu deosebit de interesant sau despre un volum cu ilustrații frumoase, așa că ignorantul cruciat care caută al treilea volum lipsă din *The Works of Tacitus* de Gordon (a patra ediție, Rivington, Londra, 1770, cu coperte din piele decorate cu copaci, cinci nervuri decorative pe cotor și casetă de titlu violet) poate să fie sigur că această căutare a lui va continua până când nici nu-și va mai aminti ce căuta.

MIERCURI, 1 OCTOMBRIE

Comenzi online: 4
Cărți găsite: 4

Azi au lucrat și Nicky, și Flo.

A fost ziua mea astăzi, am împlinit patruzeci și patru de ani, așa că la prânz m-am dus în Golful Rigg să înot în mare cu Anna, marcând astfel ocazia la fel, ca în fiecare din ultimii treisprezece ani.

La ora aceea, Refugiul scriitorilor era deja neobișnuit de aglomerat pentru o zi din timpul săptămânii. Printre scriitorii veniți, erau și jurnalistul Allan Little și Richard Demarco, ultimul probabil în vârstă de optzeci și ceva de ani acum. Richard a avut un rol-cheie în organizarea Festivalului din Edinburgh, iar Allan, care a crescut în vestul Galloway-ului, a fost unul dintre cei mai buni jurnaliști BBC. Cred că, în momentul de vârf, au fost treizeci de persoane în cameră, și chiar atunci Maria, care aducea o tavă cu mâncare, a zărit pe podea ceva ce arăta suspect de mult a fecale. I-a făcut discret un gest lui Laurie, care a venit lângă ea, și împreună au făcut un plan să le înlăture cu o pânză înainte să le mai vadă și altcineva. Maria s-a postat nonșalant astfel încât nimeni să nu poată călca în ele. În timp ce stătea de pază, Allison a intrat în cameră, a văzut chestia aia, a arătat spre ea și a spus: „O, uite, un rahat!" înainte ca Laurie să aibă ocazia să-l ia de acolo.

Sursa rahatului a devenit subiect de discuții tot restul zilei, iar Nicky a condus ancheta cu o atenție medico-legală, ceea ce a însemnat că a scotocit prin coșul de gunoi ca să-l găsească și să-l măsoare. A devenit tot mai convinsă că îl făcuse un vizitator în vârstă, fără să-și dea seama, și că îi scăpase în jos pe cracul

pantalonului. Alte teorii includeau sugestia că, de fapt, era glazură de pe tortul de ziua mea, făcut de Anna. Când Stuart a sugerat că rahatul ar fi putut să fie al lui Căpitan, răspunsul imediat și mustrător al lui Nicky a fost: „Nicio șansă, plicticosu' ăsta habar n-are ce vorbește".

Interviul înregistrat mai demult la Border TV a fost difuzat în emisiunea *Border Life*. Din fericire, l-am ratat.

Total încasări: 395,93 lire
45 de clienți

JOI, 2 OCTOMBRIE

Comenzi online: 2
Cărți găsite: 2

La lucru azi, Flo și Nicky.

Aproape toată ziua am editat un videoclip promoțional despre Wigtown, pe care l-am făcut doar din cauza lipsei diabolice de atenție din partea Visit Scotland față de colțul ăsta al țării. Decenii la rând, a fost numit „colțul uitat al Scoției" și mulți vizitatori apreciază acest aspect, dar faptul că agenția noastră turistică, finanțată din bani publici, uită de el nu îi face nicio onoare. Pe site-ul Visit Scotland, sub prezentarea orașului Wigtown este o fotografie cu terenul de golf din Glenluce, care se află la o distanță de aproape douăzeci de kilometri de aici. Nu este chiar așa de greu să găsești o poză din Wigtown. Chiar le-am trimis una făcută de mine, dar încă nu au înlocuit-o pe asta și probabil nici n-au de gând.

Am luat prânzul cu două italience — jurnaliste care au venit pentru că citiseră cartea Annei și voiau să viziteze Wigtown. Sunt convins că *Rockets* a făcut mai multe pentru turismul din Wigtown decât va face vreodată Visit Scotland.

Am fost invitat la o emisiune la Wigtown Radio împreună cu Nicky, între orele 15:00 și 16:00. Din păcate, cineva dezactivase sunetul muzicii pe computer, așa că Nicky a fost nevoită să vorbească întruna până când m-am dumirit cum să rezolv problema, ceea ce a însemnat cam jumătate de oră. Și-a pierdut inspirația de câteva ori și era evident că nu-i făcea plăcere, dar s-a descurcat bine cu prezentarea. Imediat ce i s-a terminat tura, a ieșit din cabină și a cerut whisky.

Comediantul Robin Ince a ajuns pe la ora 18:00. Voia să se uite prin librărie, așa că am deschis iar toate luminile și l-am lăsat să se plimbe printre rafturi. A cumpărat un teanc de cărți. M-am dus cu Nicky la evenimentul lui de la County Buildings la 19:30.

Am postat pe Facebook videoclipul despre Wigtown pe care l-am editat.

Total încasări: 319,05 lire
40 de clienți

VINERI, 3 OCTOMBRIE

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 3

Azi au lucrat Flo și Nicky.

O clientă a întrebat-o pe Nicky dacă avem în stoc vreun titlu rar de John Buchan. A găsit un exemplar din *The Scholar Gypsies*, care era 100 de lire, și i-a zis că i-l lasă cu 80 de lire, fiindcă organiza un eveniment. S-a dovedit că femeia era nepoata lui, Ursula Buchan.

După-amiază, le-am luat cu mașina pe jurnalistele italience și am mers la biserica din Cruggleton, o biserică normandă construită în mijlocul unui câmp, fără geamuri la ferestre și fără electricitate.

Evenimentul din Cruggleton a constat dintr-o lectură de poezie, cu Tom Pow recitând, Wendy Stewart acompaniindu-l la harpă, iar Alex McQuiston, la violoncel. Cu lumina asigurată numai de lumânări, evenimentul a fost minunat. Pe drum spre casă, în camionetă, îmi goleam buzunarul ca să-i arăt uneia dintre jurnaliste programul (voia numele artiștilor ca să-i menționeze pe blogul ei) și din el am scos un pliculeț de ceai pe care îl luasem de la Refugiul scriitorilor. Din păcate, arăta exact ca un prezervativ. Amândouă italiencele l-au văzut și au răspuns cu o tăcere stânjenitoare, retrăgându-se ușor, în timp ce eu încercam în mod jalnic să demonstrez că, de fapt, era doar un pliculeț de ceai.

Evenimentul lui Allison — o piesă despre Borges — a început la ora 18:00 în depozitul vechi din spatele librăriei. Anna își regizase repetițiile aici toată săptămâna. A trebuit să mutăm accesul din grădină la stradă, fiindcă iluminatul de pe cărarea din grădină se arsese, așa că am condus oamenii acolo în grupuri mici prin ploaia torențială. În scurt timp, m-am făcut leoarcă. Evenimentul a ieșit bine, deși Anna nu a părut prea mulțumită.

Ploaia abundentă a continuat până târziu, în noapte. În scurt timp, jgheabul s-a blocat și apa a început să curgă în Refugiul scriitorilor, așa că, o vreme, eu, Laurie, Nicky, Anna și Stuart am alergat frenetic de colo colo cu găleți și oale. În ciuda eforturilor noastre de a limita daunele, apa a pătruns prin podeaua Refugiului până jos, în magazin.

Total încasări: 239,05 lire
38 de clienți

SÂMBĂTĂ, 4 OCTOMBRIE

Comenzi online: 4
Cărți găsite: 2

Azi au lucrat Flo, Bethan și Nicky.

Când Nicky a deschis magazinul, apa din jgheabul blocat încă inunda clădirea. Am încercat să curățăm dopul care îl bloca, folosind o coadă de mătură pe fereastra de la dormitor, dar nu era destul de lungă, așa că am coborât în pivniță și am găsit un șarpe pentru desfundat țevi. Pe jumătate atârnat pe fereastra de la etajul trei, pe o ploaie torențială, cu Laurie ținându-mă de glezne, în cele din urmă am reușit să curăț jgheabul. Inundația din Refugiul scriitorilor s-a oprit chiar la 10:00, când am deschis.

Când am apărut în Refugiul scriitorilor, ud până la piele, ca să verific dacă era totul pregătit, acolo erau deja Sally Magnusson și Margaret Drabble. Lucy (ajutorul Mariei) a încolțit-o pe Sally să o întrebe despre jurnalism, iar aceasta a răspuns foarte politicos și entuziast câteva minute. Damian Barr a cumpărat câteva cărți de la mine. Habar nu aveam cine era atunci.

La începutul zilei, am montat camera de luat vederi GoPro în spatele tejghelei, ca să fac un videoclip pe repede înainte despre viața în librărie, chiar când în magazin intra Dylan Moran. Acum am un videoclip cu el cumpărând o carte de aici. L-a servit Flo, care a fost enervant de neimpresionată de asta.

Flo a auzit o femeie întrebând un bărbat în timp ce mergeau prin magazin: „Deci nu aveau cartea pe care o cauți?" La care el a răspuns: „Ba da, o aveau, dar numai un exemplar".

Ceilidh[43] în cortul mare din piață în seara asta. A fost foarte aglomerat. O mulțime de fete care dansau cu fete și băieți cu băieți, pe lângă aranjamentele mai tradiționale. Pe la începuturile festivalului, niciun eveniment nu avea public mare, dar la *ceilidh* era cel mai rău, fără îndoială. În primii câțiva ani, eram doar o mână de oameni și, ca să evităm stânjeneala, ajungeam să dansăm cu toții la absolut fiecare dans. Acum este altfel. La eveniment trebuie să se vândă bilete, care întotdeauna se epuizează. A devenit enorm de popular. La un moment dat, stăteam în picioare lângă Damian Barr, care dansa cu alt bărbat. Beat fiind, l-am întrebat

care din ei doi era femeia, după care, mai târziu, am descoperit că este homosexual. Dacă a fost jignit, a ascuns asta extrem de bine. Ăsta a fost cel mai mare *faux pas* al meu de la festival până acum. M-am dus acasă să încerc s-o conving pe Nicky (care hotărâse să nu participe) să se răzgândească și să vină și ea. În fața magazinului, am dat peste Jen Campbell și părinții ei, așa că au intrat să bea ceva și să stăm de vorbă.

Am stat cu toții până târziu: Colin, Peggy, Stuart, Nicky și Natalie Haynes, care a făcut parte din juriul Booker cu Stuart. Peggy conduce Festivalul Literar din Dundee și este făcută din același aluat ca Stuart Kelly. Partenerul ei, Colin, care în general răspunde la numele „Barbă", se ocupă de partea de social media a festivalului. Amândoi sunt niște instituții ale Festivalului din Wigtown și au ajutat la definirea identității evenimentului la fel de mult ca Eliot, Stuart, Twigger și Finn.

Librăria a fost arhiplină toată ziua: ultima gură de aer înainte de lunga iarnă a penuriei.

Total încasări: 1 274,03 lire
87 de clienți

DUMINICĂ, 5 OCTOMBRIE

Comenzi online: 6
Cărți găsite: 4

Azi au lucrat Nicky și Flo. Am dat peste Nicky în bucătărie pe la 8:30. Mi-a zis: „Miroși la fel de bine ca un rulou cu bacon".

Ca întotdeauna, în ultima zi de festival plutește în aer o tristețe ca la sfârșit de vacanță, pe măsură ce petrecerea se domolește. Dar, chiar dacă a fost ultima zi, în Refugiul scriitorilor a domnit haosul obișnuit, numai Maria și angajatele au fost minunat de senine.

Eliot a convins-o pe Anna să modereze evenimentul lui Jen Campbell, o discuție despre noua ei carte, *The Bookshop Book*. A mers extrem de bine, în afară de faptul că eu am pus o întrebare deosebit de stupidă. Și Anna, și Jen au fost erudite și au știut să întrețină atmosfera.

La fel ca în fiecare an, în ultima zi de festival, am transformat Refugiul scriitorilor în cinematograf. Anul acesta am instalat proiectorul și am urmărit *Dr Who* cu Stuart, Beth și Cheyney.

Total încasări: 568,75 lire
32 de clienți

LUNI, 6 OCTOMBRIE

Comenzi online: 5
Cărți găsite: 4

Azi au lucrat Nicky și Flo. Toată ziua am mutat mobilă și am încercat să readucem magazinul la normal. Maria a venit la prânz să-și ia lucrurile din bucătărie. Eu cu Anna ne-am dus la centrul de reciclare să aruncăm cutiile de carton și sticlele goale de vin.

La prânz, Nicky și-a făcut un sendviș cu pâine prăjită și brânză la grătar și l-a mâncat în mijlocul magazinului, înconjurată de clienți.

De dimineață, un bătrân băgător în seamă pe care l-am antipatizat grav dintotdeauna a venit în librărie și a încercat să mă convingă să iau romanul scris de el și publicat în regie proprie. Mă confrunt adesea cu astfel de situații și, din motive strict diplomatice, aplic politica de returnare în caz că nu se vinde. Fără

excepție, într-un an ajung să înapoiez absolut fiecare exemplar.

Cortul cel mare a fost demontat astăzi, lăsând în loc o porțiune de iarbă uscată, care să ne amintească toată iarna cea lungă ce a fost aici, până în martie, când temperatura solului crește și iarba redevine verde.

Am ieșit cu Anna și cu voluntarii la cină la The Ploughman.

Total încasări: 123,97 lire
14 clienți

MARȚI, 7 OCTOMBRIE

Comenzi online: 5
Cărți găsite: 3

Azi a lucrat Nicky.

Pe adresa librăriei a sosit o vedere anonimă dimineață, așa că am postat-o pe Facebook. Sper să atragă și altele. Asta înfățișa un leu de bronz, iar pe verso scria: „O mare parte din *Oxford English Dictionary* a fost scrisă de un criminal dintr-o instituție de boli mintale".

După prânz, am demontat scena pe care o construisem pentru evenimentul lui Allison în fostul depozit. Toată lumea a avut o oarecare stare de tristețe post-festival astăzi.

Aproape toată ziua am continuat operațiunea de demontare. După închiderea librăriei, am gătit pentru stagiari și ne-am uitat la *Cerul deasupra Berlinului*, la proiector, în Refugiul scriitorilor.

Inițial, s-a intenționat ca festivalul să prelungească sezonul turistic pentru magazinele din oraș și acest lucru a reușit în așa măsură încât infrastructura începe să scârțâie, dat fiind că hotelurile și pensiunile se apropie de capacitatea pe care o înregistrează în vârful sezonului estival. Creșterea numărului de turiști și a încasărilor în oraș justifică din plin costul organizării festivalului.

Eu rar am luxul de a participa la vreun eveniment și îmi petrec timpul cărând cu mașina sacii de gunoi și sticlele de la Refugiul scriitorilor la groapa de gunoi, respectiv, centrul de reciclare; dar când sunt în librărie, am ocazia să întâlnesc scriitori și alți vizitatori celebri (sau nu) ai Refugiului, unde sunt mai relaxați decât la evenimente, așa că este un privilegiu extraordinar să am ocazia să vorbesc cu ei într-un mediu mai natural.

Eliot este nemaipomenit când mă prezintă intenționat cu mare fast oamenilor, deși, când nu este prin preajmă și ei mă văd cum adun farfuriile murdare de pe mese sau umplu coșul cu lemne, uneori presupun că sunt un zilier și câțiva dintre ei mă tratează cu aroganță.

Într-un an, în timp ce băgam niște lemne pe foc, un jurnalist cunoscut, care stătea la masă în refugiu, bând vin gratuit și mâncând homar gratuit, a pocnit din degete și a strigat „zahăr" spre mine, arătând spre o zaharniță goală de pe masă.

Ăștia sunt vizitatorii pe care îi antipatizez aproape cel mai mult. Mai răi decât ei, totuși, sunt cei care, odată ce află că este casa mea, încep brusc să mă trateze diferit față de fetele care o ajută pe Maria la bucătărie sau în Refugiu, sau față de Nicky și de Flo sau Bethan din librărie. Bănuiesc că și mie mi se poate reproșa că nu fac prea multe eforturi să interacționez cu clienții mei, dar eu nu sunt niciodată nepoliticos cu chelnerii, chelnerițele, oamenii de serviciu sau personalul din magazine și sper că nu am tratat vreodată pe careva ca pe un cetățean inferior, ci doar reflect lipsa de politețe a celor care sunt nepoliticoși cu mine. Îmi permit să fiu, la rândul meu, nepoliticos cu clienții — este librăria mea, nu mă concediază nimeni — dar majoritatea celor care lucrează în magazine nu sunt în poziția asta și să exploatezi acest lucru nearătându-le nici cel mai mic semn de politețe este un lucru care mă jignește profund. Și, chiar dacă fac observații despre felul în care arată unii dintre clienții mei, ele sunt doar observații, nu îi judec. De cele mai multe ori.

Total încasări: 143,90 lire
14 clienți

MIERCURI, 8 OCTOMBRIE

Comenzi online: 6
Cărți găsite: 4

Chiar înainte de prânz, un client a oferit 10 lire pentru o carte pe care noi am pus un preț de 80 de lire. I-am spus că, dacă mă roagă frumos, îi fac reducere de 10 lire. A trântit cartea pe tejghea și a plecat „dezgustat", moment în care am hotărât că pe ordinea de zi trebuia să se afle și escapismul de clienți. Așa că am găsit o carte nouă de citit și m-am ascuns în birou cu *Răpit de pirați*, o soartă pe care m-aș fi bucurat s-o aibă și ultimul client.

Total încasări: 264,49 lire
19 clienți

JOI, 9 OCTOMBRIE

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 3

Toate comenzile de azi au venit de pe Amazon.

În librărie a fost liniște. Contrastul față de săptămâna trecută este extraordinar.

Unul dintre puținii clienți a fost o femeie care s-a plimbat zece minute prin magazin înainte să vină la casă și să întrebe: „Până la urmă, ce e The Book Shop? Vindeți cărțile sau cum? Oamenii intră pur și simplu și le iau?" Stupefiat pe moment, nu am putut să răspund. Din fericire, a întrerupt ea tăcerea, dându-i înainte: „Nu sunt de aici, sunt turistă. Oamenii vă dau pur și simplu cărțile? Ce se întâmplă aici? Asta se întâmplă aici?" Am început ceea ce, privind acum în urmă, mi se pare o încercare inutilă de a-i explica principiile de bază ale comerțului cu amănuntul, ceea ce, ca să fiu sincer, ar fi trebuit să știe deja până la cei cincizeci de ani ai ei sau cam așa, dar femeia a ieșit din magazin în timp ce îi explicam.

Sandy, păgânul tatuat, a venit pe la 15:00 și a găsit două cărți. I le-am scăzut din credit.

Total încasări: 222,45 lire
19 clienți

VINERI, 10 OCTOMBRIE

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 2

Cartea care lipsește din comenzile de astăzi este încă una pe care am uitat să o șterg online înainte să-i trimit lui Ian stocul din vechiul depozit.

La ora 11:00, un client a venit la casă cu câteva hărți ale Irlandei, cerând să afle anul în care au fost

publicate. Pe urmă, a început tirada temută cu „Stai să-ți zic de ce caut hărți și cărți vechi despre zona asta, e din cauză că fac cercetări despre istoria familiei, iar străbunicul meu...“ A ținut-o așa vreo cinci minute, până să-i pot răspunde că hărțile nu sunt datate, dar probabil sunt de pe la 1910.

O să-mi iau o mască și o să scriu „NU-MI PASĂ“ pe frunte și de acum o să mi-o pun când mai apar ocazii din astea.

O angajată de la departamentul de urbanism a venit să inspecteze spiralele de cărți. Se pare că cineva a făcut o reclamație la adresa lor, așa că acum trebuie să obțin autorizație de la urbanism. Tipa a fost extraordinar de drăguță și a zis că, dacă ar fi după ea, ar ignora faptul că nu am solicitat autorizație, dar din cauză că există o reclamație oficială și că librăria este într-o clădire declarată monument istoric, nu are de ales, trebuie să urmeze procedura.

The Guardian a publicat articolul intitulat „Librării ciudate și frumoase din toată lumea“; suntem din nou pe locul trei. Nu sunt sigur dacă lucrurile astea sunt ciclice sau dacă librăriile devin brusc locuri la modă. Poate că mișcarea hipsterilor este cea care dă tonul tendinței de a vrea să fii văzut cu viniluri și cărți adevărate, în loc de iPoduri și Kindle-uri.

Total încasări: 133 lire
15 clienți

SÂMBĂTĂ, 11 OCTOMBRIE

Comenzi online: 2
Cărți găsite: 2

Azi a venit Nicky, așa că m-am dus la râu cu tata, de dimineață. El a prins un somon de cinci kilograme și jumătate; eu n-am prins nimic. Am pescuit într-un loc numit Balta lui Wilson, în partea de sus a râului, în care am prins primul meu somon (sub privirea atentă a tatălui meu). Cântărea 9 livre, eram pe 9 septembrie, iar eu aveam nouă ani. Dacă aș crede în noroc, aș zice că 9 ar trebui să fie numărul meu norocos.

M-am întors la librărie la prânz și i-am dat pauză lui Nicky, timp în care la casă a venit un client care a anunțat: „Nu vreau să par necioplit, dar în secțiunea voastră despre căile ferate nu sunt decât cărți de duzină, bune de așezat frumos pe măsuța de cafea, iar eu caut ceva foarte specializat bla-bla-bla...“ A continuat pe tonul ăsta vreo două minute înainte să ajungă la subiect și să-mi spună titlul cărții pe care o căuta, moment în care eu devenisem deja incandescent, iar nevastă-sa îmi cerea scuze prin semne din spatele lui.

După ce mi-a zis titlul, l-am găsit într-un minut, însă omul a hotărât că, de fapt, nu-l mai vrea.

Să începi o frază cu „nu vreau să par necioplit, dar...“ trage aceleași semnale de alarmă ca „nu sunt rasist, dar...“. Este foarte simplu: dacă nu vrei să pari necioplit, nu fi necioplit. Dacă nu ești rasist, nu te comporta ca un rasist.

Total încasări: 312,30 lire
22 de clienți

LUNI, 13 OCTOMBRIE

Comenzi online: 4
Cărți găsite: 2

Azi a lucrat Flo.

Când coboram scările cu două cești de ceai, la 11:00, am dat la propriu peste domnul Deacon și i-am

pătat cămașa cu ceai fierbinte. Nu a părut să-l deranjeze deloc și mi-a arătat alte câteva pete pe care i le făcuse cămășii la micul dejun din aceeași dimineață. A întrebat dacă putem să-i comandăm *A Royal Passion* de Kate Whitaker.

M-am dus la râu după prânz și am prins un somon de trei kilograme.

Total încasări: 352,99 lire
27 de clienți

MARȚI, 14 OCTOMBRIE

Comenzi online: 2
Cărți găsite: 2

Două persoane care nu se cunoșteau au intrat în librărie în același timp și, într-o coincidență extraordinară, amândouă au întrebat, în același timp, de *House of Elrig*, de Gavin Maxwell. Din păcate, nu o avem în stoc, altfel aș fi putut să aranjez o licitație sângeroasă.

Ronnie, electricianul, a apărut când magazinul era plin de clienți și a început să descrie cu voce tare diferitele moduri în care am putea să aruncăm Kindle-uri în aer. Are cunoștințe îngrijorător de extinse despre cum se fabrică bombele. Probabil o să aleg un amestec de zahăr și clorat de sodiu, deși el pare foarte dornic să încerce o bombă cu oxiacetilenă. Clienții care au sosit pe la jumătatea conversației l-au ocolit cu grijă.

Zi liniștită față de ieri.

Total încasări: 72,30 lire
11 clienți

MIERCURI, 15 OCTOMBRIE

Comenzi online: 2
Cărți găsite: 2

Azi a lucrat Flo. Pare că și-a perfecționat îmbufnarea, așa că a demonstrat asta aproape toată ziua.

Când eram la casă, un nomad bătrân care nu mai venise în librărie de câțiva ani a adus o măsuță de cafea făcută să semene cu două cărți uriașe. Voia 60 de lire pentru ea. Ne-am înțeles la 35 de lire. Ultima dată când l-am văzut (acum vreo zece ani) a intrat și a întrebat dacă avem *The Tinkler-Gypsies*[44]. Tatăl meu era în magazin atunci și l-a recunoscut imediat. Se pare că omul „cumpărase" piese vechi de mașină de la tata în urmă cu treizeci de ani, pe vremea când era fermier, dar nu se mai întorsese să le plătească. M-a întrebat dacă am vreun exemplar dintr-o carte pe care o căuta, iar când am răspuns: „Da, *The Tinkler-Gypsies*", a părut foarte surprins. *The Tinkler-Gypsies* este o carte scrisă de un avocat din Newton Stewart, pe nume Andrew McCormick, în 1907. Este o relatare detaliată despre comunitatea de nomazi de pe vremea aceea și un document istoric și social valoros. Într-o perioadă, se vindea rapid cu peste 100 de lire și era foarte căutată, dar acum văd că este disponibilă ca e-book, ceea ce înseamnă că probabil valoarea ei a scăzut dramatic.

Ecotricity, compania din spatele propunerii de a ridica ferma eoliană, a apelat la guvernul scoțian pentru a anula decizia negativă a consiliului local.

Total încasări: 382,32 lire

30 de clienți

JOI, 16 OCTOMBRIE

Comenzi online: 2
Cărți găsite: 1

Astăzi am primit un e-mail de la Stuart Kelly, care a atașat următoarea scrisoare de respingere a unui prieten care solicitase un job la o librărie:

Dragă XXX,
Avem prea mulți oameni aici. Că sunt toți idioți nu contează. Îmi plac. Au mușchi puternici și funduri atractive. Îi plătesc cu 3 lire pe oră. Cum tu ai ambiții să intri în lumea editorială, unde talentul artistic este exploatat pentru profit, îmi închipui că nu ești interesat de genul acesta de salariu.

Una dintre fete tocmai turuie despre Bonnie Prince Charlie. Îmi pasă? Nu, deloc. Dar ea mi-e dragă. Își face treaba. „Pune osul", cum se zice. Tu ai pune osul? Mă îndoiesc. Cred că ai fugi în Italia și ți-ai trăi viața în indolență și bețivăneală.

DOVEDEȘTE-MI CĂ MĂ ÎNȘEL. VINO ȘI MUNCEȘTE GRATIS LUNI LA RÂND, TIMP ÎN CARE AI FI ABUZAT, UNEORI SEXUAL. VEI PURTA COIF DE HÂRTIE ȘI O PÂNZĂ CARE SĂ-ȚI ACOPERE GOLICIUNEA ȘI VEI FI OBLIGAT SĂ MĂNÂNCI CREVEȚI CRUZI, ZI DE ZI. OARE _IUBEȘTI_ DESTUL INDUSTRIA CĂRȚILOR LA MÂNA A DOUA CA SĂ FACI FAȚĂ? EI, IA ZI! Asta numim noi „stagiu de pregătire". Dă bine în CV.

Cred că rămâne de văzut.

Cu drag,
XXX

În poșta de azi-dimineață, a sosit încă o vedere anonimă. Pe ea scrie: „The Bookshop are o mie de cărți, în culori, nuanțe și tonuri diferite, iar fiecare copertă este o ușă spre tărâmuri magice felurite". Bănuiesc că, postând prima vedere pe pagina de Facebook a librăriei săptămâna trecută, am dat tonul și altora.
A sosit cartea domnului Deacon, așa că l-am sunat ca să-l anunț.

Total încasări: 309,49 lire
26 de clienți

VINERI, 17 OCTOMBRIE

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 1

Nicky a apărut în secunda următoare după ce am deschis librăria și mi-a vârât sub nas ceva ce, la prima vedere, părea o chestie luată dintr-un coș de gunoi cu deșeuri medicale. Era cărnoasă și acoperită cu ceva care aducea a sânge. „E o gogoașă cu gem din containerul de la Morrisons. S-a turtit o țâră că am pus-o în spatele microbuzului. Ia o gură, sunt delicioase." Gustul a fost și mai revoltător decât aspectul. „E vinerea păpicii",

mi-a amintit ea.

În timp ce discutam despre ce aveam de făcut azi, mi-am dat seama că, de ceva vreme, nu îl mai văzusem pe Kelly Puturosul, pretendentul ei neobosit, și nici nările nu-mi mai fuseseră asaltate de duhoarea puternică de Brut 33. Am întrebat-o pe Nicky dacă l-a mai văzut recent, la care ea a răspuns nonșalant: „N-ai auzit? A murit acum trei săptămâni."

Trei oameni au venit azi să vândă cutii cu cărți, inclusiv un bărbat foarte înalt și curtenitor, la vreo șaptezeci de ani, care a sosit cu șaptesprezece cutii mari de plastic, pline de tot felul de cărți, printre care și una ilustrată și semnată de Aubrey Beardsley. I-am dat 800 de lire pe ele.

Stăteam de vorbă despre familii și mi-a povestit că a lui fusese extrem de bogată până când străbunicul său a pierdut tot pe „băutură, jocuri de noroc și femei". Bunicul lui a devenit primul moștenitor de sex masculin după mai multe generații obligat să-și facă rost de o slujbă în toată regula, așa că s-a dus la Cambridge și a devenit ginecolog. Dat fiind că familia avea relații bune, a ajuns ginecologul familiei regale. „A fost mecanicul de pizdă al Reginei Mary."

Încă două vederi anonime. Pe una scria: „Poate că prietenii vin și pleacă, dar dușmanii se adună". Pe cealaltă scria: „Ții minte, pașaportul meu e verde/paharul cu voi nicicând n-am ridicat/nici pentru Regină vreun strop n-am închinat". Al doilea mi s-a părut vag cunoscut, așa că l-am căutat pe Google. Este scris de Seamus Heaney în *An Open Letter*, un răspuns strălucit la includerea lui în *The Penguin Book of Contemporary British Poetry*.

După festival, în fiecare an, eu și Anna petrecem o noapte undeva, la un hotel mai bun decât cele la care mergem de obicei. Anul ăsta, Anna a ales Glenapp Castle, lângă Ballantrae, așa că am plecat de la librărie la prânz și am pornit la drum. Cea mai mare parte a după-amiezii, am zăcut pe un pat imens, citind *Răpit de pirați*.

Nicky va deschide magazinul mâine.

Total încasări: 228,44 lire
21 de clienți

SÂMBĂTĂ, 18 OCTOMBRIE

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 3

Nicky a rămas peste noapte și a deschis librăria dimineață. Eu și Ana ne-am întors de la Glenapp pe la ora prânzului.

Un client a adus patru sacoșe cu cărți, în general niște prostii, dar a inclus și o carte intitulată *Once a Customer, Always a Customer*45, pe care cred că a pus-o acolo intenționat ca să mă enerveze pe mine.

La ora 16:00, domnul Deacon, arătând neobișnuit de elegant, a venit să-și ridice cartea. Am comentat că arată foarte spilcuit, la care el a răspuns doar „Înmormântare", în timp ce pleca.

Un cuplu cu un băiețel a intrat și a cumpărat cărți. Băiatul a văzut anunțul lui Nicky prin care clienții sunt invitați să se lase filmați citind din cartea lor preferată și a întrebat dacă poate să citească și el. Avea șapte ani și îl chema Oscar. A citit foarte clar dintr-o carte din seria *Harry Potter*. Pe urmă, Nicky l-a întrebat dacă citește vreo carte în clipa de față, la care el a răspuns: *Să ucizi o pasăre cântătoare*. Nicky a fost vizibil impresionată, iar părinții lui au fost mândri, ceea ce este de înțeles. Au explicat că, deși cartea are anumite aspecte care nu sunt foarte potrivite pentru a fi citite de un copil, s-au gândit că el nu este destul de mare să înțeleagă „crima" pentru care este judecat Tom Robinson. Se pare că Oscar ceruse să o citească.

Total încasări: 245,49 lire

19 clienți

LUNI, 20 OCTOMBRIE

Comenzi online: 2
Cărți găsite: 1

Nicky a lucrat azi, ca să o pot duce pe Anna la Dumfries, de unde să ia trenul spre Londra, unde are niște întâlniri. După aceea, va pleca în America, să lucreze la un film pentru care o prietenă a adunat fonduri. Când m-am întors la magazin, am descoperit că nomadul care îmi vânduse măsuța de cafea în formă de cărți uriașe se întorsese să cumpere *The Tinkler-Gypsies*. Ceruse o reducere, dar Nicky refuzase să lase din preț.

Încă trei vederi anonime astăzi, toate cu referințe literare.

Astăzi, în Scoția, a intrat în vigoare o lege care te obligă să taxezi clienții cu 5 pence dacă vor să le dai și o pungă. Amenda, în caz contrar, ajunge până la 10 000 de lire. Ăsta ar putea fi motivul pentru care nu l-am mai văzut pe reprezentantul Marshall Wilson de ceva timp. Marshall Wilson este o firmă din Glasgow de la care cumpăram pungi. Reprezentantul său venea în fiecare trimestru, deși, chiar înainte să se discute pentru prima dată proiectul acesta de lege, observasem o ușoară scădere a numărului de clienți care cereau pungă, precum și o rărire a vizitelor reprezentantului. În 2001, când am cumpărat librăria, nici nu-i întrebam pe oameni dacă vor pungă: clienții se așteptau să le dau cărțile în pungă. Însă, de-a lungul anilor, situația s-a schimbat, iar acum, când îi întreb pe clienți dacă doresc pungă, cam jumătate răspund da, jumătate, nu. Va fi interesant de observat cum va afecta legislația cererea de pungi de plastic. Mi-e foarte milă de angajații Marshall Wilson, ale căror locuri de muncă sunt probabil în pericol. Bănuiesc că o lege bine-intenționată poate avea consecințe neplanificate asupra unei firme mici, care își desfășoară activitatea în acest domeniu. Dacă TVA la cărți ar crește de la zero la douăzeci la sută, acest lucru ar avea probabil un efect nefast asupra acestui domeniu, la fel cum taxa de 5 pence are impact asupra industriei de pungi de plastic.

Total încasări: 250 lire
23 de clienți

MARȚI, 21 OCTOMBRIE

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 3

Primul client al zilei a venit cu o cutie de cărți de vânzare, printre care și *Biggles Takes it Rough*[46].

Katie, poștărița, a adus corespondența de azi la ora 11:00. Aceasta a inclus încă două vederi anonime. Am întrebat-o dacă ar putea să-i spună Wilmei că cei șase saci cu cărți pentru club sunt gata de ridicare și că o rog să trimită poștașul la sfârșitul zilei pe aici ca să-i ia.

O femeie s-a uitat prin librărie vreo zece minute, apoi mi-a zis că este bibliotecară pensionată. Cred că s-a gândit că asta ar crea un fel de legătură între noi. Nu e cazul. În general, librarilor nu le sunt prea simpatici bibliotecarii. Pentru a obține un preț bun, o carte trebuie să fie în stare rezonabilă, iar bibliotecarilor nimic nu le place mai mult decât să ia o carte în stare foarte bună și să o acopere cu ștampile și abțibilduri înainte — fără să-și dea seama de ironia situației — de a băga supracoperta într-o husă de plastic, pentru a o proteja de public. Infamia supremă în cazul unei cărți care s-a aflat în grija îndoielnică a unei biblioteci publice este ca pagina de gardă să fie ruptă, iar pe pagina de titlu să fie trântită o ștampilă cu REBUT, înainte ca aceasta să fie, în sfârșit, pusă la dispoziția publicului pentru a fi cumpărată la licitație. Valoarea unei cărți care a trecut prin sistemul bibliotecilor este, de obicei, mai mică de un sfert din valoarea

unei cărți care nu a trecut pe acolo.

Poștașul a apărut la 16:30 și a ridicat sacii pentru Random Book Club.

Chiar înainte de închidere, am primit două apeluri, primul de la un vicar pensionat din Durham, cu aproximativ o mie de cărți de teologie. Am stabilit să le văd vineri. Al doilea apel a venit din partea unei femei ai cărei părinți au locuit în Newton Stewart. Mama ei, văduvă, a murit în vară, iar casa urmează să fie scoasă la vânzare săptămâna viitoare. Femeia trăiește în Londra și trebuie să scape de cărți până mâine seară.

Total încasări: 166,99 lire
17 clienți

MIERCURI, 22 OCTOMBRIE

Comenzi online: 2
Cărți găsite: 2

Azi a lucrat Nicky, așa că am plecat să văd cărțile din casa din Newton Stewart la scurt timp după ce a sosit ea la magazin. Am găsit ceva material bun despre istoria locală. Curățenia în casă avea să fie cu siguranță o sarcină foarte costisitoare: era plin de mobilă ieftină și nu mai văzuse un aspirator de un an sau doi. De obicei, Nicky lucrează vinerea și sâmbăta, iar după ce studenții care lucrează vara se întorc la universitate, rămân doar eu în librărie tot restul săptămânii. Dar Nicky este foarte amabilă și flexibilă, așa că vine și în alte zile, dacă nu pot să programez o vizită pentru vineri sau sâmbătă.

Și eu, și Nicky uităm mereu să le cerem bani clienților pentru pungi. Am hotărât să rectificăm problema nemaioferindu-le pungi și lăsându-i pe ei să ceară.

Nicky a răspuns la telefon unui bărbat din Lochmaben care avea cărți de vânzare. Am stabilit să mă duc să le văd luni seara.

Total încasări: 203,55 lire
14 clienți

JOI, 23 OCTOMBRIE

Comenzi online: 6
Cărți găsite: 4

Una dintre cărțile comandate pe care nu le-am găsit azi-dimineață se numește *Alien Sex: The Body and Desire in Cinema*[47]. Bethan o înregistrase în secțiunea de teologie.

O mare parte din zi am verificat prețurile stocului nostru de anticariat ca să mă asigur că sunt cele mai mici din online. În cele mai multe cazuri, când am înregistrat cărțile pe Monsoon, ne-am asigurat că am pus prețuri mai mici decât ale concurenței, cu excepția cazurilor în care singurele alte exemplare disponibile proveneau din biblioteci sau erau în stare proastă. Dacă ne vindem stocul online la un preț fix, ne asigurăm că prețul acela este cel mai mic disponibil. Numai exemplarul cel mai ieftin se vinde. Adesea apar prețuri mai mici decât ale noastre la scurt timp, dar dacă nu revenim la sistem să verificăm, nu avem de unde să știm asta și, dacă exemplarul nostru nu este cel mai ieftin, nu se va vinde niciodată. Pentru majoritatea cărților din secțiunea de anticariat au apărut între timp prețuri mai mici la concurență, nu numai pentru alte exemplare

de anticariat, ci și pentru exemplare în regim de tipărire la cerere. Când expiră perioada drepturilor de autor pentru o carte, oricine are voie să o retipărească.

Până relativ recent, asta însemna scanarea sau culegerea cărții și tipărirea rapidă a câtorva sute (sau mii) de exemplare. Asta implica un cost și un risc financiar, așa că cele mai multe cărți de anticariat care erau retipărite erau cărți de istorie pe care cei care le retipăreau știau că le pot vinde în magazinul lor. În primii câțiva ani ai acestui secol, totuși, a apărut tehnologia prin care oricine cu o imprimantă POD48 poate imprima câte un singur exemplar din cărți care nu se mai tipăresc, la un cost relativ mic. Consecința acestui fapt este că, la căutarea unei cărți rare pe AbeBooks și pe multe alte site-uri, rezultatele vor include numeroase exemplare ieftine ale unor cărți care nu există până când nu le comandă un client. Astfel, valoarea cărților rare pe vremuri a scăzut vertiginos, fiindcă acum vânzătorul concurează pe o piață saturată cu reimprimări, iar noi ne bazăm pe clienții care vor cartea originală pentru obiectul în sine, nu doar pentru informațiile pe care le conține. Dacă adăugăm la toate astea proiectul Google Books, care are în vedere digitalizarea și punerea la dispoziție gratuit a celor 130 de milioane sau cam așa de titluri unice estimate ca existând în istoria editorială, obținem un cocteil mortal pentru aceia puțini care am mai rămas în comerțul cu cărți la mâna a doua.

Total încasări: 852,50 lire
9 clienți

VINERI, 24 OCTOMBRIE

Comenzi online: 2
Cărți găsite: 1

Nicky a venit cu o substanță care nu aduce deloc a mâncare. „Ecleruri de ciocolată. Delicioase". Și așa a început încă o vineri a păpicii.

La 9:15, tocmai mă pregăteam să plec la Durham să văd biblioteca de teologie, când Nicky și-a amintit să-mi spună că preotul sunase miercuri să anunțe că le vânduse deja altui librar.

Diana, prietena Annei, a trimis un e-mail să spună că Eva, fiica ei de paisprezece ani, va sosi în Dumfries luni după-amiază pentru a face voluntariat o săptămână. Uitasem complet că acceptasem să o primesc să lucreze o săptămână, dar îmi amintesc că este o fată foarte drăguță, așa că sper că totul va fi bine.

O clientă m-a întrebat dacă pot s-o ajut să găsească niște cadouri de Crăciun pentru cele patru fiice ale ei, dar nu a putut să-mi spună ce le interesează sau ce buget are. Cum nu i-am cunoscut niciodată copiii, habar nu am avut ce să-i sugerez, deși am fost foarte recunoscător că hotărâse să cumpere cadourile de Crăciun dintr-o librărie second-hand. I-am recomandat Philip Pullman și C. S. Lewis, ale căror cărți par să suscite mult interes.

A avut loc o scădere considerabilă a numărului de persoane care cer pungă, deși clienții englezi par adesea jigniți când li se cer 5 pence. Bănuiesc că nu sunt la curent cu faptul că acum există o obligație legală în acest sens și se gândesc că avarii ăștia de scoțieni îi jecmănesc.

Un profesor pensionat din Garlieston, un sat aflat în apropiere, pe malul mării, a adus câteva cutii cu cărți, în principal ficțiune de la cluburile de carte, în stare proastă, dar am găsit câteva cărți interesante despre echitație și cursele de trap și i-am dat 20 de lire pe ele.

Am terminat *Răpit de piraţi*. Era o ediție relativ veche, cu coperte ilustrate, așa că am pus-o la loc pe raft. Este un titlu care întotdeauna se vinde repede.

Total încasări: 149,39 lire
16 clienți

SÂMBĂTĂ, 25 OCTOMBRIE

Comenzi online: 2
Cărți găsite: 1

Nicky a rămas peste noapte și a deschis magazinul.

Căpitan a dormit toată după-amiaza într-o cutie goală de carton din camera scoțiană, spre deliciul clienților.

Total încasări: 170,99 lire
12 clienți

LUNI, 27 OCTOMBRIE

Comenzi online: 6
Cărți găsite: 5

Și azi a lucrat Nicky, iar Katie, poștărița, a livrat încă trei vederi anonime.
Telefonul a sunat la 9:05.

Eu: „Bună dimineața. The Book Shop."
Apelantul: „A, bună ziua. Aveți deschis azi?"

Primul client al zilei a fost un bărbat cu barbă în stil Rolf Harris, deloc avantajoasă, și un ton arogant: „Aveți cărți Folio Society? Ați auzit de Folio Society, nu?" Asta este ca și cum ai întreba un fermier dacă știe ce e ăla tractor, așa că i-am răspuns că da, am auzit de Folio Society și am în stoc vreo 300 de cărți publicate de ei. A cumpărat două dintre titlurile Folio cele mai frumos ilustrate, *În inima întunericului* și *Împăratul muștelor*. Când a plecat, s-a scuzat pentru tonul inițial, explicând că în ultimele trei librării în care intrase habar nu avuseseră ce era Folio Society.

După prânz, m-am dus la Dumfries, unde aveam programare la un specialist în durerile de spate, la 15:15, după care am luat-o pe Eva de la gară. O să stea aici până vineri. Pe urmă, am mers împreună până la Lochmaben ca să mă uit la cărțile dintr-un bungalou. Cărțile erau, în mare, volume broșate de ficțiune, toate despre crime săvârșite cu obiecte ascuțite. Bărbatul vindea cărțile pentru că soția lui avea cancer în stadiu avansat și o muta într-un centru de îngrijire. Își cumpărase un apartament mic ca să fie aproape de ea, dar nu avea suficient spațiu pentru cărți. I-am dat 40 de lire pentru vreo șaizeci de cărți.

În camionetă, pe drum spre casă, Eva a vrut să afle despre achiziționarea de stoc și factorii în funcție de care hotărăsc ce cărți cumpăr și cât ofer pentru ele. M-am străduit să-i explic, dar asta m-a făcut să-mi dau seama cât de complex este procesul. Nu există reguli în afară de cele pe care ți le faci singur.

I-am trimis un e-mail lui Flo de dimineață, ca să văd dacă poate să vină mâine câteva ore, doar ca Eva să aibă drept companie pe cineva mai apropiat de vârsta ei. Am aranjat și să lucreze la biroul festivalului miercuri (la sugestia Annei), ca să mai schimbe decorul.

Total încasări: 205,90 lire
27 de clienți

MARȚI, 28 OCTOMBRIE

Comenzi online: 2
Cărți găsite: 1

Eva a apărut, în cele din urmă, pe la ora 11:00. La fel ca în cazul tuturor noilor angajați, am rugat-o să șteargă rafturile din tot magazinul, ca să se familiarizeze cu dispunerea librăriei.

Dimineață, Katie, poștărița, a livrat o vedere pe spatele căreia scria: „Nu trece supus în acea noapte mare, încă un scotch dublu îți va aduce alinare". Curentul cu vederi anonime pare să ia amploare. Ștampila poștei era din Edinburgh.

Flo a venit pe la ora 15:00 și a învățat-o pe Eva câteva lucruri rele, inclusiv cât de important este să fie nepoliticoasă cu mine și să-mi ignore toate instrucțiunile. Din fericire, Eva pare mult prea politicoasă și bine-crescută ca să urmeze exemplul necivilizat al lui Flo.

Total încasări: 314,46 lire
30 de clienți

MIERCURI, 29 OCTOMBRIE

Comenzi online: 1
Cărți găsite: 1

Eva și-a petrecut ziua la biroul festivalului. S-a întors la prânz, epuizată după ce introdusese date toată dimineața, apoi s-a întors pentru a face același lucru și după-amiază. Când a revenit la librărie, la ora 17:00, mi-a zis că „aproape intrase în comă de plictiseală".

Katie, poștărița, a mai adus patru vederi anonime.

O clientă care căuta cărți despre câini continua să vorbească peste mine când încercam să o îndrept spre secțiunea respectivă. În cele din urmă, am renunțat și am cronometrat cât i-a luat să se oprească din vorbit. Două minute și patruzeci și trei de secunde.

După ce am închis magazinul, am ieșit la o plimbare cu Eva ca să-i arăt câteva dintre cele mai interesante părți ale orașului, inclusiv mormintele martirelor, puțul medieval și monumentul de pe Windy Hill.

Total încasări: 106 lire
26 de clienți

JOI, 30 OCTOMBRIE

Comenzi online: 6
Cărți găsite: 4

Poșta de azi a adus încă patru vederi anonime, inclusiv una care cita din *The Meaning of Liff*, o carte în care Douglas Adams și John Lloyd au luat diverse nume de locuri britanice și le-au atribuit semnificații, ca într-un dicționar. Pe una din vederile de azi scria așa: „Moranjie (adj.) Ușor îngrijorat că o anumită cutie poștală «nu va merge» la expedierea unei scrisori importante". Dar cred că definiția mea preferată din *The Meaning of Liff* este „Mavis Enderby (subst.) Prietena aproape complet uitată din trecutul îndepărtat, față de care soția ta manifestă o gelozie și o ură absolut irațională".

La scurt timp după ce am deschis magazinul, a intrat o familie formată din cinci persoane. Tatăl — care purta șapcă de baseball și bea dintr-o doză de Tizer — s-a învârtit pe aici mormăind întruna pentru sine

„cărți despre dihori". Habar nu aveam că se mai găsește Tizer de cumpărat.

Pe la ora 13:00, în timp ce stăteam de vorbă cu Eva la casă, un bărbat corpolent a intrat în încăpere venind din spatele magazinului, împreună cu soția lui, și s-a îndreptat spre ieșire. Când plecau, soția l-a întrebat: „Nu cumperi nimic?", la care el a răspuns: „Nu, nu am văzut nimic care să-mi placă". Eva s-a holbat la mine cu gura căscată de uimire, apoi mi-a zis că omul stătuse în fotoliul de lângă foc de la 10:00 și citise dintr-un teanc de cărți pe care le adunase lângă el. Ce să mai zic că nici nu s-a deranjat să le pună la loc pe rafturi, sarcină pe care am împărțit-o cu Eva după plecarea lui.

Mama Evei a trimis un e-mail de dimineață să întrebe dacă Eva poate să se întoarcă acasă în seara asta, fiindcă trebuie să plece pe neașteptate pentru câteva zile. Așa că am sunat-o pe Flo și am întrebat-o dacă poate să se ocupe de magazin după-amiază și, prima dată pentru ea, să-l închidă. Spre surprinderea mea, n-a dat-o în bară. Am condus-o pe Eva la Dumfries la timp să prindă trenul de 17:58. Mi-a părut rău că a plecat; a fost o companie minunată în casă, acum, că se apropie iarna și rămân singur cu pisica.

Total încasări: 292,99 lire
32 de clienți

VINERI, 31 OCTOMBRIE

Comenzi online: 2
Cărți găsite: 1

Azi a lucrat Nicky.

Dimineață, Katie, poștărița, a adus o vedere anonimă de Halloween cu mesajul „Ray Bradbury a fost descendent al vrăjitoarelor din Salem". Am rugat-o pe Nicky să jurizeze vederile sosite săptămâna asta și să aleagă o câștigătoare. Ea a luat totul mult mai în serios decât am anticipat eu, mergând chiar până într-acolo încât să conceapă un sistem bazat pe cinci criterii:

1. Trebuia să înțeleagă citatul de pe verso.
2. Imaginea de pe vedere trebuia să aibă legătură cu citatul de pe verso.
3. Vederea trebuia să fie din carton reciclat.
4. Trebuia să o facă să râdă.
5. Citatul trebuia să includă o referință literară oarecare.

Chiar înainte de închidere, domnul Deacon a apărut cu două femei care, aș zice eu, aveau cam jumătate din vârsta lui. De data asta, nu mai arăta la fel de elegant, iar cămașa lui părea tapițată cu o galerie impresionantă de pete noi. Bănuiesc că poartă aceeași cămașă și la înmormântări, și la grădinărit. A cumpărat *King Charles II* de Antonia Fraser, apoi mi le-a prezentat pe însoțitoarele lui, care, s-a dovedit, îi erau fiice. Văzuseră amândouă videoclipul cu împușcatul Kindle-ului, la fel ca domnul Deacon, spre surprinderea mea. Nu-mi închipuisem că ar deține vreun fel de tehnologie și credeam că tocmai din acest motiv comandă cărți prin intermediul meu și nu prin Amazon sau AbeBooks. Se pare însă că este destul de *au fait* cu computerele, doar că preferă să susțină afacerile locale. Înainte să-i cunosc fiicele, presupusesem că domnul Deacon este holtei, iar această scurtă incursiune în viața lui mi s-a părut cumva o paletă largă de informații, față de cât de puțin știam despre el înainte.

După muncă, am ieșit să beau ceva cu Tracy, ca să marcăm expirarea contractului ei cu Societatea Regală pentru Protecția Păsărilor. Vara ei de stat în camera egretelor din County Buildings și de spus oamenilor că nu sunt egrete în cuib a ajuns, în sfârșit, la final.

Total încasări: 245,99 lire
8 clienți

O adunare socială tradițională tipic scoțiană și irlandeză.

Țiganii spoitori.

Odată ce-ai fost client, rămâi client.

Biggles este numele unui erou de cărți de aventuri pentru copii, scrise de W.E. Johns, publicate între 1932 și 1968 (moartea autorului).

Sexul extraterestru: corpul și dorința în cinematografie.

Print on Demand — „tipărire la cerere“.

NOIEMBRIE

> „Dacă o pornește bine și are capitalul financiar necesar, orice persoană educată ar trebui să își poată asigura un trai modest dintr-o librărie. Exceptând cazul în care te specializezi pe cărți «rare», nu este o meserie greu de învățat, iar dacă știi câte ceva despre conținutul cărților, ai un mare avantaj din start. (Majoritatea librarilor nu o știu. Le poți afla nivelul uitîndu-te în revistele în care își publică cererile. Dacă nu vezi un anunț pentru *Destinul și căderea*... al lui Boswell, poți fi destul de sigur că vei vedea unul pentru *Moara de pe Floss* de T. S. Eliot.) De asemenea, este un negoț uman, care nu mai poate fi vulgarizat dincolo de un anumit punct."
>
> George Orwell, *Amintirile unui librar*

Dacă, pe vremea lui Orwell, cei care confundau autorii și titlurile erau comercianții, astăzi clienții se fac vinovați de asta. Am fost întrebat de mai multe ori dacă am *O mie nouă sute optzeci și patru* de Aldous Huxley și nu este ceva nemaiauzit să se ceară *Tom Jones* de Helen Fielding. Nicky mi-a amintit recent că *Omagiu Cataloniei* a fost atribuită de clienți în ultima lună și lui Ernest Hemingway, și lui Graham Greene. Iar „revistele" de specialitate la care se referă Orwell au dispărut toate în epoca internetului. Chiar și când am preluat eu librăria, se făcea destul de mult comerț în domeniu, iar rețelele prin care comercianții se contactau între ei pentru a încerca să facă rost de o carte pentru un client erau încă rezonabil de sănătoase. Acum, bineînțeles, clienții nu au nevoie de noi să le găsim cărți. După două minute online, exemplarul este în drum spre ei. Din când în când, mă mai vizitează câte un comerciant de cărți care caută chilipiruri sau, dacă este specialist, cercetează o anumită secțiune ca să găsească titluri de care are nevoie pentru a-și păstra un stoc credibil, dar astfel de lucruri sunt o raritate. În primii ani, era ceva obișnuit; în fiecare săptămână, unul sau doi își anunțau prezența și, în cele din urmă, apăreau la casă cu teancuri de cărți, îmi arătau cărțile de vizită și primeau reducerea standard de zece la sută. În prezent, până și clienții cer reduceri și, de obicei, mai mult de zece la sută. Moartea tranzacțiilor din interiorul domeniului a pus capăt și carierei de „furnizor" — cineva care cunoaște domeniul și câțiva comercianți și care cutreieră prin librăriile din toată țara, încărcând o camionetă cu stoc cumpărat de la acestea, pe care știe că îl poate vinde cu un mic profit comercianților. O mare parte din stocul furnizorului era format din cărți despre topografie — înaintea internetului, o carte despre Galloway nu era foarte valoroasă pentru o librărie din Dorset și viceversa, așa că furnizorul făcea curățenie, redistribuind astfel de cărți în zonele geografice relevante. Acum, pe Amazon nu mai contează unde anume pe planetă se află o carte. Cât despre „negoțul uman" — cu siguranță așa a fost, dar Amazon l-a transformat în ceva dușmănos și barbar.

SÂMBĂTĂ, 1 NOIEMBRIE

Comenzi online: 6
Cărți găsite: 6

Nicky a rămas peste noapte și a deschis magazinul de dimineață. Când am întrebat-o care vedere a câștigat concursul, a arătat spre una pe care era evident că o scrisese chiar ea. Ba chiar avea ștampila poștei de la noi:

> „Cenușăreaso! a urlat maștera cea rea, scuipând clienții cu salivă și fire de păr roșcovane, DE CE este aragazul aprins și DE CE sunt cele patruzeci de cutii cu cărți mucegăite aranjate frumos și DE CE ai rezolvat eficient toate comenzile? Mă SCOȚI DIN MINȚI! Du-te să subțiezi supa și să-i dai pisicii smântână cu lingura. ȘI DE CE sunt atâția bani în casă? Gata, nu mai

primești de mâncare resturi mucegăite, nenorocito!"

Am hotărât să citesc biografia scrisă de Andrew McNeillie despre tatăl lui, John McNeillie, autorul romanului *The Wigtown Ploughman*, publicat în 1939, a cărui descriere a standardelor dure de igienă și salubritate din Scoția rurală a revoluționat serviciile sociale din țară. Sunt prieten cu Andrew de când am cumpărat librăria și sunt curios să văd cum scrie și cum a folosit scrisoarea tatălui său către unul dintre cititori, pe care am găsit-o într-o carte și i-am dat-o ca să o includă în documentare.

Total încasări: 233 lire
15 clienți

LUNI, 3 NOIEMBRIE

Comenzi online: 7
Cărți găsite: 7

Cinci comenzi prin AbeBooks, două prin Amazon.

O vedere în poștă azi: „Zidurile din cărți din jurul lui, încărcate de trecut, formau un fel de izolare față de lumea prezentă și dezastrele ei". Avea ștampila poștei locale. Katie, poștărița, a lăsat un aviz de la Royal Mail prin care eram înștiințat despre un articol pentru care nu fusese plătită expedierea. Acesta se află la oficiul poștal din Newton Stewart. O să mă duc mâine să-l iau.

Callum a venit să refacă zona tejghelei. Vom încorpora un suport din stejar pe care l-am cumpărat la o licitație de la o fermă de pe proprietatea Buccleuch, acum vreo zece ani. Scopul lui este să creeze o barieră mai solidă, care să mă protejeze de clienți.

Un bărbat de vreo treizeci și ceva de ani, cu o barbă luxuriantă, a intrat și a întrebat dacă ne-ar interesa vreo 2 000 de cărți pe care le are într-o casă din apropiere de Newton Stewart. Am răspuns că da. O să mă contacteze în curând. Imediat după ce a plecat, un alt client a întrebat: „Aveți toaletă aici?" Am răspuns că nu, dar că este una la primărie, chiar în capătul pieței. Clientul: „O, ce dezamăgitor! Și plouă afară".

Total încasări: 238 lire
15 clienți

MARȚI, 4 NOIEMBRIE

Comenzi online: 6
Cărți găsite: 5

Callum a venit din nou la ora 9:00 să continue montarea cadrului. A trebuit să desfacă o parte din ce a lucrat ieri, ca să monteze rigipsul.

Eliot a sosit la ora 21:00, fiindcă are o ședință de consiliu săptămâna asta. Am aprins focul, iar el s-a așezat în dreptul lui, plângându-se de frig. Probabil din cauza asta nu și-a aruncat pantofii în clipa în care a ajuns în bucătărie, așa cum face de obicei.

Total încasări: 82,50 lire
8 clienți

MIERCURI, 5 NOIEMBRIE

Comenzi online: 2
Cărți găsite: 1

M-am trezit la 6:30 în sunet de uși trântite și pași apăsați, apoi mi-am adus aminte că stă Eliot la mine, așa că m-am culcat la loc. Până la urmă, m-am sculat la 8:30 să mă spăl pe dinți, dar Eliot făcea baie, așa că am coborât să pregătesc micul dejun. Hainele lui erau răspândite pe toată podeaua bucătăriei. Am făcut o ceașcă de ceai și m-am dus în camera mare, unde am găsit dovezi ale micului dejun luat de el pe toată masa: farfurii, căni, tacâmuri, firimituri. Reușise chiar și să închidă pisica acolo. Nu face lucrurile astea în mod conștient și sunt sigur că e din cauză că mintea lui este absorbită de informațiile pe care va trebui să le prezinte consiliului la ședință.

După-amiază a telefonat doamna Phillips („Am nouăzeci și trei de ani și sunt oarbă"), care căuta *H is for Hawk*, de Helen McDonald. Aveam un exemplar în stoc. Helen McDonald a fost una dintre invitatele de la festivalul de anul acesta, iar evenimentul ei a fost unul dintre cele mai populare.

Callum a venit după prânz să continue munca la tejghea. Cum se afla dedesubtul ei, a fost speriat de o voce care a salutat și — neatent pentru o clipă — a slăbit strânsoarea asupra ciocanului într-un moment vital, scăpându-l pe un panou de sticlă, care s-a făcut țăndări. Vinovatul era domnul Deacon, care venise să comande *Love in a Cold Climate* de Nancy Mitford. „Nu e pentru mine, eu nu-s cu cărțile de genul ăsta. Cadou pentru fiica mea. Nu citesc ficțiune. E scrisă mai mult pentru femei." Aveam un exemplar la raft, așa că nu a fost nevoie să îl comand pentru el.

Foarte multă liniște în magazin. Nici măcar un client după 11:45, în afară de domnul Deacon. Ziua a fost salvată de o comandă online pentru setul *Don Quijote* în două volume pe care l-am cumpărat pe 15 august de la căsuța din Haugh of Urr. L-am vândut cu 400 de lire unui client din Japonia.

Total încasări: 152,50 lire
5 clienți

JOI, 6 NOIEMBRIE

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 2

Nicio vedere azi.

Nicky m-a întrebat dacă pot să-i dau parola mea de Facebook ca să le spună celor cam o mie de oameni care urmăresc pagina care este perspectiva ei asupra lucrurilor. Mi-a mai zis și că nu-i place o porțiune din noua zonă de tejghea construită de Callum și că o s-o dea jos data viitoare când o să fiu plecat. Ca de obicei, a lipsit complet orice explicație logică a motivului pentru care colțul ăla de tejghea a supărat-o: „Nu-mi place, uite așa".

Câștigătoarea concursului de vederi anonime de săptămâna trecută (premiul constă într-o carte aleasă de expeditor, în valoare de până la 20 de lire) este din Londra, iar pe vedere scria: „Ai auzit de Yeats? Vinăria? Nu, W. B. Yeats, poetul... trăiască asonanța, greșirea ritmului". Se pare că este un citat din Willy Russell, care a fost invitat la festivalul de carte acum câțiva ani.

Isabel a venit să se ocupe de contabilitate. A fost foarte impresionată de noile spirale din cărți.

Am ajuns în bibliografia tatălui lui Andrew McNeillie la pasajul în care citează scrisoarea pe care i-am dat-o eu. Numele meu de familie este adesea scris greșit, dar interpretarea lui Andrew este foarte neobișnuită: „Bithyll".

Total încasări: 88 lire
5 clienți

VINERI, 7 NOIEMBRIE

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 2

Un număr serios de clienți a întrebat în ultima vreme de romane de-ale lui Terry Pratchett. S-ar putea ca asta să aibă legătură cu întristătoarea lui decădere datorată maladiei Alzheimer. Pratchett, la fel ca John Buchan, P. G. Wodehouse, E. F. Benson și mulți alții este un autor ale cărui cărți nu sunt niciodată suficiente. Se vând repede și, de obicei, în cantități mari. Într-o singură zi anul trecut, am vândut toată secțiunea de Wodehouse de la Penguin, peste douăzeci de cărți, toate cumpărate de trei clienți.

Total încasări: 198,77 lire
15 clienți

SÂMBĂTĂ, 8 NOIEMBRIE

Comenzi online: 2
Cărți găsite: 1

O zi rezonabil de aglomerată. În mare parte, mi-am petrecut-o citind biografia tatălui lui Andrew McNeillie, *Ian Niall: Part of His Life*. Ian Niall era pseudonimul lui John McNeillie, iar titlul se referă la cea mai cunoscută lucrare a sa, *The Wigtown Ploughman: Part of His Life*.

Total încasări: 132,83 lire
17 clienți

LUNI, 10 NOIEMBRIE

Comenzi online: 2
Cărți găsite: 1

La 11:15, un client a întrebat dacă avem *Departe de lumea înlănțuită*. Deși am încercat de câteva ori să-i explic că titlul cărții este, de fapt, *Departe de lumea dezlănțuită*, el a refuzat categoric să accepte, chiar și când i-am pus pe tejghea, sub nas, dovada irefutabilă a acestui fapt: „Păi au greșit titlul la tipografie".

În ciuda dialogului atât de enervant, ar trebui să fiu recunoscător: omul mi-a dat o idee pentru titlul autobiografiei mele, dacă o să fiu vreodată destul de norocos încât să ies la pensie.

Am capsat vederile anonime pe unul dintre rafturile din galerie, în camera din mijlocul magazinului în care se atârnau tablouri pe vremea când proprietar era John Carter. Noi încă îi spunem „galerie", deși acum nu mai este niciun tablou acolo. La fel cum în Wigtown este o cârciumă care, pentru cel puțin o sută de ani, a fost cunoscută drept The County Hotel. Când a fost preluată, acum vreo șase ani, noii proprietari i-au schimbat numele în The Wigtown Ploughman. Localnicii încă îi zic The County și cred că așa o să-i și rămână numele.

Total încasări: 57,99 lire
6 clienți

MARȚI, 11 NOIEMBRIE

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 3

Rămân rapid fără spațiu pentru vederile anonime și s-ar putea să încep să le capsez de Nicky.

O clientă a venit la casă cu *Highways and Byways in Galloway and Carrick*, de C. H. Dick, publicată în 1916 și legată cu pânză groasă, albastră, cu titlul aurit. Acest exemplar era în condiție bună și avea prețul de 16,50 lire. Când i-am cerut banii, clienta — o femeie în vârstă, curtenitoare — s-a răstit: „16,50 lire? Ăsta e jaf la drumul mare, nu plătesc atât pentru o carte veche". Am urmat-o până la ușă și am văzut-o cum s-a urcat într-un Range Rover și a demarat.

Highways and Byways este o incursiune cu adevărat minunată în această zonă, așa cum arăta ea în urmă cu o sută de ani. Surprinzător, nu s-au schimbat prea multe pe aici între timp. Inclusiv faptul că — așa cum observa Dick — „districtul a rămas necunoscut lumii mai mult timp decât orice altă zonă a Scoției, cu posibila excepție a insulei Rockall".

Total încasări: 125,03 lire
7 clienți

MIERCURI, 12 NOIEMBRIE

Comenzi online: 2
Cărți găsite: 2

Una dintre comenzile online a fost pentru ediția Penguin din *Orb prin Gaza*, de Huxley, o carte pe care nici nu știam că o avem în stoc.

Chiar înainte de prânz, un client a adus patru cutii de ficțiune de duzină. Am pescuit câteva și i-am oferit 15 lire pentru ele. A început să se plângă că 15 lire nu acoperă nici măcar costul benzinei pe care a folosit-o ca să le aducă până aici. Când i-am atras atenția că nici nu i-am cerut și nici nu am știut că o să vină, a continuat să se plângă până când, în cele din urmă, a plecat, bodogănind că are o bibliotecă mare cu cărți rare de anticariat pe care „cu siguranță nu o să le aducă aici să le vândă".

Iarna se instalează de-adevăratelea, și în magazin este mai frig decât acum câteva săptămâni, deși încălzirea este pornită, iar soba a fost aprinsă în fiecare zi de la începutul lui octombrie.

Total încasări: 67,95 lire
7 clienți

JOI, 13 NOIEMBRIE

Comenzi online: 4
Cărți găsite: 2

Am coborât în fugă scările la ora 8:55 ca să răspund la telefon, care suna de ceva timp. *En route*, am reușit să-mi vărs ceai în poală. Am ridicat receptorul ca să fiu întrebat: „Știți la ce oră pleacă următorul autobuz spre Wigtown din Newton Stewart?"

Am scris niște scuze pline de umilință celor doi clienți Amazon ale căror comenzi nu le-am găsit, sperând să evit feedbackul negativ.

În timp ce încercam să lipesc un afiș în magazin pentru Random Book Club, am observat că pistolul cu capse nu funcționa, așa că l-am testat pe mâna mea, moment în care a hotărât să funcționeze.

Total încasări: 34,50 lire
3 clienți

VINERI, 14 NOIEMBRIE

Comenzi online: 4
Cărți găsite: 3

Nicky a sosit veselă de dimineață, cu niște prăjituri de ovăz hidoase din containerul de la Morrisons. A preluat controlul asupra contului de Facebook și a postat următoarele:

Ofertele de azi!
Ai vrut mereu exemplarul ăla din *Entomologie pentru pescuitul la muscă*, cu momelile colorate de mână, dar nu ai avut 70 de lire să dai pe el?
Ei bine, în weekendul ăsta ar putea să fie al tău! Hai să facem TROC!
Lemne de foc, whisky, găini, cai bălțați, toate se acceptă la schimb. Hai cu ele încoa'!

Un băiețel de vreo cinci ani a venit singur în librărie și a întrebat dacă putem să-l ajutăm să găsească un cadou pentru mama lui. Avea 4 lire. După câteva întrebări, am aflat că mamei îi place grădinăritul, așa că i-am găsit o carte despre grădinăritul cu ghivece, de 6 lire. Nicky i-a dat-o cu 4 lire.

După prânz, m-am dus la Rhonehouse, lângă Castelul Douglas, să văd o colecție de cărți pe care o vindea văduva unui preot al Bisericii Scoției. Am ajuns la ora 14:00 și m-am întâlnit cu ea și cu fiul ei, un bărbat cu câțiva ani mai tânăr decât mine care se mutase înapoi acasă din Edinburgh, ca să aibă grijă de ea la bătrânețe. Femeia ne-a făcut câte o ceașcă de ceai, apoi m-a condus în sufragerie, unde aranjase toate cărțile, cu cotorul în sus, pe masă. În timp ce discuta despre ele, a scos un pârț șuierător, extrem de puternic, care a durat câteva secunde. La scurt timp, a plecat în grădină, moment în care fiul ei a intrat în cameră, a detectat mirosul de pârț și mi-a aruncat cea mai urâtă privire.

Am plecat cu patru cutii de cărți de teologie aridă și o reputație de bășinos.

Total încasări: 105,90 lire
11 clienți

SÂMBĂTĂ, 15 NOIEMBRIE

Comenzi online: 2
Cărți găsite: 2

Nicky a rămas peste noapte și a deschis magazinul de dimineață.
Primul telefon al zilei:

Apelant: „Vă sun să confirm anunțul dumneavoastră publicitar în *Crime Prevention Publication*. V-am notat aici cu o reclamă de un sfert de pagină. Ați fost de acord cu ea când v-ați înscris, în august".

A urmat ceva abureală neconvingătoare despre circulație și cititori etc.

Eu: „Nu-mi amintesc nicio conversație de genul ăsta și nu mi-aș face niciodată reclamă în ceva numit *Crime Prevention Publication*. Pare ceva ce tocmai ați inventat".

Apelant: „Dar v-ați dat acordul în august. Scrie aici".

Eu: „Nu cred. Ce număr aveți? Verific și vă sun eu înapoi".

A închis.

Ah, ce ironie! O înșelătorie cu *Crime Prevention Publication*[49]. Primesc genul ăsta de apel de vreo două ori pe an. Adesea, publicația pe care se presupune că am acceptat să o sponsorizez se numește ceva de genul *Fii bun cu copiii bolnavi*.

Total încasări: 145,98 lire
20 de clienți

LUNI, 17 NOIEMBRIE

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 2

Azi a venit Nicky. Eu m-am dus cu mașina la Lockerbie, de unde am luat trenul spre Edinburgh pentru o întâlnire la Biblioteca Națională a Scoției. Vreau să discut cu ei despre posibilitatea de a folosi înregistrările lor cu muzică clasică pentru care au expirat drepturile de autor ca să înființez un post de radio, căruia firmele i-ar putea plăti un mic abonament, evitând astfel taxele punitive impuse de PPL (Phonographic Performance Limited) și PRS (Performing Right Society), două organizații a căror *raison d'être* pare să fie extragerea de bani de la oricine redă muzică înregistrată la locul de muncă. În tren, am stat lângă un grup de oameni dintre care unul avea un Kindle. O oră întreagă le-a perorat cu voce tare însoțitorilor lui cu gurile căscate despre cât de minunată e drăcia aia, în timp ce noi, restul, încercam în van să ne citim cărțile, revistele și ziarele. În cele din urmă, și fără a detecta ironia, a răcnit: „Sigur, nu pot nicicum să citesc dacă vorbește cineva în cameră". Absolut fiecare cap din vagon s-a întors brusc spre el în același timp, într-o încruntătură simultană.

Postarea lui Nicky de pe Facebook de azi:

Foarte tracasată ieri — am trimis o mare parte din cărțile noastre cele mai bune unui client nou din Germania, rafturile par goale!

Vedeta zilei a fost femeia, împreună cu fiica ei adultă, care a pus mâna pe cam toate obiectele noastre minunate din anticariat și a scăpat unul pe jos, spărgând dușumeaua. Apoi, când a întrebat dacă avem cărți de Steinbeck („da, avem", zâmbet larg, clientul are întotdeauna dreptate), a strănutat PE MINE.

Nu, nu a cumpărat nimic.

Am rămas peste noapte în Edinburgh, cu sora mea Lulu și familia ei.

Total încasări: 170,99 lire
14 clienți

MARȚI, 18 NOIEMBRIE

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 3

Am plecat din Edinburgh la ora 10:00. Nicky era la librărie și o rugasem să ambaleze cărțile pentru Random Book Club. Am ajuns acasă imediat după prânz și, spre surprinderea mea, se ocupase de asta și aranjase cu poștașul să treacă pe aici ca să ridice cei șapte saci.

Când sortam cutiile, am găsit un ghid vechi al zonei Wigtownshire, care includea o reclamă a magazinului de pe vremea când era băcănie, în anii 1950. Din când în când, câte un vizitator îmi spune că, pe vremea când locuia în Wigtown, aici era băcănia lui Pauling sau că este rudă cu cei care aveau magazinul pe când era băcănie.

Total încasări: 90,50 lire
5 clienți

MIERCURI, 19 NOIEMBRIE

Comenzi online: 5
Cărți găsite: 3

La ora 11:00, un adolescent s-a apropiat stângaci de tejghea și mi-a pus în față un exemplar din *De veghe în lanul de secară*, alături de cele 2,5 lire, cât era prețul. Puține cărți m-au impresionat la fel de mult ca romanul ăsta pe vremea când eram cam de aceeași vârstă cu băiatul de acum, în tranziția sinuoasă spre maturitate. Felul în care Salinger prezintă înstrăinarea lui Holden Caulfield de lumea în care este obligat să trăiască trebuie să fi rezonat cu milioane de cititori adolescenți de-a lungul deceniilor, de la prima publicare a romanului, în 1951.

Total încasări: 48 lire
9 clienți

JOI, 20 NOIEMBRIE

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 3

Nicky a venit și a continuat să înregistreze cărțile cumpărate din Rhonehouse. A trecut o lună de la introducerea taxei pe pungă și Nicky a calculat că numărul persoanelor care au cerut pungă a scăzut de la aproximativ 50 la sută la sub 10 la sută.

Total încasări: 149 lire
10 clienți

VINERI, 21 NOIEMBRIE

Comenzi online: 2

Cărți găsite: 2

Nicky s-a obișnuit să deturneze contul de Facebook. Iată postarea ei de azi.

Clienții se plângeau de CĂLDURĂ ieri, când am aprins soba și am ars cărțile care nu ne plăceau, adică, pe care nu le voiam; cele fără „limbaj" adecvat — deci s-a zis cu Roddy Doyle sau Irvine Welsh — ce păcat!

Ați vrea să numiți niște cărți pe care să le ardem azi?

Tratația de vinerea păpicii a fost un pachet de turte de ovăz expirate.

Domnul Deacon a venit să comande o carte, dar nu și-a găsit hârtiuța pe care își notase titlul.

Într-un moment de plictiseală, am calculat că am expediat peste o tonă de cărți anul acesta. Nu-i de mirare că trebuie să mă așez înainte să deschid factura de la Royal Mail.

Total încasări: 57,30 lire
5 clienți

SÂMBĂTĂ, 22 NOIEMBRIE

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 1

Azi a lucrat Nicky, așa că am ieșit la prânz cu niște prieteni la hanul Steam Packet de pe Insula Whithorn. M-am întors în toiul după-amiezii și m-am trezit că Nicky, din proprie inițiativă, se apucase să tapeteze peretele de lângă secțiunea pentru copii cu ilustrații ale unor animale sălbatice pe care le decupase dintr-o enciclopedie.

Sunt disperat. Face numai ce o taie capul.

Domnul Deacon a sunat. Vrea *Declin și prăbușire* de Evelyn Waugh. Când i-am adus aminte ce-mi zisese, că ficțiunea este pentru femei, a răspuns: „Majoritatea, dar nu toată".

O clientă care venise cu mașina din Ayr a adus două cutii cu cărți de vânzare. Cele mai multe erau ghiduri victoriene pentru Europa, dar nu în stare foarte bună. Le cumpărase din greșeală la o licitație, crezând că licitează pentru un samovar. I-am dat 200 de lire, ceea ce, m-a asigurat ea, îi aducea suficient profit cât să fi meritat călătoria.

Nicky, când a plecat, la sfârșitul programului de lucru: „Am o idee super. Ce-ar fi să transformăm magazinul în discotecă?"

Total încasări: 345,99 lire
19 clienți

LUNI, 24 NOIEMBRIE

Comenzi online: 5
Cărți găsite: 4

Ieri am avut o experiență ușor tulburătoare: m-am trezit după ce mă întinsesem puțin, am coborât în

bucătărie, mi-am făcut o ceașcă cu ceai și m-am dus cu halatul desfăcut în salon, unde omul care spăla geamurile pe exterior se uita în cameră de pe scară. M-am retras în grabă. Niciunul dintre noi nu a vorbit despre asta de dimineață, când a venit să-și ia cele 5 lire.

Un client a adus la casă o carte de istorie scoțiană, legată în piele, din 1817. A arătat spre prețul scris în creion pe forzaț, de 1,5 lire, care evident nu era prețul nostru. Am verificat în baza noastră de date și o aveam trecută cu 75 de lire, iar exemplarul nostru era cel mai ieftin online. I-am spus că în niciun caz nu o vând cu 1,5 lire, iar el a plecat furios. Nicky mi-a zis mai târziu că îl văzuse scriind ceva într-o carte din librărie și bănuia că omul dezlipise abțibildul nostru și scrisese singur prețul. Cu ani în urmă, era un comerciant de cărți celebru care bătea regulat librăriile din Wigtown, așteptând până când vedea o față nouă la casă — cineva care, bănuia, știa mai puține decât el — și ștergea prețurile scrise cu creionul pe cărțile rare, apoi le reducea, ca să-și facă rost de un chilipir. Din câte știu, a murit între timp.

Ultimii clienți ai zilei — un cuplu tânăr care a cumpărat câteva titluri SF — mi-au spus că își petrec vacanța vizitând librării second-hand din tot Regatul Unit. Mai pâlpâie încă o flacără a speranței pentru noi.

Total încasări: 78 lire
7 clienți

MARȚI, 25 NOIEMBRIE

Comenzi online: 7
Cărți găsite: 4

Am uitat să pun alarma, așa că am dormit până mai târziu. Am deschis magazinul la 10:00, când am descoperit că la 9:30 ar fi trebuit să înceapă cursul de artă pentru doamne, iar acestea așteptaseră, tremurând de frig, afară.

Total încasări: 64 lire
3 clienți

MIERCURI, 26 NOIEMBRIE

Comenzi online: 2
Cărți găsite: 1

Declin și prăbușire a sosit cu poșta de dimineață, așa că l-am sunat pe domnul Deacon să-l anunț.

Sandy, păgânul tatuat, a venit cu prietenul lui. A lăsat șase bastoane și a găsit o carte despre mitologia celtică.

Un client a venit la ora 16:00 cu o cutie de cărți broșate de ficțiune, printre care minunatul roman *Eseu despre orbire* al lui José Saramago și *Susține Pereira*, de Antonio Tabucchi, amândouă primite de mine de la un prieten italian îngrozit de ignoranța mea în materie de ficțiune contemporană europeană. *Susține Pereira* mi-a plăcut mult, dar *Eseu despre orbire* a fost uimitoare. Puține cărți m-au făcut să mă simt atât de captivat și — în mod ironic — să le vizualizez atât de clar. Mizeria și haosul jalnic al unei lumi în care toți oamenii au orbit, fragilitatea contractului social și dezintegrarea rapidă a societății după pierderea unui singur simț sunt atât de realist descrise de Saramago încât cititorul este atras mai degrabă ca participant în poveste decât ca observator și — ca *Memoriile personale și confesiunile unui păcătos cu temei*, de James Hogg — la sfârșit te lasă cu mai multe întrebări despre lumea din jurul tău.

Total încasări: 90,55 lire
9 clienți

JOI, 27 NOIEMBRIE

Comenzi online: 8
Cărți găsite: 6

Azi au ridicat bradul de Crăciun în piață.

În magazin a intrat un grup de trei rusoaice și una dintre ele (se vedea că era singura care vorbea engleză) a întrebat dacă avem cărți în limba rusă. A părut sincer surprinsă că avem câteva, dar nu au cumpărat niciuna.

Am primit o comandă prin AbeBooks după-amiază de la un client din Irlanda. Era un set de opt volume cu prețul evident trecut greșit în Monsoon:

Titlu: *European History: Great Leaders & Landmarks*
Autor: Rev. H. J. Chayton, William Collinge, Walter Murray
Preț: 3,48 lire
Expediere: 8,85 lire

Total: 12,33 lire

Greutatea totală a setului este de 8,2 kilograme, ceea ce înseamnă că expedierea în Irlanda ar costa 88 de lire. I-am trimis un e-mail clientului și i-am explicat situația.

Trei persoane au întrebat, independent una de alta: „Cumpărați cărți?" Una dintre ele a adus trei cărți din seria *Harry Potter* și mi le-a arătat emfatic, subliniind că una dintre ele era o ediție princeps. Când i-am spus că ultimele cărți din seria *Harry Potter* au avut tiraje așa de mari în ediția princeps încât au devenit, practic, lipsite de valoare, le-a pus repede la loc în geanta în care le adusese și a plecat. Nu cred că m-a crezut.

Când închideam, am avut plăcerea de a-l zări pe domnul Deacon grăbindu-se spre librărie cum numai un bărbat supraponderal, trecut de vârsta mijlocie poate să se grăbească. Poalele hainei puțin cam strâmte (care îi fluturau) și șuvița pieptănată peste creștet (care i se sculase și stătea vertical) păreau o pereche de aripi reziduale și, respectiv, aripioara dorsală a unui pește-velă: primele străduindu-se să îl propulseze în față, iar ultima, să-l ghideze. Se vedea că încerca să ajungă la librărie înainte să se închidă. Am ținut ușa deschisă pentru el, a plătit cartea, apoi a plecat târșâindu-și picioarele și gâfâind în amurg.

Total încasări: 88,99 lire
6 clienți

VINERI, 28 NOIEMBRIE

Comenzi online: 1
Cărți găsite: 1

Nicky a sosit la 9:15, ca de obicei. Imediat, mi-a oferit o tavă de plastic cu ceva care ar fi putut fi considerat mâncare, dacă ar fi fost cu câteva zile mai proaspăt, întrebându-mă: „Vrei un rulou cu scorțișoară?" (Eticheta de la Tesco cu „Redus la 27 pence" era încă vizibilă.) Am răspuns: „Da, chiar mi-ar plăcea, mersi, Nicky". Dar când am întins mâna să iau unul, m-a plesnit peste ea și a zis: „Nu l-aș alege pe ăla.

Am lins glazura de pe el pe drum spre muncă azi-dimineață".

Singura comandă de dimineață a fost pentru o carte intitulată *A Toast-Fag*.

În timp ce lipeam prețurile pe cărțile din mai multe cutii, cumpărate din mai multe surse și adunate unele peste altele în magazin, am găsit o carte numită *The Restraint of Beasts*, de Magnus Mills. Finn mi-o recomandase, așa că am pus-o deoparte și o voi începe când voi avea timp.

Nicky a hotărât să rămână peste noapte ca să putem să bem bere și să bârfim. Cum era de așteptat, amândoi am băut prea mult. I-am oferit o sticlă de Corncrake Ale și mi-a răspuns că nu-i place berea care are un nume de pasăre pe ea[50]. Ăsta este genul de logică pe care îl aplică ea ori de câte ori are de luat o decizie.

Total încasări: 62,50 lire
5 clienți

SÂMBĂTĂ, 29 NOIEMBRIE

Comenzi online: 1
Cărți găsite: 1

Nicky a deschis magazinul, așa că am mai stat în pat.

Comanda de azi era pentru o carte intitulată *A Young Man's Passage*, de Mark Teller. Julian Clary a folosit același titlu pentru autobiografia lui, dar nu cred că din aceleași motive.

Când așezam cărți pe rafturi, eu și Nicky am comentat în același timp (în momentul în care intram în galerie) că este extrem de frig acolo. Și focul era aprins. De când am așezat aeroterma la baza scărilor, anul trecut, galeria a devenit din cea mai călduroasă cameră din magazin una dintre cele mai reci, probabil din cauză că are un perete de piatră, fără rambleiere sau izolație. Așa că l-am sunat pe Callum să văd ce părere are el despre asta. O să vină să se uite.

Total încasări: 100 lire
10 clienți

Publicația pentru preîntâmpinarea infracțiunilor.

Corncrake înseamnă cârstei.

DECEMBRIE

> „În perioada Crăciunului aveam zece zile febrile de luptă cu cărțile poștale și calendarele de Crăciun, a căror vînzare e obositoare, dar care aduc bani buni pe timpul sezonului. Urmăream cu interes cinismul brutal cu care e exploatată emoția Crăciunului. Agenții comerciali ai firmelor de cărți poștale de Crăciun începeau să vină cu cataloagele lor încă din iunie. O expresie din facturile lor mi-a rămas în memorie. Scria acolo: «2 duzini: pruncul Iisus cu iepurași».“
>
> George Orwell, *Amintirile unui librar*

De Crăciun și, posibil, în perioada imediat premergătoare acestuia, atmosfera din magazin este cea mai calmă din tot anul. Afacerea depinde în așa măsură de vizitele turiștilor, care abia dacă mai există în decembrie, că aproape ar fi mai bine să închidem librăria între noiembrie și martie. Puținii oameni care oferă cărți second-hand drept cadouri de Crăciun sunt, de obicei, excentrici, așa că merită să ținem deschis măcar pentru distracția pe care ne-o asigură astfel de personaje. Sunt cei mai interesanți clienți. Și nu s-ar cuveni să închidem; dacă magazinul nu ar fi deschis, asta le-ar dezamăgi pe cele câteva suflete care se aventurează în zona rurală din Galloway în lunile de iarnă și care probabil nu ar mai veni altă dată. Din când în când, cheltuie niște bani și, oricum, zilele scurte și reci de iarnă nu sunt propice pentru alte activități, dacă ar fi să închid librăria. Așa că este mai bine să țin deschis și să accept ce-mi pică ocazional, decât să țin închis și să nu încasez nimic. Singura săptămână în care merită cu siguranță să deschid este cea dintre Crăciun și Hogmanay — adică săptămâna în care oamenii se întorc în regiune pentru a-și petrece perioada sărbătorilor cu cei dragi, pe care descoperă curând că îi iubesc mai mult de la o distanță de câteva sute de kilometri, decât atunci când sunt închiși în aceeași casă cu ei. În acea săptămână, librăria este aglomerată, luată cu asalt de oameni care au petrecut mult prea mult timp închiși prea aproape de rude în cea mai întunecată lună a anului; disperați să găsească orice modalitate de evadare, se înghesuie în magazin și-și trec orele răsfoind și — de regulă — cumpărând cărți.

LUNI, 1 DECEMBRIE

Comenzi online: 1
Cărți găsite: 1

Ziua Sfântului Andrei, sărbătoare legală în Scoția.
O clientă a sunat să întrebe de o carte:

Femeia: „Am fost în librăria dumneavoastră la Festivalul de carte și am găsit o carte despre grădinile vechi, în paragină, din Scoția, în secțiunea de cărți noi. Ați putea să-mi spuneți titlul?“

Eu: „Nu, îmi pare rău. Dar știu ce carte căutați și mi-ar face plăcere să vă vând un exemplar“.

Femeia: „De ce nu vreți să-mi spuneți titlul?“

Eu: „Pentru că, imediat după aceea, o să vă duceți s-o cumpărați de pe Amazon“.

Femeia: „Nu, o trimit pe mama s-o cumpere de la dumneavoastră“.

Eu: „A, bun! În cazul ăsta, pot să notez datele cardului dumneavoastră de credit și numele mamei dumneavoastră? O pun deoparte după ce o plătiți“.

În momentul acela, a închis.

După muncă am ieșit cu Tracy să bem o bere la crâșmă. Un fermier local a trecut pe acolo și a întrebat: „Vrea cineva un nap? Am câțiva în camionetă". Laura, care lucra la bar, i-a răspuns că ar vrea unul. Omul a apărut cu cel mai mare nap pe care l-am văzut vreodată. Se pare că a avut o recoltă monstru anul ăsta.

Am început să citesc *The Restraint of Beasts*.

Total încasări: 28 lire
4 clienți

MARȚI, 2 DECEMBRIE

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 2

Callum a trecut pe aici și am discutat despre posibilitatea de a izola peretele de piatră din galerie. Ar trebui să se simtă o diferență serioasă în ce privește temperatura. A fost de acord să facă lucrarea și să înceapă cândva săptămâna asta.

Azi a fost o zi însorită, aurie; lumina discretă din decembrie și ianuarie cade pe secțiunea Penguin într-un fel pe care nu-l mai vezi în restul anului. Momentul cel mai frumos al zilei a fost, fără îndoială, când am vândut o carte intitulată *Donald McLeod's Gloomy Promises*, publicată în 1892, unui client care o căuta de mai mulți ani.

Total încasări: 33 lire
2 clienți

MIERCURI, 3 DECEMBRIE

Comenzi online: 4
Cărți găsite: 2

Dimineață răcoroasă, așa că am aprins focul și am prelucrat comenzile online. Când am intrat în oficiul poștal cu corespondența, am trecut pe lângă un bărbat care ducea în mână o cărămidă, iar cheile mașinii îi atârnau din gură. Când a mormăit un salut prietenos, cheile i-au căzut din gură și au aterizat — ce potrivească — pe cărămidă.

La 14:30, un bărbat mai în vârstă a intrat în librărie cu o cutie de cărți de istorie militară pe care voia să le vândă, inclusiv câteva despre King's Own Scottish Borderers (KOSB), regimentul de infanterie în care s-au înscris bărbații din Galloway de-a lungul timpului, deși Galloway nu este un ținut de graniță.

Total încasări: 46 lire
4 clienți

JOI, 4 DECEMBRIE

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 3

Callum a sosit la ora 10:00 să înceapă izolarea peretelui. O mare parte din zi am pus cărți în cutii și am desfăcut rafturile de pe peretele pe care va lucra el.

Total încasări: 48 lire
5 clienți

VINERI, 5 DECEMBRIE

Comenzi online: 1
Cărți găsite: 1

Azi a lucrat Nicky. A ajuns devreme, vizibil entuziasmată. „O, ce tratație am pentru tine!" Această „tratație" trebuia să fie un soi de compensație pentru ruloul cu scorțișoară de pe care linsese ea glazura vinerea trecută. A scos o cutie acoperită cu abțibilduri cu „Redus", care conținea o prăjitură Peppa Pig.

Callum a fost aici toată ziua și a lucrat la izolarea peretelui.

După ce i-am dat lui Nicky câteva sarcini (la care a dat afirmativ din cap cu entuziasm, iar apoi a hotărât să nu le facă), la ora 11:00 am plecat la Sorbie — aflat la o distanță de aproape zece kilometri de Wigtown — pentru o tranzacție cu cărți. Era vorba despre colecția unuia dintre prietenii tatălui meu, Basil, care a murit anul acesta. Nepotul lui se ocupa de bunurile rămase. Nu erau multe cărți interesante și majoritatea erau manuale de inginerie, dar am luat vreo două cutii și i-am scris un cec de 100 de lire.

Când am plecat din Bristol ca să mă întorc în Scoția, în 2001, moartea era un subiect cu care eram relativ nefamiliarizat, în afară de pierderea bunicilor și a surorilor lor în vârstă. Poate că sunt un norocos că nu mi-am pierdut niciodată un prieten apropiat. Însă viața rurală te obligă să intri în contact cu oameni de toate vârstele și din toate categoriile într-un mod pe care la oraș este ușor să-l eviți. Când am cumpărat magazinul, în 2001, clienții comentau adesea că păream „foarte tânăr pentru un librar" și poate că eram. De cinci ani nu am mai auzit asta, iar numărul de înmormântări la care merg crește în fiecare an. Mulți dintre prietenii părinților mei au murit în ultimul an. Mama mi-a zis recent: „Eu și tatăl tău suntem pe un câmp minat acum".

După muncă, am ieșit la o bere cu Callum. Am invitat-o și pe Nicky, dar a zis că nu vrea să iasă, așa că i-am aprins focul și i-am cumpărat niște bere artizanală de la Co-op (nimic cu nume de pasăre, de data asta). Când m-am întors, pe la ora 20:00, ea stătea în fața focului și cosea o jucărie de pluș, o văcuță la care se pare că lucra de peste douăzeci de ani. Nu semăna deloc a vacă.

Săptămâna asta, câțiva clienți au intrat în librărie și s-au plâns că și-au uitat ochelarii de citit. Nu este nici pe departe ceva neobișnuit. Când i-am pomenit de asta lui Nicky, a răspuns că și ea și-i uită frecvent.

Total încasări: 22 lire
2 clienți

SÂMBĂTĂ, 6 DECEMBRIE

Comenzi online: 2
Cărți găsite: 2

La ora 8:00, am auzit-o pe Nicky făcându-și micul dejun, așa că am mai stat în pat și a deschis ea. Am

fost trezit la scurt timp după aceea de sunetul ciocanului rotopercutor al lui Callum, care găurea de zor peretele de la parter. O mare parte a după-amiezii mi-am petrecut-o montând un cablu de boxe de la combina stereo, pe care am dus-o acum în partea din față a magazinului, într-un loc în care nu ajung copiii, fiindcă par incapabili să treacă pe lângă ea fără să umble la butoane — de obicei, dau volumul mai tare.

Total încasări: 72,29 lire
9 clienți

LUNI, 8 DECEMBRIE

Comenzi online: 9
Cărți găsite: 8

A fost extrem de liniște în magazin toată ziua. Primul client a apărut abia la 11:30 și a întrebat: „Unde ții cărțile despre marketing și strategie financiară?“ Cineva o să primească un cadou de Crăciun interesant.

Când verificam corespondența, am găsit o scrisoare de la consiliu, pe care Nicky făcuse un desen foarte rudimentar cu o față rotundă, care avea ochelari și păr creț, și care în mod evident trebuia să fiu eu. Când i-am arătat-o și am întrebat-o: „Nicky, ce-i asta?“ a răspuns: „Asta? O oglindă“.

Total încasări: 78,44 lire
6 clienți

MARȚI, 9 DECEMBRIE

Comenzi online: 2
Cărți găsite: 1

Anna a sunat să spună că nu o să lucreze la filmul pe care îl gândise cu prietena ei în America, fiindcă bugetul i se pare prea mic, așa că a rezervat bilet la avion înapoi spre Londra și ajunge în Dumfries joi.

Unul dintre clienții de azi, un bătrân, și-a târșâit pașii până la casă ținând strâns în mână o carte și având pe față o expresie entuziasmată. „Cât vreți pe ăsta?“ Era un manual de latină, pe care el l-a deschis repede și mi-a arătat numele scris cu stiloul pe forzaț. „A fost al tatălui meu.“ Cartea costa 4,5 lire, dar i-am zis că i-o dau gratis. Nu-mi aduc aminte de unde o aveam, dar el a fost așa de încântat că a găsit-o, încât mi s-a părut de bun-simț să procedez așa. Omul venise în vacanță din Kent, așa că este posibil ca manualul să fi făcut parte dintr-o colecție mare pe care am cumpărat-o dintr-o casă de lângă Canterbury acum câțiva ani.

Comenzi online: 80 lire
9 clienți

MIERCURI, 10 DECEMBRIE

Comenzi online: 1
Cărți găsite: 0

Nicky a venit azi ca să pot eu pleca să mă uit la o bibliotecă, pe undeva pe lângă Stearling, pe malul estic al lacului Lomond. Casa se afla într-o vâlcea splendidă, iar drumul era străjuit de o pădure veche de foioase și presărat cu vile victoriene maiestuoase, la fel ca cea la care mergeam eu. Proprietarii erau un cuplu cam de aceeași vârstă cu părinții mei, iar casa era plină de mobilă frumoasă și obiecte de artă. Oamenii au fost prietenoși și m-au tot alimentat cu ceai și biscuiți cât am inspectat cele vreo mie de cărți din diversele camere. Fiii lor fuseseră la o școală cu internat în Perthshire, iar unul din ei era de vârsta mea, așa că fără îndoială că drumurile ni se intersectaseră la un moment dat, probabil la un meci de rugby. La fel ca în multe alte tranzacții cu cărți, și ei își vindeau casa și căutau ceva mai mic, în cazul de față, un apartament în cartierul West End din Glasgow.

Colecția de cărți era amestecată, dar conținea câteva materiale vechi interesante, inclusiv o ediție princeps din *The Whisky Distilleries of the United Kingdom*, de Barnard, publicată în 1887. A fost prima dată când am văzut un exemplar din ediția princeps. Aveau o colecție bună de cărți despre whisky, printre care și câteva titluri de anticariat. Când am stat de vorbă, am aflat că bărbatul lucrase în industria whisky-ului înainte să se pensioneze și că știam cam aceiași oameni din domeniul distileriilor. După câteva negocieri civilizate, am convenit asupra unui preț de 1 200 de lire pentru zece cutii cu cărți.

Drumul spre casă a fost cumplit. Am făcut greșeala de a o lua printre dealuri: un drum pe care încăpea o singură mașină, lung de treizeci de kilometri, acoperit de zăpadă. În plus, ploua și urla vântul. M-am întâlnit cu câteva camioane forestiere încărcate. Apoi, când am ajuns mai sus, ploaia s-a transformat în zăpadă, iar peisajul montan a fost iluminat din când în când de fulgere. Am reușit să ajung înapoi acasă pe la ora 18:00.

Total încasări: 85,98 lire
7 clienți

JOI, 11 DECEMBRIE

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 3

Una dintre cărțile comandate azi a fost *A Drug Taker's Notes*. Când am dus comenzile la Wilma, nici urmă de William. Am întrebat-o pe Wilma unde e, la care ea a răspuns conspirativ, cu un zâmbet răutăcios: „Își face somnul de după-amiază". Nu cred că poate dormi vreodată suficient cât să se trezească binedispus.

După închidere, m-am dus la Dumfries să o iau pe Anna de la gară.

Total încasări: 27 lire
5 clienți

VINERI, 12 DECEMBRIE

Comenzi online: 1
Cărți găsite: 0

Nicky a venit în costumul ei de schi negru, ca de obicei, cu un pateu din containerul de la Morrisons. Semăna mai degrabă cu o coajă de pe o rană uriașă decât cu o delicatesă comestibilă. „Ei, e delicioasă. Ia și gustă!" Era revoltătoare. Vinerea păpicii a devenit un moment deprimant în fiecare săptămână, mai ales de la incidentul cu ruloul de scorțișoară.

Astăzi, vânzările au mers tare prost, iar în magazin a fost crunt de frig. Postarea lui Nicky de pe Facebook:

Dragi prieteni, Nicky sunt. Când am ajuns la muncă azi-dimineață, m-au trecut toate emoțiile când am zărit o lumină roșie strălucind lângă tejghea. Să fie oare un radiator? Voi putea să-mi dau jos pătura?

Da și nu. Era un radiator, dar NUMAI lumina era aprinsă. Pătura rămâne pe mine până în aprilie.

A, cea mai deprimantă veste în *Free Press* de săptămâna asta: a fost furată o monedă dintr-o mașină parcată la o fermă. În ce fel de lume trăim?

Nu-i spuneți că am fost aici.

Nicky a adus cinci perechi de ochelari pe care le-a cumpărat de la magazinul cu produse de o liră din Bathgate, pentru clienții care și-i uită pe ai lor acasă.

Cineva de la o distilerie din vale a aflat că am cumpărat colecția de cărți despre whisky și a venit la magazin. A oferit 600 de lire pentru Barnard, preț pe care l-am acceptat bucuros, fiindcă asta înseamnă că pot să-mi recuperez investiția în doar câteva zile. Dacă ar fi fost într-o stare mai bună, probabil că aș fi putut să-i cer de două ori mai mulți bani.

Callum a terminat izolarea peretelui. Acum trebuie să găsim pe cineva care să-l tencuiască înainte să putem aranja rafturile la timp pentru Crăciun.

Total încasări: 79,50 lire
3 clienți

SÂMBĂTĂ, 13 DECEMBRIE

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 2

La 9:22 terminasem deja cu comenzile zilei, dar Nicky încă nu dăduse niciun semn de viață. La ora 10:00, am primit un SMS de la ea: „Sunt într-un șanț lângă Doon of May. Aștept un tractor să mă tragă afară". A reușit să vină cu o ocazie direct din șanț. Doon este un teren lângă frumosul sat Elrig. Proprietarul este un tip pe nume Jeff, care a organizat acolo un fel de comunitate. Nicky a ajuns, în cele din urmă, pe la 10:45.

După-amiază, a venit tata să mă roage să imprim ceva pentru o întâlnire pe care o are miercuri. El și mama pot să navigheze pe iPaduri, dar în afară de asta, au nevoie de asistența familiei pentru orice legat de computere. Discuția din magazin s-a învârtit în jurul întrebării „La ce oră începe oficial după-amiaza?" Eu am zis că la 12:00. Anna a zis că la 11:00. Tata a zis: „abia după ce îmi termin eu prânzul".

Total încasări: 121,79 lire
10 clienți

LUNI, 15 DECEMBRIE

Comenzi online: 2
Cărți găsite: 1

În timp ce sortam cărțile din niște cutii, posibil dintr-una din colecțiile preoților, am dat peste două cărți pe care nu te-ai aștepta să le găsești în aceeași cutie: *Mein Kampf* și o *Biblie* de la Ierusalim cu copertele din lemn de măslin.

Când găsești un exemplar din *Mein Kampf*, te afli într-o poziție dificilă din punct de vedere moral. Exemplarul pe care îl avem noi costă vreo 60 de lire și mulți comercianți nu se vor atinge de el, ceea ce e de înțeles, dar există cerere pentru el — nu imensă, însă suficientă pentru a ști că se va vinde într-o lună. Întrebarea la care nu știi niciodată răspunsul este în mâinile cui va ajunge — vreun nebun extremist de dreapta sau un istoric care îi expune pe cei care neagă Holocaustul. Piața pentru *Mein Kampf* se va schimba de anul viitor, oricum, după ce drepturile de autor vor expira în Germania.

Total încasări: 149,50 lire
11 clienți

MARȚI, 16 DECEMBRIE

Comenzi online: 1
Cărți găsite: 1

Azi a venit Nicky, fiindcă eu aveam programare la specialistul în dureri de spate de la spitalul din Dumfries la ora 11:00. Am fost trimis la secția de RMN să mi se facă o scanare. Dacă tot am fost în Dumfries, am profitat de ocazie să văd niște cărți ale unei femei în vârstă, rămasă văduvă în mai. Spre norocul meu, locuia într-un apartament mic chiar în apropiere de spital. Cărțile erau toate despre pescuit, iar unele dintre ele erau destul de rare. Am căzut de acord asupra unui preț de 250 de lire pentru patru cutii, iar când i-am spus că și eu sunt pescar împătimit, a insistat să-mi dea toate cutiile cu momeli ale soțului ei. Parcurgând rafturile, am observat că pe ele și pe cele mai multe dintre mese, fotografiile înrămate fuseseră așezate cu fața în jos. Am ridicat câteva, din curiozitate. Toate înfățișau aceeași persoană, bănuiesc că soțul doamnei. Poate că nu suporta să i se amintească de el.

Nicky își continuă activitatea pe Facebook:

Dragi prieteni, Nicky sunt!

Poate că unii dintre voi nu știți cât de grijuliu și generos este Shaun. Când, în sfârșit, am ajuns la librărie în ziua cu asfaltul alunecos rău, fără camionetă, m-a lăsat să turtesc o cutie de carton și să o așez, în STRAT DUBLU, pe jos, sub masa de lucru, ca să mă mai apere de curentul iernii. Ce mărinimos! Și cum becul roșu al radiatorului era aprins (chiar și fără căldură), m-am simțit tare confortabil. Minunat Shaun ăsta!

M-am tot chinuit să găsesc un zidar care să termine peretele proaspăt izolat, că mâine-poimâine vine Crăciunul.

Total încasări: 58,49 lire
8 clienți

MIERCURI, 17 DECEMBRIE

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 3

Un client care era în magazin de vreo două ore și care fusese singurul client în tot acest timp a zis: „Acum, înainte de Crăciun, trebuie că e cea mai aglomerată perioadă din an pentru voi". Efectiv, nimeni altcineva nu mai fusese în magazin tot timpul cât stătuse el pe acolo. Cum își închipuise el că arată magazinul în restul anului, habar nu am.

Am terminat *The Restraint of Beasts*.

Total încasări: 103,09 lire
8 clienți

JOI, 18 DECEMBRIE

Comenzi online: 2
Cărți găsite: 2

La ora 10:00, la ușa librăriei s-a prezentat primul client: „Nu prea mă interesează cărțile", urmat de „Să vă zic eu ce cred despre puterea nucleară". La 10:30, dorința de a trăi era doar o amintire îndepărtată.

Când am dus comenzile la Wilma, William delecta un client clar dezinteresat cu o glumă atât de încărcată de incorectitudine politică încât, dacă ar exista o scară Beaufort pentru lucrurile de genul ăsta, magnitudinea ar fi fost mult prea mare și ar fi trebuit creată una nouă. Am întrebat-o pe Wilma dacă poate să trimită poștașul mâine să ridice sacii când colectează corespondența la sfârșitul zilei.

Cărțile despre pescuit din tranzacția de la Dumfries, deși nu aș putea să spun că zboară de pe rafturi, se vând mult mai repede decât orice altceva. Acesta este un fenomen obișnuit, chiar și într-un magazin de dimensiuni relativ mari, ca al meu: stocurile proaspete se vând cel mai repede. Bănuiesc că există o logică în asta, dat fiind că, dacă o carte care se află pe raft de un an nu s-a vândut, atunci probabil are un preț prea mare sau nu există piață pentru ea. Cu toate acestea, nu se simte așa; este aproape ca și cum cărțile abia așezate pe rafturi par mai proaspete, iar cele care zac pe rafturi de o veșnicie au căpătat un anumit aer stătut, ceea ce le face de nevândut.

Când sortam cutiile cu cărți de la Loch Lomond, am mai găsit un pamflet la adresa lui Sorley MacLean, semnat de Seamus Heaney. Tirajul total a fost de cincizeci de exemplare, iar eu am acum două. Ar trebui să valoreze 100 de lire fiecare. La fel ca autograful lui Walter Scott și cartea cu dedicația lui Florence Nightingale, și aceste pamflete au ceva care te face să te simți conectat cu oamenii respectivi. Poate că cel mai interesant mister este că nu știi niciodată cine a ținut în mâini toate cărțile fără autograf sau dedicație care ajung în magazin și care a fost povestea lor secretă.

Am mai primit un e-mail de la Bay Bookshop din Colwyn Bay, Țara Galilor. Magazinul lor se închide în curând și vor să știe dacă am dori să le cumpărăm stocul. E evident că nu au reușit să-l vândă în altă parte. I-am rugat să-mi trimită câteva fotografii prin e-mail.

Total încasări: 184,49 lire
7 clienți

VINERI, 19 DECEMBRIE

Comenzi online: 1
Cărți găsite: 0

Colwyn Bay a răspuns cu niște fotografii din care reiese un stoc rezonabil de 20.000 de cărți. Se pare că au avut o ofertă, dar mult mai mică decât ce așteaptă ei. Bănuiesc că și oferta mea va fi cam tot pe acolo, așa că nu mă mai obosesc. Foarte puțini oameni se încumetă acum la o tranzacție de dimensiunea asta, așa că poți să zici ce preț vrei. Cred că se vor chinui să scape de ele.

În magazin a fost la fel de liniște și de frig ca într-un mormânt. Apropo, trebuie să o întreb pe Nicky dacă a mai murit recent vreunul dintre clienții noștri obișnuiți.

Sortam cutiile cu cărți când am observat un exemplar din *Satyriconul* lui Petronius. Am început să o frunzăresc și cred că voi încerca să o citesc.

Poștașul a ridicat sacii cu cărțile de la Random Book Club la 15:30.

Nicky rămâne peste noapte și lucrează mâine, ceea ce înseamnă că o să fiu puțin mai liber să fac lucruri interesante, cum ar fi să mă duc la bancă, apoi la joagăr, ca să iau cherestea pentru rafturile noi, și chiar să fac curat în mașină.

Total încasări: 122 lire
8 clienți

SÂMBĂTĂ, 20 DECEMBRIE

Comenzi online: 5
Cărți găsite: 5

Azi a lucrat Nicky. Cât timp am fost eu la joagărul de lângă Penkiln ca să iau cherestea pentru rafturile noi, pe care le voi pune pe peretele recent izolat, ea a preluat din nou controlul paginii de Facebook.

Dragi prieteni, Nicky sunt!

UAU, ce i-am mai supărat pe vecini aseară cu montajul nostru video „Sfârșit de an", cu mișcări de dans hip-hop&swing, urmat de niște droguri puternice (câte două pastile de Ibuprofen fiecare!), știind că personalul în vârstă nu va fi în stare să meargă astăzi. Așa o ardem noi. A-ha!

I-am zis lui Nicky că nu găsesc un zidar care să termine peretele izolat de Callum și că vreau să termin cu asta înainte de Crăciun. Mi-a răspuns „Lasă că rezolv eu" și a ieșit din magazin. După cinci minute, s-a întors cu un tip pe nume Mark, care s-a uitat la ce era de făcut și a spus că poate să se ocupe mâine. Nicky se dusese în stația de autobuz și întrebase oamenii care așteptau acolo: „E vreunul din voi zidar?", iar el răspunsese că da.

Nicky a găsit un loc în Glasgow care va accepta stocurile noastre respinse și le va recicla: Smurfit Kappa (Cash for Clothes ne-a zis recent că nu mai au activitate în Galloway). Ne vor plăti 40 de lire pe tonă, ceea ce ar trebui să acopere costul combustibilului pentru a ajunge acolo, așa că mă duc la anul cu o camionetă plină.

Total încasări: 82 lire
9 clienți

DUMINICĂ, 21 DECEMBRIE

Mark zidarul a venit pe la 8:30 și a tencuit peretele.

LUNI, 22 DECEMBRIE

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 2

Toate cărțile de pe rafturile pe care le-am dat jos ca să izolăm peretele au fost puse în cutii și așezate în fața unei secțiuni de care nu întreabă NIMENI, niciodată: geologie. Sunt acolo de când a început Callum să lucreze la perete. Primul client de astăzi, un bărbat care șchiopăta și se ajuta cu o cârjă, a întrebat: „Unde este secțiunea de geologie?"

Sandy, păgânul tatuat, a venit să-mi ureze solstițiu de iarnă fericit pentru ieri.

Toată seara am montat rafturi și am așezat cărțile din cutii înapoi pe ele.

Librăria din Colwyn Bay și-a pus stocul pe eBay cu un preț de 20 000 de lire. Nicio șansă să se vândă așa de scump. Dacă reușesc să ia 5 000 de lire pe el e bine.

Total încasări: 181,50 lire
13 clienți

MARȚI, 23 DECEMBRIE

Comenzi online: 4
Cărți găsite: 4

Azi-dimineață, un client a returnat o carte pe care am postat-o săptămâna trecută, cu un bilet pe care scria: „Vă rog să rambursați. Cartea pare veche, nu nouă, așa cum mă așteptam". Cartea cu pricina era *The Flag in the Wind*, de John MacCormick, iar coperta este făcută special să pară deteriorată și veche. Cartea era nou-nouță.

Între Crăciun și prima luni din noul an, magazinul se va deschide la 10:00, în loc de 9:00, așa că am pus un anunț în vitrină.

Ce puțin mă străduiesc să atârn decorațiuni de Crăciun în librărie! Le-am pus astăzi: câteva crengi de ilice, donate de Bev, și niște iederă tăiată de pe aleea privată a unei ferme locale, luminate cu o instalație ieftină. Am decorat fiecare fereastră și o parte din hol.

M-am dus cu Anna la Edinburgh, să petrecem Crăciunul la sora mea. I-am lăsat un bilet lui Nicky (care nu serbează Crăciunul) prin care am rugat-o să păstreze ordinea în magazin și să dea de mâncare pisicii.

Total încasări: 140,10 lire
13 clienți

MIERCURI, 24 DECEMBRIE

Comenzi online: 6

Cărți găsite: 5

Pe perioada sărbătorilor, Nicky se ocupă de librărie.

JOI, 25 DECEMBRIE

Prima zi de Crăciun. Închis.

VINERI, 26 DECEMBRIE

A doua zi de Crăciun. Închis.
M-am întors cu Anna de la Edinburgh.

SÂMBĂTĂ, 27 DECEMBRIE

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 3

Azi a lucrat Nicky. Se pare că a așteptat răbdătoare afară încă de la ora 9:00. Am uitat să-i spun că magazinul se deschide la 10:00 în perioada sărbătorilor. A fost furioasă. Una dintre cărțile comandate azi se numește *Cuckoo Problems*.

O mare parte din zi, am luat la rând tonele de e-mailuri cu oferte de îmbunătățire a traficului de pe site, de mărire a penisului și de împrumuturi. Din păcate, afacerea mea nu are mijloacele necesare pentru a face vreuna dintre astea. Prin toate mesajele spam, erau și patru abonări noi la Random Book Club, ceea ce sugerează că oamenii le-au oferit drept cadouri de Crăciun.

Zi dezamăgitor de liniștită. Poate că vizitatorii regiunii cred că magazinul este închis.

Total încasări: 140,20 lire
14 clienți

LUNI, 29 DECEMBRIE

Comenzi online: 2
Cărți găsite: 2

Zi rece, geroasă, dar cu soare. Pe interiorul geamurilor de la bucătărie, când am făcut micul dejun, era gheață. Am deschis magazinul la 10:00. Bucuria unei ore în plus în pat între Crăciun și Anul Nou este un lux. Când am verificat e-mailurile, am găsit unul de la Nicky: „Lucrezi azi? Ha-ha-ha-ha-ha!"

În librărie a fost liniște până pe la 11:30, când au început să intre, una câte una, câteva persoane. După prânz, o adolescentă care citise lângă foc timp de o oră, a adus la casă trei cărți broșate de Agatha Christie. Totalul era 8 lire. Mi-a întins o bancnotă mototolită de cinci lire și a întrebat: „Mi le dați cu cinci?" Am refuzat, zicându-i că pe Amazon numai expedierea costă 7,40 lire. A plecat bodogănind că o să le ia de la bibliotecă. Mult noroc: biblioteca din Wigtown este plină de computere și DVD-uri, dar nu are destule cărți.

Pe la 16:30, mă gândeam să închid mai devreme, dar au venit nouă persoane care s-au plimbat printre rafturi și au ales cărți, așa că am ținut deschis până la 17:30. Au cheltuit 60 de lire.

Încă nu am trimis cererea pentru grantul James Patterson, așa că am verificat înfrigurat site-ul lui și am aflat că termenul de depunere este 15 ianuarie 2015.

Mă cam chinui cu *Satyricon*, dar asta, în mare parte, din cauza întreruperilor mai degrabă decât a prozei. Mult mai distractiv decât mi-am închipuit.

Total încasări: 323,97 lire
25 de clienți

MARȚI, 30 DECEMBRIE

Comenzi online: 1
Cărți găsite: 0

Zi aglomerată în magazin, cu atâtea familii care au venit în vizită la bunici și cupluri care vor să scape de părinți. Nu am avut vânzări mari, ci constante toată ziua.

Total încasări: 401,33 lire
30 de clienți

MIERCURI, 31 DECEMBRIE

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 2

Magazinul a fost aglomerat de dimineață până seara. Până la prânz, nimeni nu a fost nepoliticos și nici nu a cerut vreo reducere. Liniștea asta de vis a fost tulburată, în cele din urmă, de Peter Bestel, care a venit în librărie să-mi spună că un câine se răhățise pe prag. Peter este un prieten a cărui fiică, Zoe, încearcă să-și facă o carieră de cântăreață/compozitoare. Este extrem de talentată, iar eu și Anna i-am făcut un videoclip acum câțiva ani. Peter este creierul din spatele site-ului Random Book Club și îmi dă sfaturi tehnice oricând am nevoie. Adică mai mereu.

La scurt timp după ce am înlăturat rahatul de câine cu o lopată, în librărie a intrat o familie formată din cinci persoane. Copiii și-au scuturat bocancii plini de noroi lângă ușă, numai că în interior, nu afară. Au plecat cu toții fără să se uite măcar unul la o carte.

Am plecat cu Anna pe Isle of Whithorn ca să petrecem Hogmanay cu niște prieteni.

Total încasări: 457,50 lire
37 de clienți

IANUARIE

„Un librar trebuie să spună minciuni despre cărți, ceea ce îi provoacă un anumit dezgust față de ele. Încă și mai rău e faptul că mereu le șterge de praf și le cară dintr-un loc în altul. A existat o vreme în care iubeam cu adevărat cărțile — adică iubeam aspectul, mirosul și textura lor, cel puțin dacă erau mai vechi de cincizeci de ani. Nimic nu îmi făcea mai multă plăcere decît să cumpăr cu un șiling un set de astfel de cărți la o licitație de țară."

George Orwell, *Amintirile unui librar*

În partea asta a eseului, trebuie să recunosc că rezonez cu Orwell. Deși încă iubesc cărțile, nu mai au misterul de odinioară — cu excepția cărților de anticariat, ilustrate cu gravuri manuale pe folie de cupru sau în lemn. Odată, am avut în posesia mea *Lilies*, opt planșe colorate manual, legate, din *Temple of Flora*, de Thornton. Mă îndoiesc că voi mai vedea vreodată o carte la fel de frumoasă. Era în casa unei văduve în vârstă din Ayrshire. Mă uitasem prin cărțile pe care voia să le vândă — vreo mie și ceva la număr — și găsisem foarte puține care să prezinte valoare sau măcar să mă intereseze, până ce, chiar când mă pregăteam să plec, am zărit cartea asta sprijinită de piciorul mesei din sufragerie. Am întrebat-o dacă pot să mă uit la ea, fiindcă nu mai văzusem niciun exemplar până atunci. Când i-am spus cât valorează, m-a întrebat dacă pot s-o vând pentru ea (am mărturisit că, în momentul acela, era peste posibilitățile mele financiare). Așa că am luat-o acasă, am dat-o unui legător local să-i facă niște reparații minore și am pus-o spre vânzare în regim de consignație la Lyon & Turnbull în Edinburgh, unde a fost vândută cu aproximativ 8 000 de lire.

Nici măcar setul in octavo *Birds of America*, de Audubon, care a fost pentru scurt timp în mâinile mele (unul dintre volumele considerate Sfântul Graal de orice librar) nu s-a putut apropia de acest preț. Lucrurile de genul acesta nu-și vor pierde niciodată atracția. Și, deși încă mai simt fiorul noutății când mă apropii de o casă a cărei bibliotecă încă n-am văzut-o și s-ar putea să o cumpăr, citesc mai puțin decât înainte, când încă nu cumpărasem magazinul. Excepție fac călătoriile cu trenul sau cu avionul, când mă simt eliberat de diversiunile zilnice și pot să mă pierd complet într-o carte. Când am citit *Memoriile personale și confesiunile unui păcătos cu temei*, pe care am început-o și terminat-o într-o călătorie cu trenul către Londra, unde mă întâlneam cu Anna, îmi aduc aminte clar că am ieșit din lumea extraordinară a lui Hogg clipind mirat în gara Euston, simțindu-mă mai dezorientat ca niciodată de locul acela.

În timpul unei negocieri cu un vânzător pentru prețul unei biblioteci private, colecția capătă înfățișarea unui premiu strălucitor. Însă de îndată ce am convenit asupra prețului, am bătut palma și am înmânat cecul, cărțile devin o mare greutate: trebuie să le împachetez în cutii, să le încarc în mașină, să le descarc și apoi să le verific, să le înregistrez online, să le pun prețuri și apoi să le așez pe rafturi, înainte de a vedea vreun bănuț din investiție întorcându-se la mine. Dezgustul la care se referă Orwell se produce în clipa în care cărțile intră în posesia ta — brusc, devin „muncă" —, dar acest disconfort este mai mult decât compensat de plăcerea extraordinară pe care ți-o aduce rara și delicioasa ocazie de a ține în mâini o carte precum *Lilies*, de Thornton.

JOI, 1 IANUARIE

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 3

Închis din cauză de mahmureală.

VINERI, 2 IANUARIE

Comenzi online: 7
Cărți găsite: 4

Nicky a apărut îmbrăcată în costumul ei negru de schi.

Una dintre cărțile comandate astăzi se intitulează *The Universal Singular*. Nicky a curățat-o înainte să o expedieze, pentru că marginea de sus era puțin prăfuită.

Stocul librăriei din Colwyn Bay nu a reușit să primească prețul de rezervă pe eBay. Anunțul a fost republicat cu prețul de 14 500 lire și cu comentariul „ACEASTA TREBUIE SĂ FIE ULTIMA REDUCERE". Sunt destul de sigur că nu vor obține prețul ăsta. Magazinele mari plătesc bibliotecilor publice o fracțiune din preț, aproximativ 15 pence pe kilogram. Colecția de la Colwyn Bay ajunge la 1,20 lire pe kilogram. Niciunul dintre marii comercianți nu se va atinge de ea la prețul ăsta.

Anna m-a convins s-o duc la Glasgow ca să vedem ecranizarea cărții ei preferate, *În inima pădurii*, după care s-a făcut un musical Disney. Cam așa arată iadul pentru mine: nu suport musicalurile și nu sunt fan Disney, așa că, fără îndoială, combinația celor două va echivala pentru mine cu o săptămână în aripa de la Guantanamo Bay în care se torturează prizonierii prin simularea înecului cu apă. Dar ne ducem vineri.

Tânărul cu barbă care a venit pe 3 noiembrie să vândă 2 000 de cărți de la o fermă de lângă Newton Stewart s-a întors cu prietena lui. S-au prezentat drept Ewan și Sarah. A întrebat dacă pot să mă duc mâine să văd cărțile.

Nicky a rămas peste noapte și am împărțit o halbă mare de bere.

Total încasări: 145 lire
15 clienți

SÂMBĂTĂ, 3 IANUARIE

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 3

Nicky a deschis magazinul la ora 10:00. Reușise să se mobilizeze și era clar că nu se simțea foarte bine, dar nici atât de rău încât să nu poată deturna pagina de Facebook a librăriei și să scrie mesajul următor:

Oameni buni din 2014
1. Ivy Leaf, localul cu *fish and chips* din Stranraer — mi-au păstrat o bancnotă de cinci când am scăpat-o pe jos; cei mai buni și mai cinstiți din Scoția.
2. Clientul care a comandat o carte în martie 2014, pe care noi am găsit-o acum două săptămâni, și care, când l-am întrebat dacă o mai vrea, a zis „Da, vă rog" și a plătit MAI MULT decât am cerut noi.
3. Clienta care, când a auzit că prețul unui inel era 3,50 lire, a strigat „CÂT?" Dar ESTE din argint, am asigurat-o noi. „Mă așteptam să fie cel puțin 35 de lire."
Emoționant!

M-am dus cu Anna la ferma de lângă Newton Stewart, să ridic cele 2 000 de cărți. Ziua era superbă, iar casa și anexele, vechi și frumoase. Cărțile erau depozitate în camera de oaspeți din căsuța țărănească. În timp ce stăteam de vorbă cu Ewan, a venit vorba despre faptul că iubita lui americană era obligată de autoritățile de imigrare să plece din țară, într-un mod bizar de asemănător cu povestea Annei. Anna fusese deportată fiindcă, fără să știe, intrase în țară de mai multe ori decât era permis fără viză de rezident, în 2010. A fost nevoie de eforturi herculeene și de o sumă importantă de bani ca să i se dea voie să se întoarcă în Scoția — o

țară care are nevoie de toți oamenii educați, inteligenți, muncitori care vor să locuiască aici și pe care îi putem primi. E ciudat și că pe el îl cheamă Ewan, numele pe care mi l-am ales în cartea Annei. Când încărcam cărțile în camionetă, am aflat că oamenii care locuiesc în căsuță sunt fratele lui Ewan, Will, și prietena lui, Emma. Emma a lucrat în librărie o vară, în urmă cu vreo cinci ani, iar acum este doctor în Dumfries.

Cărțile erau deja puse în cutii, așa că, în loc să mă mai uit prin ele, le-am luat și am convenit că le sortez mai târziu. A fost nevoie de două drumuri la camionetă ca să le mutăm, dar, din fericire, am fost mai mulți, așa că nu a durat prea mult.

În ediția *The Guardian* de azi, a apărut un articol despre viața în Wigtown, intitulat „Să ne mutăm în Wigtown și în peninsula Machars". Subtitlul era „O mică văgăună, în cel mai bun sens al cuvântului" și textul includea următoarea frază: „Oriunde te duci, ești întâmpinat cu prietenie". Pagina de Facebook a magazinului a fost bombardată cu comentarii de genul „Ăștia sigur nu au fost în magazinul tău" și „Evident, nu te-au cunoscut pe tine".

Împreună cu Anna, am dat jos decorațiunile de Crăciun din magazin, după ce am descărcat cutiile cu cărți din camionetă. Nu a fost cine știe ce bătaie de cap, având în vedere cât de jalnice au fost eforturile mele de a sărbători Crăciunul. Cum Anna este evreică, probabil este singura persoană din Wigtown mai puțin interesată de Crăciun decât mine. În afară de Nicky.

Total încasări: 63,98 lire
12 clienți

LUNI, 5 IANUARIE

Comenzi online: 4
Cărți găsite: 4

Am deschis magazinul la ora 9:00. Până la ora 14:00, ușa a fost deschisă doar de trei ori: prima oară de Kate, poștărița; a doua oară, de tatăl meu, care mi-a adus un ziar; a treia oară, de vântul puternic, la vreo cinci minute după ce a sosit tatăl meu, care nu închisese bine ușa.

Când m-am dus să caut pe rafturi cărțile comandate, l-am găsit pe Căpitan uitându-se amărât pe geam. La două săptămâni după cea mai scurtă zi din an, vremea este deprimantă, indiferent dacă ești pisică sau librar.

O mare parte din zi am sortat cărțile din cutiile luate de la fermă, care, aproape fără excepție, au fost dezamăgitoare.

Peter Bestel a venit după-amiază să discutăm despre câteva probleme tehnice cu site-ul Random Book Club. Deși am avut treizeci și două de abonări noi în decembrie, fără vreun pic de publicitate, am tot amânat să-i mai fac reclamă, fiindcă sistemul de management al bazei de date pe care l-am creat în 2013 nu este cel mai potrivit pentru a face față complicațiilor — oameni care fac cadou abonamente sau care nu le reînnoiesc etc. Așa că, până nu rezolvăm problemele astea, nu am de gând să caut membri noi.

La ora 15:00, deja mă resemnam cu gândul că nu voi vinde nimic azi, când în magazin a intrat o familie mare ce locuiește în zonă, pe numele lor Robinson, care au și cumpărat câteva cărți. Ken, recent căsătorit cu o fiică a clanului, a găsit o carte despre arhipelagul St. Kilda, al cărei preț tot aștepta să scadă. Îl zărisem de câteva ori cum se uită la ea, așa că, după ultima lui vizită, am mărit prețul de la 40 la 45 de lire. Nu a fost foarte încântat, dar a cumpărat-o, oricum. Am redus-o iar la 40 de lire.

Total încasări: 50 lire
2 clienți

MARȚI, 6 IANUARIE

Comenzi online: 1
Cărți găsite: 0

În mesajele de pe Amazon de azi, am găsit unul în care o clientă se plângea de *The Universal Singular*, o carte care ne-a fost comandată acum vreo săptămână și ceva. „Marginile (în special cea de sus) sunt acoperite cu un strat gros de mucegai — ceea ce prezintă un risc serios pentru sănătate dacă atingi cartea asta. Acum este sigilată și a trebuit să fie scoasă din clădire."

Am răspuns sarcastic, ceea ce nu era necesar, că o să trimit pe cineva în costum de protecție contra ebola să o ia de la ea, din moment ce o consideră așa o amenințare pentru sănătate.

Total încasări: 70,47 lire
7 clienți

MIERCURI, 7 IANUARIE

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 2

O zi ploioasă, vântoasă și urâcioasă.

Foarte liniște și azi. După prânz, au intrat trei oameni. Veniseră în vizită din Rutland Water, unde desfășoară un proiect despre egrete. Voiau să vadă ce am făcut noi cu cuplul de egrete care se stabilise aici (nu mai e cazul). Unul dintre ei a cumpărat un exemplar reeditat din *Bradshaw's Rail Times 1895*.

La ora 16:00, Tracy a trecut pe aici să mă salute. Acum lucrează într-o cârciumă din Newton Stewart.

La 15:55, în librărie au intrat doi tineri, un cuplu, care au petrecut o oră și jumătate lângă șemineu, citind cărți pe care le puteau lua de pe rafturi. La 17:25, le-am zis că închid magazinul. Au plecat fără să cumpere vreo carte și au lăsat un teanc imens lângă foc.

Am trimis cererea pentru grant pe site-ul lui James Patterson. Arată destul de bine și sunt încrezător, în sinea mea, ceea ce este aproape o garanție că nu voi primi grantul.

Total încasări: 46,99 lire

6 clienți

JOI, 8 IANUARIE

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 3

Saga exemplarului mucegăit din *The Universal Singular* continuă cu detalii interesante.

Iată răspunsul clientei la solicitarea mea sarcastică de adresă ca să pot trimite pe cineva în costum de protecție împotriva ebola să ridice cartea.

Adresa este:
Satelitul 13RTX77-X11
Orbita lui Venus 3
Calea Lactee

În prima jumătate de oră, am aranjat la loc pe rafturi teancul de cărți lăsat de cuplul care a citit ieri lângă foc.

Știrea deprimantă de azi a fost că venitul global de anul trecut din descărcările digitale de muzică a depășit venitul din vânzările de CD-uri. Cum muzica, filmele și cărțile sunt probabil cele trei media care pot fi digitalizate cel mai ușor și mai ieftin, se pare că în scurt timp și domeniul nostru o va apuca pe același drum. Mă liniștește totuși faptul că numeroși oameni care vizitează librăria îmi spun că ei preferă plăcerea fizică de a citi o carte și că nu le plac dispozitivele electronice de citit. Kindle-ul pe care l-am împușcat și montat pe un scut este, fără îndoială, cel mai fotografiat obiect din magazin.

Anna mi-a amintit că i-am promis s-o duc la *În inima pădurii* în Glasgow mâine. Este incredibil de entuziasmată de asta. Mie mi-e groază.

Total încasări: 36,49 lire
10 clienți

VINERI, 9 IANUARIE

Comenzi online: 1
Cărți găsite: 1

Azi a venit Nicky îmbrăcată în costumul ei negru de schi, ca de obicei. După prânz, s-a apucat să înregistreze restul cărților de la fermă. Nu a fost nici pe departe impresionată de conținutul cutiilor, majoritatea cărților provenind de la bibliotecă, multe în arabă, și un număr mare de autobiografii ale unor vedete insipide. A estimat că păstrează una din treizeci. Nu sunt sigur ce să-i spun lui Ewan.

Anna a hotărât că ar trebui să producem o versiune a videoclipului muzical *Rappers' Delight* care să fie despre librărie și să rescriem versurile în *Readers' Delight*[51], așa că asta am făcut aproape toată dimineața.

După ce ne-am luat la revedere de la Nicky, am plecat cu Anna la Glasgow, ca să vedem *În inima pădurii*. Așteptările mele erau extrem de mici, dar chiar și așa, filmul tot nu s-a ridicat la înălțimea lor. A fost diabolic, iar Anna a fost atât de supărată, încât a sugerat să plecăm înainte să se termine. Am ajuns acasă pe la ora 21:00 și am găsit-o pe Nicky tot în costumul de schi, bându-mi berea.

Total încasări: 41,99 lire
5 clienți

SÂMBĂTĂ, 10 IANUARIE

Comenzi online: 2
Cărți găsite: 2

Nicky a deschis magazinul.

Dimineață, am fost la The Picture Shop în Wigtown ca să văd dacă pot să-mi înrămeze o gravură pe care am cumpărat-o la licitație anul trecut. Am fost șocat când am văzut-o pe Jessie, proprietara, în fotoliu, părând foarte bolnavă. Vrea să meargă la spital, fiindcă zice că nu se mai poate îngriji singură. Anna s-a îngrijorat și ne-am dus să-i spunem doctorului că ar trebui să treacă s-o vadă. Jessie are optzeci și ceva de ani, dar lucrează zi de zi în magazinul ei. Este singura persoană rămasă în viață care s-a născut într-o casă din Mull of Galway — peninsula de la vest de Machars — înainte să se deschidă spitalul din Stranraer și să se construiască o maternitate.

O mare parte din zi, eu, Anna și Nicky am repetat versurile pentru *Readers' Delight*. Familia Bestel a

venit la cină și am conceput o oarecare coregrafie. Planul este să filmăm videoclipul vinerea viitoare. Nicky este MC Spanner.

După-amiază, un client a adus două cutii cu cărți, printre care era și un exemplar din *Chattering*, de Louise Stern. Louise a venit la Festivalul de carte din 2011 și a fost absolut minunată. Este surdo-mută. Aproape tot timpul cât a fost în Wigtown, a avut un interpret în limbajul semnelor, dar în lipsa lui a comunicat scriind pe bucăți de hârtie. În ziua de după evenimentul ei, mi-a zis că vrea să meargă să înoate în mare, așa că am dus-o la Monreith și am înfruntat apa de octombrie. În seara în care a ajuns în Wigtown, a apărut la Refugiul scriitorilor pe la ora 22:00. Eram destui acolo și băuserăm mult vin. La sosirea ei, atmosfera a devenit ușor mai serioasă, din simplul motiv că foarte puțini dintre noi mai întâlniseră o persoană surdo-mută. Ea a simțit tensiunea și a sugerat ca, pe rând, să ne punem întrebări reciproc. A arătat spre mine, iar Oliver (interpretul ei) i-a tradus întrebarea mea neinspirată, din cauza emoțiilor: „A fost în regulă drumul până aici?" Ea a răspuns: „Da, mulțumesc. Rândul meu. Când ți-ai pierdut virginitatea?" În momentul acela, atmosfera a redevenit desfrâul obscen de până la sosirea ei.

Mai târziu în noaptea aceea, după ce băuse destul de mult, a încercat să se întoarcă la locul de cazare, dar, neștiind unde se afla acesta (avea doar o cheie cu numărul 3 pe ea), s-a tot învârtit până când a găsit o casă cu același număr pe ușă. A încercat cheia, dar nu a mers, așa că a bătut la ușă până când un bărbat cu ochii cârpiți de somn, în maiou, a apărut și a întrebat-o ce vrea. Ea a scos niște sunete și a dat din brațe. El a înjurat-o și i-a trântit ușa în față. Din fericire, fusese ultima persoană care plecase de la Refugiul scriitorilor și nu închisese ușa în urma ei, așa că a putut să se întoarcă în casă și să-și improvizeze cumva culcușul pe o canapea. La 7:00 dimineața, când Janette (care face curățenie în Refugiu pe durata festivalului) a venit să strângă prin cameră, a zărit-o pe Louise adormită pe canapea și a mers în vârful picioarelor pe lângă ea, făcând ordine în liniște. La ora 8:00, a coborât Twigger din camera lui. Când a văzut-o pe Janette, i-a strigat „Neața, Janette!", la care ea a dus repede degetul la gură și i-a făcut semn să tacă, arătând spre Louise întinsă. Twigger s-a uitat la ea și a zis: „Nu-ți face griji, Janette. E surdă. Uite!" Pe urmă s-a dus la Louise și i-a strigat „Trezirea!" chiar în față. Bineînțeles că ea nu a avut nicio reacție, așa că Janette a scos aspiratorul și a început să facă lumină în dezastrul din seara precedentă, în timp ce Louise și-a continuat somnul netulburată.

Total încasări: 149 lire
9 clienți

LUNI, 12 IANUARIE

Comenzi online: 4
Cărți găsite: 4

Imprimanta a rămas fără tuș după ce a scos două comenzi, așa că l-am înlocuit cu un cartuș banal, ceea ce a dus la blocarea computerului cu un mesaj de la HP că aparatul va funcționa numai cu cartușe de firmă. Am mai comandat două, dar asta înseamnă că aceste comenzi vor putea fi expediate abia miercuri, deci probabil voi primi un feedback negativ.

Cartea „mucegăită" a fost returnată cu poșta de azi. Nu este deloc mucegăită. I-am trimis un e-mail cumpărătoarei să-i mulțumesc că a returnat-o și i-am spus că „mucegaiul este în ochii celui care privește", apoi am întrebat-o cum este viața pe Venus.

Anna s-a dus la The Picture Shop să vadă cum se simte Jessie și s-a întors cu vestea că Jessie este acum în spital în Newton Stewart. O să ne ducem să o vizităm miercuri.

Am continuat cu greu selecția cărților lui Ewan. Este un amestec așa de ciudat că m-am simțit obligat să-l întreb de unde provin.

Clienta cu cartea mucegăită mi-a răspuns la e-mail:

Nu prea rău, dar preferam să trăiesc pe cealaltă planetă, care, din păcate, a dispărut.

Aici nu vedem stele niciodată, iar zilele se întind la nesfârșit. Screensaverul de deasupra capetelor noastre este portocaliu spre roșu, înșelător, și nu se schimbă prea mult... Este posibil să i se fi întâmplat ceva Înălțimii sale Ithess, care este stăpână aici.

Trebuie să plec acum; este strict interzisă folosirea computerelor în afara Templului.

The Bookshop Band (Ben și Beth) și-au început rezidența la The Open Book în calitate de primi proprietari. Anna, Eliot și Finn au preluat ideea și au transformat-o în realitate, așa că i-am invitat la cină, alături de bunul nostru prieten Richard. Amândoi am crescut în Galloway și suntem prieteni din copilărie. El este actor și trăiește în Londra. Ultima dată când l-am văzut, juca într-o producție după *Furtuna*, pusă în scenă de Sam Mendes în New York.

Total încasări: 61,50 lire
4 clienți

MARȚI, 13 IANUARIE

Comenzi online: 2
Cărți găsite: 1

Flo a venit să se ocupe de magazin pentru ca eu și Anna să putem merge la licitația din Dumfries. Am mai cumpărat un scrin și o veveriță împăiată. Anna a cumpărat un lot întreg (practic, echivalentul unei cutii pline de prostii) cu trei lire, oferta minimă acceptată. Oricând scade prețul așa, mâna ei se ridică automat ca într-un reflex involuntar. Dumnezeu știe ce nimicuri a mai cumpărat de data asta.

A nins tot drumul înapoi de la licitație; o după-amiază foarte rece. Când ne-am întors la magazin, am descoperit că Samye Ling lăsase patru cutii cu cărți.

Total încasări: 51 lire
4 clienți

MIERCURI, 14 IANUARIE

Comenzi online: 5
Cărți găsite: 4

Înainte să deschid magazinul, am lăsat mașina la service pentru o verificare. Uitasem de asta, așa că nu am avut mașină și nu am putut s-o vizităm pe Jessie. Când i-am zis lui Vincent că Jessie este în spital, m-a asigurat că o să termine cu mașina cât de curând posibil.

Autocarul cu turiști Shearings a apărut pe la ora 11:00. De obicei, din el coboară o liotă de pensionari avari, care invadează librăria. Nu cumpără nimic niciodată, înșfacă orice este gratuit și se plâng de prețuri, dar astăzi singura care a intrat a fost o tânără politicoasă și interesantă care chiar a cumpărat câteva cărți. Am întrebat-o dacă fusese răpită. Mi-a aruncat o privire goală, apoi s-a retras încet spre ușă.

După-amiază, un client s-a plimbat prin magazin vreo oră. În cele din urmă, a venit la casă și a zis: „Nu cumpăr niciodată cărți la mâna a doua. Nu știi cine le-a mai atins sau unde au fost". În afară de faptul că este enervant să-i spui așa ceva unui vânzător de cărți vechi, cine știe ale cui mâini au atins cărțile din librărie? Fără îndoială, ale oricui, de la miniștri la criminali. Pentru mulți oameni, istoria secretă a originii cărților este o sursă de entuziasm, care le aprinde imaginația. Odată, stăteam de vorbă cu un prieten despre însemnările

de pe marginile cărților. Și în privința aceasta părerile sunt împărțite. Din când în când, comenzile de pe Amazon ne sunt returnate fiindcă destinatarul a descoperit însemnări într-o carte, mâzgălite de cititorii de dinainte, pe care noi nu le-am observat. Pentru mine, lucrurile de genul ăsta nu diminuează valoarea cărții, ci constituie un adaos captivant: o incursiune în mintea unei alte persoane care a citit aceeași carte.

Total încasări: 77,80 lire
8 clienți

JOI, 15 IANUARIE

Comenzi online: 4
Cărți găsite: 2

Încă o zi vântoasă și urâcioasă, dar, dintr-o perspectivă pozitivă, apa din burlan nu s-a scurs în casă.

Prima clientă a zilei a întrebat: „Cine a scris *Să ucizi o pasăre cântătoare*?" I-am răspuns că Harper Lee, la care ea a răspuns: „Sigur nu a fost J. D. Salinger?"

La ora 15:00 a sunat telefonul. Era un ziarist de la *The Observer* care voia să discutăm despre proiectul de construire a fermei eoliene.

Am închis magazinul la 15:30 și am plecat cu Anna la Newton Stewart să o vizităm pe Jessie în spital. Era într-o dispoziție excelentă, iar noi ne-am întors la ora 16:00 și am mai deschis pentru încă o jumătate de oră. Nu am avut clienți.

Total încasări: 30 lire
3 clienți

VINERI, 16 IANUARIE

Comenzi online: 4
Cărți găsite: 4

Ningea când am deschis magazinul. Prin urmare, Nicky a întârziat douăzeci de minute. A aruncat o privire la scrinul pe care l-am cumpărat marți și a zis: „Chestia aia n-o să se vândă niciodată".

Am onorat comenzile, apoi am repetat pașii pentru *Readers' Delight*. Peter, soția lui, Heather, și fiica lor, Zoe, au sosit la 14:30 și am filmat. A fost nevoie de trei cadre până să ne iasă o versiune perfectă. La insistențele Annei, nu vor fi editări. Bietul Peter, care ne-a filmat, a fost nevoit să meargă cu spatele tot timpul.

Matthew (un comerciant de cărți din Londra) a venit în librărie în timp ce filmam, dar nu a avut nicio reacție. A cheltuit 300 de lire.

Contabilul a sunat să-mi spună că nu am semnat și depus declarația fiscală pe anul trecut, așa că am scotocit frenetic prin sistemul meu haotic de acte până când am găsit hârtiile respective, le-am semnat și i le-am trimis.

Nicky a rămas peste noapte și ne-a delectat cu povești fantastice despre câteva dintre comorile pe care le-a descoperit ea atât cu detectorul de metale, cât și în containerul de la Morrisons.

Total încasări: 313 lire
3 clienți

SÂMBĂTĂ, 17 IANUARIE

Comenzi online: 2
Cărți găsite: 2

Nicky a deschis magazinul. Tocmai așezam niște cărți pe rafturi când un client m-a acostat cu o carte și m-a întrebat cât costă. I-am zis că 3,50 lire. S-a uitat la mine, apoi a arătat spre Nicky, care era îmbrăcată în costumul de schi și se spăla pe dinți în spatele tejghelei, și a zis: „Plătesc la soție, da?" De groază, Nicky a scăpat periuța de dinți, iar eu cartea, ambele în același timp.

Am lăsat-o pe Nicky să ambaleze cărțile pentru clubul de luna asta, iar eu și Anna am plecat la o plimbare de dimineață înainte să se topească zăpada și să se schimbe lumina și peisajul. După o oră, când ne-am întors, Nicky încă nu începuse să se ocupe de cutiile cu cărțile pentru club, în schimb deturnase din nou pagina de Facebook și scrisese următorul mesaj:

> Craigard Gallery tocmai a livrat niște brioșe de casă, pline cu fructe, cam de mărimea unui nap mediu, îmbibate cu brânză grasă și scorțișoară! Așa vecini avem NOI. Dar VOI?

Am terminat *Satyricon* și m-am culcat la miezul nopții.

Total încasări: 44,50 lire
8 clienți

LUNI, 19 IANUARIE

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 2

M-am trezit când am primit un SMS de la Callum, care-mi zicea că am fost citat în *The Observer* ieri, într-un articol despre ferma eoliană propusă a fi construită dincolo de golf, pe care dezvoltatorul — din motive numai de el știute, fără îndoială — a hotărât să o numească California Farm. Nu după mult timp, persoana pe al cărei teren urmează să fie construită și care are cel mai mult de câștigat din punct de vedere financiar a apărut la magazin să discute despre obiecțiile mele. A început prin a-mi spune: „Nu am venit să te fac să te răzgândești", după care, în următoarele trei ore, a încercat să mă facă să mă răzgândesc. Anna a fost foarte impresionantă când l-a întrebat cu cât o să fie plătit pentru că le permite să construiască pe terenul lui (de peste trei ori mai mult decât va primi restul comunității anual) și dacă o să vadă ferma de la oricare dintre proprietățile lui. El a coborât ochii-n pământ și a răspuns că ferma nu se va vedea de la niciuna dintre numeroasele lui proprietăți.

Anna simte față de Galloway o dragoste pasională și profundă și este hotărâtă să facă regiunea cunoscută lumii și, în același timp, să o protejeze de orice crede ea că i-ar putea dăuna, în special industria turismului, de care depinde o parte atât de mare a economiei locale.

Astăzi am primit încă o comandă pentru o carte pe care Nicky a înregistrat-o recent pe raftul ei nou de astronomie/fizică. La fel ca în ultimul caz, nici pe asta nu am găsit-o. Când am lăsat comenzile la Wilma, la poștă, la ora 10:00, am întrebat-o dacă ar putea să trimită poștașul mai târziu ca să ia cărțile pentru club. William tocmai o muștruluia pentru o vină minoră când am sosit eu.

Scrinul s-a vândut la ora 11:00. Nicky va fi furioasă.

Cred că m-am pricopsit cu un virus, în mod sigur luat de la vreun client, și toată ziua am tușit, am strănutat, am îmbrățișat radiatorul și am tremurat. Expunerea la copii purtători de microbi și răcelile permanente sunt considerate întotdeauna blestemul profesorilor, dar se aplică tuturor celor care lucrează într-un magazin. Clienților le place să-și împartă suferințele cu noi.

După prânz, am sunat la Smurfit Kappa, care par încântați să trec oricând pe la ei ca să le las o camionetă de cărți pentru reciclare, așa că mă voi duce săptămâna viitoare, după ce termin de sortat și ultimele cărți din cele 2 000 de la fermă, majoritatea bune numai pentru reciclat.

Am postat videoclipul *Readers' Delight* pe Facebook la 15:00.

Total încasări: 99,99 lire
7 clienți

MARȚI, 20 IANUARIE

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 2

E-mail de la vărul meu care locuiește în Grecia, să-mi spună că librăria a fost prezentată pe un blog grecesc de carte. Odată, la scurt timp după ce am cumpărat magazinul, un irlandez din Irlanda de Nord m-a acostat când scoteam cărți și m-a întrebat: „Aveți Scripturile grecești?" Când i-am zis că nu am niciun exemplar în stoc, a răspuns: „Orice librărie care se respectă ar trebui să aibă Scripturile grecești". Am mormăit ceva de genul că are dreptul la o părere și mi-am văzut de treabă. Când a plecat, înarmat cu câteva cărți despre calvinism, a avut bunul-simț să se scuze și să mă complimenteze pentru stocul din librărie, în special din secțiunea de teologie.

Doamnele în vârstă au venit la ora 13:00 pentru cursul de artă.

Poștașul a ridicat cei cinci saci cu cărți pentru club la ora 16:00.

Total încasări: 22,50 lire
4 clienți

MIERCURI, 21 IANUARIE

Comenzi online: 1
Cărți găsite: 1

La prânz, m-a sunat o persoană de la altă librărie, fiindcă era interesată de una dintre cărțile noastre. Software-ul Monsoon, pe care îl folosim ca să ne gestionăm stocul online, este destul de utilizat în branșa comerțului cu cărți, așa că am presupus că a auzit de el. Monsoon s-a blocat în timp ce încercam să aflu informații despre carte și eram încă la telefon, așa că m-am scuzat și am explicat că avem o problemă cu Monsoon. Ea a răspuns: „Ce? Serios? A fost un muson acolo? O, îmi pare rău!"

Am luat un exemplar din *Collected Works*, de Auden și am răsfoit până la *As I Walked Out One Evening*, una dintre poeziile mele preferate. M-am hotărât să o învăț pe de rost până la sfârșitul lunii.

Total încasări: 57,97 lire
4 clienți

JOI, 22 IANUARIE

Comenzi online: 1
Cărți găsite: 1

Comanda de azi-dimineață a fost pentru o carte despre al Doilea Război Mondial. Când o căutam pe rafturi, am dat peste *Colonial Campaigns of the Nineteenth Century* și *Saddam's War*, precum și peste *The Armies of Wellington*, toate în secțiunea despre al Doilea Război Mondial. Sigur au fost puse acolo de Nicky. Când o să-i zic mâine, pot să garantez că explicația ei va fi: „Păi, nu mai era loc în secțiunea militară și tot despre lupte e vorba. Clienții o să înțeleagă".

La ora 14:00, a intrat un client și a cerut *The Whisky Distilleries of the United Kingdom*, de Barnard. Titlul acesta a fost reeditat în 2008 de Birlinn și am cumpărat câteva exemplare (am avut o ediție princeps din tranzacția de la Loch Lomond din decembrie). I-am zis clientului că avem cinci exemplare, la care el s-a întors pe călcâie, a pufnit și a plecat.

Draperiile termice și galeriile pe care le-am comandat săptămâna trecută au fost livrate, așa că o mare parte din zi mi-am petrecut-o atârnându-le în colțurile magazinului în care trage curentul, cu speranța că vor putea păstra căldura, așa puțină cât e.

A nins de pe la ora 15:00, ceea ce inevitabil înseamnă că oamenii sunt mai puțin înclinați să se deplaseze și că avem mai puțini clienți.

La 16:30, a venit în vizită un prieten de pe partea cealaltă a golfului Wigtown. Auzise că nu suntem prea încântați de ideea fermei eoliene. El locuiește chiar în mijlocul terenului pe care s-ar construi ferma și estimează că, dacă aceasta va fi făcută, valoarea casei lui va scădea aproape la zero.

Ewan a răspuns la e-mailul meu despre cele 2 000 de cărți de la fermă. Nu așteaptă nimic pentru ele, ceea ce este o ușurare. Mi-a zis că le avea de la tatăl unui văr, care venise în Londra din Pakistan în tinerețe, iar apoi rupsese legătura cu toți cei cunoscuți. Existența lui fusese descoperită de familie când autoritățile îi informaseră despre moartea lui.

Total încasări: 40,50 lire
5 clienți

VINERI, 23 IANUARIE

Comenzi online: 1
Cărți găsite: 1

Azi a plouat mult și a fost un frig năprasnic toată ziua. Nicky a sosit la 9:15, ca de obicei. Am fost oarecum invidios pe ea pentru costumul de schi canadian. Mi-a zis că toată săptămâna fusese bolnavă, cu febră, iar miercuri avea halucinații. „Da, a fost super, ca pe vremuri". Primul lucru pe care l-a făcut a fost să se entuziasmeze sarcastic în legătură cu noile draperii termice pe care le-am agățat prin magazin. „O, da, sunt minunate. Parcă-s dintr-o casă de suburbie din Swindon, ca în emisiunile Barratt. Ya tube."

Din fericire, cum a fost bolnavă, nu a putut să mai dea iama în containerul de la Morrisons, așa că săptămâna asta nu am avut vinerea păpicii.

Domnul Deacon a venit și a cumpărat *Georgian London*, de Lucy Inglis, pe care o aveam în vitrină. Avea brațul stâng în ghips, dar eu nu am întrebat de ce, iar el nu a oferit nicio explicație.

O femeie din China a trimis un e-mail azi-dimineață. Are un blog despre cărți și a văzut *Readers' Delight*. A cerut permisiunea să-l distribuie pe echivalentul chinezesc al YouTube, așa că i-am spus că aș fi foarte bucuros dacă ar face asta. Pare să fie o Jen Campbell chinezoaică: merge prin librării și scrie despre ele. Am invitat-o să vină și să stea aici.

Când i-am dat lui Nicky hârtiile pentru comenzile pe care nu le-am găsit săptămâna asta, a dat vina imediat pe Bethan — care nu a mai lucrat aici din septembrie — pentru că a pus cărțile pe alte rafturi.

M-am dus cu Anna să o vizităm iar pe Jessie la spital. Arată mult mai bine și a tot avut vizitatori.

Ultima veste este că soțul ei, Chris, a fost internat la spitalul din Dumfries din cauza unui infarct. Mama bietului de el a murit acum vreo două zile, în vârstă de 106 ani.

Nicky a hotărât să se ducă acasă, în loc să rămână peste noapte, fiindcă nu se simțea bine.

Total încasări: 118,95
8 clienți

SÂMBĂTĂ, 24 IANUARIE

Comenzi online: 3
Cărți găsite: 2

Când am deschis magazinul, strălucea soarele, dar pe la ora 11:00 era înnorat. Nicky aproape c-a ajuns la timp. Toată ziua s-a plâns că a avut gripă săptămâna asta și mi-a furat analgezicele și medicamentele de tuse.

Total încasări: 447,05 lire
15 clienți

LUNI, 26 IANUARIE

Comenzi online: 6
Cărți găsite: 5

Sandy, păgânul tatuat, a venit la ora 14:00, a stat până la ora 16:00 și a cumpărat câteva cărți despre folclorul scoțian. În timp ce răsfoia, a sunat femeia galeză deprimată. De data asta, găsise un exemplar din *Ciceronis Opera* din 1642 pe care îl vindeam online, așa că nu puteam să mă prefac că nu avem în stoc nimic din ce o interesează pe ea. A întrebat dacă poate plăti cu cardul de credit prin telefon, iar când i-am cerut numele și adresa a răspuns: „Dafydd Williams". Deci, de fapt, tot timpul fusese vorba despre un bărbat galez deprimat.

The Open Book este administrat săptămâna asta de o femeie din Isle of Lewis, pe nume Ishi. Se gândește să deschidă o librărie acolo și a venit să testeze terenul. Mac TV o va filma toată săptămâna pentru un documentar BBC Alba. A venit la noi la cină. Se pare că în ultimii doi ani a ghidat tururi pentru turiști în Africa, ocazie cu care s-a îmbolnăvit recent de tifos. A depășit perioada în care a fost contagioasă, dar Anna — mereu paranoică atunci când vine vorba despre sănătatea ei — s-a dat în mod vizibil în spate când Ishi a anunțat acest lucru.

Total încasări: 12,99 lire
5 clienți

MARȚI, 27 IANUARIE

Comenzi online:
Cărți găsite:

Nicky a întârziat sfertul de oră academic, ca de obicei.

Monsoon a hotărât să-și facă actualizări, iar acum nu putem să-l deschidem, așa că habar nu am dacă am primit sau nu vreo comandă azi.

După-amiază a avut loc cursul de artă, așa că am aprins focul la prânz, doar ca una dintre doamne să-mi țină o predică despre cât de fierbinte este soba ei în comparație cu a mea. Săptămâna aceasta, la curs se studiază portretistica și au avut ca model o fată foarte drăguță. Când am participat și eu la curs, acum câțiva ani, modelul pentru lecția noastră de portretistică a fost un bărbat de optzeci de ani, care a murit în timp ce îl pictam.

Nicky a răspuns la apelul unui client care a întrebat: „Pe care parte a străzii sunteți?" Răspunsul la întrebarea asta depinde, în mod evident, de direcția din care vii. Omul a adus la magazin un portbagaj plin cu cărți de vânzare. Nicky le-a respins pe toate.

Pentru mâine s-a anunțat ninsoare abundentă.

Total încasări: 110 lire
5 clienți

MIERCURI, 28 IANUARIE

Comenzi online: 7
Cărți găsite: 6

Monsoon a început să funcționeze din nou azi-dimineață, așa că a trebuit să ne ocupăm de comenzile pe două zile.

Total încasări: 90,50 lire
5 clienți

JOI, 29 IANUARIE

Comenzi online: 6
Cărți găsite: 5

Azi a venit Nicky, căreia i-a revenit veselia obișnuită.

Chiar înainte de prânz, în librărie a intrat o clientă. La câteva minute după sosirea ei, și eu, și Nicky ne chinuiam să respirăm. Probabil femeia se dăduse din plin cu un parfum atât de oribil de înecăcios, încât nu-mi rămâne decât să presupun că a fost creat într-un laborator de arme chimice de un om de știință sadic, în timpul Războiului Rece.

Zi foarte calmă în librărie, așa că până și femeia chimică toxică a fost întâmpinată cu o iluzie de entuziasm. Pe la ora 15:00 a început să ningă.

Total încasări: 32 lire
3 clienți

VINERI, 30 IANUARIE

Comenzi online: 6
Cărți găsite: 5

Nicky a lucrat și azi. După boală, pare că a uitat de vinerea păpicii, spre ușurarea mea.

În timp ce căutam o carte — una dintre cele comandate azi — am descoperit un exemplar din *Balade de cazarmă și alte versuri*, de Rudyard Kipling, în secțiunea de poezii scoțiene, *Rubaiatele* lui Omar Khayyam în secțiunea de istorie și *Journal of Waterloo Campaigns* în secțiunea despre Primul Război Mondial. Am renunțat să mai încerc să înțeleg cum funcționează mintea lui Nicky.

Cel mai nasol client de azi a fost un om cu început de chelie și părul blond prins în coadă de cal, care timp de o oră a gâfâit în secțiunea de erotică și a răsfoit aproape orice avea ilustrații. A plecat fără să cumpere vreo carte. De fapt, mă întreb dacă nu cumva a fost bine că a plecat cu mâna goală, fiindcă astfel m-a scutit de orice fel de interacțiune socială cu el.

Total încasări: 107 lire
7 clienți

SÂMBĂTĂ, 31 IANUARIE

Comenzi online: 5
Cărți găsite: 5

Nicky a lucrat și azi: sunt trei zile la rând. La încheierea programului, eram numai bun de internare la psihiatrie.

Am reușit să-mi recit *As I Walked Out One Evening*.

Total încasări: 383 lire

12 clienți

Încântarea cititorilor, față de *Încântarea rapperilor*, cum s-ar traduce titlul original.

FEBRUARIE

> „Cartelurile nu au cum să elimine librarul mic și independent, așa cum au eliminat băcanul și lăptarul. Dar programul de lucru e foarte lung — eu eram angajat doar cu jumătate de normă, dar angajatorul meu lucra șaptezeci de ore pe săptămână, pe lângă expedițiile constante de achiziții de cărți din afara programului — și e un trai nesănătos. De regulă, o librărie e groaznic de friguroasă iarna, pentru că, dacă e prea cald, vitrinele se aburesc, iar un librar trăiește de pe urma vitrinelor. Apoi cărțile emană mai mult praf și de un soi mai neplăcut decît orice altă categorie de obiecte inventată pînă acum, iar partea de sus a cărții e locul preferat de muște ca să moară."
>
> George Orwell, *Amintirile unui librar*

Cartelurile despre care vorbește Orwell au ajuns, într-adevăr, să elimine micii librari independenți: Ottakar's, Waterstones și Dillons exact asta au încercat să facă. Acum, două din cele trei au fost eliminate, la rândul lor, iar pe singurul supraviețuitor, Waterstones, îl așteaptă un viitor plin de pericole din cauza cartelului suprem, Amazon. Waterstones a încercat să devină tovarăș cu „magazinul care vinde de toate" vânzând Kindle-uri în magazinele sale, dar când stai la masă cu diavolul ai nevoie de o lingură cu coada lungă, și nicio lingură — nici măcar cea mai lungă disponibilă în departamentul „Bucătărie și casă" de la Amazon — nu este suficient de lungă, bănuiesc, pentru a împiedica Waterstones să se apropie de Amazon mai mult decât i-ar fi bine.

Nu există nicio îndoială, însă, că librăriile — a mea, în orice caz — pot fi niște locuri groaznic de friguroase iarna. A mea nu din cauza riscului de a aburi vitrinele, ci mai degrabă fiindcă este o clădire mare, fără uși, cu izolare incompletă și curenți de aer care șuieră prin ea ca spiritele scriitorilor morți. Vânzările pe durata iernii sunt prea mici pentru a permite ca încălzirea să funcționeze mai mult de două ore pe zi.

LUNI, 2 FEBRUARIE

Comenzi online: 7
Cărți găsite: 5

A sunat cineva de la Mac TV să organizeze filmarea de miercuri. Am vorbit cu Ishi și am stabilit să ne întâlnim aici miercuri la ora 14:00, ca să vorbim despre ce înseamnă, în realitate, administrarea unei librării second-hand.

Telefon azi-dimineață:

Apelant: „Alo! Alo! Cred că am greșit numărul. Sunteți Allison Motors?"
Eu: „Ați greșit numărul, aici e The Book Shop."

Apelant: „Nu-i nimic, poate mă ajutați dumneavoastră. Aveți cumva un alternator pentru o Vauxhall Nova?"

Când am deschis, era întuneric afară, dar zilele devin vizibil mai lungi.

Total încasări: 32,50 lire
5 clienți

MARȚI, 3 FEBRUARIE

Comenzi online: 2
Cărți găsite: 1

Una dintre comenzile de dimineață a fost pentru *British Trees: A Guide for Everyman*. Conform codului de localizare al lui Nicky, cartea asta este înregistrată la poezie scoțiană.

După prânz, m-am dus la Newton Stewart pentru o întâlnire cu contabilul. M-a surprins spunându-mi că, după câțiva ani precari, conturile de anul ăsta arată mult mai bine. Cu siguranță simt că muncesc mai mult decât în urmă cu paisprezece ani, când am cumpărat magazinul, dar cred că acum petrec mai mult timp înregistrând cărți pe computer, iar competiția online este fioroasă. În schimb, pe vremea aceea, partea aceasta a afacerii era relativ mică. Oricum, voi face tot ce este nevoie ca să rămân pe linia de plutire. Prefer de o mie de ori să fac asta decât să lucrez pentru altcineva.

Un bărbat foarte enervant, cu o mustață slinoasă, a cumpărat un set de romane victoriene, legate în piele, din seria *Waverly*, cu 110 lire. Când i-am dat o reducere de 20 de lire, a răspuns: „Doar atât?"

După-amiază, în timp ce așezam cărți în secțiunea de broșate scoțiene, am zărit un exemplar din *The Cone Gatherers*, de Robin Jenkins. Am început s-o citesc după cină.

Total încasări: 141 lire
5 clienți

MIERCURI, 4 FEBRUARIE 2015

Comenzi online: 5
Cărți găsite: 4

A venit Nicky, ca să pot pleca după-amiază la Edinburgh, să mă uit la o colecție particulară.

Nu am găsit o carte despre arta gotică medievală, pe care Nicky o înregistrase în secțiunea despre India.

După-amiază, a sosit echipa de filmare și am filmat o parte din documentarul pe care îl prezintă Ishi. Magazinul a fost funebru de liniștit toată ziua, până când a început echipa să filmeze, moment în care clienții au dat brusc năvală, punând întrebări și împiedicându-se de cabluri. Un bărbat înalt, în vârstă, îmbrăcat cu un costum negru șifonat, a fost o adevărată pacoste până s-a așezat în fața focului. Când am trecut pe lângă el ca să pun o carte în secțiunea de poezie, am observat că își dăduse jos proteza dentară și o așezase pe autobiografia lui Tony Blair, lăsată pe masă.

În timp ce filmam, am zărit-o pe Nicky scotocind într-o cutie cu cărți pe care o marcasem pentru a fi dusă la reciclat în Glasgow. Am purtat amândoi o discuție despre moarte. Nicky: „Dacă mor înainte de Armageddon, prietenul meu George o să-mi facă un sicriu dintr-un palet vechi, o să mă pună în spatele microbuzului și o să mă arunce undeva, în pădure". Eu i-am zis că vreau o înmormântare în stil viking, la care ea a răspuns: „Nu poți să faci asta. Singura variantă e o înmormântare țigănească. Tre' să-ți faci o caravană și să-i dai foc. A, stai, o să fii mort. Tre' să pui pe altcineva să-i dea foc".

Când bătrânul cu costum șifonat a venit la casă să plătească exemplarul din *Idiotul* lui Dostoievski, i-am făcut un semn discret că avea șlițul deschis. S-a uitat în jos, ca pentru a confirma, apoi s-a uitat din nou la mine și a zis: „O pasăre moartă nu poate să cadă din cuib" și a plecat din librărie cu șlițul tot deschis.

Domnul Deacon a venit la ora 16:00 să comande o carte, *The Princess in the Tower*, de Alison Weir. Nu mai are brațul în ghips. Dialogul de azi a fost scurt și pragmatic, ca de obicei, până ce am avut un acces de tuse chiar când se pregătea să plece. Atunci a zis: „Ai toată compasiunea mea. Să știi că și eu sunt bolnav". Curios să aflu de ce suferea, am făcut ceva ce nu fac în mod obișnuit: am întrebat. Domnul Deacon a răspuns: „Alzheimer. Nu-mi aduc aminte prea bine cuvintele în ultima vreme". După această veste tristă, am purtat singura conversație despre viața lui pe care am avut-o vreodată, în afară de data aceea când a anunțat

că însoțitoarele cu care venise la magazin erau fiicele lui. Fusese avocat, și incapacitatea de a-și găsi cuvintele corecte i se părea extrem de frustrantă.

Am plecat de la magazin la 16:30, ca să mă duc la Edinburgh. Când s-a închis ușa în urma mea, m-am întors și am văzut-o pe Nicky lipind cu bandă adezivă încă o etichetă făcută de ea pe marginea unui raft. Se pare că secțiunea „Romane despre frontul de acasă" s-a întors, fără voia mea.

Total încasări: 18,50 lire
4 clienți

EPILOG

Jurnalul a fost scris în 2014, iar data de azi este 1 noiembrie 2016: exact cincisprezece ani de când am cumpărat magazinul. De la terminarea primei versiuni a jurnalului s-au scurs aproape doi ani și s-au schimbat câteva lucruri.

Distileria s-a redeschis recent și un om de afaceri australian îi face o revizie generală ca să mărească semnificativ producția.

The Box of Frogs (magazinul de alături) și-a schimbat proprietarul și acum se numește Curly Tale Books și este administrat de Jayne (mama lui Flo).

The Wigtown Ploughman are alt proprietar și se numește acum Craft Hotel.

Căpitan a continuat să se îngrașe și rar se întâmplă să nu comenteze clienții despre cât de mare e.

În 2015, Waterstones a încetat să vândă Kindle-uri, ca urmare a vânzărilor reduse și a revigorării vânzărilor de cărți pe hârtie.

The Open Book continuă să atragă vizitatori și funcționează sub egida Wigtown Festival Company. Succesul său a depășit cele mai optimiste așteptări. Au venit rezidenți și din Canada, America (și de Nord, și de Sud), Franța, Spania, Italia, Noua Zeelandă și Taiwan. Mulți dintre ei s-au întors să-și petreacă vacanțele în Wigtown și în regiune și, cu vreo două excepții, toți s-au simțit excelent. The Open Book are deja rezervări pe următoarele optsprezece luni.

Nicky și-a găsit alt loc de muncă, mai aproape de coșmelia ei, și acum lucrează la Keystore în Glenluce, unde vinde bilete la loto, țigări și cidru ieftin.

Laurie este ciocolatieră și locuiește în Glasgow.

Katie a terminat facultatea de medicină și acum lucrează ca medic în spitalul din Falkirk.

Flo se folosește de șarmul ei pentru a termina studiile la Universitatea din Edinburgh.

Eliot continuă să facă o treabă excelentă cu Festivalul de carte din Wigtown, care crește de la an la an.

Jessie de la The Picture Shop a murit la câteva zile de la finalul jurnalului, din păcate.

Pe domnul Deacon l-am mai văzut o singură dată de când mi-a zis despre Alzheimer. Starea lui se înrăutățise vizibil și clar nu m-a recunoscut.

Eu și Anna am apucat-o pe drumuri diferite, dar am rămas prieteni buni.

Librăria este încă deschisă.